

Inches 1 2 3 4 5 6 7 8
Centimetres 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20

KODAK Color Control Patches
© Eastman Kodak Company, 1997

Blue	Cyan	Green	Yellow	Red	Magenta	White	3/Color	Black
Light Blue	Light Cyan	Light Green	Light Yellow	Light Red	Light Magenta	White	Light Purple	Light Grey
Dark Blue	Dark Cyan	Dark Green	Dark Yellow	Dark Red	Dark Magenta	White	Dark Purple	Black

© Eastman Kodak Company, 1997

KODAK Gray Scale

C

Y

M

A

1

2

3

4

5

6

M

8

9

10

11

12

13

14

15

B

17

18

19

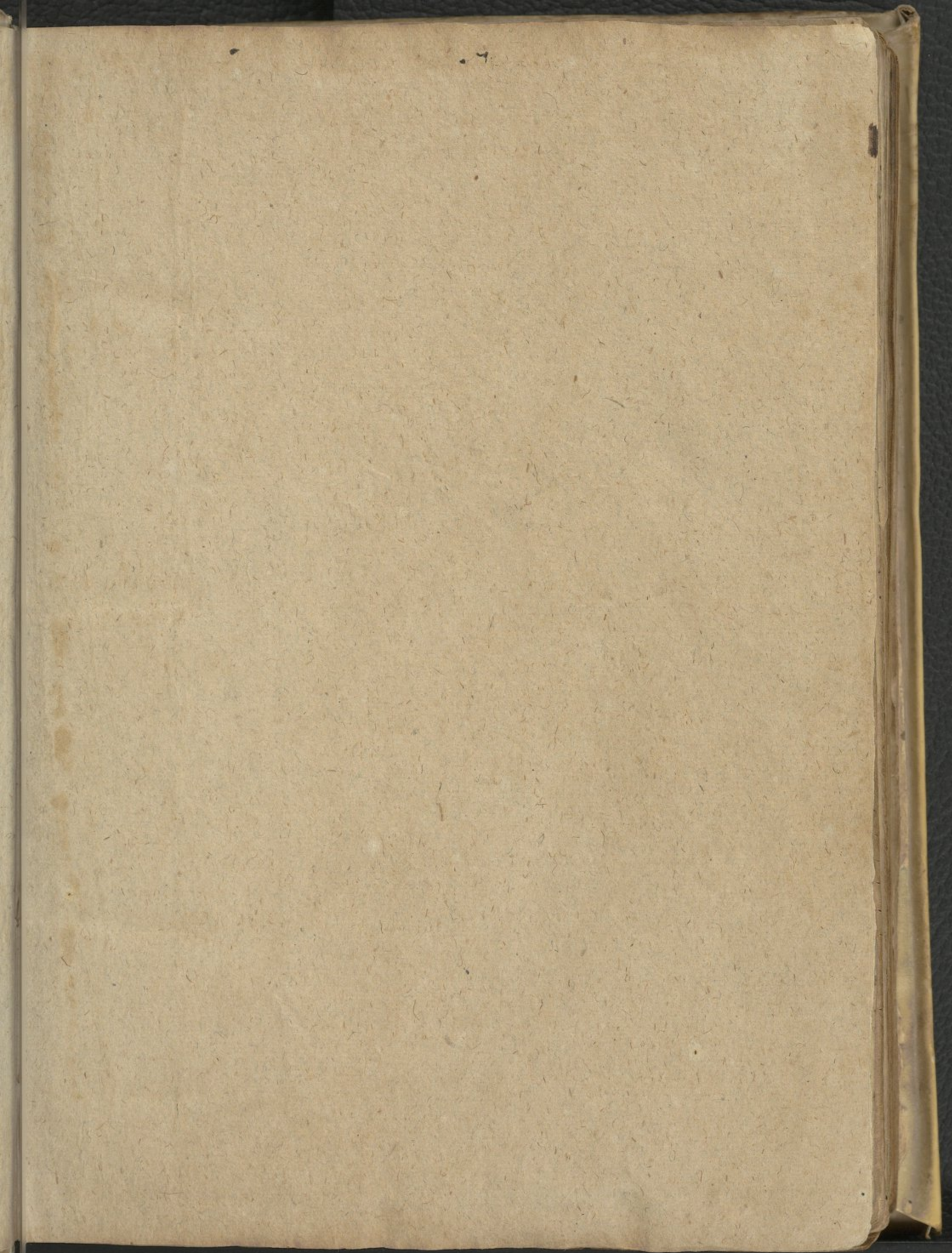

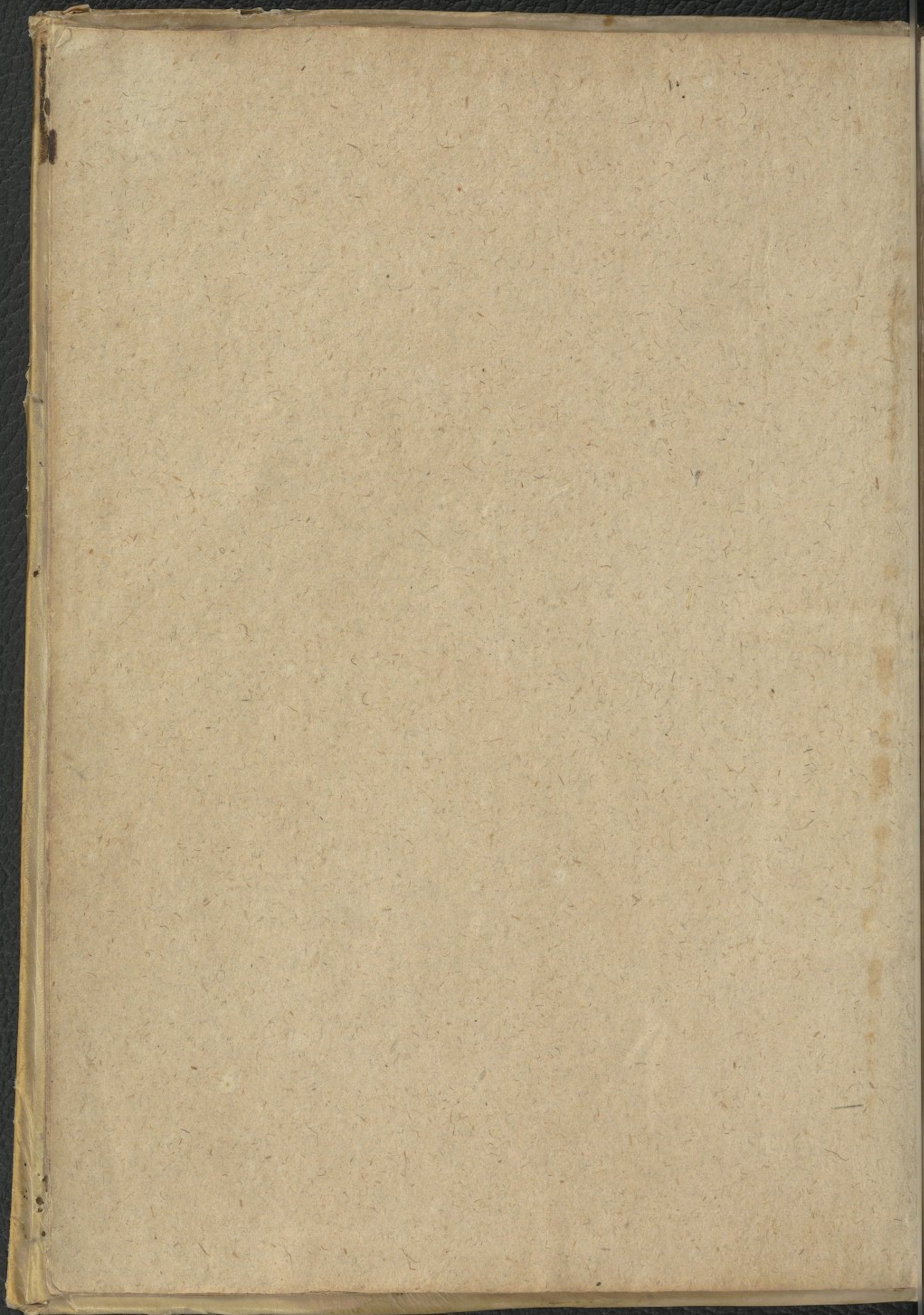
5

SS. Stephanj et Viti in Corbeja .

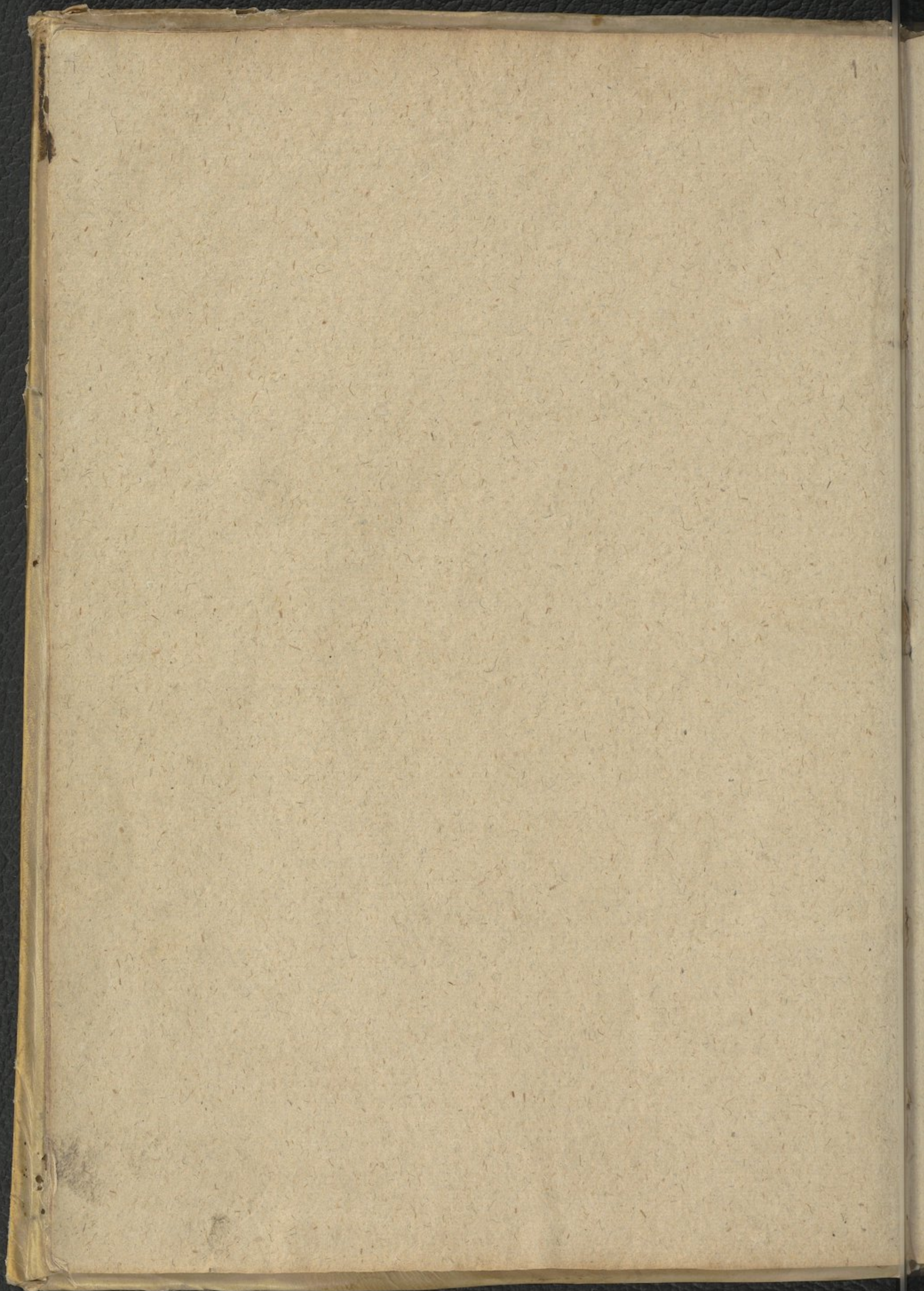
Ms Hunt 25

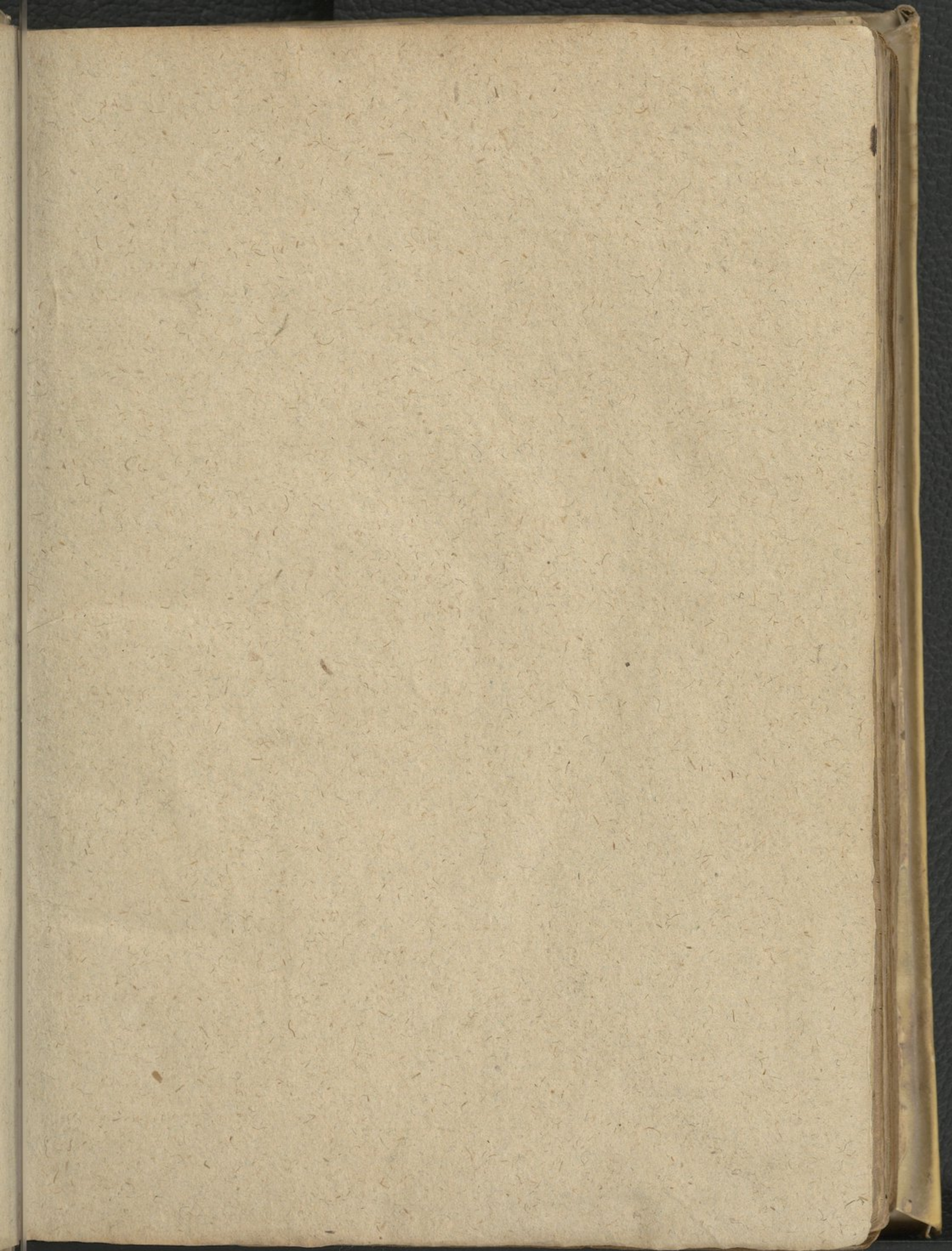
54

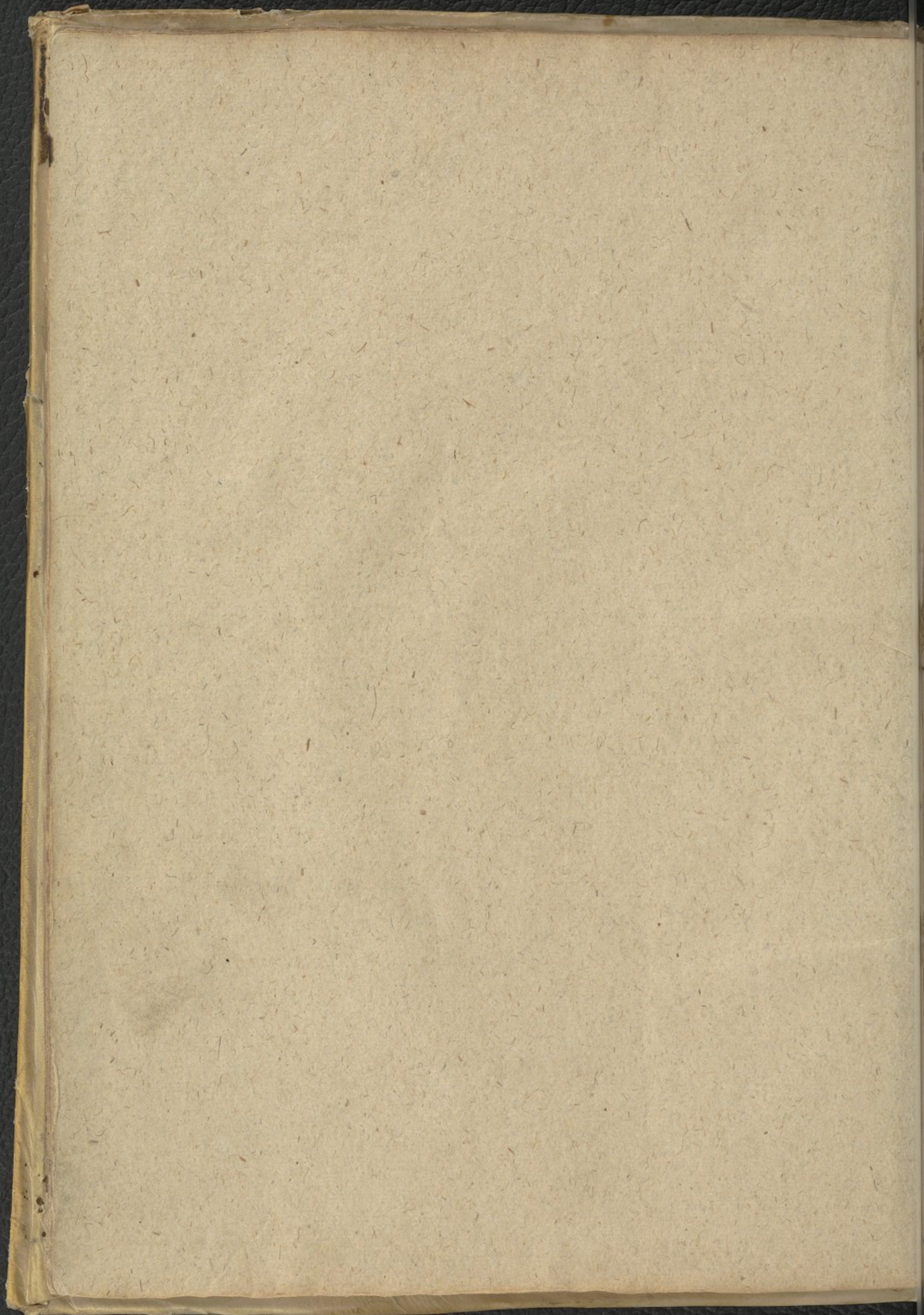

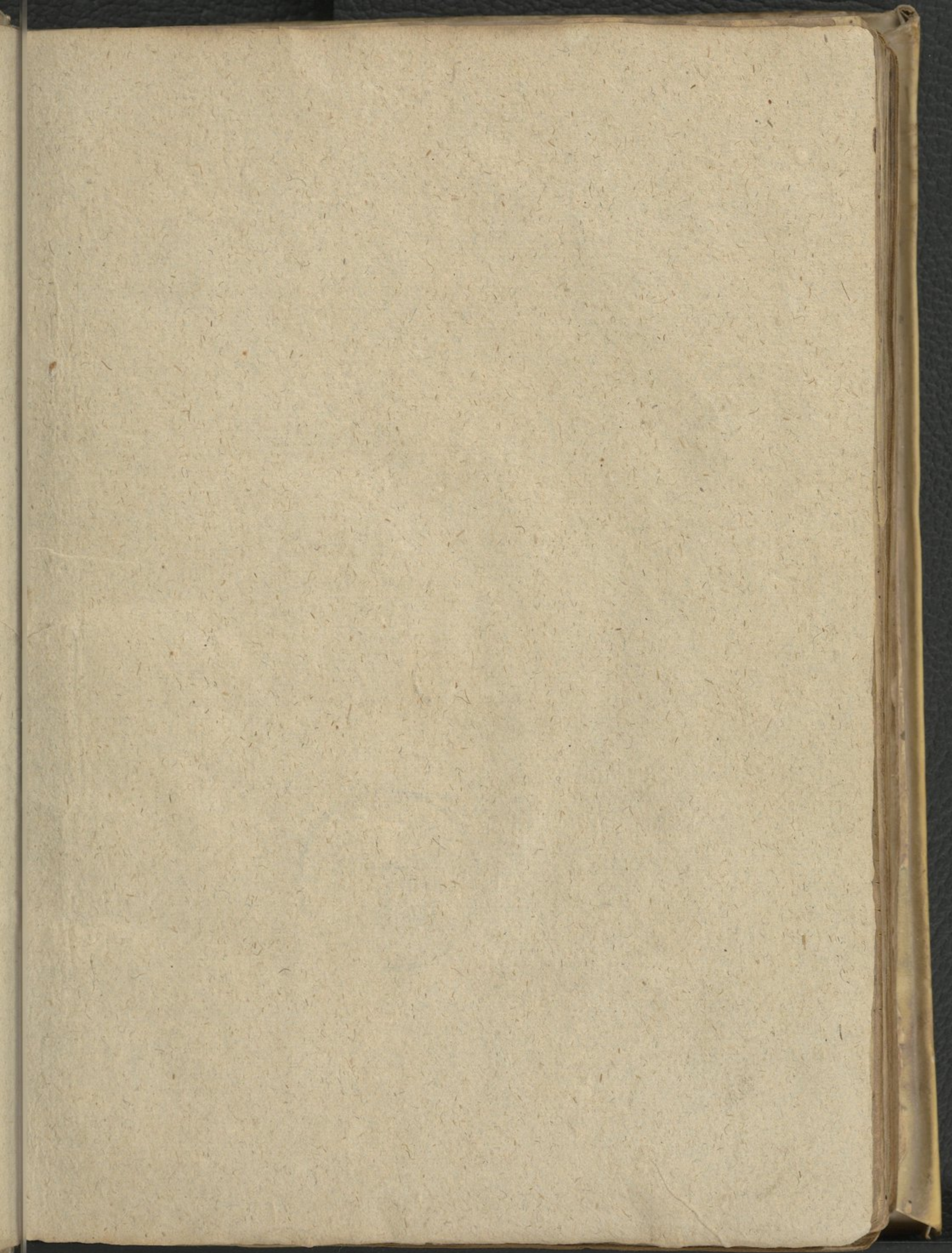

~~9/16/55~~

AKADEMISCHE
BIBLIOTHEK
PADERBORN
LEOSTR. 21

at. tam porru specialit & pprie signat. P. s. cepe. p. g. signu pomi
 adde. P. s. cucurbitte. p. g. hoc adde: ut omib, sinistre manus digitas
 infimul iunctas. dextru indice p eoz sumitates trahas. simulans cum
 qui cu cultro aliquit incidit. P. s. peponis. p. dicto m digitos euunge.
 & indice p iuncturas illoz deorsu trabe. ac si lineas que in eo ce so
 lent depingere uelis. P. s. rutte. p. g. hoc adde: ut cu tota manu uellen
 te tam simules. P. s. femiculi. signu q splendor oculi designat adde.
 P. s. ^{panacea} remeuanonis. p. g. manu extensa pectori appone. addito signo
 boni. eo qd res satis comoda sit infirmis. P. s. ^{ut rille} aneti. p. g. pollice cu
 sibi pximo narib, adinoue. addito p. dicto bone euq, rei signo.
 P. s. apu. p. g. signu minutionis adde. P. s. salue. salis signu adde.
 P. s. burcioli. signu porci adde. P. s. lactuce. p. g. digitos manū dexte
 omis coprime & confestim disiunge. quasi mollicie eius & latitu
 dine simulans. P. s. cerifoli. p. g. cere signu aduunge. P. s. caulis.
 p. g. manu coplicata uer sus terra paulum unpinge. quasi q plan
 tat. P. s. petrosilini. p. g. signu lapidis adde. P. s. ^{in d. arch} cardam qd uulga
 rit creffo dr. p. g. fac apparere lingua applicatoq, indice laben
 tem simula. P. s. papaueris. p. g. pugnū sur su leua. P. s. lili. p. g. sta
 menci signu adde. P. s. rose. p. g. signu rubei coloris adde. P. signo
 ysopi. p. g. hoc adde ut interiora manus expanse deorsu uer sa. p
 pe terra teneas. eo qd humilis sit herba & humilitate semp sig
 nificans. P. s. ^{abrotan} stabeuuri. p. g. ligni signu adde. P. s. absinthii. p. g.
 hoc adde: ut duos digitos. id indice & mediu aceteris disiungas.
 & ipsos qq, ab inuice disiunctos ita moueas. P. s. allii. g. p. exten
 de digitu extra os paululu aptu. P. s. rase. p. g. extende indice
 sinistre manus & indice alterius manus in eo trabe bis extra te.
 quasi radente simulans. P. s. rape. p. g. p. dictu indice sup alium
 manū trabe. P. s. gingibri. p. misso itade generali signo herbarie
 cu pugno dextro in sumitate alterius simula circouferente mo
 la. P. s. piperis. ite simula circouducente mola. deinde fac appa
 rere lingua. applicatoq, indice lambente simula. P. s. thuris.
 fabe signu p. mitte. & postea pollice cu sibi pximo narib, admo
 ue. P. s. aque. omis dextere manus digitos euunge. & p obliqu
 moue. P. s. aque benedicta. p. g. adde extenta manu signu e
 cis. P. s. ceruise p. misso signo bibendi modicu suffla contra o
 tera inlongu extensa. P. s. medonis p. misso bibendi. si manu ori
 applicabis. labent q simulabis qd & mellis signu e. P. s. unū indice

*De signis
in manu*

*De signis
in lingua*

Libro...
*SS. Stephani et Piti
 in Corbeja.*

at. tam porru specialit & pprie signat. P. s. cepe. p. c. signu pomu
 adde. P. s. cucurbita: p. c. hoc adde: ut omib, sinistre manus digitas
 infimul iunctas. dextru indice p eoz sumitatas trahas. simulans cum
 qu... ponis p dicto m digitos euunge.
 he. ac filineas que meo ee so
 adde: ut cu tota manu uellen
 splendor oculi designat adde:
 p pectori appone. addito signo
 nis. P. s. ^{ut ralle} aneti. p. c. pollice cu
 pdicto bone cuiq rei signo.
 P. s. salue: salis signu adde:
 actuce: p. c. digitos man dextri
 e: quasi mollicie: eius & latitu
 signu aduunge. P. s. caulis.
 ulum impinge. quasi q plan
 adde: P. s. ^{et ad p. c. rati} cardami. qd uulga
 ua applicatoq indice. laben
 nu sursu leua. P. s. lili. p. c. sta
 u rubei coloris adde. P signo
 manus expansa deorsu uersa. p
 erba & humilitate semp sig
 nu adde. P. s. absinthii. p. c. s
 & mediu aceteris disiungas.
 moueas. P. s. allii. g. p. exten
 P. s. rafe. p. g. extende indice
 manus in eo trabe bis extra te.
 p. c. pdictu indice sup alium
 itade generali signo herbaru
 nus simula circuferentem mo
 centem mola. deinde fac appa
 mbentem simula. P. s. thuris.
 e cu sibi pximo narib, admo
 digitos euunge. & p obliqu
 de extenta manu signu
 di modicu suffla contra o
 p misso bibendi. s. manu ori
 & mellis signu e. P. s. uniu indice

De signis
herbarum

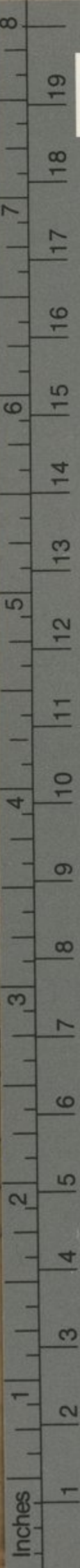
De signis
herbarum

SS. Stephanus et Piti
 in Corbeja.

KODAK Color Control Patches

©Eastman Kodak Company, 1997

Black		
3/Color		
White		
Magenta		
Red		
Yellow		
Green		
Cyan		
Blue		

at. tam porru specialit & pprie signat. P.s. cepe. p.g. signu pomi
adde. P.s. cucurbitte. p.g. hoc adde: ut omib, sinistre manus digitas
in simul iunctas. dextru indice p eoz sumitates trahas. simulans cum
qui cu cultro aliquit incidit. P.s. peponis. p dicto m digitos euunge.

he. ac si lineas que in eo ee so
adde: ut cu tota manu uellen
plendor oculi designat adde:
pectori appone. addito signo
us. P.s. ^{ut tulle} aneti. p.g. pollice cu
dicto bone cuiq rei signo.

P.s. salue. salis signu adde:
ctuce. p.g. digitos man dexte:
quasi mollicie eius & latitu
signu aduunge. P.s. caulis.

ulum unpinige. quasi q plan
adde. P.s. ^{et nardus} cardami qd uulga
ia applicatoq indice laben
u sursu leua. P.s. lili. p.g. sta

rubei coloris adde. P signo
nus expanso deorsu uer sa. p
erba & humilitate semp sig
nu adde. P.s. absinthii. p.g.

mediu aceteris disiungas.
moueas. P.s. allii. g. p. exten
s. rafe. p.g. extende indice
manus in eo trabe bis extra te.

p.g. p dictu indice sup alium
itade generali signo her barre
nus simula circuferente mo
cente mola. deinde fac appa
mbente simula. P.s. thuris.

cu sibi pximo narib, admo
digitos euunge. & p obliqu
ide extenta manu signu
adi modicu suffla contra eoz

pmissio bibendi. si manu ori
e mellis signu e P.s. uini indice

*P. signis
arbutu*

*P. signis de
est barus*

*SS. Stephanus et Piti
in Corbeja.*

© Eastman Kodak Company, 1997

KODAK Gray Scale

A 1 2 3 4 5 6 8 9 10 11 12 13 14 15 17 18 19

inflecte. & ita labiis adiunge. Eodē m̄ etiā signū bibendi facies. P. s. po-
 tionis pignitatis. que claratū a cōplurib; dōr. cēclude utraq; manū. & cir-
 cūducentē molā simulā. adiuncto unū signo. P. s. potionis que ē melle &
 absinthio cēfecta. eisdē absinthii signo p̄missō. itadē uini signū adiunge.
 P. s. synāpis. pugnū dextrū in alterius sūmitate circūfer. quasi molen-
 tem simules. pollicē deinde in unū digiti extremo articulo p̄sili-
 re faciens. P. s. acetū. indicē in dextra parte gutturis semel tantū de-
 orsū trahē. P. s. uini rubri. indicē in gena trahē. P. s. uini clari. duos di-
 gitos oculo circūponas. P̄ signo scutelle. manū eleua. digitosq; non
 coniuictos aliquantulū inflecte. eo qđ ipsa concava sit. P. s. cauitate.
 pollicis sūmitatem in sinistrae manus mediū pone. quatuor sequentes
 digitos modicū circūferendo demittens. P. s. coclearis. triū digitorū
 sūmitates cūiunge. & sic leuantē cū ipso cocleari sorbireunculā simulā.
 P. s. cippi que iusticiā uocamus inclina manū deorsū. & ita cauam
 tene. digitos aliquantulū inflexis. P. s. patere ex qua bibit. tres di-
 gitos aliquantulū inflecte. & sursum tunc. P. s. becharū. p̄. eodē signo.
 hoc adde ut digitū digito circūferas. P. s. phiale uitre. p̄missō. s.
 patere. hoc adde. ut duos digitos circa oculū ponas. ut splendore
 oculi splendor utri significet. P. s. uasculi in quo sal habet. p̄missō
 itidem signo patere. adiunge signū salis. P. s. sportule. p̄missō ligni
 signo. digitū sursum uersū incurua. deinde panis signū facias.
 P̄ signo autē ligni cuiusuis. cū extenta manu dextera in alterius ma-
 nus & brachii cōpagine quasi incidentē cū dolabro fabrū simulā.
 P. s. uasis qđ uulgo cānnata dicit. p̄. g. adde sic p̄missū est digitū
 incurues. adiuncto uini signo. P. s. uasis in quo acetū portari solet.
 p̄missō p̄cedente signo. adde signū acetū. Eodē modo facies signum
 uasis sināpis. addito eiusdē sināpis signo. P. s. uasis umari qđ a ple-
 be Zuber nuncupat. p̄. g. ligni signo. rursū indicē utriq; sup̄dicto
 modo incurua. qđ cōmune ē omnū uasoz que binas aures habe-
 re uident. signūq; uini ad ultimū addas. Sic etiā uasis in quibus
 panis portari solet. semp̄ addendū ē panis signū. P. s. fustis qđ uinū uel
 aliud huiusmodi portari solet. p̄. g. signo ligni. pugnis etiā sup̄-
 iuncem iunctis. humeroq; adhibitis. ipsum portatorem simulā.
 P̄ signo scutelle. in quā mices recolligi solent. scutelle signū p̄-
 mittas. deinde cū dextra in interiori alterius simulā colligentē
 easdē cū flabello ad hoc ipsū aptato. P. s. p̄dicti flabelli p̄missō
 signo ligni. qđ postremo dictū ē adiungas. P. s. cuppe umarie

De panis
 asporū.

p. s. ligni. manū utraq paululū inflexā ad invicē conuunge. & in quantū potes circūuolue. addito demū uini signo.

De his que ad uellitū pueris.

P signo staminei manicā eius tene cū tribus digitis. id minimo & duob, sequ. mab. P. s. femoralū. p. 6. signo linei panni. manū in femore dedecorsū trahas. quasi q se femoralib, uestit. P. s. frocci. manicā eius tene eodē modo quo staminei manica tenenda ē. P. s. pellicu de una manu omīs digitos expande. & ita in pectore positos trahet. quasi q lanā constringit. P. s. guncelly. p. f. frocci. adde signū subtilis. p̄termissio tam crucis signo. P. s. calceoz digitū digito circūfer. quasi q calceos cū corrigia ligat. addito signo diei. P. s. nocturnaliū calceoz manū in maxillā ponas sic dormiens solet. P. s. peduliū ^{id frocci} digitū digito circūfer & hoc adde. ut cū digitis teneas manicā frocci. P. s. peduliū uillosoz q usitato sermone cutlingi uocant idem qd ^{de} pedulib, p̄missū ē facies. addito pellicu signo. P. s. filtronū digitū digito circūfer. hoc addens. ut cū duob, digitis manū sinistra ubi magis ē spissa cōtangas. P. s. fasciolarū. itē digito digitū ac deinde utrūq̄ indicē tibiq̄ circūferas. P. s. cooptoriū fac idem. s. qd ē pellicu. & hoc adde. ut manū in brachio dedecorsū trahas sursum. quasi q cooptorio se cōtigit. P. s. cotta. trahet manū p̄ brachiū eodē mō q sup. & hoc adde. ut cū digitis teneas manicā frocci. q̄a utrūq̄ & cooptoriū & cotta ē de lana. P. s. cilici. itē. p. f. frocci. exteriora manū mto suppone. & indicē sibiq̄ pximū decorsū uersos paululū cōmoue. qd ē signū capre. deinde subiungens expandendi signū. P. s. strale que subternit & lena uocat̄ a scō benedictio. p̄mo frocci signū. deinde dormiendi factio. postremo manū cōmouendo expande. qd aliqd̄ inuolutū expandendi signū ē. P. s. capitabis t qd uulgarit̄ cussinū appellat̄. leua manū. & sumitates digitoz in flexas quasi ad uolandū cōmoue. p̄ea pone manū ad maxillā sicut dormiens solet. P. s. cūlectry. similr̄ facies. addito expandendi signo. P. s. Zone siue corrigie ad stamineū digitū digito circūfer. & de utroq̄ latere c̄fer digitos manū utriq̄. q̄si q se corrigia cingit. P. s. cinguli femoralū fac idem signū. & hoc adde. ut manū in forore dedecorsū trahas p̄p̄t femoralia & caligas. quib, hoc ipsū cingulū ē inferendū. P. s. acus. cū pugno p̄cutit p̄gnū. qd metallū signū ē. & p̄ea simula quasi in una manu teneas filiū & acū in altera. & mitte re uelis filiū p̄foram acus. P. s. cutelli trahet manū p̄ mediū alterius palmy. q̄si q cū cultello aliqd̄ incidit. P. s. uagine cutelli sumitatem

manū dextere p alteri manū longitudinē impunge. quasi q̄ culcillum
 mittit in uaginā. P. s. pectinis. tres digitos trabe p capillos q̄si qui se
 pectit. P. s. tabularū. p. g. signo ligni. manū ambas cōplica. & ita cōplica
 tas simul euolue. P. s. tabule in q̄ notari solet. p. s. ligni. manū fini
 stra expande. & quasi scribentē in ea simula. P. s. graphu cū pugno p
 cute pugnū. & cū tribus digitis scribentē simula. P. s. calcarū. p. m. s. s.
 metalli signo. hoc adiunge. ut cū duobz digitis. medio scilicet & indi
 ce. pedis postrema cōcludas. P. s. cirotēcarū manu dextera sup alterā
 ducta. induentē eas cū extensione. simulabis. P. s. lapidis. inflexos
 quatuor digitos dextere manū temporibz appone. ac si petra aliqd
 tundere uelis. P. s. altaris cuiuslibet. lapidis signo p. m. s. signo sēc̄ cru
 cis adde. P. s. speciali signo p̄ncipalis altaris. p. g. hoc adde. ut om̄s digitos
 disiunctos & inflexos in altū erigas. qd̄ magnū aliqd̄ n̄nunquā signi
 ficat. P. s. altaris cuiuslibet uirginis. p. g. trabe indice in fronte de sup
 cilio ad supeliū qd̄ ē signū uirginis sic & mulieris. Eodē m̄ fac signū
 s. MARIE. adiungens signū regis & crucis. P. s. altaris. s. michabelis. p. g.
 leua manū & sūmitates digitorū inflexas quasi ad uolandū moue. qd̄
 ē signū angloz. P. s. altaris. s. ioh̄is baptiste. p. g. manū ceruici impone.
 p̄p̄t̄ decollationē. qd̄ & cōmune ē omniū. q̄ martyres tantū n̄ etiā pon
 tifices fuer̄. P. s. altaris. s. petri siue omniū aptoz. p. g. manū dextera
 ab humero dextro deorsū usq̄ in finē pectoris trabe. eodēq̄ m̄ de
 sinistro p̄p̄t̄ similitudinē palli q̄ ep̄i utunt̄. addens hoc. ut manu
 caua coronā in capite simulet. P. s. ep̄oz. p. g. adde signū p̄dicta pal
 li & in sup pastoralis baculi. P. s. c̄fessorū. qui n̄ fuer̄ ep̄i. p. g. adiunge
 signū palli. P. s. altaris. s. pauli apti. p. g. hoc adde. ut indice infra
 anteriores capillos positū p̄silire aliquantulū facias. eo qd̄ ipse
 caluitiū habuisse referat̄. P. s. altaris. s. laurenti. p. g. adde signū
 calorif & cratis. P. s. altaris. s. benedicti siue alioz. q̄ ab̄s fuer̄. p. g. ad
 de ut capillū sup aurtē pendente cū duobz digitis. id̄ indice & medio
 app̄hendat. qd̄ etiā ē signū cuiuslibet ab̄atis. P. s. crucis. indice sup indi
 cē posito. ipsā crucē simulabis. P. s. capse. omniū utriq̄ manus digitorū
 sūmitates exceptas pollicibz. uicissim sibi cōiungas. deinde martyriū
 signū facias. postremo uagine signū addas. P. signo calicis. cū leua
 signū patere facto. & cū dextera desup signaculū. s. crucis ex pri
 mito. P. s. patere extremitatē indicis articulo pollicis p̄ponas. ac
 si rotunditate eius innotescere uelis. P. s. oblate. hoc tantū differt.
 ut eundē indicē p̄dicto q̄q̄ articulo postponas. P. s. fistule siue ba

De signis
 ecclesiasticis

rundinis ex qua sanguine dñi percipere solem. pmissio metallis sumi
 tate iudicis ad os applica quasi ex ea bibere uelis. P. s. corporalis
 pmissio gen signo panni linei. id ut utriq man digito sup inuice po
 sito semel & scdo retrahas. hoc adde: ut pollicis ac indicis sumitates
 eiunctas. ori reuerentē adhibeas. reliq̄s trib, extentas. que etiā adhi
 bitio digitor ad os. signū ē cōmunicandi. P. s. panni ad offerendum
 aptati. generale signū panni p̄mitte. addita in superficie man deoscu
 latione. Cū eadē q̄q̄ osculatione. offerendi signū facies. P. s. turibuli p̄
 misso metalli signo. hoc adde: ut trib, digitis ipsū moueri paululū
 simules. P. s. candelabri. itē p̄misso metalli signo. hoc adde. ut tribus
 digitis ab inuicē disiunctis. ac deorsū uersis. pedē ipsius simules. P. s.
 accit̄. man' aliquantulū inflexas cōpone. deinde numerantē dena
 rios simula. qd̄ ē signū argenti. postea duob, digitis nariū extenu
 tate tangas. addito ad utrumq̄ uagine signū. P. s. follis. pone pugnū
 dextrū sup sinistrū. & sic qui folle utitur moue utruq̄. P. s. baci
 noz. sepedictū metalli. s. p̄mitte. adiungens signū scutelle.

P. s. misse. signū sc̄ crucis extenta manu facias. P. s. maioris misse. sig
 nū magnę rei addas. sic & p̄ matutinali missa parue rei signū ad
 dendū ē. P. s. misse defunctor. hoc adde. ut indicē p̄ obliquū gut
 turis trahas. qd̄ & defuncti signū ē. P. s. matutinoz nocturnaliū si
 gnū crucis facias. deinde signū dormiendi. postremo signū magni
 tudinis addas. P. s. matutinarū laudū. similiter duo hec p̄ ora facias.
 addito eētrario signo paruitatis. P. s. p̄ me. p̄ misso crucis signo. hoc
 adde. ut pollicis ac indicis sumitates eiungas. P. s. t̄cie. p̄. s. crucis.
 hoc adde. ut extenta manu sinistra cū duob, digitis p̄ mediū indi
 cis sibiq̄. pximi id̄ medi tractū factas. P. s. sextę. idem in pxima iun
 ctura facies. P. s. nonę. id̄ ipsū in sequenti facies. P. s. uespe. p̄. s. crucis
 & magnę rei signo. extra digitū flare debes. qd̄ n̄ tantū calorē. s̄
 etiā diē significat. deinde manū parūper inflexā. celerit̄ euolue.
 qd̄ rē factā t̄ finitā exprimit. ideoq̄ hunc horę adiungit̄. ut diē
 iā finitū demonstrat. P. s. collationis. p̄mitte signū lectionis. om̄sq̄
 digitos in unū eiunge. qd̄ om̄s fr̄s in unū cūenisse. significat. P. s.
 cōpletorii. p̄m crucis. s̄. dormiendi signū adiunge. P. s. cappe.
 utraq̄ manu simula de eā tenere. & sic quasi ad induendā eā mo
 uere. P. s. casule. hoc tantū differt. ut signū crucis p̄ factō adiungas. P. s.
 humeralis. p̄misso panni linei signo. hoc adde. ut manū ex utraq̄
 parte capitis equalit̄ positas. deorsū trahas. P. s. albe. trib, digitis

De signis
 missarū 7
 horarū.

De signis in du
 bus sardis
 iun.

uestitū in pectore apprehende. & parūp deorsū trahas. P. s. fanon
 nis sive mappule. manicā sinistra sub brachio comprehensā paulu
 lum deorsū trahet. P. s. dalmatice. p̄dictū fanonis signū facies. addi
 to in fronte crucis signo. P. s. subtilis. manicā sup̄dictā circa brachiū
 distentā constringes. addens in pectore crucis signū. P. s. palli. p̄
 misso panni signo. bonę rei signū addes. P. s. cortine. panni signū
 p̄mitte. deinde dextere manū exteriora sup̄ alterius interiora
 ponens. mox ab invicē equalit̄ disiunge. & in ipsa disiunctione ali
 quantulū leua quasi eam suspendi significes. P. s. dorsalis qđ ē
 de pallio. palli quoq; signū p̄mitte. deinde p̄dicto m̄ manū tenens
 disiunge. sic p̄ cortina. Si autē ē de lana. frocci signū p̄mitte. P. s.
 tapetis. itē frocci manicā tene. & p̄misso signo pellicu manū ex
 pansā paulatī quasi a pectore trahet. Idem facies p̄ signo banche
 liū. p̄termisso tam̄ pellicu signo. P. s. festiuitatis. fac p̄mo signum
 lectionis. & p̄ta p̄fer om̄s digitos utriq; manū. P. s. matris. p̄. c.
 signo herbarū. manicā tene. & signū expandendi adiunge.

P. s. lectionis. manū t̄ pectori digitū indicē impinge. & paulu
 lū attactū ita fac resilire. q̄si q̄ foliū codicis euerit. P. s. respons
 ri. articulo indicis pollicē suppone. & ita fac eū p̄silire. P. s. uer
 sus. articulo minimi digiti pollicē suppone. & hoc qđ p̄missū ē
 de saliente addet. P. s. antiphę. sūmitatē pollicis ac minimi digiti
 cūnge. & sic paululū deorsū trahet. P. s. introitus. pollicē & ei
 pximū p̄fer. sūmitatib; eorū cūncas. & c̄tra os manū applica.
 ac demū missę signū adiunge. P. s. R̄. gradualis. digitos om̄s dexte
 manus inflexos tenens. hoc addet. ut eandē manū ori applices.
 qđ cantū significat. P. s. alta. leua manū & sūmitates digitorū in
 flexas quasi ad uolandū mouet. P. s. p̄fē. t̄ quā quidā sequentiā
 uocant. leua manū inclinātā. & a pectore amouendo eā inuertit.
 ita ut qđ prius erat sursū sit deorsū. P. s. tractus. trahet manū
 p̄uentrē de deorsū. qđ tractū fieri semp̄ significat. p̄dictoq; m̄
 manū applica ad os. P. s. offerenti. p̄. c. signo cantus. offerendi
 signū adiunges. P. s. cōmunionis. itē. p̄. c. signo cantus. signū com
 municandi addet. P̄ generali signo libri. extende manū & mo
 ue. sic foliū libri moueri solet. P. s. libri missalis. c. p̄. adde
 signū crucis. P. s. libri officialis. eodē m̄ facies. hoc adiungens.
 ut manū dextera extentā int̄ mediū pollicis & indicis alteri
 manus quasi ferrū limando trahas. qđ etiā signū cuiusq; rei ē

De his que ad
 unū p̄tinet
 obsequium.

De signis
 librorū.

quā infrequenti usu habemus. P. s. textus eugli. 6. p. hoc adde.
 ut in fronte facias signū crucis. P. s. libri eptaris. 6. p. hoc adde.
 ut in pectore facias signū crucis. P. s. libri in q̄ legendū ē ad noctūos.
 p. 6. s. & libri & lectionis. adde hoc ut manū ponas ad maxillam.
 P. s. antiphonarū. p. 6. s. libri hoc adde. ut om̄s digitos manū dex
 tere inflectas. pp̄t neumas que s̄ ita inflexe. postea pollicē
 in medio indicis articulo facias p̄silire. P. s. libri gradualis. eo
 dē m̄ q̄ p̄dictū ē. digitos om̄s in euef. P. s. regulę. p. 6. hoc adde.
 ut capillū sup̄ aurē pendente cū duobz digitis app̄hendas. pp̄t
 duo nomina quibz abbas appellat̄ abba & domini. q̄a & s. benedictus
 auctor regulę. hui⁹ erat officiu. P. s. ymnarū. p. 6. adde ut pollicē
 & indicē dext̄e p̄ferens. sūmitates eoz cūiungas. q̄ p̄sens temp̄
 t qd̄ p̄mū ē significat. P. s. psalteri. 6. p. hoc adde. ut sūmitates di
 gitorū dext̄e caua manu ponas in caput pp̄t similitudinē coronę
 quā rex portare solet. q̄a & auctor psalmoz dauid rex erat. P. s.
 libri p̄pharū. p. 6. hoc adde. ut manū directā trahas p̄ capillos c̄tra
 aurē dext̄rā. qd̄ senectutē significat. P. s. bibliothecę. p. 6. hoc adde.
 ut p̄feras om̄s digitos utriq̄ manū. P. s. eptarū pauli. p. 6. adde sig
 nū calui. P. s. libri iob. p. 6. mentū cū dext̄a tene. deinde eandem
 dext̄rā expansā sup̄ pectus ponas. qd̄ ē signū infirmitatis. P. s.
 glosari. p. 6. indicē dext̄rū p̄ximo sibi digito suppone. P. s. li
 bri omeliarū. p. 6. adde signū ep̄ale. qd̄ etiā om̄s expositiones
 t sermones significat. P. s. libri collationū. p. 6. adde signū lectionis.
 p̄ea om̄s digitos dext̄e in unū coniunge. qd̄ om̄s s̄ s̄ euenus
 se significat. P. s. libri letanarū. p. 6. adde signū martiris. P. s.
 breuiari. p. 6. indicē p̄obliquū sup̄ nates trahere. q̄si obtruncatā
 rē simulans. P. s. libri consuetudinū. p. 6. uestē c̄tra pectus cōprime.
 P. s. p̄ganenū. p̄misso. g. s. libroz. hoc adde. ut digitis utriq̄ manū
 cūiunctis. manū manū circūferas. qd̄ etiā ē signū. P. s. rotule. di
 gito digiti circūfer. ac deinde q̄si scribente simula. P. s. breuis.
 p̄mos articulos q̄tuor digitorū inflecte. itēq̄ scribente simula. P. s.
 martyrologi. sūmitatē pollicis p̄ ceteroz sūmitates digitorū dext̄e
 q̄si cōputando celeritē trahere. incipiens a unūmo. P. s. libri setaris.
 quē aliq̄s pagani cōposuit. p. 6. signo libri. adde ut aurē cū digi
 to tangas sic canis cū pede pruriens solet. q̄a nec in merito nisi
 delis tali animata cōparat̄. P. s. analogi. p̄misso ligni signo con
 iunctisq̄ manibz simul & inflexis. int̄iora ipsarū faciei oppone.

De signo ana
 logi. formule
 & ligni in q̄ tam
 habet.

P. s. ligni ad lumē tenendū cōposita. manū sinistra extende. interi-
 ora eius sursum uertens. alteraq; in iunctura manus & brachii sup ip-
 sam erige. sic uides ipsū instrumentū tē factū. & adde luminis sig-
 num. P. s. formulę. p̄missio ligni signo. manū inante extendas.
 ac si p̄cumbendi in tra signū facias. qđ & signū uenię est.

**De signis
 p̄sonarū.**

P. s. dōni abbis. fac ipsū signū qđ de regula ē p̄missū. P. s. monachi.
 cū manu tene capellū cuculle. P. s. inclusi. adde signū fenestre. id signū
 splendoris. P. s. monachi qđ est nutritus in monasterio. p̄. 6. adde ut
 digitū minimū labris admoucas. p̄ eo qđ ita fugit infans. P. s. p̄oris.
 simula cū duob; digitis scillā tenere. & ita tam sonare. P. s. maioris.
 adde signū magnę rei. P. s. claustraris prioris. p̄. 6. indicē deorsū
 uerte. & circūfer quasi gylando. P. s. adiutoris illius. item. 6. p̄. mi-
 nimū digitū extende. eo qđ p̄ eū semp̄ parua res significatur.
 P. s. armari & p̄centoris. p̄. 6. adde signū cantandi. P. s. ebdaru
 cantoris. p̄. 6. adde signū cantandi & pulsandi. quia ipse in. xii. lect.
 ad maiorē missā cuius officium impositurus ē primā scillā incipit
 pulsare. P. s. curatoris. p̄. 6. signo monachi. p̄dicto modo indicem
 p̄fer. P. s. custodis ecclē. p̄. 6. cū manu simula cāpanā sonare. P. s.
 camerari. 6. p̄. simula denarios numerare. P. s. cellarari. 6. p̄missio
 simula in manu clauē tenere & quasi serē infixā uertere. P. s. gra-
 natarū. qui annonā recipit & recipit & seruat. simula cū amba-
 bus manib; conexis. quasi alicui uasi annonā immittere ad me-
 tuendū. P. s. ortulani. 6. p̄. indicē inflecte & attrabe. sic qđ rāstrū
 de terra trahit. P. s. custodis hospicii ubi hospites qđ sunt ditiores
 recipiunt. 6. p̄. simula gladiū de manu trahere. P. s. elemosina-
 ri qui paupes recipit. 6. p̄. trahere manū de sinistro humero in
 dextrū latus. sic corrigia perē solet a pauperibus portari. P. s. in-
 firmari qđ obsequit̄ infirmis. p̄. 6. adde signū infirmitatis. P. s. refec-
 torari. fac signū refectōnis. P. s. custodū iuuenū. 6. p̄. admoue
 digitū minimū. qđ ē signū iuuenis. & indicē pone ad oculū qđ &
 signū ē uidendi. P. s. alicui bene literati. t̄ etiā p̄ signo sciendi cū
 sumitate indicis in pectore aliquantulū frica. P. s. p̄positi. p̄. 6. fac
 indicē p̄minere in fronte. qđ ē signū bouis. eo qđ ipse sit talium
 p̄uisor. P. s. magistri cēntariorū. p̄. 6. pugnū sup pugnū pone in
 cissim. quasi similes construente murū. P. s. senis. trahere manū di-
 rectā sup capillos c̄tra aurē dextrā. P. s. cōpatriote t̄ sanguini.
 tene manū c̄tra faciē. ita ut mediū digitū naso imponas p̄p̄t san-

guine q̄ inde nunquā fluit. P. s. patris. eodē p̄missō. semis signū
 adde. P. s. fr̄is. p̄missō itē consanguinitatis signo. parue rei signū
 adde. P. s. matris. idem fac. adiungens signū mulieris. P. s. sororis.
 idem fac qd̄ matris. adiuncto parue rei signo. P. s. clerici. digitū
 auri circūfer: quasi gyꝛando. p̄p̄t̄ similitudinē coronę. quā in
 capite clericus habet. P. s. laici. mentū tene cū dext̄a q̄si barbā
 trahens. P. s. hominis q̄ alteri ē linguę. cū digito labia tange: p̄p̄t̄ loquētia.
 P. s. furoris. p. s. laici. indicē dextrū sup̄ indicē sinistrū in modū crucis
 pone: sicq; mouens q̄si q̄ cū subula p̄forat. fuerit simul. P. s. omniū.
 cōphende capillos in fronte. P. s. loquendi. c̄tra os tene dext̄erā. & ita
 eā moue: qd̄ ē & signū legendi. P. s. audiendi. tene indicē c̄tra aurē.
 P. s. nesciendi. cū indicē erecto labia terge. P. s. obliuiscendi. indicē de
 aure dext̄ra ad sinistrā transfer: P. s. m̄tiendi. indicē int̄ labia positū
 trahē. P. s. osculandi. indicē labiis appone. P. s. derelictę c̄suetudinis
 siue alteri rei m̄dicę. siue qd̄ iā defecerit. indicē dextrū ante ex
 trimitatē sinistri demitte: q̄si cū cultro aliqd̄ amputantē simul es.
 P. s. uestiendi maxime cū alba. p̄ pectus manū trahē deorsū. P. s. excu
 tendi. uestē q̄ indutus es cū pollice & indicē a pectore trahē. P. s. discal
 ciandi. p. s. corrigię. adde signū excutendi. P. s. lauandi pedes. ambarū
 manū interiora ad inuicē euertere: & paululū frica q̄si lauante simul es.
 P. s. boni. q̄cqd̄ sit qd̄ bonū t̄ pulchrū dixeris. pollicē in maxillā pone
 & sequentes duos digitos in alterā. & ita fac eos in extremitate menti
 blande collābi. P. s. mali. digitos sparsim in facie positos. simula unguē
 auis aliqd̄ lacerando attrahentis. P. s. inuendi. siue apportandi ali
 qd̄. quatuor digitos more solito c̄tra faciē moue. P. s. negationis.
 sūmitatē medii digiti pollicis suppone: & ita fac resiliere. P. s. celeri
 tatis. extende manū dext̄erā & pone sup̄ sinistrā in modū ferre. &
 ita celerit̄ moue. q̄si q̄ ferrā trahit. P. s. tarditatis. de umbilico tra
 he manū paulatī p̄ uentrē tuū. P. s. irascendi. cū quatuor digitis
 in pectore q̄si prurientē simulabis. P. s. delinquendi. digitos dext̄e
 manū equalit̄ cōpositis. pectus pulsa ac si penitentiā cōpungaris. hoc
 adiungens. ut iterū cū indicē pectus tangas. q̄si temet ipsū accuses.
 Si ū aliū accusare uolueris. p̄ pulsatū p̄p̄riū pectus. indicē p̄ dictū
 c̄tra illū uerte. uelut eū peccasse demonstras. P. s. cuiq; rei qd̄ facta
 sit. dext̄erā parump̄ inflexā contra pectus tene int̄iori parte sursum
 uersa. sicq; eā celerit̄ sursum uolue. P. s. libent̄ faciendi. caruncula
 sub m̄to dependentē duob; digitis cōphende. P. s. similitudinis ex

De diuisis
rebus.

teriora manus dextere in dextera maxilla deorsu trahas. deinde in
 teriora ei in sinistra eodem m. P. s. diuidendi. duos digitos. id' indice
 & mediu p' mediu sinistre manus trahas. Idem e' etia signu distin
 guendi cantu. P. s. unguendi infirmu. p. s. infirmi. fac cu pollice in me
 dio palme signu crucis. P. s. lacrimandi. indice oculo suppositum
 bis deorsu trabe. P. s. uocabuli alicui. idest si queras qs uocaris. cum
 sumitate indicis caput in dextera parte tangas. deinde manu con
 tra cu que interrogas extenta aliquantulu moue: qd' semp querendi
 signu e'. P. s. luminis extinguendi. p' misso luminis signo in ortu sig
 nu adiunge. hoc e' indice p' obliquu gutturis trabe. P. s. cuniteru.
 indice inflexu attrabe. iteq' mortui signu adde. P. s. edificii cuius
 uis sumitatu, digitoru int' se copositas & erectas. man' inferius dis
 iungas. ac si texta similitudine exp'mere uelis. P. s. eccle. p. g. signum
 crucis adde. P. s. capitolu. p. g. signu qd' p' uenia facis adiunge. P. s.
 auditoru. p. g. indice auri appone. qd' confabulandi t' audiendi est
 signu. P. s. dormitoru. p. g. signu dormiendi adde. P. s. necessariaru
 p. g. indice uentri appositu. deorsu trabe. P. s. calefactoru. signum
 caloris adiunge. P. s. cameru. p. g. numerandi signu adde. P. s. infir
 maru. signu egrotandi adde. P. s. coquing. p. g. signu caloris come
 dendiq' addifferentia calefactoru adiunge. P. s. armaru. p. g. labri
 signu adde. P. s. claustru. p. g. indice deorsu uersu circufer: qd' est
 signu circueundi. P. s. celle nouitoru. p. g. signu rei noue adiunge.
 P. s. sacristie. p. g. signu pulsandi adde. Et ut eclusionem de talib' fa
 cia. quicqd' huimodi signare uolueris. generali semp p' misso. e' sequen
 tia adiungas. P. s. p' cessionis. indice sup' indice in modu crucis pone.
 adiungens signu circueundi. P. s. cere. manub' ad inuicem coequatis.
 candelas faciente simula. P. s. candelu. idem facies. addito caloris
 signo. P. s. candelu maioris. p' misso cere. s. sinistru brachiu cu manu
 dextera stringe. P. s. candelu in modu circuli etorte. p. g. indice etra
 manu sinistra circufer. adiungens signu caloris. P. s. latne. p' misso.
 iusticie. signu splendoris adiunge. P. s. absconse. ite iusticie ac circueu
 di signo facto. signu caloris addas. P. s. scriptoru. p. g. signo ligni. ma
 nus extensas sup' utruq' genu equalit' ponas. adiungens scribendi
 signu. P. s. incausti. p. g. aque. adde rursu. s. scribendi. P. s. muni. s.
 rubri coloris p' misso. ite scribendi. s. adiunge. P. s. pumicis. p. g. sig
 no lapidis. cu pugno dextro in ueriori parte sinistre extense
 purgantem p' gamenu simula. P. s. penne. signo uolandi p' misso. itru

De signis

*De cere au
 a leuilde
 a rubeo. s. s. m*

*De s. s. a
 s. s. s. s.
 p. p. p. s.*

scribendi signū adde. P. s. circini. in medio manū sinistrae. indicem
 dextrū pone. & mediū ad instar illi' circūfer. P. s. ferramta ad
 oblataf faciendaf cōposita. p. s. metalli. exteriora utriq; manū ad inui
 cē cōiuncta. rursū disiunge. P. s. forpicif. p. g. duos digitos id indicem
 & mediū pmo disiuictos cōiunge. P. s. rasoru siue nouacule. p. mīssio cul
 telli signo. indicē inflexū p maxillā deorsū trabe. P. s. cotif. p. lapidis
 signo. indicē dextrū sup indicē sinistrū in modū crucif pone. simu
 lans accutitē in ea. P. signis securis. dolabri. runcinē. terebri. pla
 ne. p. s. metalli. simula quanto cōpetentius potes operantē cū eis.
 P. s. subule. p. s. metalli. indicē dextrū sup indicē sinistrū in modū
 crucif pone. sicq; mouens quasi q̄ cū subula pforat. suentē simula.
 P. s. auri. p. mīssio signo metalli. adde signū rubei. P. s. argenti. p. g. s.
 simula numerantē denarios. P. s. eris. p. s. auri. adde signū mētiendi.
 P. s. stagni. p. s. argenti. itē adde signū mētiendi. P. s. plūbi. g. p. ad
 de signū spissi. P. s. frenū. p. s. metalli. mediū digitū contra os aptū
 porrige. ceteris digitis in uolā cōplicatis. P. s. felle. cū manu dex
 tra humerū sinistrū duab; uicib; pulsa. adiungens signū caballi.
 P. s. baculi. p. s. ligni dextrā in pugnū conclusā pfer. quasi ipsū bacu
 lū tenens. P. s. sigilli. p. s. breuis. cōclude pugnū dextrū in manu si
 nistra. sic q̄ sigillū cerę impmit. P. s. caldari. p. s. g. utriq; indicē
 curuatū sursū tene. P. s. ferramta q̄ caldariū suspendit. utriq; indi
 cē in modū catenę inuicē iunge. P. s. sartaginis. p. g. dextrā aiun
 ctura sinistrae p brachiū sursū trabe. P. s. olle. que ē de metallo. p. s.
 metalli. adde. s. iusticie. Si. v̄ ē de trā. p. s. iusticie. indicē curuatū
 attrabe. qd̄ ē signū terre. P. s. fuscimule. p. g. s. metalli. cū indice
 sibiq; pximo curuatis simula carnes attrahentē cū ea. P. s. forcipi
 taf. p. g. indicē sup indicē inuersū pone. & utriq; in modū illius
 ferramta cōmoue. P. s. emunctoru. p. g. indicē & mediū disiuictos
 extende. addito. s. luminis. P. s. cimbali. p. g. simula illud pcutien
 tē cū malleo. P. s. tabule. que ad loquendū pcutit. p. s. ligni. simu
 la eā pcutientē. P. s. ridendi. indicē & mediū disiuictos ad os por
 rige. P. s. sanguinis de naso fluentis. p. s. cōsanguinitatis. frica sub
 nasū cū indice curuato sic solet sanguis effluere. P. s. uomēdi. dex
 trā inuersā mto suppone. & celeritē inante moue. P. s. caballi cū
 duob; digitis tene capillos anteriores. P. s. asini. sūmitatē pollicis
 ad aurē pone. ceterosq; digitos porrectos moue. sic asin' aurē. P. s.
 muli. p. s. caballi. adiunge. s. asini. P. s. ouis. duob; digitis simula ton

De signis
ferramta

De diuisi
malib;

*De agrestib.
animalib.*

dente oues cū forpice. P. s. arietis. hoc adde. ut indicē curuatū
iuxta aurē dextrā teneas. P. s. agni. p. s. ouis. adde. s. nutriti. P. s.
capit. exteriora manū intō suppone. & indicē sibiq; proximū dor-
sū uersos paululū cōmoue. P. s. porci. pugnū fronti impone. P. s. cat-
ti. duob; digitis cōponentē grenones simula. P. s. cerui. utriusq;
manū omēs digitos fac in fronte q̄si cornua p̄minere. P. s. leporis.
indicē sibiq; proximū iuxta aurē retro extende. & sic lepus aures
cōmoue.

His de nouis instructione p̄missis. p̄ ordine dicenda ē ea discipli-
na q̄ iugit̄ ille tenetur. qui nobiscū uoluerit conuersari.

*Quomodo se fr̄ leuet ad noctūnos. & quomodo tres orationes
agere debeat.*

Primo igitur ad nocturnos audito signo. ilico se leuat. & prius quam cooptorium deiciat. sedens in lecto induit cucullam. cruraque tegit. cum illa ante quam leuet ante lectum. ipsum quoque lectum non ita negligenter dimittit. sed honeste cooptorium desuper extendendo componit. capitale totum occultat sub illo. deinde froccum induit. & si opus est. duos fratres proxime sibi dormientes cum sonitu excitare non negligit. Nam si non excitati ab illo communi fratrum orationi non interfuerint. in crastino illis solito more in caplo ueniam petentibus. ipse etiam ueniam petit. si interrogat quis in proximo dormierit. Id ipsum debet facere. quando fratres meridianam in estate. Neccarias non uincat. non caput capello cooptus. In dormitorio autem neque in die neque in nocte excepto pro complin. si sibi libuerit hoc non custodit. In memoria iugiter debet habere. in gradum dormitorio sputum non picere. nihil omnino de uestimentis suis in clauastro ponere. antequam tres orationes finiantur. tabulam aut antiphonarium non inspicere. Ante pueros. et si illi in loco non sunt. ante illum iuuenem quem cum latina ultimam subsequitur fratres. in ecclesiam uenire solet. prius tamen lotis manibus si necesse habet. et si ad inuentorium uestiri debet. & quamdiu scilla pulsatur. precubens et si talis dies est. inclinatur quicquid uult orat. Loca autem huius orationis unusquisque sortitur. pro tempore sue conuersionis. Si est nouitius. siue ille sit monachus siue adhuc non consecratus. inter suos comparet ad gradus. Ab his tamen iuxta gradum spaciolum relinquitur. pro quod in altera chori parte eat. quia quae posteriora chori debent occupare. pro minore chorum solent intrare. Si est iuuenis. cum suo custode inter formas locat se pro nouitios. admixtis pro ordine suo etiam aliis fratribus. Et unusquisque eorum qui inter formas solent orare. non solum in isto sed & in alio tempore si ullo modo potest debet obseruare. in ea chori parte cui ipse deputatus est orationem facere. Quis autem ordo iuuenum cum custodibus suis in omni loco habeatur. in caplo quod de utrisque eorum in sequenti libro est scriptum plene inuenitur. Si uero est de his qui in ordine sunt altiores. locum habet in aliquo sediliu ad parietes. Si est unus seniorum in utrolibet cancello occidentaliu. Et si precubendo orat. ipse super scamnum quod ante pedes positum est sustentatur. Si ad dextrum parietem locum habet. super sedile aliquotulum transuersus iacet. Si ad sinistrum. uel nas ponit super scamnum. inter uersus ad latus dextrum. In neutro autem pariete siue stando orat siue precubendo. alii est collateralis. Quotiens cum stando oratio agit. frater si aliquotulum imbecillis est. siue stet ad parietem siue ad formam. sustentaculo hoc cui astat dextrorsum aliquotulum uti non prohibet. sed hoc tamdiu donec scilla dimittat. Si autem in ualidior est & literatus. infra idem spacium in minori choro potest sedere.

De iuvene
infirmato
ad nocturno.

si in secretiore parte. At tam dimisso signo ad tres orationes in choro si
p̄ multitudine potest debet int̄ eē. siue tē in ordine suo siue n̄ possit sta
re. Si v̄ illiterat̄ ext̄ choꝝ interi sedet. ab introeuntiu tam oculis remot̄.
Iuuenis min̄ ualidus si in choro stare ad orationē incepit. usq̄ p̄ tres ora
tiones p̄stabit. & tē licentia cū signo infirmitatis accepta. sine custode
minore choꝝ intrabit. Qd̄ si custos eī tanta infirmitate cū p̄sensert̄
laborare ut neq̄quā in choro ualeat hoc spaciū p̄duiare. mox ut eccl̄am
ingressus fuerit. p̄ maiore in minore choꝝ eū duc̄. ibiq̄ donec scilla di
mittat̄ iuvene sedente. custode aū iuxta illū ad orationē inclinante.
p̄quā tres orationes stando fecerint. iuuenis ut p̄dictū ē accepta licen
tia. ibi remanet. custos v̄ ad stationē suā secedit. Iuuenis ille q̄ cūuentū
de dormitorio subsequit̄. & ad cuī ingressū scilla dimittit̄. p̄quā lu
mine qd̄ attulit extincto lat̄nā sup̄ gradū ponit. si locū sibi int̄ aliō
iuuenes ad orationē eē n̄ cernit. in medio spaciū qd̄ iuxta nouitios
relictū eē p̄missū ē. cū custode suo ad tres orationes se locat. ita ut
siq̄s p̄ illū intrat. locū orandi habere ualeat. P̄cūbendo aū ad orati
onē sup̄ cubitos & gēnua. froccū post tergū attrahit. ne ita pendat
sup̄ pedes ad terrā. Modus v̄ huī orationis solet eē. ut in unaq̄q̄ uice
q̄libet fr̄ dom̄ or̄ tracti possit cantare. Qd̄ similiter obseruat̄. q̄ndocūq̄
a fr̄ib; simul & singillatim tres orationes agunt̄. excepto ad cōplim.
q̄ndo unaq̄q̄ citius finit̄. Ergo ubi q̄sq̄ infra pulsationē scille stando
& p̄cūbendo orauit. ibi p̄mā orationē fac̄. in scda parū ad sinistra sece
dit. int̄cia iterū ad p̄ore locū redit. si tam talis locus ē ubi hec seces
sionū uicissitudo obseruari potest. sic int̄formas & parietes. Vbi aū
adeo fr̄ c̄fert̄. qd̄ ad neutrum lat̄ aq̄quā potest diūti. ab hac lege fr̄
liberi. Itaq̄ ad duas uices huī orationis signo a p̄ore facto. unusq̄sq̄
se erigit. & in eodē loco stans. signo scē crucis se munit. & inclinat̄.
t̄cia v̄ uice p̄quā erect̄ se benedicit. ubicūq̄ stet si spaciū habet ad
sinistra parū diūtiens. añ̄ jret̄ facit. & hoc ad om̄s orationes obser
uat. quas ut solus & conuentu simul posito agit. debet.

vii.

OPORTET AVT̄ eū Qd̄ orationib; que ante nocturnos fiunt int̄ eē
sollicitū eē. ut istis trib; orationib; int̄sit. que sicut dictū est
signo dimisso fiunt. Nam si his & saltem ultime earū non int̄erfu
erit. in capto ueniam petit. Qd̄ si ad p̄mā orationē in choro n̄ int̄
fuit. potest ad duas reliquas ei int̄eē. ita tam ut ad aliū choꝝ tunc
n̄ transeat. s̄ hoc in usu n̄ debet habere. Ad t̄ciā n̄ intrat. s̄ ante
choꝝ eā fac̄. & a uenia liber erit. At tam si & hoc in usu habet. in clamat̄

De fr̄e q̄ p̄ orationib; in lectos in dormitorio in sacristia plustrat.

FINITIS hystrib; orationib; fr̄ ad hoc deputat' q̄ sup̄ dormitoriū
 in uicinitate hosti dormiens. illud suo in tēpore claudit & apit.
 absconsa illuminat. quā secū de dormitorio attulit. rediensq; illuc fr̄m
 lectos diligent' cōspicit. & si int̄ eos aliquē detectū t̄ negligent' cooptū
 inuenert. ita incōpositū relinquit. & incaplo hanc negligentā publicat.
 siquē ibi t̄ ad necessarias quas tē etiā plustrat. dormientē inuenert. cū
 sonitu excitat. Deinde indirectū p̄ minorē choꝝ in sacristiā ad lectos custo
 dū ecclē uadit. & ibi similit' fac. & p̄ eandē uia rediens. tē p̄mū eos q̄ in
 minori choro & ubicūq; extra choꝝ resident plustrat. Si dormientes
 aliq̄s absq; sanguine minutis uiderit. eos cū absconsa ab humero eoz
 in muro sursum sonore tracta a somno excitat. Si literatū int̄ conuersos
 aspexert. ei minorē choꝝ ad alios literatos intrare inuit. & si p̄p̄te ei
 n̄ obediert. t̄ talē infirmitatē que eū ab hoc impediāt. n̄ insinuauerit.
 incaplo eū in clamabit. Si cūuersū ualentiorē a suis cōparib; segregatū.
 int̄ imbecilliores offenderit in remotiori parte aliq̄ occultatū. ad aliō
 cūuersos fac ire q̄ sunt in exteriori parte parietis ad dextrū choꝝ. si tam
 int̄ eos habere poterit locū. Ibi naq; ē ordo sediliū sic & infra choꝝ. &
 quicūq; ualidiores cūuersi p̄ multitudinē in choro cōsuetudinalit' eē
 n̄ ualent. cū eadē disciplina que & interi' stando ē t̄ sedendo. & ipsi
 exteri'. s̄ in solo eidē parietis ordine manent. Siq; v̄ adhuc sup̄sunt.
 ubicūq; eis in ea parte placet. stationē sibi eligunt. s̄ subtili lege
 sedendi n̄ constringunt. nā simul sedere n̄ phibent'. Quicūq; tamen
 sibi ualitudinis cōseu st. se sua sponte parieti iungunt. qui v̄ ad hoc
 suis uirib; diffidunt. eos alii illic stare n̄ cogunt. Hu om̄s q̄cqd de hoc
 qd̄ in choro canit' scire possunt. q̄ntū in eis ē cantare n̄ negligunt.
 Quicqd̄ aū a qlibet illoꝝ ibi agit' ordini cōtrariū. & ad illos & maxime
 ad p̄dictū circatorē p̄tinet referre ad caplm. Qui sic dictū ē p̄ quā
 ea que extra choꝝ sunt cū absconsa plustrauerit. ad altare qd̄ iuxta
 ostiū ecclē ē eā ponit. donec iterū ad duos extremos sede noctne.
 & ad ultimū in mat' t̄ psalmū cū ea circationē faciat. s̄ tē p̄mū ad
 illos qui in minori choro st. deinde eū p̄transiens. sinistrorsū ad
 illa altaria. iterūq; p̄ eandē uia rediens. ad eos qui extra chorū usq;
 quaq; st. Hec aut' absconsa n̄ ē illa cū qua chorus plustrat' infra le
 ctiones. s̄ illa quā claustralis p̄or p̄ cōplm posuit in fenestra iuxta
 lum̄ qd̄ dormitoriū & uia ad necessarias ducentē illuminat.

Quomodo se fr̄ habeat infra psalmos ante noctuos.

Post predictas tres orationes recitantur .xv. gradus. & .xxx. psalmi.
 Si talis est dies quando fratres non debent adorationem precumbere ad illa
 torundem xv gradum incisiones. hi qui super sedilia sedent. exerta ma-
 nu. ipsi tamen propter hoc et parum non retro usi solent leniter ea erigere. eodemque
 modo pronuntio deitando deponere. quod & quilibet eorum obseruare
 debet. quotienscumque et solus et cum aliis sedet. Illi vero qui in scannis que in-
 fra formas posita sunt sedent. non se tunc sic nec aliquando retro sustentant.
 sed ita sedendo in anteriora quantum ualent. se inclinant. Quandoque super
 sediliu minus breuiter se sustentant illi. sic est ad 6ta. p. tunc isti absque
 sustentaculo stant inclinati. Quando autem cuncti debent esse inclines lon-
 giori mora. sic est ad preces & suffragia. isti ut predictum est sedent super scam-
 na. tunc inclinati in anteriora. Quando illi super formas. isti qui stant ante
 formas super scabella ante se posita iacent. Quotiens autem de his qui pores sunt
 ad lineam possunt ascendunt. & super formas transuersas contra altare pre-
 cidunt. ceteri vero qui adhuc super sunt. super eadem lineam sedilia precumbunt.
 Si aliqui his qui certas stationes habent adhuc super sunt. hi ad gradum
 sedent & precumbunt. ad nocturnos vero si oportune in choro esse non possunt.
 extra secedunt. Nam hoc semper cauere ne retro ad formas stent. coram eis
 scilicet qui ad parietes locum habent. Notandum autem quod nullus illas tres
 orationes que pro completorio precidendo aguntur. extra formas aut parietes facit.
 nisi solus propter cum duobus collateralibus. Similis quoque ordo ad utramque missam
 infra canonem. & ad versum qui sequitur primum. & cenam. ad orationem
 quoque que in .iiii. & .vi. feria ante processione agitur. ab omnibus est obser-
 uandus. Hoc quoque obseruandum est ut quotiens hi qui ad cancellum
 & parietes stant. super formas precumbunt. extremi inter eos tamen aliam
 ad precumbendum secedant. ut pores eorum super formas iacere ualeant.
 Siue autem sit tempus stando siue precumbendo orandi. inter dum pre-
 dicti cantant psalmi. fratres qui necesse habuerint ad dormitorium ire.
 & si uult in eo transitu tabulam & antiphonarium inspicere poterit.
 Qui tamen si in clamari aliquid timet. raro hoc facere summo opere
 studet. Alicui vero eorum qui sub custodia sunt positi. nequaquam tunc licet
 egredi. nisi tam inuitabilis necessitas ei repente ingruat. que
 nullatenus usque ad finem eadem psalmodie differri ualeat. Quamuis autem
 hec superueniat. prius tamen de choro non exit. quam conuenit omnes confiteri.
 Nulli quoque pro sola causa tabulam aut librum inspiciendi tunc exire licet. nisi
 X armario. & his qui aliquando ad inuitum uestiendi. ad inuitum. & Depfun-
 dis. exeunt de choro. sed ipsi tamen inuestiarium apportant antiphonarium.

ut p̄uideant hoc quod eis ē cantandū. Ceterū q̄a nulli ad aliqd̄ officium de scripto licet negligere. quin p̄die p̄uideat qd̄ ad noct̄nos debeat agere: si q̄s p̄ sui negligentia hoc n̄ p̄curasse: s̄ noct̄no tēpori reseruasse. & hoc in usu habere de p̄hensis fuerit: publice redargutioni sine dubio sub iacebit. At tamen si hoc qd̄ p̄de caute quis p̄spectit. noc̄tis interuentu obliuioni forsitan tradiderit. t̄ si ab alio fr̄e: in hoc noct̄turni tēporis articulo rogar̄. aliqd̄ officiū p̄ eo agere uoluerit: q̄ tamen de hoc n̄ necessitas cogere a quoq̄m int̄pellari n̄ debuit. hic t̄ infra .xv. graduū psalmos eo tam̄ ordine q̄ p̄dictū est: t̄ postea q̄ndocūq̄ oportunū fuerit. breuiter qd̄ uult uidere poterit. s̄ hoc frequentare caueat. si in clamationē effugere curā habet. Hoc aut̄ unūquēq̄ scire oportet qd̄ ad lect̄. t̄ R. uicarium sibi acq̄rere n̄ debet. nisi talem qui ad neutrū horū est notatus. Nam secundū consuetudinē nemo duobus his officiis in una noc̄te agendis est ascriptus. si tamen copia talis ad est lect̄orum & cantorū. Quia uero p̄ dictus liber & tabula ab alterutro diuisa in singulis locis sit posita. tabula scilicet ante eccl̄iam. liber uero infra. ad neutrū eorū aliquando plures quā duo simul consistunt fr̄s. neq̄ hi in uicē tā prope ut simul qd̄ p̄ oculis e ualeant inspicere. si cū unus recesserit. alit̄ ad uidendū ei succedit. Lecti onē uero quā ad noct̄nos legere quis debeat. in hoc tēpore nequā p̄uideat. Interī cū p̄ p̄fatos psalmos duo t̄ plura signa ad noct̄nos pulsantur: hi q̄ certas habent sedes. ibidē persistunt. Qui aut̄ ad q̄dū prius sedebant: si dies talis ē illuc in ordine suo stant. usq̄ dū partē ibidē p̄cūbant. & t̄ t̄ om̄s: uel qd̄a eorū si int̄ stare nequerunt. de choro exeant. Si v̄ n̄ est dies p̄ocū bendi. max ut idē psalmi fuerint finiti. int̄ se locant si possunt. sin autē

Recedit. De eo q̄ ingredit̄ chor̄ ad gl̄am t̄ p̄ gl̄am. uersū cui libet hore.
 Qui ad int̄uū op̄s d̄i tā sero uenerit. ut ad gl̄am primi uersus non in loco suo. s̄ in ipso chori introitu esse possit. n̄ ibi cū aliis p̄cumbit uel in clinat. n̄ in eadē extremitate locuo habeat. S; cū noct̄urnale officiū t̄ alia q̄libet hora inclinando inchoat̄. debeat uenire ad locū suū si poterit anteq̄m sicut erat in p̄nc̄e incipiat̄. Sin aut̄. p̄ quā psalm̄ t̄ si ē ymn̄ incipit̄. ad stationē suā ueniens alit̄ inclinat. Si aut̄ p̄cūbendo idem officiū inuiciat̄. & ipse ad p̄dicti introitus parietē in aliqua uicinitate locum habet interī dū sui collaterales iacent. n̄ retro p̄ illos ad suū sedile uadit. sed iuxta extremū expectat. & mox ut ipsi de forma surgunt. ille sup̄ eandē formā quā maxime tam̄ suo sedili uicinus ualeat p̄cū bit. hoc p̄curans. ut partē cū illis in loco suo se collocaet. Si uero ad alteri us chori parietē t̄ usq̄m int̄ formas stacio ei est. cuo alius ut ad q̄dū

et si illi tantum sit. retro per illos pcedere potest. Quia si in occidentali parte
 id ad cancellos locum habet. ibi quidem retro ppcumbentes qua breuis
 est uia sedile suum adire ualeat. Si infra eandem ueniam usque ad introitum
 chori puenire non poterit. inter illos qui extra non pcedit. sed intrant sicut de
 inclinante predicatum est. antequam inclinet. ueniam petit. Quod si iuxta finem
 .f. primi sicut est ad nocturnos. matutinos. uesperos. et copiam. et ad octas
 horas iuxta finem ymni ecclesiam intruerit. eo modo in chorum ingredi obser-
 uat. ut ad locum suum pmissa uenia. ad Gloria. p. et si est ymnus ad utrumque ei uersum
 cum alius inclinare incipiat. et si hoc neglexerit. saltem hoc procurat. ut p
 ueniam cum eis antequam se erigant. inclinet. Ut autem ad nocturnale officium
 redeat. p quia semel chorum intruerit. sola causa sedendi inde non se cedit.
 Perit mordium autem eide officio in tanta ueneratione obseruatur. quod ex
 quo signa incipiunt simul pulsari usque dum inchoantur nocturnales
 psalmi. nec eorum aliquis sedet qui in minori choro sunt. absque illo
 qui magna infirmitate est grauatus. nullus quoque in eo ecclesie spa-
 cio quod extrorsum adiacet choro. Si quis autem eorum qui in ea parte sunt. p infirmi-
 tate se stare non poterit. alio sensu ab aspectu pueniam se cedit. sed regreditur.

Qui noctu de eo quod ad nocturnos choros p infirmitate et non ingredi. et si ingre-
 ditur infirmus choros ad nocturnos ingredi non poterit. mox ut de dormitorio
 uenerit. competente sibi locum in ecclesia ubi postea quiescat eligit. Qui autem p quia
 choros intruerit. tale sibi infirmitate incrementum senserit. quod sperat se posse
 inter p durare. sine licentia extra se cedit. et p hoc ante et retro non facit. nec
 iuxta se stanti ut in locum suum ascendat inuit. Quod si infra quinque uel
 sex psalmos ita conualescit. quod de cetero se in choro perdurare posse sperat
 redibit. Si autem diutius extra moratur. etiam si conualescat neque ad matutinum et si prima
 mox sequitur. neque ad hanc chorum intrabit. Postquam uero statio eius post tot psal-
 mos quot predicti sunt uacua apparuerit. collateralis eius reditum fratris despe-
 rans. hanc occupabit. Nam amplius hanc quantitatem psalmodiarum quisquam
 extra chorum qui rediturus illuc est non tardabit. excepto si sanguine fluit. Qui
 libere aut horum infirmantium si est litteratus. et se aliquid adiutorium alius incan-
 tando fore sperauerit. in minori choro sedere sibi in tali loco eliget.
 ubi continuati sedere ualeat. excepto ad Bened. et Magnif. et si est notatus
 ad lectionem uel ad Kyrie aut antiphona. ipse si poterit hoc ibi pagine officium.
 sin autem sibi acquirit uicarium. Responsorium autem quod Gloria. p. sequitur. et ad hoc
 sit ualidus. non ibi cantat. sed si ab uno cantandum est. alium p se cantare
 rogat. si autem cum alio cantare debet. ut ipse uel ei uicari ad gradum cantet.
 Si est in custodia et solus cantare debet. et potest in choros ad locum suum p hoc

cantando uenit: & iterū redit. Si uero nil p̄sidii in se alius fore sperauerit: tunc
 ne alius impedimento aut forsitan oneri in aliquo existat: extra in loco q̄
 ad hoc cōpetens ē se locabit: & p̄ hoc capellū non induit: sed tam ad trā
 se reclinare poterit. In illa nocte frat̄ qui absconsā circūfert: si infirmita
 tē eius & ipse scit: ut ab eo infirmo ab alio didicerit: hanc illi non porrigit.
 Si autē infirmari eū nesciens dormienti illā apposuerit: necesse est ut
 aut ipse infirmus aut iuxta eum sedens sua sponte aut ab eo rogatus eā
 circūferat: alioquin inelamabitur. Post illā noctē quamdiu ante chorū sede
 rit: absconsa ei ponet: si dormiens inuenit. Siue autē sit ille qui infirmita
 tis causa chorū n̄ intrauit: siue qui de eo exiit in crastino ueniā petit: iste
 dicendo exiit in nocte extra chorū p̄ infirmitatē meā. Ille autē: ego n̄ in
 traui in nocte chorū p̄ meā infirmitatē. Qui requisitus a priore si melius
 habeat: si responderit: etiā dñe: iubetur ire sessū: si autē dixerit: n̄: iubet
 ext̄ chorū aliquādiu esse: & si talis ē q̄ p̄ illa infirmitate refici de communi
 fr̄um cibo nequeat: ad p̄sens p̄cipitur cellarario ut in refec̄torio curā ei
 habeat. Postea in eo loco q̄ ei infirmitati: siue in minori choro siue extra con
 ueniens ē sedebit. Si talis ē eius infirmitas q̄m p̄q̄ta sibi concessā euade
 re possit: cū p̄mū infra ebdām uires pleniū receperit: tunc t̄ ad p̄mā t̄ ad. iij.
 que captū p̄cedit chorū ut̄bit: t̄ in priora uespa. xii. lect̄ionū. Si autē infra
 p̄dic̄tū tēpus infirmitas ei creuerit: tunc prior ut ipso infirmo egri
 tudinis sue augmentū in captō pueniā: uel alias ei insinuante t̄ sua
 sponte: t̄ ab aliquo fr̄e admonit̄ eundē egrotū ad infirmariā paulū fr̄em
 adduci p̄cipit. De eo q̄ p̄ gl̄iam p̄mi psalmi ad quālibet horū uenerit.

Dico si aliquomodo cōtigerit: ut aliquis tā eorū q̄ extra quā q̄ int̄ chorū
 soleat eē: neq̄ ad trā noct̄ t̄norū p̄sens sit: neq̄ postea ante gl̄iam
 psalmi uenit: ad sedile suū occurreret: ut cū alius inclinare competēt
 possit: uel de sacristia ubi custodes eccl̄ie dormiunt: ueniens: intra
 minorem chorū subfiterit: intrans chorū & ueniens ad gradū: honeste
 tractiq̄ petit ueniā sup̄ manū & genua: paululū p̄tendēdo summita
 tē frocci: ut sup̄ eā teneat manū: & surgens: cont̄ altare altis inclinat:
 qd̄ ad mat̄ t̄ fac̄: si p̄ gl̄iam psal̄ D̄s misereat̄: uenerit. Tunc fr̄ aliquis eorū
 q̄ in uicinitate ei stant: p̄uidens ut fr̄is illi q̄m c̄tra conuentū fac̄ turus
 ē inclinatio t̄ ad finē ȳmni t̄ psalmi conueniat: tale in q̄m tēp̄ cōpe
 tent̄ anticipans: ad eū q̄ tunc ordinē tenet: accedens: cū signo qd̄ huic
 rei p̄p̄e cōpetit: fr̄m ad gradū stantē ei insinuat: Ad q̄ p̄ modicā captū
 inflexionē ut moris ē licentia data: ad absoluendū fr̄em redit. Qui
 cū manu more licentiā significantū inuenta paululum inclināt:

& facto ante & retro. recedit ad stationem suam. si talis est qui in choro tunc
 stare possit & debeat. Ibi rursus petens ueniam ut prius si aliam postea non
 petiturus. etiam si dies sit peccidendi. cum conuentu inclinante. & ipse pa-
 rit inclinat. Si autem aliquando hoc quod predictum est. de eodem interuuntio prius
 si non fuerit. ut si ille qui tunc ordinem tenet uident eum ad gradum. sua sponte
 mox abire pronuntium iusserit. quauis & quosdam hoc uicium in usu haben-
 tes. ibi uidere interdum dissimulant. tunc ille si post ueniam & conuentum in-
 clinat. & conuenit contra illum. Si uero extra chorum statio eius fuerit. de gradu ad
 chorum suum tendenti locum dat qui ibi utitur ad formam stat. donec ueniam
 & inclinationem sic premissum est. faciat. Quo facto. extra se recedit. uel
 si talis qui tunc sic predictum est. inter tunc stare possit debeat remanebit.
 Eodem modo agit ad diurnas horas erga eum qui ante gloriam primi psalmi in pre-
 dictis locis non aderit excepto quod si quis hoc officium negligentia magis
 quam necessitate sepius incurrit. ab eo qui tunc ordinem tenet. licentiam
 de gradu recedendi non accipiet. sed postquam ueniam ibi fecerit ut predic-
 tum est. inde se non mouet usque dum hora regularis sit finita. Tunc & al-
 tare tantum inclinans ad locum suum uadit. siue intus siue extra sit sua
 statio. Infra horam autem alius inclinans; ipse non nisi contra altare inclinat. ad
 preces siue precubant. siue sint inclines. ibidem eos imitatur. Hic talis quando-
 cumque infra psalmos uenerit. ad gradum uenit. si autem post psalmos. foris
 chorum remanebit. & propter hoc ueniam incipit petere. Si que autem ut dena-
 ribus; ut de rupta uena fluens sanguis impedit ne ad horam tempestiue
 occurrere possit. quando cumque ante quam psalmi finiunt intuerit. propter
 hoc ad gradum non uadit. si alius ad hoc eum hortantibus; causam suam per signum
 patefacit. Si est literatus hanc horam secum cantare non negligit. si illiteratus.
 non aliam quam que in publico cantata est audit. quia & ad lauatorium stan-
 do hanc audire. & si psalmos eisdem hore sciuit. illos. sin autem patet non
 aliquos secum recitare interiri potuit. fit quoque aliquando. ut ad nocturnos
 quod de post gloriam. Venite. ad alias uero horas per gloriam primi psalmi aliquis qui prius
 non fuit in choro. si tamen ante chorum ad intum eisdem hore non defuit. tunc in-
 troeat. nec tamen propter hoc ad gradum ueniat. & hoc isto modo. Si quando eue-
 nerit. ut aliqui conuersorum per multitudinem choro intus esse non possint. tunc foris
 positi diligentem obseruant. si quis eorum qui intus sunt. eo modo quod non sit reditu-
 rus exeat. ut quemcumque tunc intus eos intus eligat. ex occasione exeuntis locum
 intus habere ualeat. Ergo ad nocturnos post gloriam. Venite. cui cumque
 huiusmodi occasio intus copiam dederit. infra primos psalmos per
 minorem chorum introbit. ne si per uniuersalem chori aditum tunc ingrederetur

Item

De eo qui san-
 guis de naribus
 de rupta ue-
 na fluit.

ab alio tē p̄mū eccliam int̄re putaret. & ideo ad ḡdū ire propelle-
ret. Nā q̄cūq; p̄ tardo occurſu. ut dic̄ tū est ad ḡdū ſatiffacti. nūquā
ea uice p̄ minore chorū int̄bit. Quando cūq; aut̄ poſt duos pſalōs in-
trandi occasio ei dabit̄. p̄ ſupiore chori aditū ingreditur. quia de eo
nulla ſuſpicio ſe ro uenendi tē erit. Similit̄ ad mat̄ t̄ l̄ agitur. Ad diur-
nas v̄ horas p̄ gl̄am primū pſalmi q̄cūq; exiit ſua ſponte ingredi uolu-
erit. itē p̄ minore chorū intrabit. Si aut̄ ab eo q̄ tē ordini p̄erit t̄ ſinul-
lus p̄orū ad p̄ſent̄ adert. qd̄ nū qm̄ fieri debet. ab aliquo circatore
quiſ eoz ingredi uſſus fuerit. tunc quia tē ſuſpicio in eū n̄ erit. p̄ ſupiore
aditū introibit. Alioq̄n. ſi tē ibi int̄re. uellet. nolle. ad ḡdū iret.

Ad oratio ſingulorū pſalmoz qui *Quom̄ ſe fr̄ habeat infra horas.* .XIII.
ſunt irregularib; horis tā nocte quā die manū n̄ tenet aliq̄s in ſinu.
ſed in manicas mittit. eaſq; c̄ſtringit. ne int̄ inclinandū ad terram p̄-
tingant. quia inclinatio illa multū debet eē ſūmiſſa. nec adeo ad aliā
pſalmodiā. ſi illa ſatis mediocrit̄ agit. intantū ut p̄p̄t hanc manus in
manicas ad c̄ſtringendū eaſ n̄ mittant. Ad illā p̄lixiorē pſalmoz
gl̄am q̄ p̄dic̄ta ē uniuſq; accurate obſeruat. ut in fine uerbi ſanc̄to.
ſe cū aliuſ erigat. Qd̄ ſi ſedere uoluerit infra pſalmodiā. obſeruat. ne
ſedeat iuxta aliū ſedentē. ſi ita ut unū ſtet & ſedeat alt̄. & inuicem ex-
hibere debent occaſionē ſedendi ad nocturno quidē in duoz pſalmoz
ſpacio. ad mat̄ v̄ eque illoſ quinq; pſalmos diuidendo. ſic & ad ceteras
uices & horas. p̄ ut tē cōpetent̄ uidet̄ ſedendi uiciſſitudo. Sed ſciendū
qd̄ ad mat̄. ut infra pſat. D̄s miſereat. neq; in minori choro neq; extra
ad ei parietē. neq; in minoris chori occidentali linea a quo quā ſedetur.
neq; ab aliquo p̄ſuſ. ab ecclia extat. p̄uſquā ſequeſ t̄ incipit. Huius mōdi
aut̄ int̄reſa ſeſſio fr̄im a ſeniorib; ē inchoanda. mox in ipſo p̄mordio
noct̄nq;. Ad formā de pariete cauſa int̄ſtandi nullus uel ad breue
monitūm descendit. ſi p̄ eadē cauſa ad parietē aliq̄s ſtans etiā in quartū
ſedile ſecedit. t̄ c̄tra ad parietē de forma ſiue literat̄ ſiue illiteratus
tā ſupiorib; qm̄ inferiorib; p̄ hac cauſa ſuccedere poteſt. n̄ qui ma-
iori cuſtodie deputat̄ eſt. ille tantū ſuis collateralib; ſi tam̄ eidem
cuſtodie neut̄ eorū ē mancipat̄. in hac re ſuccurrere ualeat. ſic & ad
miſſas. & ad ſcām orariā huſ cū qb; ad parietē ſtat. facere ſolent. nā
tunc ei aduinc̄tuſ ē. ſi adhuc tā alte ordine habet. Ad alias v̄ uices
n̄ illuc accedit. etiā ſi paries ex aliq; parte uacuuſ ſit. Nullus eorū
qui ad formas ſtant t̄ ext̄. ſiue ſit literat̄ ſiue n̄. aliq̄ndo cauſa ſe ſus-
tentandi ad parietis uacuuſ ſedile accedit. Qui uſu habet̄ intra nocturno

nale officium uno eodemq; congruo tam tempore addormitorio exire:
 propter hoc non reprehendit: sic nec ille qui bis ter illuc uadit. si tam infirmitas
 ei fuerit: hec si autem uices in quibus illuc iret. in eadem uadit. et ideo
 ne propter magnam necessitatem hoc fiat: est procurandum. scilicet infra ym-
 nos & lectiones. infra te dominum laud. psalmum quod Beatus Benedictus preces.
 S; & quicumque ante quolibet horum officiorum de choro exiebat. ad hec in tempo-
 re redire si aliquomodo ualeat. festinat. sic & ad processione que pro matris aliquando
 festiue cum Re agitur. nam si bis in ebdomada. si tam in missis non fuerit ad illam
 que fit in puantibus noctibus; non notat. Interea quia etiam si de dormitorio uene-
 rit in suo ordine adiungitur. si conuenienter poterit: sin autem non accedat
 priusquam ordo seniorum preteribit. S; & hoc sciendum est quod si quis propea quam con-
 uentus ad. s. oraria intuerit. infra matris de omnibus sanctis superuenient.
 si tempus est precubendi usque ad finem. Laus dominum decet. ueniam facere debet.
 sed non postea. Ut autem ad nocturnos redeat. qui infra psalmos addormitorium
 uadit. si est litteratus. intendum rectare eosdem non negligit. si illiteratus
 interea Latine nunc cantat. ut ad minus tocens illud repetit. quod psalmos
 eo absente conuenienter psallit. **U**bi cumque sit sedet. numquam manicas dimit-
 tit ita negligentem ad terram pendere: sed si manus sit intra sinum. manuce
 exit sinum intransuersum se collecte. Si propter aliquid de choro tam longe ut
 conuentui absens fieret. exit: t si postea uenit quam hora est inchoa-
 ta ut aliud officium. prius ad altare inclinat. quam ad locum suum diuertat.
 Illuc ueniens. si alii neque ad altare suis uersi. neque sedent. tam sub-
 missis quam & nunc contra altare in faciem suam inclinat. omnesque simul in-
 clinant. manibus; ut manicas missis. non tam ita alte sicut ipse inclina-
 ut. Contra maius altare nunquam inclinat. nisi manibus; in manicas missis.
 & capite quam maxime. conuenienter tam dimisso. sic etiam ad crucem.
 si extra alia altaria & contra crucifixum in capto moderati. Lectori ag-
 du ubi facit ante & retro. summissis eunti ad lectionem: ac redeunti sedens
 reuerentem inclinat. Reliquas inclinationes unquam uisu potius quam
 auditu addiscat. Si psalmos nouerit. & si in aliquo uersu errauerit.
 mox ante finem uersus. & quoniam in eo offenderit. eodem modo
 ante se petit ueniam quo superius dixi. ad gradum esse petendam pro cursi-
 one tardiori. Si autem in neuma t in psalmorum distinctionibus; fallit. t si A.
 aut R. pronuntiare negligit. propter hoc ueniam non petit. Non solum autem
 ad regulares horas. sed etiam ad quolibet diuinum officium quod agitur
 in oratorio petit ueniam si fallit in uerbo. **Q**uomodo absconsa ad nocturnos
 Quod si infra lectiones ille qui absconsa circumferre debet.

Quomodo fr
 sedeat.

xiii.

circūfert ad eū uenerit: & putans eū dormire: lumē cont̄ faciē int̄en-
derit: si uigilat: terū reuerent̄ inclinat: At si dormiuit & later-
na posita fuerit ante eū: excitat̄ ab eo qui iuxta eū sedet: p̄ lustrat̄
p̄mū cū ea dextrū chorū a seniorib; quidē incipiens: & ita eos qui ad
parietē sedent pertransiens: deinde eos qui ad formā eidē chori & eo
tenore chorū minorē ingredies: & in medio occidentalis lineē incipi-
ens: dexterā eius partē: deinde sinistrā per lustrat: nouissime rede-
undo sinistrū chorū eo p̄ omnia ordine: sic p̄us dextrū: nullo interī
presumente iuxta se forsitan dormientē excitare: Si quē uiderit
obdormisse: contra oculos eius lumen ter̄ intendit: Si tertia
uice n̄ euigilauerit: ponit ante eū latnā ut ab ipso quoq; excitato
similit̄ portet: Si aut̄ ita euigilauerit: ut c̄tra illū inclinē: ante
quā se auerterit: ab ipso auferenda est qui eā apposuit: Qd̄ si tantū
in dormiendo fuerit dephensi: hec deportatio p̄trahit̄ usq; ad glām R̄:
qd̄ est in ea nocturna ultimū: Si quis qui ad p̄sens legere uel cantare
debet cū ea deprehensus fuerit: euigilans illi bauulat̄: si ad huc
tam p̄pe est: causā officii sui insinuat: ut absconsam auferat: si uero
abit: id ipsū collateralē suo in iungit: & ita ille uicē istius incircū
eundo agit: Nulli in reditu denuo porrigit̄: & si dormiens apreter-
eunte inueniatur: nisi infra iuxta extrū chorū: Si ei q̄ in maiori cus-
todia est posita fuerit: ipse cū ea maiorē solūm chorū eo m̄ sicut
dictū est plustrat: & si neminē ibi dephenderit: iuxta analogū
qd̄ ē in medio choro gradu eā ponit: Ibi ab aliquo uerso accepta:
extra chorū circūferenda effert: Ac uersis aut̄ qui s̄t extr̄ chorū p̄mittit̄
portat̄: & n̄ p̄ ordine: si q̄cūq; melī potest: aliū anticipat: Si aut̄ portari
neglegit̄ hi om̄s p̄ hoc inelamant̄: In uilectionib; mox ad int̄m
tertie: septime: & undecime lectionis choro inferit̄: si nouem sicut
ante pascha: ad sedm̄: quintā: & octauā: si tres longe: ad unāq̄m q̄ si
breues: ad sedm̄. *De lege minoris chori: & q̄modo podagrici & claudi se habeant*

*Qui debeant
absconsā int̄
lect̄ portare:*

Quia minor chorus maiori inferī ita ē aduinc̄: ut p̄us sit eun̄ in uentū: *at*
de maiorē chorū ingredientib;: non solū ad noctūnos: s; q̄tienscūq;
excepto post refectiōnē & captm̄ fr̄es in eccliam ueniunt: seniores
ceteriq; ad parietes in inferiori parte maioris chori stationē haben-
tes: p̄ minorē chorū intrant: ubi & om̄i tēpore exeunt: nisi quando
cū aliis de choro p̄ ordinē reced̄t: De refectorio autem conuenit
redeunte: nullus aut̄ chorū nisi q̄ sanguinē minut̄: de p̄cessione
diuertit: s; om̄s partē illuc ingrediunt̄: moxq; hi qui extra stare

solent. p minore choꝝ conuentu quasi occurrentes egradiunt. Econt
 quando p captm in maiore eccliam uenit. om̄s ext choꝝ remanent.
 qui & ibi locū habent. Ad captm & post cōpletoriū q̄a fr̄s a maiorib; incipi
 entes. p ordine de choro egradiunt. cunc̄ h̄ exteriores quando ad captm
 pulsatur. p cōplm ū mox ut ante & ret agit. p minore chorū maiore
 in gradientes. in ordine suo inde exeunt. excepto qd̄ post completoriū
 X flebotomati si forte assunt. conuentū de ecclesia pcedunt. Vt autem
 sciat̄ qui sint q̄b; in eodē choro manere ccedatur. hi q̄ ut litteratos ad
 standū ut etiā ad cantandū non adeo s̄ ualidi. ut ab eis illi alii in maiori
 choro ualeant adiuuari. & tam̄ inconuentu in aliis locis possunt morari.
 hi tales ppter misericordiam in minore chorū sunt deputandi. Sunt
 X & alii pre nimio seruitutis dilabore exhausti. quib; etiam in eodem
 choro tam diu repulsare. ut ad s. maria tam diurnis qm̄ nocturnis
 horis interesse. & post mat̄ dormitū ire pmutat̄ quo usq; iurib; p̄stinat̄
 restituant. S̄ adhuc fortassis & alii q̄ maiori aliq̄ infirmitate. sicut
 est pedoꝝgra inbecilliores s̄. ut adeo claudū ut baculo carere neq̄ant.
 & tam̄ alii s̄ sanū cūuentu inter sunt. illis q̄a c̄suetudinalit̄ in p̄dic̄to
 choro manere n̄ possunt. ccedit̄ in infirmitate t̄ in cella nouitioꝝ dor
 mure. ad s. maria die noctuq; horis int̄e. excepta illa quā infirmi
 ante prandiū suū p̄xime cantant. quecūq; sit. hanc enim ipsi in ec
 clesia maiori audiunt. Itaq; his quibus ut dictū ē in minori choro
 locus iugit̄ concedit̄. illiterati se non utromittunt n̄ locū ibi uacan
 tē uiderint. s; & tunc illi p̄cipue q̄ cantando alios ualeant aliquid adiu
 uare. Ecclie etiā portarius ibi iuxta ostiū qd̄ foras respic̄ locū habet.
 siue sit litteratus. siue non. Ergo sic dictū ē litterati q̄cūq; sunt.
 ualentiores. ad eidem chori parietē stant. & hoc obseruant. ut cū ea
 dē disciplina q̄ & illi q̄ in maiori choro s̄. se c̄tineant. Qui tam̄ hoc
 habent releuam̄. qd̄ quoties opus habuerint c̄uersos iuicino positos
 prose ad int̄ standū alios in p̄mptu habere. & ipsi super sedilia si qua
 ibi uacua uiderint. denuo possunt q̄scere. S̄ nāq; in eodē choro
 & alie sedes. in q̄b; infirmiores p̄deuanda standi uicissitudine
 iugit̄ sedent. q̄ & int̄pore p̄cūbendi ibidē iacent. illis qui ad pari
 etē stant. sup̄ formā ante se positā p̄cūbant; Aliq̄ndo q̄ subito in die
 infirmat̄ ad missā t̄ ad aliquā horā. sine licentia exceptus iuuenib;
 in maiori custodia positus illuc uitat. & tam̄ uenā n̄ petit. neq;
 ab aliquo in clamatur. cui & mox aliquis eorū locū sedendi dat.

Quom̄ podagra Vt aut̄ ad illū redeā q̄ podagra sicut dictū est laborat. huic concedit̄
 se claudū se habeant in cūuentu

ad captm etiã si altioris sit ordinis sedere super scabellũ. qui mos se-
dendi consuetudinã alter huiusmodi est. ut qui sunt altioris ordinis sede-
ant iuxta pedes dõni abbis siue p̄oris. deinde alii ut s̄t in ordine mediu-
t̄. s̄. ad refectoriũ in ordine suo. in claustro aut̄ ad lectũ ubicũq; compe-
tent̄ sedeant. Qui uero ita claudicat ut sustentaculo carere ñ ualeat
nulli p̄cessioni int̄erit in capto & i refectorio sede in ultimo. inde uero
cũ redit. ipse ultimus usq; in monasteriũ subsequit̄. Qui in minori cho-
ro uigil̄ sedens p̄pter incrementem egritudinẽ ad matutinos extra sece-
dit. p̄pter hoc ueniã ñ petit. sic nec conuersus ante chorũ stans pro subi-
to ingruenti infirmitate facit. si pro egritudine in quã. in remotio-
ra recedit. Quando om̄s absq; conuersis albis & cappis induuntur q̄-
q̄ literati p̄ri in minori choro morabant̄. tunc maiore ingrediunt̄.
si quia in ualidi s̄t. cuiũq; s̄t ordinis p̄ seniores ad parietẽ stant.
& continuat̄ sedent. & quisq; inter eos inbecillior ẽ. si tale ẽ festũ. sacriste
cappas distribuenti signũ infirmitatis sue monstrans cappam
accipere humiliter recusat. Si uero om̄s albis induuntur in idem
locũ sedendi dant̄ seniorib; qui ante eos ad formã stant. & ipsi statio-
nẽ ad formas interĩ supplement. qd̄ tam ñ faciunt. si illi ad formas cap-
pis. & isti ad parietes in albis s̄t. Hã nullus q̄ cappa induitur. aliquan-
do infra missã ad parietẽ stat. In quib; & tali festo si p̄cessio ñ agitur.
conuñsi ualidiores. & q̄ forte qd̄ cantare sciunt minorem chorũ ñ re-
uestiti ingrediunt̄. neq; aliq; alba indutus infra missã. excepto
mense lectore inter eos ibi moratur. Si q̄ndo aut̄ p̄cessio ẽ agenda
in huiusmodi festo. ipsi q̄q; albis tantũ uestiti eundẽ chorũ ita ut dictũ ẽ
occupant. Si q̄s v̄ ex om̄ib; ita inbecillus ẽ qd̄ ñ potest ad missã reues-
titus p̄durare. excepta d̄ exuendi licentia. extra alios secedit. Qui
in minori choro s̄t. lectori ad nocturnos ad analogum ueniẽti ñ
inclinant. sicut nec ille ipsis. At si quando conuenit̄ inclinatur fr̄i
maiore chorũ ingredienti. tẽ & illi inclinant. Contra cum ipsi ali-
cui q̄ ad illos ingreditur inclinant. tunc cõuentus ñ inclinatur.

o Lec t̄r post Quia disciplina s̄t p̄ in āt̄ recollat̄ iacet.

Amat̄ rediens. iterũ se collocat cũ disciplina eadem qua & p̄ cõ-
ptm. nisi uideat̄ tẽp̄ faciendi sonitus iã esse proximũ. Tẽ enĩ diur-
nales calceos induit. & ita se uestitũ in lecto componit. Holum
aut̄ se collocabit. si est tã clara dies ut legere possit. At si ẽ tẽpus
hiemale q̄ndo in uallũ agitur. p̄ter sopus habet addormitorũ
ire in ecclesiã reuertatur. & postq̄m consederit caput operit.

et in sedili suo mat' laudes expectat: excepto si e' illiteratus & custos alii cuius iuuenis: tunc relicta sua sede ubi infra nocturnos stetit: ad eundem iuuenem ubi ad formam sedat: uadit: illo qui prius causa inter standi eius collateralis fuit: locum dante: Si autem est illiteratus & ad parietem locum habuerit: iuuenis ad eum uenit: In hoc temporis spacio agit quod sibi uidetur: uel quod potuerit: scilicet & orando uel sacre meditationi insistendo: ad altaria tamen causa peculiaris orationis non accedit: nisi de gradibus uioribus personis sit: Priusquam de sedili surgat: caput capello denudat:

.xvii.

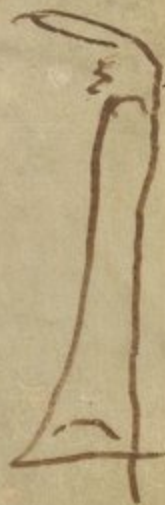
Ad sohitum quod diluculo *Quomodo mane surgat: & quod statim faciat.*
 fieri solet in dormitorio ad excitandos fratres: quemadmodum ad signum nocturnorum quanto citius surgit: & ea uice non alios calceos quam quod ad diem facti sunt induit: nisi forte sanguine minutus sit: Cuttelli sui secum portandi causa obliuiscit: lotis manibus & si uult facie: cum quatuor manu tergia pendeant simul in claustro: non tergit ad aliud: quam quod suis similibus congruit: quia duo sunt sacerdotibus & diaconibus indifferenter deputata: tertium sub diaconibus & idiotis: quartum his qui manus non sanas habent: Lectit caput: spargit se aqua benedicta: Quod si est illiteratus: nec ad aliquem sacrum ordinem promotus: quemcumque se ibi spargentem inuenit: ab illo eandem aspersionem accipit: sicut & literatus aquam quod in sacro ordine sibi est similis uel prelati: Si quis autem dum se sparserit: alium in sacro ordine maiorem tantum prope superuenisse: tunc etiam caput ad aspergendum sibi inclinasse uiderit: illi spongiam porrigit: eaque non recepta abit: Iuuenis spargit custodem suum quod non est illiteratus: & neminem amplius: Litigans chororum facit tres orationes: maxime si potuerit in loco quod suo ordini competat: sic etiam ad nocturnos: Similiter autem: ubicumque sibi copia data fuerit: tantum extra quam infra formas non iurat: & cancellos: ubi tantum seniores orant: Hoc autem tam obseruat: ne tunc extra formas oret: quando spacium inter formas sufficiens apparere: Quod si inter signum ad primam pulsatur ipse non amplius in orando moratur: sed mox facto antea & retro ad locum suum recedit: *Quomodo sedeat ad lectionem.*

.xviii.

Sed et hinc ad lectionem: ita sedat ut una sit ulna inter se & alium iuxta se sedentem: Anteriora frocci sui sepe ita in gremium attrahit: ut pedes possint bene uideri: Geronius quoque colligit utrumque: ut non sparsim iaceant in terra: Quo facto: antequam librum aperiat: si quem in ea parte sedentem inuenit: ante se inclinat: & hoc item illi duo faciunt: quod proxime illi collaterales sunt: etiam si uel uterque ut alteruter eorum ab eo sit remotus per aliquod longiusculum spacium: Quod non solum obser-

uat q̄ndo in p̄mis ibi c̄sederit. s̄ q̄tiens eūq̄ inde discedens redierit. Id ip̄
sū ad capt̄m & collationē fac̄. q̄ndocūq̄ eū alius in ordine suo n̄ ingressus

Hora c̄fessionis nouerit eē. p̄ uatis dieb; in hieme ante t̄ciā. sic alio *accipiat. xviii.*
tēpore a n̄ p̄mā. semp̄ q̄q̄ p̄ capt̄m quādiu psalmi uerba m. p̄ fr̄m
annūfario dicunt. Ubi tam̄ tē stare nulli c̄cedit. n̄ statim cui c̄fessionē
faciat sac̄dotē inueniat. s̄ egressus eū c̄uentu si redire uult. & a n̄ quā con
uent̄ exeat de ecclā c̄fessionē facere n̄ p̄hibet. In dieb; solemnib; usq̄
ad missę matutinalis euglm. nec ultra. In q̄dragesima p̄ tres dies. p̄
q̄s silentiū tenet̄ in claustr̄o usq̄ ad vi. Si qua festiuitas tē agitur
usq̄ ad t̄ciā. Et sciendū ē q̄a p̄ quā p̄ma pulsari cepert. c̄fessionē fa
cere nulli licebit. n̄ u qu ante inchoauit. t̄ sat̄r capt̄m p̄ hoc int̄
uit. breuiter p̄ficere poterit. Similit̄ & ante t̄ciā post audituo
signū ad lauandū u qu iā cepit celerit̄ p̄ficiat. In his q̄ horis quecūq̄ q̄
salutē anime sue cōmisit in uita sc̄lari. primum ad confessionē ma
nifestat dōno abbi ut p̄ori. Postea u cū opus habet ad confessionē p̄
aliquo excessu uenire. accedit ad sacerdotē. ad quē potissimū uo
luerit illoz. quib; huiusmodi officiū in iunctū est. & stans ante eū.
dextrā de manica extēta ponit sup̄ pectus. q̄d ē signū confessionis.
Surgente aut̄ sacerdote & ad capt̄m p̄cedente. sequit̄ illū. & primum
ante eū ueniā petit. toto corpore p̄strat̄. deinde illi t̄ se manū ad sub
leuandū p̄tendenti. simulq; interroganti q̄d dicitis. responde. mea culpa.
Ad quissus se leuare. postq̄m cōsederit. illo dicente. benedicite. re
sponde. dñs. & tē loq̄t̄ q̄d habet. Qd̄ si & ipse sac̄dos ē s̄missā celebras
siue n̄. mox ut a uenia surrex̄. ille alit̄ quoq; ad eandē humiliatio
nē se uicissim inflexit. de qua etiā qm̄ uis ab isto sit sustentatus.
n̄ se erex̄. p̄ usq̄ & illi interroganti. mea culpa respondit. Qui & ad
ultimū p̄ quā illi penitentiā p̄fessis indicet. etiā se de p̄p̄ris exces
sib; accusans. ab illo aliqd. p̄ penitentiā accipiet. hanc tam̄ discreti
onē in hac mutua c̄fessione habens. ut si ille sac̄dos a dōno abbe int̄
alios c̄fessores numerat̄ ē. iste occultiora sua. p̄ ut tē sibi uisū fuerit illi
pandat. si tam̄ tē c̄fessionē facere p̄us secū deliberabat. Si aut̄ idem sa
cerdos ad huiusmodi officiū deputat̄ n̄ ē. iste sūmati & breuit̄ in mult̄
deliq̄sse corā illo se accusat. sicq; ab eo aliqd sibi p̄ penitentiā dari ro
gat. q̄d & c̄suetudinalit̄ a diacono facere ualet. Potest etiā cui libet
p̄sone p̄ breuit̄ cōphensā peccatoz suoz uniuersalitatē. in oratione ei
se cōmendare. s̄ nihil p̄ penitentiā accipe. Puidendū aut̄ utriq; eoz ē.

ne ita cuncti sedeant. ut uestes eorum aliquando adinuicem pringant. uoces quoque in loquendo quam maxime suppriuant. & ne post ad confessionem eueniant. quam certi fratres in libris clare legere ualeant. Postquam uero omnia que uoluerit sacerdos non numerum tantum ea plangendo proferet. ad arbitrium eius penitentiam pro his recipiet. Potest talis esse excessus. quod dominica oratio aliquotiens ei recitari precipitur. aut aliquis psalmus et utraque simul. aut etiam aliquot psalmi. Potest etiam grauis esse lapsus. quod et quinquaginta et centum psalmi. et totum psalterium. et etiam id ipsum aliquotiens repetendum. ut si talis est persona. aliquot missae. et flagella. siue ieiunium eius pro penitentia iniungunt. **Q**ue quidem flagella ad uentum alla horarum et infra portum missam a presbiteris suscipiunt. sed a pascha usque ad pentecosten et infra octauas ex consuetudine non agunt. Ieiunium autem per soluentem infra presbiterium ad sanctam Mariam et in coquina regunt cum licentia commorari. si semel reficitur. postea cum ministris. siue ad cenam cum conuentu si bis comedit. debet reficere. Preterea dominus abbas hoc habet preceptum. quod si frater si dignum iudicat penitentiam iniungit usque ad uitam eius terminum. Genuflexio autem pro penitentia alicui propter hoc non solet indicari. quia ab eo qui in conuentu iugiter est positus. hec non potest ordinabiliter frequentari. Quotumlibet uero graue sit peccatum. in quo quis ualet delinquere. sacerdotibus a domino abbate in hoc officium constitutis potest manifestare. non potest hoc domino abbati et priori uelut reseruare. Nam et ille tales sibi uicarios ad huiusmodi negotium debet eligere. quibus fratres causam suam non minus secure quam sibi met ipsi ualeant committere. Si cui eorum reuelatum fuerit peccatum tam graue quod pro se non sperat curare. tunc persuadet confidenti. ut aperiat illud domino abbati. Quod si frater consentire noluerit. ipse sacerdos quam cautissime potest causam eius tractabit. et nullatenus hoc alicui indicabit. Sed quamuis tales sint confessores. nouerunt tamen non esse nostre consuetudinis. ut monachus audiat confessionem mulieris et alicuius secularis hominis. Si tale quid ei contigit in nocte quod nos uerecunde fragilitatem appellamus. ante confessionem. uel psalmos penitentiales dicit. et si psalmos nescit. dominicam orationem septies. et postquam fuerit confessus. hoc quod sibi iusserit sacerdos dicit. Eodem die nec textum euangelii osculatur. nec ad pacem uenit. nec ad offerendam. nec ad altare accedit. nec in presbiterio seruit. nec aliquid quod est sacrum. et in uasis aut in ceteris utensilibus quod est benedictum tangit. excepto quod in purificatione sancte Marie. et in palmis. propter hoc candelam et ramos benedictos offerre non omittit. In refectorio nec oblatas nec benedictionem dabit. non ad ministrum si necesse fuerit. sacerdotem ad missam celebrationem nec induere nec exuere adiuuat. nec ipse albam consecratam induit. Nam absque his que ad missas celebrandas sunt deputate

quod nihil consecratum tangit. cum nocturno fragilitas conuenit.

cetera albe scdm̄ c̄suetudinē nr̄am n̄ s̄t̄ benedicte. & ideo q̄t̄ienscūq̄ rē
 exigit. his uestiri poterit. Scire autē eū oportet. qd̄ neq̄quā ad ea aq̄b̄
 phibit̄ ē. aliq̄ndo licentiā petere debet. etiā si aliqua p̄cipua solle
 nitas instet. At tam̄ in paschali die & in trib̄ p̄cedentib̄. scdm̄ c̄suetu
 dinē nullus siue p̄ista siue p̄aliq̄ necessitate. n̄ p̄criminali peccato
 se subtrahit a cōmunionē. Qd̄ si quando in meridie hoc sibi euene
 rit. p̄p̄t̄ hoc in crastino si tam̄ c̄fessio p̄cessit. ab his q̄ p̄scripta s̄t̄ n̄
 abstinebit. Si autē rasura t̄ aliud qd̄ a c̄fessione eū impediēt. in
 aliud tēpus eā differt. nec tam̄ interi alicui p̄dictoz̄ se intromitt
 tit. Est apud nos lauatoriū secretū cū aqueductu. ibi lauat fe
 moralia sua. q̄ntū illa euentione s̄t̄ c̄tacta. & hoc q̄ndocūq̄ in die
 occasio sibi data fuerit. n̄ q̄ndo meridiana agit̄. Si ē in custodia.
 a custode suo illuc ducit̄. & foris ostiū ab eo expectat̄. Qd̄ & semp̄
 ē aptū. n̄ cū quis intus id agit̄ secretū. **Q̄ndo. & quom̄ uestimenta**

A ut si habet in p̄mptu mutatoriū suū. mutat **sua induat.**
 qd̄ ē induit̄. nec p̄us ad ea que p̄fatus sum accedere p̄sumit.
 n̄ utrūq̄ qd̄ dictū ē sibi defuerit. Et p̄p̄t̄a sacerdotes & diaconi of
 ficiū suū exercentes. ex c̄suetudine tria femoralia habent. Nullus mu
 tat in sola cuculla. n̄ & pelliciū t̄ froccū aut gunellā habeat induta.
 ne qd̄ nuditatis sue possit ab aliq̄ uideri. Et si ea fuerit hora. q̄ p̄quā
 se uestierit ad dormiendū recollocari n̄ debent. opto lecto qd̄ alio
 tēpore n̄ licet. sup̄ cooptoriū sedet. pedib̄ sup̄ scabellū positis. Cōdē
 q̄q̄ tēpore caligat licet ei excutere. qd̄ dormientib̄ fr̄ib̄ nulli con
 cedit̄. ne c̄uent̄ inq̄etudinē patiat̄. Pannos q̄q̄ quos exuit c̄festi
 cōplicat. femoralia inuoluit stamineo. & cū ei manicis colligat
 utraq̄. in armario qd̄ in claustrō iuxta ascensū dormitori t̄ in
 alio loco cōpetenti ē ad hoc deputatū. siue illa siue alia die po
 nenda. dū modo in feria. iij. p̄ eugl̄m mat̄ misse ad lauandū
 auferenda ibi inueniant̄. Quō tam̄ sic ut c̄uentū n̄ occurrat
 debet ea portare. Vnde sub scabello qd̄ ē ante lectū debent ser
 uari. donec ad armariū cōpotent̄ possint portari. Thecā q̄q̄ pul
 uinaris eadē hora illuc portat. si tam̄ op̄ ē eā lauare. s̄ seorsū debet
 illā ponere. Si custos cū iuene suo uult mutare. interi debet
 illū alii cōmendare. ipseq̄ in aliq̄ uacuo lecto mutare. Hora autē
 mutandi. exceptis p̄uatis dieb̄. a kt̄ oct̄. usq̄ ad kt̄ nov̄. & illis trib̄
 ante pascha. om̄i tēpore ē p̄ mat̄ q̄ndo fr̄s repausant in lecti. Tē
 in quā siue anteq̄ se recollocet. siue p̄ hac añ sonitū euigilan̄ mutare

potest quis uoluerit. n̄ iuuenis sit. & si p̄ usq̄ sonitū audierit caligā unā
 exuerit. t̄ saltē braciē femoralib; inseruerit. hoc pagere n̄ desistit. siq̄
 si forte tres illas orat̄ mane ^{faciendas} neglexerit. n̄ ei imputat̄. S; si sonitū p̄ us
 quā p̄dictū ē audierit. & si aduestiendū se redire uoluerit. indutis
 noctūnalib; lauari. pecti. & factis trib; his orationib; reūti accelerat.
 ut mutatis uestib; ad p̄mā tēpestiue ueniat. Que si simul cū matuti
 nis cantat̄ ante tēiā mutare debet. Qd̄ si q̄ndo eadē p̄ma ante lucē.
 t̄ p̄ea sic finit̄. ut in claustrō legere n̄ possit. tē eodē m̄ q̄ sup̄ aditū
 uallū in choro sedebit. q̄ usq̄ sonitū in circulo ianue p̄ p̄ore factū
 audierit. excepto si tē mutare uoluerit. *Si coctus ē qua hora cocti*

xxi.

QUOD SI COCTUS ē ut uulgarit̄ aiunt. cocturā *tā suā uideat.*
 ex more n̄ uidet neq; ligat. n̄ ante p̄mā. t̄ si ipsa ut sup̄ memini
 matutinis adiuncta fuerit ante tēiā. & si hęc spacia ā deo breuia fu
 erint ut tē fieri n̄ possit. p̄ eugl̄m matutinalis misse. p̄ cenā quoq;
 aut si semel comedit̄ p̄ uespos. na tam̄ ut p̄p̄t̄ hoc silentiū n̄ infrin
 gat. Panniculi q̄dem recens lauati sic eē debent in p̄mptu. ut n̄ op̄
 habeat qd̄ loq̄. Hoc aut̄ in infirmaria debet fieri p̄ famulū ad hoc
 deputatū. & aliū ab alio licet in his que ad huiusmodi p̄tinent infir
 mitatē adiuuari. Quo facto. ibi ad lauatoriū infirmoz lauari. &
 ad manutigiū sibi deputatū debet t̄gi. Cocturā aū facere p̄ p̄ndiū
 cū tēp̄ oportunū habuerit. licet accepta tam̄ licentia. & queq; ad
 hanc necessaria a camerario req̄rit. *Quom̄ & q̄ndo uestimenta sua*

xxii.

SI QUID ei placuerit de pannis suis lauare. qd̄ ē sue *lauat.*
 studinalit̄ facere potest. in coq̄na regulari ad hoc solū eneu
 caldariū inuenit. in q̄ aqua calefiat. & lexiua tēperet̄. in claustrō
 aū truncū amplissimū cū plerisq; int̄uallis cauatū. ut hic stami
 neū. ibi femoralia lauari possit̄ separati. Que & ante capl̄m mittit
 in aquā calidā ut mollescant. p̄ tabule p̄cussione lauati. & n̄ diu
 t̄us n̄ q̄m̄diu loq̄ndi licentia durat. & interī dū sac̄dos aliq; mi
 nistri se induunt. excepto si ē dies ieiunii. lauare n̄ phibet̄ post
 tēiā. t̄ si ē xlma & dies p̄uata. p̄ capl̄m & p̄ sextā lauati. etiā si n̄ lo
 quam̄ in claustrō. Quicq̄d aū lauati q̄ quom̄ sit lauati. p̄ horā la
 uandi aufert & siccat. ne iaceat ita sordidū & horridū. maxime
 ubi tot̄ euent̄ uidebit̄ de refectorio exitur̄. *Quid faciat audito*

xxiii.

AUDI TO signo qd̄ ad p̄mā pulsat̄. *signo. & qd̄ de hora indie n̄ erit.*
 librū tam̄ illū si que iuxta se uidet positū. quā p̄manib; ha
 bitū reportat ad armariū. Hoc enī si neglectū fuerit. utq; eoz int̄

quos remanens liber iacuit. inelamandus ē. Qd̄ tam & si. alias
 quoq; ad eas tam n̄ obseruat̄ horas quib; finitis statim in claustrū ad
 lectionē reditur̄ ē cūent̄ similiter nec ad officiū defunctorū. & q̄ndo
 cymbalū adbibendū p̄cutit̄. Tunc enī in loco q̄ q̄sq; sederit. ut statim
 reuersus ibi inueniat librū dimittit. nec alii tē accipe hunc licebit
 n̄ forte is q̄ eū in x̄lma accepit eo anno p̄legendū necesse habuerit.
 Quē etiā sic & nullū sine alio libro a quolibet fr̄e debet req̄rere. Le
 terū ad collationē reportati ut ordinate in armario reponant̄ libri.
 armariū t̄ adiutor ei; p̄curat. Ad p̄mē q̄ pulsationē repositis in
 armario libris. hui; q̄ matutinos ad. s. Mariā audierit. q̄a c̄suetudo
 ē ut ceteras ibi exceptis obedientiaris & si q̄ tales s̄t q̄ choro int̄eē
 possunt. audiant horas. statim illuc acūentu secedunt. Ad aliarū
 v̄ pulsationē horarū. q̄t̄t̄ ex eisdē cūentui tē int̄eē. simul cū eo
 ingredientēs. orationē que easdē p̄cedit horas ante choꝝ faciunt.
 Quā etiā si ē una sola. q̄libet tardius ueniens. ibidē dū necdū hora
 ē inchoata. in secretiori loco facere potest. Ad auditū v̄ cui; hore
 signū. ascensur̄ dormitoriū in p̄mo gradu si pedē posuit. p̄gere
 potest. Sin aū. n̄ maior necessitas fuerit. mox ad eccl̄am redit. S.
 q̄a pulsatio signi ad p̄mā r̄te p̄telat̄ q̄ usq; .vii. psalmi possint per
 cantari. aliquādo si uoluerit p̄quā cūentus p̄transierit. exit p̄cor
 poris necessitate. S. rediens lauat manū. ne cū uentū fuerit ad of
 ferendā rursus habeat exire. q̄a si tam frequēt̄ exierit. hoc q̄q; incapto
 p̄elamatū experiet̄. S. nec licet unquā exire quēquā quādiu de re
 gularib; horis ulla in die cantat̄. n̄ p̄ inuētabili necessitate. ut uer
 bi gr̄a si de nasu cruor emānat. De quo ut min̄ dubitet̄. nec ipsi
 abbi p̄quā incepta fuerit aliqua hora choꝝ p̄transire. t̄ aliquē inde
 euocare. p̄ter ad cōplm̄ ante gl̄am p̄mi psalmi c̄suetudo c̄sentit.
 Infra quā horā tantū sibi & p̄ori in c̄suetis claustrī locis & officinī
 loqui licet. In choro ad p̄mā dū cantat̄. Quicūq; uult. nullus sedet.
 Ad hanc horā & ad cōplm̄ t̄ quotienscūq; fr̄s inuicē c̄fessionē dic̄t̄
 obseruare debent. ut q̄ aliū p̄cedit in sacro ordine. ipse q̄q; c̄fessio
 nē p̄or dicat. etiā si inferior sit eo cui c̄fiteat̄. Quando p̄ .vii. f̄^{os} pe
 nitentiales ap̄stratis fr̄ib; letania cantat̄. ad ultimū psalmū p̄ore
 accedunt ad gradus. sicq; ceteri ordinant se ut cū tēp̄ fuerit. n̄ sibi
 in p̄cūbendo morā faciant. & int̄ literatos cūersus n̄ iaceat. nisi
 alicui; inuenis custos fuerit. ad quē ubicūq; iacuerit. ipse acce
 det. Ad literatū v̄ custodē inuenis uenire n̄ negligit. In hac leta

nia nulli sc̄i nom̄ geminat̄ excepto q̄ singularis eidē loci patron̄ ha-
bet. Ad versū illū p̄ passionē & crucē. t. unq̄sq̄ cū crucē nomina-
uerit. exerta manu p̄manicā infacie crucē etiā fac̄. statimq̄ ad se-
quentē. v. qui ē p̄ glōsam resur̄. sac̄dos & ministri matutinalis misse
debent exire. ut mox finita letania. parati ad altare intrent. Unde etiā
quāquā ceteri in ordine suo. isti tam̄ ita iacent. ut exeuntes cetero
n̄ inquietent. Ad offerendā nec anterior nec posterior quā suus est
ordo quisquā accedit. si tam̄ p̄sens fuerit. Qd̄ si aliq̄s neglexerit. q̄
tē ibi p̄xim̄ adest. licet in ordine inferior sit. offerre n̄ tardat.

xxiii.

Quando *Quom̄ se p̄parat ad caplm̄. t. qd̄ faciat si ē sibi c̄sensu*
scilla pulsāt ad caplm̄. cessat ab eo qd̄ tunc agit̄. ad caplm̄
se p̄parans. stamineū suū undiq̄ detrahīt & honeste cōponit. &
claves si quas habet qualiscūq̄ sit obedientiar̄ recondit. ut parat̄
sit si forte iudiciū subire iubet̄. & ut assit aduersū ibi dicendū
observat. quō si hunc negligere in c̄suetudine habuerit. inelamat̄.
Attendit quoq̄ si notat̄ in tabula ibi nominat̄ ut tē inclinet. & si
ebd̄ari ibi appellat̄ fuerit. siue hoc siue p̄p̄ū ibi audierit uocabu-
lū. & q̄ndo festiuitas aliqua que in cappis t̄ sup̄ ē agenda. ibi fu-
erit p̄nunciata. similiter etiā inclinante dōno abbe. s̄ & q̄ndo idem
dōn̄ abba. t̄ ordinē tenens p̄or dixerit. benedicente. inclinat. Quo
dicto. ob quācūq̄ causā exiens siue ingrediens. n̄ cū dōno abbe. t̄
nudus aliq̄s intrauerit. dic̄ benedicente. ita ut q̄ p̄pe caplm̄ intro-
itū sedent audientes respondeant. d̄ns. S̄ si aliquē introduxerit.
ap̄tius aliquēntulū idem dic̄. & tē c̄uent̄ respondet. Si duo t̄ plures
simul intrauerint. ille solus qui p̄cedit. benedicente. p̄mittit. Verū
ad sermonē ne desit sūmope conuersus cauet. q̄a maxime. p̄pt̄ talē
fieri solet. Infra quē etiā si dormierit. inelamat̄. Postquā aū dicto
a tenente ordinē loquimini de ordine. ad actionē capli uentū
fuerit. expectat siq̄s infirm̄ ibi sit q̄ p̄fectione carnis quā habu-
it ueniā petere debeat. & si circatores qui primas inelamationē
facient. qd̄ loqui habeant. deinde si quid ei excessus aliquom̄
contigit. p̄ quo sine inelamatione ueniā petere debet. ne inela-
met̄ ipse p̄ueniens siue alius uidit. siue non. ueniā petit. cul-
pāq̄ suā fateatur. S̄ q̄ntacūq̄ fateatur. tam̄ n̄ amplius petit ue-
niā. p̄ter illā quā petiuit. nisi inelamet̄. Et sciendū qd̄ plures
simul. p̄ diuersis causis ueniā petere n̄ p̄hibent̄. & qd̄ nullus die
ē excepto p̄mō paschali. tā solēnis p̄ cui reuerentia ueniā n̄ fit ibi

*Ne conuersus
ad sermonē
desit.*

petenda. & pelamatio omnino uitanda. s̄ tam̄ in p̄cipuis festis hoc par
tius agit̄. quā in alius diebus. *Quibus causis uero ueniā petat.*

..xxv.

Sunt autē quedā instituta. quibus si deert. sua sponte ueniā petat.
id est si infra ambitū muri t̄ extra in uicinitate manens alicui re
gulari hore. siue illis tribus orationibus que ante nocturnos. uel que
in hieme ante terciā fiunt. n̄ interfuerit. nisi forte sit sacerdos & interim
cantet missam. & ei adiutor. t̄ custos eccle. cū adiutoribus suis hostiā
faciat. t̄ aliq̄s p̄ infirmitate infra unā horā balneet. si capl̄m t̄ collati
onē. t̄ illā que ante missā agit̄ p̄cessionē. t̄ op̄ manuū t̄ generale man
datū etiā si p̄ lauacionē pedū aduenerit. t̄ generale refectionē dimi
serit. si mense lector t̄ coq̄ne ebdari in sabbo notat̄ benedictionē ne
glexerit. si ad cōmunē fr̄m rasurā p̄sens n̄ fuit. si de uia ueniens in
ea die ad finē alicui hore benedictionē n̄ accepit. t̄ si absq̄ ea de mo
nastio exierit. s̄ infra biduū n̄ redierit. Sane cū n̄ solū p̄ sup̄ dictis.
s̄ & aliis quibusdā negligentis. sic est librū q̄ infer. ii. xl me ei dat̄ ē. in
fra annū n̄ p̄legerit. p̄ q̄ tam̄ ueniā reuoluto anno in eodē die fac̄
si corporale t̄ offertoriū. t̄ linteū ad portandos calices t̄ ad patenā in
uoluendā aptatū de ei negligentia ad trā ceciderit. si lectionē suā
t̄ r̄ om̄ino neglexerit. si talē sonitū in dormitorio noctu fecerit p̄
que fr̄s inq̄tauerit. si in infirmaria t̄ in cella nouitiorū p̄m̄ia dormi
re p̄missus. ante nocturnos in infirmaria biberit. quīs mane sine licen
tia inde n̄ exierit. si mutatoriū suū in dñica die in capto inuenerit.
siue p̄ die in monastio fuerit t̄ n̄. si q̄d tale sic maior ē cereus fregert.
p̄didert. t̄ p̄fudert. si q̄d uestim̄ti sui peiorauerit. t̄ si corrigiā ra
foriorū ita ut eadē usui n̄ p̄sit incidert. si liber inq̄ ad refectionē
debet legi. de ei neglectu in tēpore ibi defuerit. cū p̄ his in quā om̄ibus
n̄ in clamat̄ ueniā petat. & oratio p̄ indulgentia ei iniungat̄. n̄ tā
freq̄ns & talis sit culpa que p̄ori uideat̄ n̄ sic ē eremitenda. tamen
restant tria p̄ quorū neglectu itē sua sponte ueniā petat. s̄ tam̄ neq̄q̄.
iudiciū euadat. scilicet. si q̄d ei de his negligentis q̄ in abbas capto
inueniunt̄. in corpore t̄ sanguine dñi. siue clam siue palā euenerit.
si dū mandato triū paupū ascript̄ fuerit. neq̄ ipse neq̄ ali' rogatu
ipsi hoc fecerit. si ad duas uices in anno. id q̄ndo natiuitas & annun
ciatio dñi p̄nunciant̄ in capto. in tali tēpore ibi n̄ affuerit. ut cū con
uentu ueniā facere possit. maxime cū pulsatio que eadē capla p̄
cedit. aliis capitulorū pulsationibus p̄lixior sit. Sed hec regula eis
ē tantū c̄stituta. q̄ t̄ in monastio p̄ prima nocte manentes uel

euicino aduenientes. p sola sui negligentia p̄dictis captis n̄ int̄fuerunt.
 Qui v̄ in alterutra p̄dicta festiuitate de aliqua cellarū t̄ obedientiarū q̄
 longe s̄t remote. t̄ q̄ p̄ aliquo ter tridui missus. in redeundo t̄ pestiue
 q̄dem p̄ficisci cepit. s̄ in itinere t̄ iunio suo. aut comite. t̄ in se ipso
 aliqd̄ tale impedim̄tū passus fuerit. p̄ q̄ ante captim uenire n̄ possit.
 p̄ ueniā causa necessitatis sue exposita. lib̄ abscedit. Cetū p̄ his negli
 gentis q̄s s̄t ex hoc incurrere poterit. si t̄ noct̄ne orationi. t̄ regulari
 hore. t̄ letanie p̄ p̄mā. t̄ cet̄is talib̄ q̄ p̄missa s̄t n̄ affuerit. nil ē qd̄
 X illū a petenda ueniā excuset. n̄ rupta uena. t̄ de narib̄ fluor̄ sangui
 nis. scilicet si hic eū int̄ monastiū t̄ ext̄ in uicinitate eī positū interi
 occupauit. q̄ndo alicui horū instituto int̄ eē debuit. p̄ter qd̄ p̄missū
 ē de mandato triū paup̄ū. de neglectis duab̄ ueniis. id̄ in uis̄ nat̄d.
 & in annunciatione ipsi. de neglecta p̄ aliqua hōrā benedictione p̄
 reditū. de n̄ accipiēdo eā in exitu. s̄ si n̄ redierit de uia infra biduū.
 S̄ sciendū si aliquādo estatis t̄pore dormiendo nonā neglexerit. qd̄
 statū p̄cussa tabula ueniā petit. n̄ seruans eā crastino capto.

xxvi.

Quod si alius de illo reclamatione quibus ueniā n̄ petit n̄ inelamat̄
 mauert. t̄ q̄dem q̄tens de se reclamare. t̄ p̄ore qd̄ tale q̄ culpā ei
 no ter. loq̄ audierit. totiens q̄q̄ sine mora ueniā petit. Et cū surre
 xerit. si se reū nouit. cū om̄i humilitate & p̄missa em̄datione culpā
 suā fatet̄. nullā agens defensionē. n̄ si rationabilis causa ē. t̄ magna
 necessitas p̄ qua talē incurrit excessū. hanc n̄ multi loq̄o s̄ simplici
 humili p̄mit subiectione. & p̄ tali culpa p̄lati sententiā cū patien
 tia sustinet. sciens impatientie culpā ḡuiori correptione em̄dandā.
 Si aut̄ de re inelamata n̄ ē sibi c̄sciū. nec fateri nec importune nega
 re. s̄ rei ueritatē debet honeste p̄ferre. Qd̄ si sedens & reclamationē
 de se audierit. p̄us quicquā responderit quā ueniā petierit. ex hoc
 inelamat̄ & ueniā petens. in ipso frocco suo unā cū uirga p̄cussionē
 accipit. Qua accepta. p̄ quā respondet mea culpa. iubet surgere. Post
 ea p̄ quo ē reclamata. sustinet qd̄ p̄lato uidet̄. Unde sedens si inelamari
 se audierit. t̄ n̄ audiens ab alio admonit̄ fuerit. statū surgens ueniā
 petit. etiā si n̄ intellexerit qd̄ in se reclamatū sit. S̄ & nullus eū ante
 petita ueniā excusare p̄sumit. etiā si eī innocentia nouerit. Hoc
 aut̄ inelamans eū debet cauere. ne p̄ una duas eū uenias petere fa
 ciat. p̄mo a p̄te. & ipsā causā nominatī dicendo. Nā si eū c̄tra ordi
 nē fecisse t̄ tale qd̄ dixerit. n̄ statū adiungat ipsū qd̄ fecerit. ueniā
 petere ille n̄ morat̄. dicta causa aliā petitur̄. Qd̄ si eū alit̄ q̄ cue

nat inelamauerit. tolerari qdem debet donec ille fessu ueniat. & tē
 inelamari. Sed hoc sciendū ē qd nullus n̄ ordinē tenens de alio ibi loq̄t.
 sermone ad illū directo. uerbi gr̄a. ut dicat. uos hoc t̄ illud fecistis. nec
 q̄squā n̄ qd certū habeat inelamare debet. ut si ille inelamata culpā
 negauerit. iste unde sciāt eā euidentē dicere possit. Veruntam̄ in p̄ori
 potestate erit. quom̄ talis culpa remanent. Nā & si leuiore cause ple
 rūq̄ mediocri tractent. tam̄ si maior culpa fuerit. indiscussa n̄ rema
 nebit. neq̄ fr̄ q̄ eā uidit. si in p̄ximo t̄ t̄cio aut q̄rto capto hanc recla
 mare n̄ potuerit. ideo reticebit. s̄ tamdiu in memoria eā retinebit.
 donec reclamandi locū habuerit. Quāuis etiā n̄ sit c̄suetudo ut aliq̄s
 totū cūentū p̄clamet. tam̄ q̄cūq̄ tenet captim. data int̄dū occasio
 ne. iubet uniuersalit̄ illos ueniā petere q̄ diurnales calceos. t̄ cultros
 suos in p̄sentiarū n̄ habent. aliq̄ndo eos q̄ ad tres orationes q̄ mane
 fiunt p̄sonitū. & int̄dū illos q̄ n̄ fuerit ad p̄cessionē. t̄ ad stationē
 q̄ fit ad crucē siue ad. s. Mariā. Hoc aut̄ scdm̄ institutionē beati
 dionis sumo cauendū ē studio. ne tale qd in q̄ aliq̄ notari possit tur
 p̄tudo reclamet̄ in capto. s̄ si q̄s ignar̄ forte. p̄fari ceperit. p̄or t̄ q̄li
 bet audiens reuerent̄ satagit. ne ad audientia cūent̄ pueniat. s̄ nec
 iudiciū euadit. q̄ sciūs huiusmodi rei tale qd ibi p̄ferre p̄sūpserit. Nā
 nec ulla comestionis t̄ bibitionis m̄tio ibi debet fieri. n̄ forte de aliq̄
 infirmiore fr̄e min̄ se reficiente honeste dicat̄. q̄a indigus ē gr̄e. t̄ ad
 monitio fiat p̄pane. siue alio cibo negligent̄ parato. Verū si q̄s fr̄ tale
 qd agens qd reclamari n̄ potest admonit̄ em̄dare noluerit. is q̄ causa
 agnouit. debet eā p̄ori innotescere. ut ab ipso delinq̄ns acri oburga
 tione secreto increpet̄. S̄ si nec sic em̄dare uoluerit. p̄or illi in capto
 de alia q̄libet culpa inelamato. hanc in memoria reduc̄. ut eū aliqd
 tale com̄sisse qd ibi reclamandū n̄ sit. conuenit̄ agnoscat. ut sic sine
 offensa fr̄um in eū graui em̄dari possit. In iudiciis aut̄ faciendis
 n̄ minima debet eē discretio ordinē tenentis. P̄ culpa enī q̄ in queli
 bet reclamāt̄. scdm̄ rei q̄litate aut̄ indulgentia aut̄ uapulatio. aut
 leuioris culpe sententia sequit̄. nā silentiū t̄ ieiuniū nulli indiet̄.
 Solus aut̄ abba ligat̄ ḡuoris culpe sententia. Que aut̄ ad grauiore
 culpā p̄tinent. de his n̄ loquor hac uice. Porro nullus stamineo exur
 uerbetat̄. n̄ rebellis sit. Ille aut̄ rebellis eē iudicat̄. q̄ p̄ori in capto
 temere c̄tradit̄. t̄ qd hoc qd sibi iniungit̄. quāuis uerbis n̄ c̄tradicat.
 agere tam̄ dedignat̄. & ut de maiorib. taceā etiā q̄ de minimis que
 in eū reclamant̄ n̄ uult se corrigere negligentis. Hic ḡ q̄ tali iudicio

¶ Ne turpis inela
 mato audiat
 in capto.

¶ Qd nullus sta
 mineo exur
 uerbetat̄. n̄
 rebellis sit.

subiacere iubet. cuculla & frocco exutis & ad pedes suos positus sedet. accedensq; camerarius cū cultello stamineū ei' dissūtū ab utroq; humero deorsū parū trahit. Qd̄ tam̄ p̄dict' fr̄ cū p̄mū tēp' habuerit resarcire n̄ negligit. ne ita ad lauandū recipiat. fr̄ autē q̄ iudiciū fac̄. post tergū illi' stans. id pagit. Ad unū captim duo iudicia nulli inferunt. n̄ p̄ contradictione. s̄ si p̄ flagellū aliqd̄ tale in eū reclamāt. qd̄ p̄ori inultū n̄ debere dimitti uidet. iubet eū p̄ hoc ueniā petere ad crastinū captim. Qd̄ si aliq̄s p̄ acceptū iudiciū uerbis t̄ etiā ipso habitu aliqd̄ dedignationis signū demonstrare p̄sumserit. nouerit se inde n̄ recessurū. donec t̄ spontaneus t̄ saltē acri correptione coact'. dignā p̄ posse suo satisfactionē cū omī humilitate p̄misert. *sup̄ fr̄.*

xxvii.

TALES v̄ iudicia facere iubent. *De discretionē iudicia faciendū.* q̄tante sunt discretionis ut sciant quom̄ quālibet culpā em̄dare debeant. q̄ & diligent̄ attendant. qd̄ in quēlibet reclamēt. culpā si mul & inelamati diligent̄. siue negligent̄ secū examinantes. non p̄pe uoluntati satisficientes. Sepe enī euenit. ut aliq̄s diligentiorū fr̄m̄ in culpā maiorē incidat. q̄ n̄ ita in eo ut in negligente aliquo em̄dari debet. lussus autē ad accipiendū iudiciū se p̄parare. n̄ inelamat' anteq̄. exuat' nec ueniā petit. nec aliqd̄ loquit'. s̄ statī exut' uestitūta sua ita ponit. ut in longū p̄strat'. uix capite ad ea p̄tingat. In stamineū si op' ē p̄us cōponit is q̄ iudiciū faciet. S; q̄a diuerse q̄ntitat' uirgē p̄granatariū administrat' nūq̄. ibi desunt. scilicet maiores ad corripiendū min' cautos. minores v̄ ad diligentiores. ipse ad iudiciū faciendū talē eligere debet. q̄lē ipsa re exposci uidet. In q̄ p̄ p̄mā p̄cussionē nec ille manū p̄cutientis. nec iste uocē expectat mea culpa respondentis. s̄ nulla in hac re seruata paritate. c̄tinuat' iste p̄cutit. ille mea culpa respondet. donec p̄or p̄cutientē cessare iubeat. Festinantie tam̄ nimietas cauet' ab utroq;. Scopis autē & si maiores tantū ut dictū ē culpe em̄dant'. modice tam̄ hui' modi correptio inchoat'. s̄ si p̄lato uisū fuerit iussu ei' sensim auget'. seruata tam̄ ubiq; fr̄na cōpassione. in iudicio tā uirga q̄ scopis faciendo. ut & discipline districtio t̄reat elatos. & miē adhibitio foueat subiectos. quāq; n̄ nūquā etiā min' cautis adhibeant' forma pietatis. ut q̄s districtionis n̄ uicet uigor. uincat cōpassionis amor. Vnde licet n̄ sit c̄suetudinis. ut q̄ iudiciū accipit q̄cquā aliud dicat n̄ mea culpa. tam̄ aliquādo si cū res scopis agt' forte se em̄daturū interi' dixerit. n̄ solū n̄ notat'. s̄ & libent' a p̄orib; accipit. & ab eis int̄cessionē gr̄a

que diligentioribus fratribus, etiam in minoribus, iudicis solet adesse spontanea. minus cautius in maioribus adhibetur emendationis ut dictum est. promissione. puocata. Si plures fuerint in quibus emendatum facto in se iudicio quisque a prore iussus sessum ire. iudicium facienti inter ceteros dat locum. De quo si quis amplius loqui habet non id tamen agit. sed cum ceteri omnes sessum uenerint. quia non est consuetudo ut quousque ad accipiendum iudicium prostrato. aliquis ibi loquatur non prolatum quod breuiter loqui uoluerit. Unde hoc curandum est. ut cum prore quepiam se exuere iusserit. si quis se de eo uelle loqui intinmauerit. utteri hoc differat. donec iste quod habet proferat. Quod tamen si tamen neglexerit. propter factum iudicium ille non reticebit. De culpa autem iam emendata defensionis uerbum iam cauet. ne quod iudicium fieri iussit. culpam uideat. **I**nclamat etiam sue inelamationis tamen extra quam infra capitulum cauet mentionem facere ad quemque. Nam nec ulli de his que talia in capitulo aguntur. extra capitulum licet quequam loqui. nisi sic possit fieri. ut non scandalum. sed potius edificatio sit audientium. Sed et cauendum est. ne quisquam cum fratre ob maiorem aliquem excessum uidet in anxio positum. quasi tamen primum inuenta occasione ea que iam ante ^{ultra} reticuit. aut quolibet prostrata ei facta commemorando. culpam illi studeat exaggerare. Similiter et in clamato cuiuslibet cauendum est. ne quemque non ordinem tenentem. sed et hunc non nisi sibi loquentem inspiciat. et in clamantem se in eo capitulo non in clamat. Nam et proximo aut etiam tertio idem cauet capitulo. si tamen generis culpe ille in eum fecerit reclamationem. Sed neque in eo capitulo in quemque sui in clamatore. et si in eum iubet facere iudicium. quod primum in clamauit ipse suum. Sed et conuersis id omnino debet esse alienum. Nam sacerdos in sacerdote et quisque in eum quod tamen sui et inferioris ordinis est facit iudicium. et in idem iubet id facere aliquis eorum quod stant in iudicio. **I**n reclamando autem non est personarum acceptio. sed tamen seniores a iunioribus quam ipsi ab illis in clamant. et si in eadem culpa senior quisque cum iunioribus inuentus fuerit. non cuius etatis. sed cuius diligentie sit attendit. nec a iudiciali sententia non simul cum iunioribus excipit. quousque hec diligentiori plerumque temperet. In idem tamen excipit nouitius. si adhuc ordinis a deo est ignarus. Quis autem in clamati quousque libet multi sint. omnes ueniam petunt. Unde ipse etiam dominus abba cauet ne quod tale dicat. unde cumentum simul in clamatum habeat. Nec immerito cumentum tante dignitatis apud dominum abbate habeat. cui etiam ubique summa reuerentia prout dignum est exhibetur. intantum. ut cum ritu monastico usque gradum nullatenus ei obuia iri ab aliquo presumat. Sed si ad aliquam horam uersus unum. aut duo. et plures in aliquo eadem horam psalmo ex negligentia premissi de re

*Quod cauendum sit
tam in clamato
quam in clamato.*

*Quod in reclama
mando non sit
personarum ac
ceptio.*

*Quod agatur si vis
aut si ad aliquam
horam premissi
esse reclamant.*

clamant. siq̄ specialius in hac re se reos cognoscunt. hu soli ueniā petunt.
 X J p. f. Verba. m. psalm. *U* cantat ab omib, pstratis. etiā si talis ē dies q̄
 ad horas n̄. peumbit. p psalmo v̄ uno p̄termisso. vii. penitenciales
 cantant. adiuncta oī q̄libet p peccatis. p̄pce aliq̄ t̄ antiph̄ ad suffra
 gia scōz. p̄termissa. agit qd̄ p̄sidenti uidet. Qd̄ si sentit ante finē
 psalmi. uersus ēē p̄termisus. psalm̄ a capite ē repetendus. Ceterū
 in huiusmodi negligentis ubi fere tot̄ aut certe magna pars cūent̄
 in culpa ē. si tam̄ leuior causa fuerit. admonitio pot̄ ut em̄det. q̄
 reclamatio debet fieri. Ubi cūq; etiā aliq̄ fr̄ in una obedientia fuerit
 occupati. negligens q̄sq; a ceteris p̄us admonendus. s̄ si em̄dare nolu
 erit. ē etiā reclamandus. S; quō singula q̄ c̄tra c̄suetudines & ordinē
 n̄m fieri possit. scribi neq̄quā possunt. quedā etiā talia s̄. q̄ p̄pter
 scandalū in capto reclamari neq̄unt. q̄ q̄sq; ignorat an ad reclamati
 onē p̄tineant. de his p̄us int̄rogare debet. petenda.

De confessione culpe sequitur petitio misericordie. si & culpa est p̄ferenda. & misericordia simul
 xviii. **N**unc aut̄ n̄ est p̄tereundū qd̄ q̄tiens culpa c̄fittenda. & m̄ia simul
 cuiq; ē petenda. c̄fessionē culpe seq̄t̄ petitio m̄ie. uerbi gr̄a. si obi
 tū patris aut matris fr̄is aut sororis audiunt. aut crastino utriq; pa
 rentis annua dies fuerit. t̄ q̄ ipse monastice uite benedictionē acce
 pit. & si ipse p̄ aliq̄ excessu ueniā petere debuerat. de culpa p̄us agit.
 deinde p̄ postulanda m̄ia n̄ n̄ semel ueniā petit. etiā si ita euenerit. ut
 & sibi & parentib; m̄iam sit petitur. s̄ & t̄ p̄mū p̄transactę uite ne
 gligentia se accusat. deinde parentis obitū p̄nunciat. singularit̄
 tam̄. ut ad utrūq; p̄or indulgentiā optando respondeat. & ipse totū
 ens ei ad pedes ueniat. in recedendo obseruans in p̄mo libri capto
 scriptā inclinationis legē. om̄ib; utiq; ad pedes uenientib; datā.
 quāq; & anteq; ad pedes ueniret ad reuerentiā cūent̄ inclinanti
 se inclinauerit q̄ sūmissē ad quācūq; absolutionē ibi steterit. Hoc
 enī sic habet c̄suetudo. ut p̄ quā p̄mū benedictę dictū fuerit. ad
 quālibet absolutionē cūentus se inclinet. sūmissus aut̄ huiq; tū ob
 quācūq; causā corā steterit. Est etiā c̄suetudo. ut si cui defunctū
 aliquē fr̄em in penis ēē p̄uisū fuerit reuelatū. abbi t̄ p̄ori secreto
 innotescat. & si iussus fuerit. m̄ia p̄ eo cū ueniā in capto petat referes
 qd̄ de eo p̄ somnū uiderit. p̄oris q̄q; pedib; p̄ absolutionē defuncto
 fr̄i optatā se puoluat. Deinde p̄or qd̄ p̄ defuncto fr̄e cōmunit̄ aut etiā
 singlarit̄ faciant fr̄ib; inungit. Sciendū ē aut̄ qd̄ m̄iam petent̄. licent̄ ad p̄
 sen̄ potē in clamari. His etiā q̄ spontaneā petuntur s̄ ueniā. eo qd̄ aliq̄d infra

*De eo quod aliquē
 defunctū fr̄em
 in penis ēē p̄ som
 nū uiderit.*

claustrū pdiderint. sciendū ē qđ p̄us in caplo de re pdita n̄ adeo mi-
 nuta. ut ē acus. & si qđ tale ē p̄us int̄rogare. & deinde si n̄ inuenta fu-
 erit. seq̄nti caplo ueniā petere debent. s̄ de itinere uenientes p̄reb-
 erit pditis. ad pximū caplin ueniā petunt. Quib; etiā si infra caplin
 uenerunt clauso iā ostio claustrū. pulsare licet. & audiens in caplo
 ostiari. accepta manu licentia. exit aperire eis. Intromisi aū facta ora-
 tione in monastio. statim ad caplin ueniunt. & cū sederint. si quā stando
 dicturi s̄t legationē. hoc un⁹ eorū cui inunctū ē in loco suo p̄mū agit.
 deinde si q̄s eorū p̄ aliq̄ excessu ultro ueniā petere debet. aut q̄s inal-
 terū debis etiā q̄ in itinere c̄tra c̄suetudinē fec̄. maxime q̄ admonit⁹
 em̄dare noluit. q̄c̄q̄ reclamare habet. n̄ hoc tē negligit. **Q**uas dā v̄ le-
 gationes minores q̄dem n̄ stando. s̄ q̄ndo sibi uisū fuerit. sedendo dic̄.
 q̄a s̄t quedā dignitates q̄b; maior. q̄dā q̄b; minor debet reuerentia. Nā
 ep̄is & abbib; c̄gregationib; q̄q̄ tā canonice q̄ monastice institutioni.
 q̄b; dā etiā secl̄arib; potestatib; ut ducib; hec exhibenda ē reuerentia.
 ut tantū salutationes eorū a stantib;. c̄t̄a aū a sedentib; dicant. Soli
 v̄ dōno abbi n̄ro. ap̄tico. & regi n̄ro illa addenda ē ut ad eorū legati-
 ones a c̄uentu ueniā petat. Qđ nihilomin⁹ ab eo obseruat. cui sin-
 gillatī qđlibet hui⁹modi mandat dōn⁹ abbas. ubicūq; ei dicat. C̄tis
 v̄ q̄b; q̄ orationis sue aut seruitutis deuotionē mandantib;. incli-
 nationis tantū reuerentia debet. Stando aū loq̄ in caplo p̄ter hos
 nulli licet n̄ ueniā petenti. Unde & obedientiaris & cui libet sic exi-
 turo ut ad caplin n̄ redeat. sedendo & loq̄ndo q̄renda ē licentia. obe-
 dientiaris q̄dem ad obedientias suas se & si q̄s suos pares & alios fr̄s
 habent necessarios secū exituros. nominatī dicentib;. De quib; libet
 aut sic exituris ut n̄ redeant. si q̄s habet aliqđ loq̄. ob acceptā eorū li-
 centiā neq̄quā hoc omittit. C̄tis q̄q; sic exituri ut redeant. stantē ubi
 p̄or eos uidere possit. exeundi licentiā manu querit. Et uidens p̄or
 parū inclinato capite annuere n̄ omittit. S; euenire poterit ut
 alius occupat⁹ eos n̄ respiciat. Unde siue tē eos uideat siue n̄. ipsi
 licentē exeunt. Qđ si q̄s aliū iubente dōno abbe de caplo uocat. in
 ipso intromitu capli sedet. si tam p̄us affuit. sin aū. in loco suo. S;
 & ipse absq; licentia n̄ exiit. Nā & ille q̄ uocat ad dōnū abbem n̄ si-
 ne licentia inde discedit. sic nec de monastio si ē alba induit. & se
 locuturū p̄noscit. nec de refectorio si n̄ ē reuersurus. Si v̄ aliq̄s ac-
 cepta licentia de caplo exierit. ita ut n̄ sit reuersurus. s̄ iterū aliq̄ ex
 causa reuocat⁹ & sponte redierit. an̄ jret n̄ fac̄. & si denuo necesse

Quom̄ legati-
 ones diuise in
 caplo sunt di-
 cende.

N

habet exire p̄ usq̄ capl̄m finat̄. accepta licentia ut p̄ us nihilomin̄
ante & retro fact̄.

De culpa leuiori.

xxviii.

Missus in culpa leuiore ita se habet. ut ipsa q̄q̄ sibi regula p̄scri-
bit. In quā nullus mittit̄ n̄ tale q̄d comiserit. p̄ q̄ etiā ḡuē
distinctionē subire deberet. & maxime siq̄s p̄senio aut debilitate
corporis graue uerberū n̄ potest pati disciplinā. Int̄ p̄ces & noct̄
narū & horarū omniū regulariū p̄strat̄ iacet. Non offert. n̄ oseu-
lat̄ textū euangeli. n̄ accedit ad pacē. nec ad m̄sā eū alius. s̄ ad
nonā reficiens sedet in loco suo. & si ē inestate. n̄ p̄ us ad m̄sā acce-
dit q̄ p̄ bibitionē c̄uent̄ inde recedit. Siq̄ festa dies. xii. t̄ agen-
da sup̄uenerit. solut̄ ē interī. Priuata v̄ die ueniente. rursus int̄at̄
in q̄ erat p̄ us. usq̄ dū fiat absolut̄. Absolut̄ aū maxime q̄ndo int̄
p̄ces. p̄strat̄ iacet ad gradū. aliq̄ fr̄e a p̄ore si ē in choro ad eū dire-
cto. a quo sibi q̄d sit absolut̄ innuat̄. It̄ an̄ j̄ret̄ facto discedat̄. Qd̄
si forte p̄or neglexerit. a claustrali p̄ore t̄ ab aliq̄ seniore admonit̄
it̄ eū absolut̄. si tam̄ ei adhuc uisū fuerit. Hoc q̄q̄ m̄ fieri solet ab
solutio. si eidē naxe adiudicat̄ p̄ea c̄tigerit ut p̄ alio delicto denuo
reclamat̄ uerberet̄. Et si hoc n̄ fuerit. n̄ absolut̄. n̄ p̄ us ei satisfactio
iacentis ad ḡdū t̄ ad unā horā uideat̄ a c̄uentu. Potest aū p̄or quēq̄
huiusmodi sententię iugo subdere etiā si donū abbem in monastio
s̄c̄t̄ c̄sistere. s̄ n̄ absq̄ ei nutu absoluere. Qd̄ si cuiq̄. eo remoto
talis sententia imponit̄. & forsitan ille interī sup̄uenerit. it̄ n̄
a p̄ore. s̄ pot̄ ab ipso inde absolut̄. Qui si eo n̄dū absoluto disces-
serit. p̄or tam̄ hunc sine ipsī licentia n̄ absolut̄. Idem etiā mo-
dus ē int̄ maiore p̄ore & minore. n̄ qd̄ n̄ mittit̄ p̄ eū si recesserit
q̄quā sic p̄ donū abbem p̄pt̄ eidē fr̄is absolutionē. s̄ claustralis
p̄or absolut̄ eū. Et notandū qd̄ cui dicit̄. sitis hodie in leuon
culpa. in crastino inde om̄ino lib̄ erit. q̄a dictū fuit tantū hodie.

xxx.

Stans aut̄ ante Ubicūq̄ steterit quom̄ stare debeat.

donū abbem. t̄ ubicūq̄ steterit. ubi tam̄ obseruare potue-
rit. id etiā n̄ negligit ut pedes habeat ex̄lit̄ cōpositos. & nūquā
ab inuicē int̄ standū diuicatos. S̄ & hoc obseruat. ut nunq̄
scabellū t̄ aliq̄d lignū aliq̄nto manusculū n̄ posito sup̄ illud
pede transeat. t̄ si ē alicui breuitatis circūeat *loquendi.*

xxxi.

Existat a caplo si ē ea dies in q̄ De his q̄ n̄ licet facere n̄ in t̄pore
in claustro loquunt̄. p̄ usq̄ ullū uerbū dicat si literas nouit.
librū accipit & sedet. Nā c̄uersi literas nescientes. librū habere

50

n̄ cogunt. Stando nihil omnino loq̄t. Si forte tē n̄ affuit q̄ndo
p̄ tabule pcussione Benedicte dictū ē a p̄ore. & p̄ea uenient
alicui sibi obuianti d̄x̄ Benedicte. ob hoc nec ipse nec is q̄ ei obui
ans responderit d̄ns. notari debet. Et quē tē p̄mū incuentu allo
quit. p̄mittit Benedicte. Qd̄ loquit̄ loquit̄ sūmissa uoce. Loq̄la
sua & audientia n̄ est. n̄ de sp̄italib; t̄ de his quib; hęc tēporalis uita
carere n̄ potest. Cauet etiā loq̄ ad aliū fr̄m inopposito t̄ in remo
tiori loco sedentē aut stantē. Si qd̄ op̄ habet a kamerario querere.
tē maxime querit. Si opus habet ungues secare. tē ad fr̄m iuxta
se sedentē dicit. q̄a debet ungues suos secare. & ille debet ei an
nuere dicens. cū dī benedictione. & sic p̄missio Benedicte. ac respon
dente p̄dicto fr̄e d̄ns. secat. Si opus habet iusticiā suā & paterā la
uare. tē lauat. obseruato ibi silentio. Lotas v̄ in claustro n̄ ponit
siccandas. s̄ statim in refectoriū reportat. Si op̄ habet cultellū suū
acuere. tē acuit ad cotē. que ob hoc in catena pender in claustro.
t̄ si magis placet ad alterā iuxta lauatoriū similiter pendente. Si
in uestim̄to suo qd̄ dissūtū ē qd̄ resarcire debet. hoc tēpore loq̄ndi.
aut ante p̄mā in estate. in hieme v̄ ante triā. & si semel comedit
p̄ p̄ndiū ad lectū suū fac̄. sedens in cuculla sua & pellicio si op̄ ē.
duas enī habet. ut si se resarcienda. sedet in altā. Si op̄ habet qd̄ de
uestim̄to suo ad solē extendere. tē extendit. & bene meminit ut
auferat ante collationē. t̄ si. xii. fuerit in nocte sequenti lectione.
ante uespos. Si quē fr̄m infirmantē uisitare uoluerit. tē mari
me accepta licentia uisitat. Illuc aut̄ eundo debet psalmū D̄ne
ne infir. t̄. recitare. addita d̄nica oīa. & colla Om̄ps semp̄ d̄. s̄. c̄. e. n̄.
p̄ infirmis. s̄. fr̄ib; q̄t̄q̄ uult & potest. ibi loq̄t. anteq̄ ad horā
sequēte pulset. Qd̄ si citi ad horā pulsat. ita ut n̄ possit pagere qd̄
cepit. postea n̄ sine licentia illuc regredit. Non solū aut̄ in hoc
tēpore. s̄ etiā in aliis cōpetentib; horis c̄cedit. q̄bdā ḡnorib; p̄so
nis egrotantes fr̄s uisitare. Nil appellat suū. s̄ ad om̄ia diē n̄m.
n̄ de patre. matre. & culpa. de his ex usu diē m̄s & mea. Uerū
etiā de se aliqd̄ dicitur. diē ego n̄ nos. Si quē fr̄m appellat. nū
quā puro nomine appellat. n̄ dōn̄ adiungat. & iuuenes fr̄s uo
cat. h̄re. p̄p̄ū nom̄ dicitur. fr̄ p̄mittit. In hoc & in alio quis cō
petenti tempore. sic ē infra utraq; missā potest cū licentia solāre
amicū cūente. & hoc n̄ sine teste. si scit aliquitū in cauit̄ eē. Nullā
om̄ino osculat mulierē. s̄ nec matrē suā.

*Si fr̄m ego
tamē uisi
tare uolue
rit.*

N

xxxii.

SI SANGVINĒ uoluerit De minutione sanguinis in uena t si flebit
 nuere in. xii. t. uel in alio q̄cūq; die in q̄ silentiū ē te
 nendū. ipsa hora q̄ de capto erit. licentiā a tenente ordinē cū signo
 querit. In p̄uatis aū dieb; q̄ndo locutio ē in claustro. si potest sedē
 iuxta p̄orē licentiā petit uerbo. sin aū. signo. Qd̄ si dōn' abbat' p̄or
 caplm̄ tenuit. & mox eo finito aliq̄ discessit. q̄ is q̄ minuendus ē si
 ne licentiā uenire n̄ possit. tē ab eo q̄ ad p̄sens ordinē regit. licen
 tiā querit. Lauendū ē aū p̄sentis ebdē. sac̄doti ebdario. diacono.
 subdiacono. ebdario cantori. m̄se lectori. ebdarius coq̄ne. ut neq̄q;
 sanguinē minuere p̄sumant. n̄ p̄us in capto petita uenia licentiā
 accipiant. Et ut hoc m̄ q̄ fiat ordine. p̄ seq̄r. accepta licentiā id ipsi
 p̄curat cellarario indicare. ut p̄uideat famulū q̄ ad hui' modi nego
 tiū deputat' ē. in p̄mptu eē p̄ euglm̄ misse maioris. Eo nāq; mo
 m̄to abscedens de ecclā induit noctūales. n̄ alios q̄dem usq; addiē
 tēiū induitur. excepto si aliq̄ p̄cessio in albis ē agenda. sic sepe euenit
 in susceptione alicui' ḡuoris p̄sone. Igit' eodē tēpore q̄ noctūalib;
 induit. tollens & fasciā de lecto suo ad hoc necessariā. p̄git ad illā
 minuendi sanguinis officinā. & ante om̄a fac̄ añ jret. & ter diē hē
 uersū Ds̄ in adiut. m. kyrieel. Lat. n. usus. Adiutoriu. n. i. d. itēq;
 añ jret factō. diminutio sanguinis inchoat. **S**ciendū qd̄ nullo
 in loco añ jret fac̄. n̄ in ecclā t̄ ante crucē fit. excepto ad op' manūū
 ad sanguinis minutionē. & in coq̄na regulari. Silentiū tenet. n̄ mo
 dieū qd̄ dicat de hoc qd̄ int̄ man' habet. Cellarari' v̄ adiutorē suū il
 luc mittere p̄curat. ut q̄t sint minuti p̄uideat. Abhinc surgens in
 refectoriū uenit. aliquitū de libra sua comesur' & bibiturs. sic etiā
 p̄ dies duos seq̄ntes p̄ euglm̄ maioris misse. in q̄rto aū cū ministris.
 Ad hui' modi aū p̄ndiū n̄ diē refectionalē usū. etiā si fit illud regula
 re ieiuniū. qd̄ a pentē. usq; ad kt̄ oct' ē agendū. In q̄ & p̄tēiā p̄n
 surus pietantia n̄ caret. t̄ in ta cōmuni fr̄m refectione. si op' fue
 rit. p̄ uersū int̄ p̄mos potest exire. Ad p̄ximā horā p̄ minutio
 nē secedit. ante illud altare q̄ infirmi infra matutinalē missā
 solent accubare. & q̄cūq; m̄ recubans ibi iaceat scdm̄ ualetudinē
 suā nemo utiuperat. Si aū uirib; suis c̄fidit. ad seq̄ntē horā inibi
 c̄suetudinalit' sedet. & sic deinceps ad reliq̄s horas ubicūq; uult
 ext' minorē choz manet. Cū aū p̄ uespos & matut' p̄cessio ad. s.
 Mariā agit. ipse p̄ores subsequens. in capto remanet. n̄ sit iuueni.
 Ad nullā orat' siue horā regulare debet p̄cidere. & p̄ illis trib; orati

In quib; locis
 ante jret
 sit agen
 du.

omib; q̄ p̄ sonitū in choro solent fieri ac uentū stando t̄ p̄cubendo. ipse
 unā tantū ante choꝝ sedendo pagit. In fine v̄ unicuiq; hore exiens cū c̄c̄i
 añ & r̄c̄ fac̄. & ante intū cū alus se signo crucis munit. simulq; si potest
 añ j̄ r̄c̄ fac̄. Ad letaniā siue p̄cidat siue sedeat. nemo rephendit. Ad
 p̄ndiū qd̄ alii habent pietatiā. ille generale p̄ duos dies. & ad cenā
 oua tria. Si aū ē tēp̄ hiemale. scilicet a kl̄ oct̄ usq; ad xl̄ m̄. & si fr̄s ge
 neralit̄ n̄ n̄ semel reficiunt. t̄ ille p̄mo tantū die p̄ uespos dū incipit
 Placebo. añ j̄ r̄c̄ fac̄. & lotis manib; ad refectoriū uadit. & sine v̄su
 c̄suetudinali in extremitate sinistre tabule sedet & cenat. cellarario
 p̄curante eū p̄ necessitate. Qd̄ si p̄us a cenā redit q̄ c̄uent̄ illuc ad
 bibendū ueniat. sic sepe in septuagesima potest euenire. n̄ omittit
 q̄n̄ itū cū c̄uentu in refectoriū redat. & si uult bibat. Si aū c̄uent̄
 illū cenantē inuenerit. illis exeuntib; ipse altius ^{stat} inclin̄. usq; dū
 n̄ inclinantes p̄transierit. Secdo & t̄cio die p̄ capl̄m ueniens in refecto
 riū diē ūsū refectionalē. & habet tria cocta pulm̄aria. die aū q̄rto
 cū ministris p̄nsur̄. casei q̄drantē t̄ qd̄ tantū ualet. Tercio aū die
 indutis diurnalib; ad p̄mā redit in choꝝ si fr̄ xii t̄. si aū p̄uata ē die
 ad t̄cia. Qd̄ si necdū uirib; suis c̄fidit. p̄ori hoc innotescit. Ad noctn̄d̄
 interī si obdormiuit. nemo eū cū absconsa inq̄tauit. s̄ etiā ad int̄
 uallū in lecto pausat. ita uestit̄. & ad hoc de caplo dū d̄s aur̄. t̄ si hoc n̄
 n̄ cant̄ t̄. dū c̄xultab̄ in choꝝ eruit. Nec p̄missus ē interī ueniā
 petere in caplo si qd̄ reclamātū ē de illo. s̄ stare iussus. p̄ ueniā meli
 nauit. qd̄ tam̄ cauendū ē si sciri potest qd̄ sanguine minut̄ ē. Qui
 tam̄ in refectorio si sonitū t̄ aliqd̄ ueniā dignū in hoc biduo q̄ mi
 nut̄ fecerit. t̄ ipse t̄ alterut̄ ipsi collateralis ueniā petit. Nā si alias
 tale qd̄ cōmiserit qd̄ n̄ sit in caplo reticendū. usq; int̄ciū diē ē dif
 ferendū. Lauet aū in pascha j̄ p̄m̄ ē. ante fer̄. iiii. sanguinē minu
 ere. n̄ sit obedientiarī talis q̄ assidue foris morat̄. acquisita licentia
 a p̄ore. Qd̄ si q̄s alī in p̄dictis dieb; t̄ q̄ndocūq; tā inc̄ueniens ē. n̄
 potest p̄ infirmitate c̄gruū tēp̄ expectare. hic in caplo cū ueniā
 licentiā debet impetrare. Cauet etiā un̄q;sq; eo die minuere cui
 sequente nocte xii fiunt lectiones. n̄ in xl̄ m̄. Tē semp̄ in sabbo
 p̄ uespos dicto Benedicam̄. d. minuit. p̄ eo qd̄ ^{quam} in die d̄nica
 n̄ ieiunat. In q̄ p̄ eugl̄m c̄suetudinalit̄ est uia ^{quam} le p̄ndiū
 habere debet. & t̄cia die uespos cū infirmis audit si uult. statiq;
 p̄ndiū fr̄m anticipat. ita ut p̄ea se n̄ reficiat. & infra cōmunē
 fr̄m refectionē morat̄ ad. s. mariā. In d̄nico v̄ die q̄a facturū ē

Quult tēpore
 in c̄gruo sangui
 nē minuere. cū
 ueniā licentiā
 in caplo debet
 impetrare.

foris claustrū p̄cessionē induit diurnales. Ceteras autē q̄ fiunt nudis pedib.
accepta licentia curare potest. Post cōplm de trib. orationib. n̄ n̄ unā.
& hanc sedendo fec̄. & statī exiit. Quib. aū p̄m̄ia c̄cessū ē horas regularē
ad s. Mariā auscultare. interī etiā dū s̄t in lege minutoz. ibidē morant̄.
qd̄ & alius quib. dā minutis. int̄dū c̄cedit. in sup. etiā ut finitis ibidē
matutinis se in lectis recollocent. usq. dū die t̄cio ad p̄mā. t̄ in hieme
ad t̄ciā in choro se r̄p̄sentent. Nec illud ē p̄tereundū. qd̄ nulli p̄ sola
sanguinis minutione c̄cedit ad infirmariā uenire. n̄ in pedis uena
uolenti minuire. & int̄dū alicui senioz. q̄ tante debilitatis sit. ut h̄c
ordinē inc̄uentu nullaten̄ obseruare possit. Qd̄ tam̄ om̄ino deuitat.
si in prima nocte festū x̄u t̄ instat. n̄ si ē dictū ē uenia p̄cedat. Alio
aū in q̄ in uena si uoluerit in estate t̄ in x̄u leē sanguinē minuire.
accepta licentia camerario uoluntatē suā indicat. ut p̄uideat q̄ ad
huiusmodi s̄t necessaria. & tam̄ usq. dū nona sit cantata expectat. &
t̄c̄ statī uadit ad illā minuendi sanguinis officinā. & p̄missio ūsu.
seruato tam̄ silentio n̄ sit necessariū. sanguinis minutio inchoat. Akt
aū oct̄ usq. ad x̄lmā statī p̄ caplm̄ cū minutis sanguine p̄ndet. & p̄
euglm̄ misse maioris. t̄ p̄ p̄ndiū t̄pore oportuno sanguinē & ipse
minuet. Post minutionē v̄ choz. n̄ intrat. s̄ extra ubi & alu. minuti
siue sit t̄p̄ hiemis siue estatis n̄ p̄cumbens neq. ueniā faciens.
repausat. & si capitiū induit. nemo r̄p̄hendit. Habet ad cenā acel
larario pietantiā. t̄ si cena n̄ sequit. fr̄ib. cōmunit̄ bibentib. dat̄
ei melior pot̄. Die aū sc̄da ad hanc horā intrat choz. ad quā q̄libet
in uena minut̄ intrat die t̄cia. & ea die p̄ caplm̄. t̄ si ē alio t̄pore
p̄ euglm̄. n̄ deerit p̄ndio minutoz. *rat. q̄ disciplina se infra missā habent.*

*Si alio in qua
in uena uolue
rit sanguinē
minuire.*

XXXIII.

Sed ut redeat ad locū unde paululū diūti. int̄ loq̄ndū si ad
horā regularē signū audierit. & si ē in claustro. ipsū uerbū
qd̄ habet in ore n̄ p̄fic. s̄ c̄tinuo tacet. & occurrit ad orationē. Qua
finita. sedet in choro. & q̄ usq. sac̄dos missā cantatur̄ sit uestit̄.
intendit lectioni. A qua tam̄ cū p̄mo sedm̄ audierit signū ilico
cessat & surgit. sic etiā adduo signa que pulsant̄ ad uesp̄as. ut
q̄tenscūq. om̄ia pulsant̄. ueniā q̄ petit diligenter obser
uat. ne *Alit̄ se* unquā tardius aut celerī quā alu. petat. Cū alū
se sūmittentib. se sūmittit. cū alus se leuantib. se leuat ad ueniā.
ad p̄ces. ad orationes. Alus n̄ legentib. nec aliud quā solū diuinū
officiū attendentib. ipse q̄q. nūquā librū ap̄t. ad legendū. mar

me in choro. n̄ aliquando ḡdualē librū ad maiore missā. p̄pt̄ aliquē cantū
 q̄ ad p̄sens cantat. t̄ sic̄ illuciat̄ ad uespos librū ymnōz. p̄pt̄ aliquē
 ymnū ea ipsa uice canendū. Itē ad cantica. ad ymnū matutinoz po
 test inspicere librū. nec tam̄ p̄p̄u locū. nec alio interī utit̄ lumine.
 n̄ illo qd̄ licet in cōmune. Et si sac̄dos ē ebdari. in collectaneo licet ei
 qd̄ op̄ habuerit p̄uidere. caplin̄ scilicet t̄ collam cuiq̄ instantis hore.
 Signa que cū manu fiunt p̄locutione n̄ amat frequent̄ facere. cū en
 tu maxime cernente. & q̄tiens fac̄. fac̄ reuerent̄ & p̄necessitate. Ut
 cetera mēbra. ita ipsū q̄q̄ cohibet usū a uagacitate. Finita missa. cum
 sūmo silentio sedet ad lectionē. q̄ usq̄ ministri & pueri si in loco st̄
 redeant de muto. *Qua disciplina sit in refectorio. & quomō licentiā ac*

AD HORā p̄ndū expiat. siue p̄ alios ueniens. siue ante alios discedens.
 t̄ cene si in dormitorio n̄ ascendit. lauatis manib. statī intrat
 refectoriū. Ad sedē suā facto an̄ jret. in regularē coq̄nā t̄ ante cellariū
 si iuuenis n̄ ē. aliquando ire potest. ut si aliq̄ re indiget. q̄. antea uerbi
 q̄rere n̄ potuit. cellarariū. p̄ hac signis impellet. Inde rediens. stando
 reuerent̄ expectat dōnū abbe. t̄ si n̄ potest stare sedendo. Si iuuenis
 ē sup̄ inferi. si p̄uectioris etatis sup̄ sedile sup̄i sedet. Intrante v̄. d. abbe
 c̄t̄ illū inclinat. statiq̄ se erigens erect̄ stat. usq̄ dū p̄transiens in locū
 suū ad pulsandā scillā p̄ueniat. Quā p̄quā pulsare cessauerit. & usus
 oratio benedictioq̄ dicta fuerint. ipse in loco suo sedens m̄sale sibi ap
 plicat. nihil om̄ino tam̄ comedens anteq̄. lectio sit incepta. & anteq̄.
 de manu sac̄dotis oblatā accipiat. si tam̄ ē p̄uata dies. & si in ipso die
 n̄ cōmunicauit. Si v̄. paqua apportanda t̄ alia huiusmodi causa. dicto usū
 uult exire de refectorio. n̄ erit̄ p̄ usq̄ benedicat̄. Sibi met̄ ipsi nihil unq̄
 apportat p̄ter sal & aquā. n̄ forte seruiendo ueniat ad sedē suā. Si qd̄
 ei paliū apportat. reuerent̄ c̄tra porrigit manū. & aliquñtūlū incli
 nat. Similit̄ inclinat ad om̄ia q̄ sibi tē dant̄ t̄ apponunt̄. t̄ q̄ ab eo
 recipiunt̄. Si qd̄ ei ab eo q̄ ad scillā sedet dirigit̄. extoto surgens alti
 c̄tra ipsū uersus inclinat. etiā si ad lineā sedeat. & q̄ntūlibet forte cu
 piat abstinere. de hoc tam̄ p̄libare n̄ dimittit. Scutellā q̄q̄ applicat
 ad illū potissimū fr̄em q̄ iuxta se sup̄i sedet. ut comedat secū. Si is
 renūit̄. applicat ad inferiore. Qd̄ si ille noluerit. quantūuis rema
 neat qd̄ nollunt t̄ qd̄ n̄ potuit comedere. n̄ mittit̄ q̄quā longi ad
 aliū fr̄em. pulla gr̄a p̄uata. t̄ tam̄ ut adhuc sup̄i t̄ inferi sedent
 applicet̄. alterutri suoz collateralū innuere n̄ omittit. Si duob.
 fr̄ib. aliqd̄ mittit̄. & alt̄ illoz interī forte defuerit. reūsus debet

xxxiii.

p̄ usq̄ incipiat
 lectio. De nullo
 gustat benedice
 do -

*Qd faciat si
in refectorio
aliquid effude-
rit & fregit.*

inclinare. Si tantū fontū fecerit. q̄ usq̄ q̄q̄ in refectorio audiri possit. ueniā petit. qd̄ alio tēpore q̄ndo bibit. s̄ n̄ legit. minime fac̄. Si forte eo illuc eunte. tu aut̄ dic̄t. p̄p̄t hoc n̄ redit p̄ usq̄. ueniā fecerit. Si de potu t̄ humido cibo tantū effuderit. qd̄ buccella panis opiri n̄ possit. siue legat̄ siue n̄. ueniā petit. Si colear in partes fregit. ipsa fragmina tollens ad ḡdū pont. & ueniā petit. De q̄ surgens. eadē recipit. & in extremate ubi colearia & cetera refectorii utensilia cōtinent̄ reponit. Si n̄ ē diuisū. s̄ tam̄ adeo ē fractū. ut n̄ sit habile ad comedendi usū. eundē satisfactionis seruat modū. Si cultellū fregit idem fac̄. excepto qd̄ de ḡdu receptū secū reportat. ut kamerario tēpore congruo eundē reddat. Simili m̄ satisfac̄ quicūq̄ in comedendū t̄ bibendū in refectorio t̄ ant̄ refectoriū in cellario t̄ anc̄ellariū aut̄ in regulari coq̄na aliquā p̄dictoz̄ excessiū incurrerit. excepto qd̄ p̄ fontu alibi n̄ in refec̄to & in regulari coq̄na talit̄ ut p̄scriptū ē factū. ueniā n̄ petit. Et si sextariū uini t̄ ceruisie t̄ dimidiū p̄fuderit. utriq̄. & in refectorio & sequenti die in caplo p̄ hoc satisfac̄. Incip̄ hū iusticie sup̄positū nich̄ inponit nec panē intinguit. n̄ prī eū ante se sup̄ mensā posuerit. Simul eū alio fr̄e in uncipho n̄ debet panē intinguere. Nulla re nec etiā flabello. quomuscūq̄ abigunt̄ inestate. interī ut̄. dū benedictio sup̄ cibū & potū datur. Si aut̄ in comedendū paliq̄ necessitate exire cogit̄. p̄p̄ta si rediturū se sperat. n̄ ostiari in susceptione hospitiū n̄ loquit̄. Si ū illi mox ut parūp̄ comederit nausea t̄ fluor sanguinis ingruerit. ita ut ad eandē refectiōnē redire n̄ possit. p̄ ea cū ministris sine licentia reficit. De micis diligentissime cauet. ne qd̄ t̄ minutissimū cadat & peat. Cū cultello aufert eas de m̄sali. ut ad ultimū eū flabello ad hoc aptato in scutellā colligant̄. & ad elemosinā deferant̄. Quādiu aut̄ a conuertiū n̄ ē separat̄ ut sit cū infirmis. nec unū granū piperis gustat. nec quicquā cibi aut potus nisi in refectorio percipit. Nunquā bibit nisi patera cū ambab; manib; tenendo. excepto minuto. & nūquā n̄ sedendo. Si p̄quā scilla dimissa fuerit. extra ostiū refectorii remanserit. nullo m̄ tunc intrare p̄sumit. s̄ tādū foris expectat. q̄ usq̄ lectorē aduersū legisse audiat. Si ū nec tē occurrerit. s̄ serius. post inceptū lectionis intrauerit. si aliquē ad gradū stantē licentiā comedendi accepisse p̄spexerit. ipse alicubi iuxta tabulā stans. obseruat q̄ndo ille discedens sibi accedendi locum tribuat. ubi & tunc si locus sit tam angustus ē standū. cū uiderit seruntorē ad generale scillā iam pulsaturū. ibiq̄ inter benedicendū stans humilit̄ se inclinat.

qd̄ nihilominus q̄sq̄ obseruat. q̄ quicquā ministeru inrefectorio agens
interi obambulat. & siqd̄ inmanibus portat. hoc sup̄ mensā interim
ponere p̄curat. Inaccedendo itaq̄ cuiq̄ obuianti humilit̄ sic̄ & ille
sibi inclinat. n̄ tale quid inmanibus ferat. quod illū ad hanc inclina
tionē impediāt. Et si forte aliquem fontū uel aliud qd̄ dignum
uenia in ipso accessu fecerit. ante uersū ueniā petit. sic̄ & p̄ uersū
siqd̄ tale de gradu discedens cōmiserit. ueniensq̄ ad gradū. cū duob̄
p̄mis digitis cōbinatis semel ad os directis. petit ab eo q̄ ad scillā se
det licentiā comedendi. Quo annuente. p̄mo añ̄ retro facit. & uersū
si ē prandiū. Oculi omnium in te s̄. d̄. si cena. Edent paupes. & cetera. In
clinis gl̄a. p̄. & or̄ d̄nica die. erectus. ore & manu ita benedic̄. Orem̄
Benedic dñe dona. r̄. f̄ dñm. n. & inclinans. rece dit ut sedeat.
Et si ē locus ei iuxta finē tabule infra unū fr̄em. ille surgens dat ei
locum accedendi. sicut & postea si surrexerit. oportunitatē disceden
di. Sedens v̄ si ante se cuiusq̄ generis sit cibum fr̄ib̄ iam appositū
n̄ inuenerit. & hoc serutores ignorant. alteruter collateralis ei ali
cui eoz̄ innuit ut afferat. aut si hoc n̄ poterit. ipse surgens ei appor
tat. Ceterū si duo aut plures tardius ad mensā occurrentes p̄ accipi
enda comedendi licentia simul intrauerint. quotq̄t̄ in simul possit.
ceteris ordinabilit̄ sequentib̄ p̄cedunt. & qui int̄ eos p̄minet in sacro
ordine. ipse etiā p̄cedentiū mediū siue sit literat̄ siue n̄. siue ipsius
ordinis celebret officiū siue n̄. ipse in quā p̄fertur in danda benedi
ctione. At si om̄s eiusdē sunt ordinis. tunc qui p̄or est. n̄ ille sit con
uersus. ceteri literati. Facta benedictione. posteriores paulisp̄ ceden
tes expectant. ut q̄ accedendo p̄cesserant. discedendo etiā p̄cedant.
Precauendū ē autē. ne postquā scilla ad generale pulsāt. hec petenda
comedendi licentia a q̄quā diutius differat. Nam postquā ad t̄ciā
appositionē scilla pulsari cepert. nullus comedendi licentiā accip̄.
nec discedendi postquā micas ablatas eē nouert. Si enī op̄ habuerit
aliquando ut priusq̄. ceteri surgat a mensa. quod tamen nisi oboe
dientiari sit cauere nefaciat debet. t̄ tale opus sibi sit iniunctū
qd̄ citius sit p̄ficiendū. panē & iusticiam ita ordinabilit̄ po
nit. sicut poni deberent. si cum ceteris surgeret. Veniens ad gradū
& manum expansā tractim a pectore trahens. cum huiusmodi sig
no licentiā abeundi querit. Qua accepta. inclinat in faciem.
& uersū dicit si ē prandiū Confiteant̄ t̄ dñe. Inclinis. Gl̄a p̄. erectos
Agimus t̄ gr̄as. si cena. Memoria fecit m. s̄. Et Benedic̄ d̄s in donis.

& cetera. am. Facto autē ante & retro. incedit pedetēptum cantando psalmū. l. usq; ad ostiū refectorii. Ibi se inclinans contra mensā principalem. dicit omnia que in ecclā dicuntur a sacerdote uel a conuentu. idest Dispsit dedit paupib; iusticia ei. Benedicam dño. Semp l. In dño laudabit̄ anima. m. Audiant. m. Magnificate dñm. m. Exaltent̄ Sit nom̄ dñi. b. Ex hoc nē. Retribuere dignare dñe omnib; nobis bona facientibus. ppt̄ nomen tuum uitam eternā. amen. Benedicam dño. Dō gr̄as. Nouissime facto ante & retro. ext. Quod si amplius quā semel eo die fr̄s comedunt. tunc non alios uersus dicit quam ad cenam pertinentes. & Agimus t̄ gr̄as om̄ps d̄s. Verum nunquā ad unam uicem facit utrumq; ut & tardius quā alii ueniat. & citius surgat.

De refectioe seruatorū.

CCXV.

FACTA refectioe generali. max conueniunt seruitores ceteriq; comesuri. Quib; etiam quamuis sint pauci. eodē ordine ac reuerentia seruitur qua & conuentui. Ex consuetudine enī plures non sunt. quam ad scillam sedens. & mense lector ad iunctis ministris. n̄ forte contingat ut maior uel claustralis prior t̄ eius adiutor. aut etiam aliquis de uia ueniens cum illis reficiat. Interdū etiam euenit. ut quis obedientiaris aliquo graui labore p̄pedit̄. p̄missu poris ad priorē mensā desit. Is q̄dem n̄ phibet̄ cū seruatorib; reficere. itemq; quāuis nulli sine magna necessitate c̄cedat̄. licentia accepta ante finitā eorundē refectioe inde discedere. In p̄cipuis & festiuitatibus ostiario ceterisq; maiora officia ministrantibus. si necesse ē post eugl̄m maioris missē cū licentia poris licet prandere. tali scilicet ordine ut postea nec cū poris. nec cū seruatoribus idem prandū eis usq; ad cenā liceat repetere. Ministri autē de refectorio exeuntib;. fr̄s tantū p̄ quos illi transeunt. t̄ si incapto sedent. om̄s inclinando assurgunt. Et est c̄suetudo ut unū eorū si nox ē ante alios usq; in ecclā ardentē ferat candelam.

CCXVI.

POS REFECTIOEM ad hanc sibi horam maiori studio quam ad aliam silentiū est indictum. & sedm̄ qd̄ tempori uel ordini est consentaneū. aut in claustro sedet legendo uel cantando. aut si p̄git dormitū & legere uoluerit. iacendo legit. & ita cōpositus. ac si statim cupiat obdormire. Ca hora q̄ uadit dormitū n̄ secū defert librū. s̄ p̄us n̄ tam incapto debet eū ponere ad lectū. sic & post̄ incapto referre ad armariū. Si c̄uersus psalteriū

suū ad lectū habet p̄ea surgens n̄ reportat. Qd̄ & om̄ib; liceret
 si tanta librōꝝ copia eēt. ut illi iugit̄ ad lectū iacentib; alios in clau
 stro sedentes habere possent. Iacens v̄ in lecto n̄ m̄ ea signa que
 cū manu fiunt deuitat. s; etiā nutū oculōꝝ neq̄q; dirigit ad lectū
 ulli fr̄is. ut illuc t̄ ad mōntū respiciat. Post nonā siue sit̄ habeat
 siue n̄. tam̄ n̄ dimittit eū alius in refectoriū ire bibituris. n̄ sit obediē
 tiari. & ea hora foris n̄m̄ occupat. Quoties p̄ uesp̄os cenat. cena fa
 cta dormitoriū ascendit. cultellū ad caput deponit. nocturnales
 calceos induit. uenit in claustrū sedere. Vbi ad illā horā q̄ diu sedet
 tanto pe silentio studet. ut si seiolus scribendi forte qd̄ scripserit
 nec p̄ gameno. nec penna ipsa q̄c̄q; sonit̄ ullom̄ cōmittat. aut si
 tardius quā ceteri de dormitorio descenderit. tā lente pedē ponat
 ut eī in celsus si uideat̄ ab aliū. minime tam̄ ab ullo possit audiri. Hu
 m̄ aut̄ silentiū alio tēpore n̄ tā sollicit̄ ē obseruandū. Cauendū ē
 aū tā p̄ prandiu q̄ p̄ cenā neq; p̄sumat̄ manū lauare. exceptis scri
 ptorib;. & siq; sacerdos tale qd̄ habet in missali libro p̄ uiderē.
 Quē tam̄ tē tēporis n̄ panno inuolutū nusq; portabit. q̄a sacrista ne
 huiū panni aliquando ibidē desint p̄ uidebit. Curandū ē etiā ut in
 tēpore hiemali si uespa seri finit. lum̄ mox p̄ claustrū accendat.
 q̄a euent̄ noct̄nalib; indutis. uuenes q̄q; lat̄nis illuminatis seden
 do absq; libris tam̄ expectant donec cymbalū ad bibendū p̄ueniat.
 Tē enī absq; mora p̄or illud p̄uenit. & cūst̄os ebdari ante finē bibi
 tionis ante & retro faciens. n̄ iussus ad collationē pulsat. ut euen
 tu de refectorio eunte c̄sequit̄ agat̄ collatio. Ad eandē bibitionē
 q̄sq; obediētiari p̄p̄t̄ instantē obediētiē sue necessitatē ante
 alios sine licentia exit. n̄ reclamāt. n̄ sepi id ab eo repetat.

DVO N I A M n̄ ē nr̄e c̄suetudinis ut in tabula re collationis.
 notet̄ lector collationis. idō maior sollicitudo debet eē arma
 rio. ut tēpestiue p̄uideat. neq; negligentia in legendo ad colla
 tionē c̄tingat. Quapp̄t̄ in die d̄nica dat librū p̄ ebdam lecturo.
 eiq; ostendit ubi incipe debeat. Nā p̄terite ebdē ^{lector} ipsi armario
 ostendit. ubi legendi finē fecerit. Cauendū ē armario. ne unq;
 cuiq; min̄ seiolō id inuingat. ut ad collationē legat. s; tā con
 ueniēti & intellegenti p̄sonē que itā legat ut audientes
 edificet. In p̄cipuis festiuitatib; in quib; iiii. uenit̄ cantant. aut
 etiā in cappis. si habent p̄p̄ū sermonē inde legit̄ ad collatio
 nē. si tam̄ alias n̄ ē lect̄ neq; legendus. Qui si n̄ potest in duabus

noctibus, p[er] legi. t[ame]n diu legi[ti] donec finiat[ur]. S[ed] & hoc lectore[m] oportet
 scire. q[uo]d nunq[ua]m debet lectione[m] incipere. n[isi] p[ri]us ante sibi signu[m] faciat.
 excepto ad mandatu[m] in sabbato. T[em]p[or]e eni[m] mox ut armari[us] cantu[m]
 terminat. legere n[on] tardat. Qui tali hora ad collatione[m] uenit.
 q[uo]d t[er]tium dimidiu[m] uersu[m] lectionis sedendo audit. p[ro]p[ter] hoc ueniens
 ad crastinu[m] captiu[m] n[on] petit. Finita aut[em] lectione. lector ibi iuxta
 analogu[m] facit ante & retro. & statim exit. n[isi] sit in custodia. tunc
 parit[er] diuertens custode[m] suu[m] expectat. Om[n]es q[ui] remanent de com-
 pletorio. finita collatione egressi de capto ad sinistra[m] parte[m] di-
 uertunt. donec toto euentu egresso ab ordinis rectore q[ui]ant li-
 centia[m] abeundi. T[em]p[or]e etiā si aliquis fr[ater] stiterit. facto signo licentia[m] bi-
 bendi accipit. Seru[er] v[er]o neq[ua]m hui[us]m[od]i licentia e[st] petenda. nec etiā
 hac hora n[on] raro. excepto si que[m]libet adu[er]s[us] uehemens sitas inuasertit
 que[m] om[n]ino sit intolerabilis. Fuis[er]m[us] na[m]q[ue] uehementie n[on] est lex posita.
 Quacu[m]q[ue] eni[m] hora quocu[m]q[ue] tanta intolerantia uexauerit etiā in me-
 dus matutinis. petit licentia[m] bibendi. Qua accepta. iussu p[ri]oris aliq[ui]
 eu[m] comitante it[er] in infirmary & bibit. nec reuertit[ur] p[ro] ea in euentu
 n[isi] eo tempore q[ui] & que[m]libet infirmu[m]. nec sine licentia. Et sciendu[m] q[uo]d q[ui]
 de completorio remanent. cu[m] faciunt p[re]dictu[m] signu[m] abeundi. poss[un]t
 q[ui]q[ue] si bibitur[us] s[un]t ipsa nocte ampl[ius] petere licentia[m] bibendi. Alii v[er]o
 q[ui] occupati suis officiis aliq[ua]ndo p[ro] licentia[m] desunt ad collatione[m] sicut
 hospitalarij. elemosinarij. & ceteri hui[us]m[od]i. petunt hanc licentia[m] a celle-
 rario. si forte a p[ri]ore claustrali. du[m] facit cura[m] p[ro] cōpletoriu[m]. hanc
 habere n[on] possunt. De fr[atre] dormitoriu[m] asp[er]gente.

POST cōpletoriu[m] fr[ater] ad asp[er]gendu[m] dormitoriu[m] deputat[ur] q[ui] etiā
 conuersus esse potest. mox finito cōplo ante choru[m] secedit. &
 iuxta altare quo infirmi sedent unā tantu[m] orat[ur] facit. Qua facta
 semetipsu[m] spargit aq[ua] benedicta. sicq[ue] ascendit dormitoriu[m] ut illud
 asp[er]gat. Q[uo]d q[ui]dē nunq[ua]m omittit. n[isi] d[omi]nica dies sit. Qua disciplina p[ro] cōpl[et]o
 FINITO ut dictu[m] e[st] cōplo. asp[er]sus aqua bened[ict]a dormitoriu[m] ascendit
 cu[m] iteru[m] fiant tres orat[ur]. ad has locu[m] tenet extremu[m]. & p[ro]re an-
 teriore. Quib[us] pactis. choro nouissime egressis altarib[us] illic positas
 reuerent[er] inclinat. Q[uo]d etiā asp[er]sus aq[ua] benedicta a sacerdote. nihilomin[us]
 obseruat. Et ueniens ad ostiu[m] eccl[esi]e. caput opit[ur] cu[m] capello. nec ampl[ius]
 denudat usq[ue] du[m] se collocauerit in lecto. Quom[od]o se collocet

ERG[O] cu[m] ad lectu[m] uenerit. si e[st] frocco & cuculla induit[ur] froccu[m] pli-
 cat. & sup[er] tabula[m] ad caput t[er]tium s[up]er habet sub[er] capitale ponit[ur]

Deinde cooptorio ad inferiorē partē lecti reiecto. scamnū ascen-
 dit & si uult signū scē crucis sup lectū facit. manib; introlatis
 ut conuenientē lecto insidere possit se pparat. & tē manū ad latā
 n̄ uersus pedes extrahens. se discalciat. ita tamē ut crus cruri n̄ sup
 ponat. Postea pedib; equalitē leuatis. & in lectū collocatis. cucullā
 n̄ p̄us exuit q̄ cooptoriū sub cubitos trahat. Itē q̄dē eā exuitā. siue
 sit cū pellicio siue n̄. cōplicat & ad caput ponit. t̄ sitale frigus habet
 sup se extendit. caputio ei ad caput uerso. Idipsū nouel̄ adhuc n̄ cōse-
 cratis cū frocco facit. Sup cetera opimta pellicū ponit si uult. s; n̄
 in uersū. Quotiens uult dū tamē moderate sit scē crucis signo se mu-
 nit. idēq; potē facere q̄ndo surgit. Quantūlibet aliq̄ndo calorem
 sentiat nunq̄ tam plus corporis detegit. quā pedes. brachia & pect̄.
 Si necesse ē tempore oportuno tabulā medioerē ad caput in facie
 lecti infigere potē. siue ad sustentandū capitale. siue ad arcendū
 lum̄ lucerne. Itē tabulā int̄ lectū & parietē n̄ phibēt congrue ad-
 aptare. ad supponendū ei soccos t̄ quid tale. Quocūq; in recubans
 iaceat. uidelicet ut supin̄. ut latatim coniectis genib; nemo uitupat.
 Ad necessarias in cuculla & pellicio nūquā uadit. n̄ postq̄ conuentis se
 in lectis collocauerit. & tē cooptoriū sup lectū n̄ expandit. in sola
 aū cuculla potē illuc ire q̄ndocūq; uoluerit. Si sanguis e narib;
 ei emanat. ext̄ lectū c̄tra parietē se inclinat. si autē iuxta parietē
 n̄ dormit c̄tra facie lecti se uertit. Si nausea sibi inguescere sentit.
 in angulū necessariorū tendens egestū feno opt̄. Si aliū iuxta se
 positum. aliq̄m p̄sonū fr̄s excitare audierit. mox illū n̄ aliq̄ soni-
 tu. s; aliq̄d de opimtis t̄ lecti sternis illi trahendo exp̄gefāct. In
 focis & cū capello si necesse ē potē dormire. in pellicio nūquā. In
 lecto siue ext̄ lectū nūquā alteri facie fixis oculis in dormitorio
 inspicit. Ad crucifixū ibi inclinat. q̄tiens illac p̄terit. Sitā grauit̄
 sita laborat. qd̄ se noct̄nū pulsationē cū patientia nullom̄ expe-
 ctare sperat. p̄orē modeste excitans. cū signo ei qd̄ uult insinuat.
 Qui mox eū ad infirmariā ducens. infirmario causā designat p̄
 qua uenit. & eodē fr̄e ibi dimisso ipse ad lectū redit. Ille aū in
 lecto quē infirmariū ei demonstrat se collocans. cū infirmis ad
 noct̄nos uenit. & diluculo p̄ infirmariū licentia exeundi a p̄ore
 sibi impetrata. & diurnalib; de dormitorio allatis tēpore q̄e q̄li-
 bet infirm̄ de infirmaria in euentū redit. Et ut rediā ad noct̄nale
 temp̄ q̄ fr̄ sitare cept̄. si p̄durare potē usq; dū euent̄ ad noct̄nos

De noct̄no
 lecti infirmariū

surgit. iunct² his q̄ in minori choro orant. expectat donec tres or̄.
 finiant. & tē a p̄ore licentia accepta p̄ quā ut dictū ē in infirmaria
 biberit. de cetero usq; mane ibi remanebit. Si v̄ usq; p̄ noctē nosse a
 potu cōtinere ualet tē cū licentia ardore sitis extinet. matutinō
 cū his q̄ in ea hora in lecto iacentib; infirmī cantant. t̄ sitales n̄ ass̄.
 & si ē litat² p̄ se cantare debet. si illit² neminē rogat. ut hōs sibi
 cantet. Quilibet autē q̄ huius discipline & cōuersationis uir eē uult
 q̄ntū in se ē sūmope p̄cauere habet. ne talis necessitas illū aliquādo
 p̄grauet. Hec pauca ut memorie occurrerēt de multis dicta sūt.
 quib; om̄s nouiti si fieri potēt p̄us sūt instruendi quā collegio nr̄o
 socient. **Qua lege se nouiti habeant. an cōsecrationē cū sine capitul^o sūt**

Quando dōno abb̄ti nouicios ad monachicū ordinē p̄mouere
 placuerit p̄us a magistro eorū admonit² facit inde m̄tionē in capto.
 Et si in eodē die benedictionē sūt accepturi. tē magist^r iussus eos
 adducere aufert ab eis capitia. Postq̄ introducti ueniā petierunt. ean
 dē petitionē repetunt quā in p̄mordio susceptionis sue fecerūt. Eodē
 m̄ agit si aliquandiu ablatis capitul^o in cella sua s̄ cōmoraturi. ac de
 inceptis q̄ndecim dieb; t̄ min² si abb̄ti uideat̄ a cōuentu separati. ibidē ma
 nent. excepto qd̄ in minori choro diuino opi int̄sunt. Nā in his dieb;
 n̄ solū dormiunt in p̄dicta cella sua. s̄ etiā ibi lectioni uacant. & co
 medūt. In eisdē q̄q; dieb; ad pacē & ad cōmunionē n̄ accedunt. neq;
 offerūt. Cōtadie matutinali missa audita. in caplm̄ fr̄m ueniunt.
 ibiq; sup̄ scānū & scabellū. que sunt in dext̄a parte. p̄pe ostiū sedent
 nullo se int̄miscente n̄ solo illoꝝ magistro. Ibi q̄q; sedent usq; dū sen
 tentia regule lecta sit. & exposita. siue ut in festis dieb; solet. lect̄
 euangelica. Ut autē p̄ sermonē dōnus abba dixerit loq̄mini de ordine
 statī ante & retro facientes p̄cedentē magistrū sequunt^r in cellā suā.
 ut ibi solitū int̄ eos caplm̄ habeat. In q̄ etiā si q̄d tale cōmiserūt. a iudi
 ciali sententia imunes n̄ erunt. & p̄pt̄ hoc magist^r aliquē p̄uectoris
 etatis fr̄m ibi habet secū. q̄ in eis iudiciū faciat. nisi forte alii nouicio
 hoc iungat. Quando cōuent² p̄ matutinos & uespos p̄cessionē fac̄
 ad s. mariā ipsi ultimi secunt^r. & ecclā n̄ intrant. s̄ exeuntē foras
 in capto cōuentū expectant. & tē p̄p̄ accedentes stant p̄ ordinem
 inclinati. adiuncto magistro usq; dū om̄s transierint. Quando
 autē sūt pransuri. ante cōuentū exeunt de ecclā & lotis manib; ad
 lauatoriū suū p̄gunt ad coq̄nā. ut singlū fabas suas apportent.
 Ad generale q̄q; apportandū. & ad pulmentum tot surgunt

quot op̄ fuerit & ille uoluerit. q̄ in loco cellerari eis seruit. Hoc etiā
 eis ē obseruandū ut pulsationē scille sue ita cōmuni frūm pulsatio
 ni coequent ut n̄ p̄us incipiant. s̄ tam̄ citius finiant. Ante refectio
 nē aū un̄ eorū librū accipit & tamdiu legit q̄ usq; eū magist̄ eorū pre
 fidens ad scillā cessare iubet. Qui cū ceteris manducans iuxta finē re
 fectionis iterū surgit & parū legit & cū tu autē lectionē finit. His
 autē aliisq; modis p̄ ut possit eam imitantē disciplinā quā nos in re
 fectorio habem̄. S̄ hoc ē eis sciendū qd̄ p̄ refectio nē ibi in cella de
 bent finire absq; psalmo uersū sic ut prius ad locū inclinationis
 ueniant q̄ euent̄ de refectorio t̄nseat. Qui uidelicet locus ē ante
 refectoriū. ubi p̄ singulas refectio nes debent inclinari stare & or
 dinati ab hostio refectorii usq; ad q̄dū dormitorii. euentu de re
 fectorio exeunte similiq; ante eos inclinatione t̄nseunte. Quē &
 ipsi subsequunt̄ simul cantantē psalmū quē p̄us p̄termiserūt. Quocūq;
 aū habent partē ire magist̄ eos debet p̄cedere & cū inclinantibus
 ubiq; partē inclinare. Siquis eorū de ecclā ad cellā ipsorū ire uoluerit
 n̄ p̄sumit n̄ t̄ uno socio secū assumpto. & si nox ē n̄ sine lumine. Ad col
 lationē frūm eueniunt. Inde surgente euentu ipsi inclines stant. in
 eodē loco ubi sederūt usq; dū om̄s p̄t̄nseant. Quando alii ad mandatū
 t̄ infra collationē bibunt. ipsi in cellā suā diuertentes idem faciunt.
 Sane sic s̄t nouissime ecclā int̄turi. sic q̄q; p̄ aspionē aq̄ benedictē
 nouissimi s̄t exire. Quanto tēpore s̄t spoliati capitis n̄ ponit̄ ab
 seonsa corā eis. sic nec in illis duab; noctib; p̄ nouit̄ acceptā benedic
 tionē. Numq̄ ad noct̄nos. neq; de complō si op̄ fuerit sine lumine licet
 eis exire. s̄ un̄ q̄ int̄ eos p̄or eē uidet̄ cū lat̄na ceteros antecedit. Dñicis
 dieb; aliis ad p̄cessionē exeuntib; ipsi in ex̄itū ecclē int̄ ipsā ecclā or
 dinati stant inclines donec p̄t̄nseant fr̄s. Int̄im dū s̄t sine capitis
 possit̄ albis t̄ cappis licent̄ indui. sic & alii. Luilibet p̄cessionē q̄ ext̄
 monasteriū n̄ agit̄ int̄sunt. s̄ ultimi p̄cedente magistro eorū. & ad
 stationē que in uestibulo agenda ē. ipsi retro p̄ seniores q̄si lineā fa
 cientes subsistunt. De terata benedictione nouiciorū.

Ent̄is aū p̄dictis dieb; cū iam monastice uite benedictionē sunt
 accepturi p̄ p̄orē missā non ad capl̄m frūm. s̄ in cellā suā cū magistro
 eueniunt. ibiq; int̄im expectant. donec eodē magistro in euentū re
 gressō. & caplō aliquantulū p̄t̄o dñ̄ abba iubet eos ad idem capl̄m
 sibi representari. Venientes aū & ueniā petentes. iterūq; introgati
 qd̄ uelint ita p̄strati respondent. sic in inicio susceptioni sue fecerūt.

At v̄ postquā surrexerint iterū dōnus abba ut p̄us aliq̄ insinuat de
 austeritate regularis discipline & int̄ cetera non tacet melius eē ut si
 nē benedictione ad seclm̄ redcant q̄ accepta benedictione n̄ p̄durent
 Tē siq̄ int̄ eos s̄t q̄ qd̄ absit p̄stare nolunt. magister eorū in cella ipsorū
 exiit eos & sic redditus p̄stans uestim̄tis suis illesos sinit abire. P̄sistere
 aū uolentes & obedientiā ac stabilitatē pollicentes annuit dōn̄ abba
 benedictione confirmare & in fr̄m̄ societate recipere. Qui statim ad pe
 des eius ueniunt bini & bini. & si tres remanserint. hi simul ad pedes
 ueniunt. sicq̄ exeuntes de caplo diligent̄ instruunt. qd̄ in ipsa benedi
 ctionis acceptione debeant agere. Eo die q̄ ordinant̄ ad singlas horas
 & leuauit oculos si dōn̄ abba ad p̄ses iusserit p̄ eis cantat̄ & ipsi p̄p̄t̄
 hoc ad pedes illi p̄uolunt. De benedictione nouitiorū.

POST euangl̄m̄ maioris missē mox rite benedictio ē agenda &
 hoc m̄ inchoanda. Singlis scriptū ē qm̄ p̄fiteant̄. qd̄ ē huius modi
 Ego fr̄. n. p̄mitto stabilitatē & conuersionē morū meorū & obedientiā
 scdm̄ regulā. s. Benedicti. corā dō & sc̄is ei. in hoc monasterio. n.
 qd̄ ē constructū in honore beatorū mart̄yrū. n. in p̄sentia dōni. n. abb̄ti
 Hoc unq̄sq̄ ut ad ḡdū p̄legerit in breui sua statim ipsā breuē ponit
 sup̄ altare iugit̄ ibi reseruandā. Si literas nescit magist̄ p̄ eo legit.
 ipse tam̄ signū crucis in fine eiusdē cartule p̄pria manu scribit. S̄ hoc
 lit̄at̄ n̄ facit. Cū aū p̄lecta fuerit ipse nouicius de manu magistri eā
 accipit. & sup̄ altare ponit. Qua posita. & altari osculato parūp̄ retro
 cedit & ueniā petit sup̄ genua. statimq̄ in locū suū ante gradū redit.
 Cūq̄ ordinat̄ ante gradū steterint. petunt ter ueniā sup̄ manū &
 genua ter etiā hunc uersū dicendo. Suscipe me dñe scdm̄ et. & ueni
 ens a toto euentu similit̄ eis respondet. Tertia uice Gl̄a. p. adiuncto
 ḡrū faciunt poplitib. flexis & p̄ ea p̄sternunt se ad orationē. Dōn̄
 abba imponit. kiriet. Pat̄ nr̄. P. Misere. m. d. s. Premissis his uer
 siculis Saluos fac. s. t. Mitte eis d. a. de. s. Nihil p̄ficiat int̄. l. e. Esto
 eis dñe turris fortitudinis. sequunt̄ h̄e collē. D̄s inuulgenti pater
 D̄s q̄ p̄ coet̄nū filiū. Dñe ihu x̄p̄e q̄ es uia. Sc̄e sp̄e q̄ te dñm̄ ac dñm̄
 cucullas ita benedic̄. Dñe ihu x̄p̄e qui regn̄. & cet̄. S. nouicius sua be
 nedictione finita consurgit̄ ab orat̄ & si plures s̄t in eodē loco stan
 tes aq̄ benedicta asp̄gunt̄. si aū pauci in seūariū ueniunt ut ibi
 ab abbate asp̄gant̄. Exiunt froccos & induunt cucullas. Int̄ ex
 uendū dicturus ē ad singulos dōn̄ abba. Exuat te dñs uet̄m̄ ho
 minē cū actib. suis. & int̄ induendū. Induat te dñs nouū hominē

qui secundum dominum creatus est in iusticia et veritate ueritatis. Tunc fratres qui in seuario sunt circa ipsos. ab ipso dono abbatis incipientes osculantur. Deinde circueunt per choros preunte magistro eorum et fratres quot possunt. usque ad tempus offerendi osculantur. incipientes ab his qui choros tenent. et si illi desunt ad formas a senioribus. Nam ipsi soli eo die offerunt. si tamen xii. lecti sunt. sed ad osculandum preea non redeunt etiam si prius omnibus osculum non dederunt. Ad pacem uicini ad comunione primi accedunt. Tot esse possunt ut in his tribus diebus etiam si priuati sint nemo nisi soli nouici ad maiorem missam offerat aut ad pacem et comunione accedat. Sed notandum quod monachus qui de alieno monasterio uenit si ipso die cartulam sue professionis legere debet. primum omnium legit. et si prius in euentu aliquem superiorem locum habuit. mox tamen sua sponte quilibet persona sit. in choro ultimam locum literatorum debet ire si ipse est literatus in caplo et in refectorio etiam ceteros.

Vertit ultimam De habitudine nouiciorum in illo triduo per benedictionem. xlvi
 In his tribus diebus caput non denudant. iugiter capello cooptum. in cucullis dormiunt. si tamen froccos exuunt. calceos quoque et cultellos deponunt cooptoris se opunt. pilleos de cucullis si placet extrahunt. nihil omnino locuntur et propter hoc cum sermo finit in caplo inde exeuntes in ecclesiam uadunt. et tempus loquendi omnino illic persistunt. In minori choro opus dei intus ibique illas tres orationes ante primam faciunt. in eisdem quoque diebus nulli professioni intus. nisi quod ad sanctam mariam agitur. Cotidie offerunt ad pacem et ad comunione accedunt quod non dimittunt etiam si tale quod eis contigit dormiendo. Si in refectorio sonitum et aliquid huiusmodi fecerint. ita cucullati ueniam petunt. Tercio tandem die ad maiorem missam uel si dono abbatis uiderent ad missam que infirmis canitur ad sanctam mariam. cum sacerdos eos fuerit osculatus de capitibus eorum abstrahit capellum et de cetero licet eis sic alius frater loqui et exuere cucullas. Si quis infirmus ut aiumt vii ad succurrendum benedictionem accipit. et pro infirmitate silentium viii tenere non potuit. ante alios professionem ad quodam faci. et cum alio ix is qui benedicunt capita eorum ipse quoque ceteris et omnia que illi faciunt. eo triduo similiter facit ut quod prius omissum fuerat suppleat. Huiusmodi uero aduertit benedictione caplo caret si donum abbatis non consecrauit. Et quauis in ordine extremum sit. tamen nouicius omnibus superior erit. Postquam autem et ipsi consecrati fuerint in ordine suum priorem descendit. Si quando secularis aliquis ad extrema pueniens monasterii habitum consecratione se iuuari petierit ad dono abbatis et si ipse non adierit. aut etiam aliquo necessitate prepedire ad eum uenire non potuerit a priore tunc

De benedictione quod
 extremis mori
 ent communibus
 tari puenit

in uice ei monachico habitu induit & cōsecrat sic & quilibet nouicius in
 claustrō receptus si ita fuerit infirmatus ut aiunt ad succurrendū
 ordinat. Nā uerbis tantū pot potē fac p̄fessionē aliq̄ uice illius
 v̄ Suscipe me. dicente. S. & cōsuec̄ or̄. sup̄ eū dicunt. Qd̄ si obit̄ eius
 adō p̄p̄e eē cernit̄ ut credat̄ non posse tam diu uiuere quāq̄ bene
 dictionē tali m̄ possit p̄cipere cuculla tantū m̄ benedicta induend̄
 ē & statim si pati potē ad monasteriū deferendus. Si aut̄ in eodem
 loco mortis debitū soluit in claustrū tam recipit̄ & int̄ fr̄s sepelāt̄
 Si uero ad monasteriū allat̄ ex infirmitate cū aluerit. p̄ p̄mā. t̄ alio tem
 pore p̄ t̄ciā in cellā nouiciorū p̄ infirmariū. in captm̄ p̄ p̄tione fa
 cienda p̄ magistrū ducit̄. s̄ quāq̄ monastica benedictione adiut̄
 sit. tam captō carebit̄ etiā si adōno abbe cōsecrat̄ sit. n̄ ipse p̄sens t̄ eo
 absente p̄or iussu ipsi hoc cōcesserit. quāq̄ cū aliis q̄ benedicendi s̄t. p̄
 fessionē faciat. & cetera que in his tribus diebus agenda usus postulat.
 A t̄ciā aut̄ die q̄ p̄ sacerdotē sic dictū ē de capitib; eorū capella abstrahun
 t̄ nequaquā ulterius a captō separant̄. & dōn̄ abba sedm̄ grām que singu
 lis ē data. iubet eos de cetero in ecclā seruire scilicet ut legant & can
 tent q̄ hoc sciunt. De his tam̄ q̄ t̄ sacerdotes s̄t t̄ leuite diligent̄
 examinat̄. q̄m̄ sint ordinati. q̄lis sit eorū cōscientia q̄lis scientia &
 p̄ aliqd̄ temp̄ p̄bat eorū cōuersationē. p̄us q̄. eis huius ministerii licen
 tiā p̄mittat. Precipue q̄ sacerdos erat ante q̄. ueniret. om̄ino ab hoc
 officio p̄hibet̄. usq̄. dū sepi p̄spiciens addiscat q̄. multiplici studio
 tale sacramtū a nob̄ t̄ct̄. Quando aut̄ dōn̄ abba huius licentiā eisdē
 nouicis p̄ se t̄ p̄nunciū dederit. admonente magistro eorū. n̄ ad
 pedes ipsi sic nec p̄oris in loco ei sedentis ueniunt. s̄ tantū in sedib;
 suis inclinant. Qd̄ & t̄ faciunt. si iussi corā assistunt. & sacerdotibus
 quidē nouicis mox deputant̄ fr̄s huius officii p̄ta singulis singulis. q̄
 eos studiosē instruant. q̄. magna diligentia sacerdotibus tale of
 ficiū celebrare debeant. Nulli tam̄ nouicio q̄. t̄uū m̄. p̄t̄o in
 fra dimidiū anni spaciū absq̄. magna necessitate licet apud
 nos maiore missā celebrare. S. ut hic meminere n̄ tā q̄ examinat̄
 q̄. q̄. examinati. aliq̄m̄ seruire iubent̄. un̄ q̄sq̄. eorū sedens in captō
 breuē diligent̄ attendit ut an̄ aduertat sic adullū scriptus ob
 sequū qd̄ t̄ in ecclā t̄ ext̄ ecclā sit agendū. De ebdario cantore
S I EST notat̄ ad inuit̄. ante q̄. ipsū inchoet stans ad gradū cū
 suo collega t̄ q̄ndo finit̄ utraq̄. uice facit ante & ret̄. S. &
 p̄us q̄. inuit̄ incipiat & p̄ q̄. inceptit. & ante q̄. p̄ glām itum re

p̄t̄o in
 fra dimidiū
 anni spaciū
 absq̄. magna
 necessitate
 licet apud
 nos maiore
 missā celebra
 re. S. ut hic
 meminere n̄
 tā q̄ examinat̄
 q̄. q̄. examinati.
 aliq̄m̄ seruire
 iubent̄. un̄ q̄sq̄.
 eorū sedens
 in captō breuē
 diligent̄ attendit
 ut an̄ aduertat
 sic adullū
 scriptus obsequū
 qd̄ t̄ in ecclā
 t̄ ext̄ ecclā sit
 agendū. De
 ebdario cantore

petat unū seruat modū inclinandi id in antiōra tantū. Verū p̄ulti
 mū psalmi Venite uersū aliquādiu stat inclināt dū inuit̄ cantat
 euent̄ & siue. ii. siue. iii. Venite p̄cinant hanc inclinationis legē
 obseruant. Si ex duob; inuit̄ cantaturis p̄or ē notat̄ tē etiā erit
 ebdari. & p̄ totā ebdam tā in t̄b; q̄ in .xii. lectionib; Venite cantabit
 nec tam ampli nisi in sabbo p̄oris septimane ad hoc ē notandus ex
 cepto si talis festiuitas supuenerit in q̄ aq̄tuor canendū sit tē itē ipse
 p̄or in tabula ē notandus. Cū q̄ tam in .xii. lectionib; n̄ transactē ebdē
 cantor s̄ pot̄ is cui armari unaq̄q; uice id iniunxerit. Venite can
 tabit. Quotiens aut̄ quatuor inuit̄ cantare debent huius. ad t̄riā
 xv. graduū incisionē de choro exeunt. & p̄us lotis manib; sacristiā
 intrant. albis uestiunt̄ & cappis. & illo uersiculo Dñi est salus impo
 sito chorū intrant eo m̄ ut altiores in sacro ordine medi. inferio
 res ad ḡdū c̄sistant ultimi. & un̄ q̄sq; in parte sui chori si fieri pot̄
 h̄ā & si om̄s de uno choro sint. h̄ē tam ordinē intrando obseruab̄
 Deinde c̄suetudinali sic p̄missū ē inclinatione cōpleta. inuit̄
 moderate incipiunt. & simul p̄mū uersū c̄cinunt usq; ad p̄occupem.
 Quē uersū h̄iq; in dext̄a parte stant p̄cantant. ac deinceps totū
 psalmū alternatī duo unū duo altū uersū cantantes usq; ad sicut
 erat. ibi om̄s simul cantare debent. Ante illū uersū. Hodie si uocē
 inuit̄ si opus fuerit ab armario alt̄ ē imponendū. S; ut redcā
 ad ebdariū ipse p̄ totā ebdam. officii missē maioris imponit. p̄t
 uersus offertori de qb; imponendis armario signū fac̄. Qd̄ si aliq̄n
 do in seq̄nti ebdā missa matutinalis festiue canenda ē. officii aut̄
 hanc q̄q; imponere p̄tinet ad ipsū etiā si sit p̄ defunctis ad quā
 etiā ultimū erit offerentiū. Cū in die dñica. t̄ in q̄libet ei simili om̄ia
 signa s̄t ad maiore missā pulsanda. ad eū p̄tinet ut p̄m̄ scillā in
 cipiāt pulsare. & ut chorus teneat̄ ab ipso cappa se induit. quā
 ipse sibi int̄ familiares psalmos apportauit. Si sacerdos ē p̄ eū q̄m
 imposita of̄ pot̄ p̄ cantanda missa. t̄ palia huiusmodi necessitate in
 centiā accipe & data alicui de albatis cappa factoq; ante & ret̄
 discedere. Qui & incensū sibi allatū q̄ corp̄ dñi ante c̄secrationē
 ē incensandū in turibulū ponit. qd̄ etiā in uigilia p̄ncipaliū
 fest̄ fac̄. Quotienscūq; tempus & locū pot̄ habere. licet c̄sedere
 let̄is int̄cantandū. se inclinanti; ipse q̄q; inclināt excepto q̄n
 do s̄c̄s cant̄ tē enī & infra canonē stat̄ erectus. Postquā aut̄
 dñica orat̄ finita fuerit. stat̄ se erigit. Ad collas v̄ p̄mas &

ultimas. & ad secretas. p totū inclinabit. Finita missa a loco suo n̄
 discedit. p usq̄ mense lector benedictionē accepit. In xii. lectionib;
 ad noctūnos & ad mat̄ t. imponit antiphonas ad q̄s notat̄ est. In aliis
 v̄ noctib; queq; in suo choro imponende s̄t ab ipso iponunt̄ tā in seq̄n
 ti septimana quā in p̄senti. Nihilominū ad om̄s horas regulares p̄t ad
 uespos antiphonas imponit. in tali festiuitate in q̄ singula resposio
 ria a duob; cantant̄ tē p̄mā tantū imponit. reliq̄s v̄ armari; quib; sibi
 uidet̄ imponendas iniungit. Si talis festiuitas supuenerit in q̄ una
 ā canenda sit. sup feriales & in p̄ori uesp̄. hec etiā ab ebdario imponit̄
 Similit̄ qq. unūqdq; .x. tā breue q̄ longū qd̄ ad mat̄ t. siue ad uespos
 ē cantandū ip̄s cantat. nec tē se sub̄t̄ hit cū duo id. t. plures cantab̄t
 letania missā antecedens que ad p̄cessionē canit̄. nequaq; ab eo t̄ t̄ns
 ac. ebd̄e cantore. s̄ pot̄ ab his q̄b; armari; librū porrigit p̄enit̄. Qui
 aliquā ante q̄. finiat̄ illa orat̄. D̄s cui miseracione. ad gradū p̄cedit̄
 & inclinantes se tantū ad altare stat̄ finita orat̄ letania incipiunt.
 Predic̄t̄ aū ebdari; cotidie ad maiore missā kiriel imponit. licet de
 sinistro choro sit. s̄ q̄ndocūq; cappa amict̄ incipit dext̄ chor̄ illū
 adiuuat. Quando aū ad maiore missā om̄s sum̄ albis induti. n̄ ad eū
 s̄ ad armariū pendet officiū misse maioris. De eo qui notat̄ ad

QUOD SI n̄ ebdari; est & tam̄ ad aliq̄ noctūnos. unā antiphonā.
 ā imponendā ē notat̄ cū imposuerit eā. finito ūsu p̄mo psalmi fac̄
 ante & retro n̄ sit uersus ētra altare. sic illi om̄s q̄ in eo late stant
 ubi ē sedes d̄oni abbt̄. tē tantū in ant̄iora inclinat. Qd̄ si eā om̄ino
 neglexerit ita ut ab alio incipiat̄. p̄p̄t hoc nec ibi nec p̄ea in caplo
 ueniā petit n̄ inclamat̄ fuerit. Si aut̄ incipiendo eā fallit̄. stat̄ ueniā
 petit. p̄ usq; se inclinet. si tam̄ in ūbo fallit̄. Nā p̄p̄t neumas nemo ue
 niā petit. q̄ nec hoes. Benedic̄t̄ p̄cipit. De eo q̄ notat̄ ad aliquā

SI AD lectionē ē notat̄ anteq̄ legat ueniens ad gradū lectionē
 fac̄ ante & ret̄. & inde ad analogiū multū inclin̄s accedit & re
 cedit n̄ ea uice q̄ndo euent̄ n̄ d̄y ē sedit̄. si tam̄ analogiū ita ē positū. ut
 lectur̄ transire debeat p̄uentū. Postq̄ p̄legerit rursus ad gradū non
 solū ante & ret̄ facit̄. s̄ etiā illā ueniā sup man̄ & genua p̄termittit.

QUOD SI ad responsoriū notat̄. De eo q̄ notat̄ ad aliq̄ responsoriū.
 hic q̄dē moderate inclinat. & ante q̄ iponat & p̄ea s̄ finito ūsu
 t̄ gl̄a. p. si hoc ē adiungendū. fac̄ & ibi ante & retro. & p̄ ūsū ad
 aliq̄d̄ mom̄tū inclinē se submittat. Et si cū alio cantaturus est. ad
 gradū cantabit. De sacerdote ebdario

*et in
 et in
 et in*

QUOD si scriptus est. ut sacerdotio fungatur. & in presenti septimana
 maiorem missam cantauerit. in sequenti cantabit matutinalem. Ad
 quam siue sit in monasterio siue ad sanctam Mariam cantanda. in ipso ac
 cessu diaconus. & subdiaconus linteam altaris explicant. itaque missa finita
 copulant. De his autem quae dicitur est sacerdos. non pauca cordatenus scire debet
 primum tres collas ad cantica. xv. graduu. ante nocturnos. & si psalmodia
 pertendit. usque ad finem psalmi. collas ad suffragia sanctae. collas ad officium
 pro fidelibus. defunctis. collas ad psalmos pro familiaribus. collas ad psalmo
 dia. De auribus. n. cursu ad rasuram. Usus quoque nostris multifariam scire debet
 maxime in collis dicendis & ordinandis. ut in euentu nihil unquam
 dicat. quod ab usu ullom dissideat. Scire etiam debet quod signando pro fami
 liares psalmos aliquid sequitur continuati ut est officium & missa defunctorum
 processio & letania non dicitur Benedicamus domino. Si quis autem pro senectute aut in
 genui tarditate prescripta non potest memoriter discere nullom ei conce
 ditur quicquid horum in euentu contra ordinem facere. Cui autem hoc exigente con
 uenientia conceditur quantumlibet sciulus sibi de omnibus uideat. tamen non
 debet dedignari frequenter sic & ceteri omnes qui ad aliquid diuinum mini
 sterium sunt prenotati. de quibus incerti sunt armarium interrogare. Quod
 si idem locum habet ad formam & in extremitate parietis. pro illa eadem
 quando notat ad missam. locus ei parum altior ad parietem eecedendus est
 propter reuerentiam iniuncti sibi officii. & ut competenter a euentu possit
 audiri. Qui etiam obseruare debet. ut nullam horam inchoet. priusquam signum
 dimittat. Quotiens autem fiunt. xii. lectiones. inter cantica. & prius si uolue
 rit ad lauatorium manus lauare debet. quia pro nocturnos non prius exit de
 choro. quae ex alternatione modulantiu uentum fuerit ad illum uersum
 Pleni sunt caeli & terra. & terra exiens statim sacrum intrat uestit alba stola
 & casula. plectoq. euangelio audiente si opus est armario. ibidem thus impo
 nit. & sic de uestiario cum processione incedit. ut sacrum intrare ualeat
 illo uersiculo & singulos dies imposito. textumq. euangelium. quem reuerentem inter
 brachia portat reclinatum ad pectus in medio altaris ponit. Quem etiam
 statim in modum crucis incensat. ibique ante altare ad orationem dominicam
 inclinatur. Cum uentum fuerit ad illum uersum In te domine speraui. erectus signat
 se. ac de osculato altari librum tollit. & itum sicut prius inter brachia de
 centem aptat. ut uiso eodem euangelio libro euentus illuc se inclinet. sicq. ad
 analogium tendit. Si euersus qui turibulum portat. proueniens eundem
 sacerdotem analogium in modum crucis incensat. recedensq. non inclinatur.
 Lecto euangelio. & ceteris quae tunc agenda sunt percipit. Benedictus rite

Quae sunt qd
 cerdos uideat
 rite facere

pacis. postquā idē sacerdos matutinos incepit. n̄ se mouet a loco usq̄
dū dixerit cū alus Gl̄a. p. aliquñtulū inclinans. Quib; se erigentibus
ipse recedit. Verū semp accelerat. ut p̄us sit reuersus in chorū quā
p̄m̄ psalm̄ matutinoꝝ finiat. Et si Venite in albis cantē ipse albat
in chorū reuertit. Si. v. candelabra uiderit ante p̄ncipale altare cap
pa induit debet altaria incensare. & infra ymnū exit. ut eadē cappa
se induat. Tē etiā si dōnū abbem in choro reliq̄t. & si illū antiphonā
imponere audierit. cū acerra q̄ndo canticū Benedict⁹ inchoat⁹ ad eū
accedit sequente cūuerso cū thuribulo & cū deoscalatione manū thur
ei imponendū porrigit. Qd̄ si dōnus abba tē in choro n̄ est. ipse in sa
crista thure imposito thuribulū accipit. & ad initiū p̄dicti cantici
scūariū intrat. ut altare incenset. Modus aut̄ incensandi hic est:

In primis altaria incensare
incensare
incensare
In p̄mis faciē altaris incensat trib; uicib; deinde p̄ tres uices in sup
ficie id̄ in medio altaris. deinde utruq; cornu trib; uicib; in superficie
& semel in transuersū. p̄ ea utruq; lat⁹ sic & faciem. p̄ terno ubi retro
stare solent reliq̄e & plenaria in utq; parte t̄ dirigit manū cū in
censu. Postea v̄ incensat altaria minora choro p̄xima. & scē crucis
altare. faciens sup̄ singula cū incensu semel crucis signū. Sicut scōꝝ
quorū reliq̄e sunt in capellas. marie festiuitate illuc q̄q; uadit
& solū illud altare in q̄ se reliq̄e simili m̄ ut cetera minora altaria
incensat. Deinde si dōnū abba t̄ ep̄s aut̄ alia talis p̄sona. in choro ē
cū thuribulo intrat. p̄missaq; humili inclinatione illi porrigit
incensū. deinde p̄ori. S; & si nulla harū affuerit p̄sonarū. soli p̄ori
p̄ reuerentia a sacerdote porrigendū ē. At si septē candelabra
sūt ante mai⁹ altare posita. tē a duob; ē incensandū. & p̄p̄ hoc
sacerdoti alicui sacrista innuit q̄ simul cū ebdario sacerdote incen
set. Ebdari⁹ v̄ licet inferior ordine dextrū cornu altaris consuetu
dinalit̄ incensat. & in suo choro p̄ ea rediens stabit. Hi duo si dōnū
abba t̄ aliq̄s p̄nominatoꝝ. ē in choro simul cū thuribulis debet̄ intrē
simulq; eadē & p̄ori incensū porrigere. Qd̄ si ebdari⁹ rogat aliu p̄ se
legere eugl̄m̄ p̄ ea rogat̄ ille om̄ia hec p̄scripta sciat se facturū.
Si aut̄ idē rogat̄ cū alba redit in chorū cū ad exuendā albā ex
ierit. suffragia scōꝝ ebdari⁹ dicit & cetera que tē secunt̄. Si vero
absq; alba redit suffragia scōꝝ & cetera usq; ad p̄cessionē pagit
& si missā maiore ē celebraturus. licet horē ceterē ad eū non p̄
trast̄ horā tam̄ que missā continuatū p̄cedit. & nonā que cōnu
atū prandū subsequit̄ complm̄ quoq; implebit. sicut & uespas

si incensabit. In p̄uatis dieb, quotiens bis comedit̄ p̄ usq̄. signū pul
 scē ad terciā man̄ lauat ex more. ut oratione facta mox sacerdoti
 lib, se induat & terciā imponat & tunc ad letaniā cū sedō decantat̄
 fuerit ille ūsiculus Om̄s. s. & exit de choro. ut casula quoq, uestiat̄
 & cū processione ueniat ad altare. fundē ordinē exeundi post factā
 orationē obseruat. siue hora siue letania missā p̄cedat. Si dies ē talis
 ut n̄ nisi semel comedat̄ uestit se int̄ cantandū letaniā. Et si processio
 ē agenda ut in. iiii. & vi. feria. xlme. non se uestit donec & ipsa iā facta
 fuerit. & tunc p̄ minorē chorū discedit. ad lauandos pedes sicq,
 accelerat. ut tempestiue uestit̄ ad missā ueniat. In xu. lectionib,
 imponens thus in uestiario. & sic accedens ad altare portat ipse co
 dice missalē in brachio sinistro. Siq̄s aū ep̄s t̄ abbas missā debet
 cantare diaconi ē eundē missalē portare. Quo deposito in dextrū
 cornu altaris. inclinat se ad orat̄ maxime d̄nicā. Qua cōpleta mu
 niens se signo crucis osculat̄ altare. & textū eugl̄m clausū. si tamen
 aliq̄ fabrilis ope exteri⁹ ē decorat̄. sin aū aptū. deinde dat locū diaco
 no. ut stare possit p̄pe dextrū cornu altaris. ipseq, p̄pe sinistrum.
 & inclinans contra diaconū & subdiaconū similiter inclinet dicit con
 fessionē. cuius etiā forma ita p̄scripta ē. ut nec ad missā nec ad ho
 ras quib, ē dicenda uerbis ampliorib, dicatur quam huiusmodi.
Confiteor dō & om̄ibus sc̄is ei⁹ & uob̄ pat̄. quia peccaui in cogita
 tione in locutione & opere. mea culpa p̄cor uos orate p̄ me. **M**ise
 reat̄ ur̄i om̄ps d̄s & dimittat uobis om̄ia peccata ur̄a liberet uos
 ab om̄i malo c̄seruet & c̄firmet uos in om̄i ope bono & p̄ducat uos ad
 uitā eternā. am̄. adiuncto Indulgentiā & rem. & Aduatoriū nr̄m in.
 Postq̄ collas dixerit. diacono dat missalē in sinistro cornu ponendū
 n̄ secū maluerit ferre siq̄d in eo uult p̄uidere. Ad epl̄am sedet. usq,
 dū ad eugl̄m ueniat̄. excepto si sequit̄ t̄ ymn̄ triū pueroꝝ. cant̄
 Diacono lecturo dat benedictionē hoc m̄. **D**s̄ misereat̄ nr̄i & bene
 dicat nobis. Ea uice stat ipse p̄pe dextrū cornu altaris & diaconus
 p̄pe sinistrū. Recedente eo de altari ad analogiū. uertit se sacerdos
 post illū. & ita stat usq, dū dicat̄. Sequit̄. s. eugl̄m. & tunc ad orientē
 uersus munit se signo crucis. iterūq, se uertens ita stat usq, dū ple
 ctū sit eugl̄m. Non solū aut̄ ille s̄ & tot̄ conuenit̄ reuerentē se illuc
 uertit. ubicūq, legit̄ eugl̄m. **D**ignū uidet̄ & necessariū hic inse
 rere q̄ diligentia quoue studio ad d̄nici corporis & sanguinis con
 secrationē & cōmunionē seruiat̄. Primū p̄p̄ hoc ipsū factū ē.

[Faint red handwritten notes in the right margin]

unū armariolū ante faciē maioris altaris optime cōpaginatū. &
 intrinsecus pannis undiq. uestitū. In q̄ nihil aliud reconditur. nisi illa
 utensilia. que necessaria sunt. ad missarū sollempnia dū taxtat in con
 uentu generalit̄ agendarū. idest p̄cipue duo calices cū patenis diuise
 q̄ntitatis. & duo corporalia. unū duplū sic solent eē omnia corporalia
 ad p̄uatas missas. alterū simplū. Minor calix cū duplo corporali ad ma
 tutinalē missā. maior cū simplō ad maiorē. Nam & unū simplū semp
 iacet in sinistro cornu altaris in una capsellula cū serico decentē ornata
 ut a p̄onibz nris accipi p̄t hoc ut ad manū possit eē cont̄ periculum
 ignis. Cont̄ qd̄ si forte contigerit. credit̄ quia multū ualet apportari
 Item ibi est patena mediocris & argentea. & eiusdē metalli scutella
 habens opeculū fabrilī opere colligatū. Ibi ampulle ad subministratio
 nē uini & aque. Nā & in ampulla uinū ante consecrationē solet offer
 ri. Ibi urceus argenteus. cū appendicio suo ad manū abluitionem.
 Ibi lintola plura. sine quibz singlā sacrata uasa nec leuant̄ nec q̄quā
 portant̄. Ipsū quoq. armariolū. habet in medio tabulatū. ut queq.
 sacratoria sint sursum. ecclā deorsū. Ad inuicē missarū reserat̄ a maiore
 custode ecclē. Tab eius suffraganeo quitē est ebdarius. Panno totum
 desup operit̄. qui & patenā ibi ponit simul cū corporali. Calicē uero
 cū lintolo in longū extento tenens & desup operiens portat ad am
 phorā aque que de stagno semp̄ ē in ecclā. & in loco cōpetenti. ut
 om̄s ibi calices lauent̄. quoz̄ usus ē ad p̄uatas missas. Ibi quoq. tunc
 ebdarius apportatū calicem breuit̄ lauat aqua bis infusa. Et si non
 ē sacerdos. t̄ leuita querit sibi uicariū ad hoc. altitrius ordinis. ut
 in iiii. feria. & sabb̄to. manu int̄ius missa bene infundo ipse calix ē
 frict̄. ne forte aliquantulū fetiscat p̄t uini crebrā infusione. Ergo
 lauat̄ reportat̄ & ponit̄ sup armariolū. Subdiacon̄ anticipat̄ la
 uare manū ut ipse ad ministeriū calicis sit parat̄. Quē interī dū eugl̄m
 legit̄ accipiens simul cū patena & corporali. cepit̄ siquid aque int̄
 lauandū in illo remanserit. & effundit in caucā ad hoc factā in p̄xi
 mo altaris. sicut & altā factā ē paululū remotā. ut idē subdiaconus
 & alii subministri manū sup eā lauent. Stat iuxta sac̄dotē usq. dū
 eugl̄m finiat̄. ponit̄ corporale sup mediū altare. anteri⁹ accedens
 calicē q̄q. retinens & patenā comitat̄ sac̄dotē p̄cedentē aliquan
 tulū cont̄ fr̄s ut a singlis offerat̄. P̄lecto aut̄ eugl̄o minister tex
 tū eiusdē eugl̄i a diacono accipiens ad osculandū affert sac̄doti
 deinde p̄mū offerenti. **H**oc semp̄ obseruat̄ n̄ in parasceue. q̄a

tunc plecta passione nullus excepto solo diacono textū eugli osculat
 Sciendū aū qđ in his dieb, in quib, simbolū fidei canit, minister qui
 tē sicut etiā in omībus. xii. lectionib, festis patenā tenet expectat usq,
 dū idē simbolū sit finitū. & tunc accipiens calicē ut pmissū ē a subdi
 acono. in eandē caueā siquid de aqua remanebat infundit. & dein
 de sup altare ponit corporale. At diacono aqua & manutergiu appor
 tat & reuerentē exhibet. Qui lauatis manib, accedit ad altare. Et ut
 hic pprie dicā de maiori missa. utrūq, corporale. t qđ in altari semp ia
 cet. t qđ subdiaconus siue minister apportauit. accipiens expandit.
 illud qđ iugit illie iacet supponens. Consumata g oblatione. sacer
 dos quoq, lauat manus & tergit. cū mundissimo linteolo. sibi soli ad
 hoc deputato. cauens & ipse postea. ne aliud qđ tangat. cū digitis
 quib, corp dñi tangendū ē. Subdiacon⁹ portat hostias ad diaconū.
 secus altare stantē & se opientē ut de omīb, tres eligat q̄s uoluerit
 ad consecrandū. Vinū qđ oblatū ē fundit ab ipso subdiacono in al
 terū calicē tantūq, relinqt qđ sufficit ad consecrationē. Ad quā ta
 men ipse n̄ miscet aquā. quia ei nec uinū nec aquā licet infundere
 f allatā ampullā aque simul cū calice dat diacono ut ille misceat.
 Dat & linteolū quo calix deforis tergat diligent. ne forte quid uini
 t aque exterius remaneat. Et sic hostias sup altare compositis. sub
 diaconus cū patena & ampulla reuertens. patenā ponit sup arma
 riolū. & ampullam in loco in q̄ debet seruari. Accipit aliam pate
 nam argenteam. que intra scutellā p̄dictā est recondita. & tergit
 studiose cū panno candidissimo ppe armariolū ppter hoc ipsū iugit
 pendente. & postea cū linteolo honeste & reuerentē inuoluit. Inte
 rim diaconus thus ad imponendū sacerdoti si puata ē dies. sicut in
 festis diebus conuersus chorū regenti apportat. Quo imposito. al
 tare & sacrificiū sacerdos incensat hoc modo. In primis. trib, uicib,
 incensat faciē altaris. deinde tres facit cruces cū eodē incenso sup
 sacrificiū. post hec utrūq, cornu altaris p tres uices incensat. quan
 tū extendere potest manū. Cū autem dixerit ante p̄fationē. P omīa
 sc̄la seculō. tunc uenit diacon⁹ retro stare post sacerdotem. &
 post diaconū subdiaconus ante gradū in ipso accessu contra altare
 inclinans. quod et minister. in duodecim lectionibus est factu
 rus ibique stat sursū tenens patenam. ita ut pmissum est coo
 ptam. Stant autem erecti usq, dum ad hoc uentum fuerit. ut
 canteur. sc̄. sc̄. sc̄. Postea inclinati debent esse. & adorationē

intenti. usq. dum p sacerdotem diuina oratio sit finita. In qua
 cumq. aut incensatione subdiaconus & minister om̄ino id debet
 cauere ne prius post sacerdotē ueniant. quā diaconus ubicūq. in
 censauerit. redeat. Notat quoq. diaconus. q̄ndo sacerdos int̄ cano
 nē se inclinauerit. ut p̄ea cū illo se erigat. calicēq. cū eo discoopiat.
 & cū leuante leuet. iterūq. repositū coopiat. Prius tam̄ in ipso acces
 su. osculat̄ altare. ac deinde brachiū sacerdotis parū infra humerū
 Deinde post dñicam orat̄ accipit a subdiacono patenā. ita cū lin
 teolo daturus sacerdoti osculando manū eius sicut & subdiaconus
 illius. Sacerdos aut̄ ponit eā ad pedes calicis. & postq̄. fregit hostiā
 unā portiunculā ut mos ē generalis mittit in calicē duas sup patenā
 & cū corporali tegit utrūq. Prius aut̄ sup ipsū calicē digitos diligent̄
 excutit. neq̄d forte int̄ frangendū de corpore dñi adheserit. Quib.
 adhuc cū om̄i studio clausis & ad pectus applicatis. brachio dextro
 sup sinistrū posito. p̄mo diacono & subdiacono. tū etiā ministro
 dat pacē ut siquid de corpore. d. remaneat. hoc ipse recipiat. Et
 postea descendit p̄t̄ ipsā pacē ad fr̄s. interim diacono p̄t̄ altare
 stante. & neq̄ negligentia in dñico corpore t̄ sanguine contingat
 p̄uidente. Sed subdiacon̄ patenā ad calicē p̄tinentē quā posuit sup
 armariolū reportans simul cū linteo ponit sup altare. & postea stat
 inclin̄s ad supplicationē ad cornu altaris dextrū. usq. dū redeat
 sacerdos. Qui rediens portiunculā dñici corporis accipit. ac dein
 de patenā sup quā corp̄. d. est diuidendū mittit in scutellā. quā
 minister altaris allatā de armariolo tenet sup reclinatoriū. qd̄ ē
 in dext̄a parte altaris. p̄t̄ hoc maxime ibidē factū int̄ duas cibo
 ri colūnas. stat̄ diacono corp̄. d. tribuit. ac deinde ipse sanguinē
 sumit. & calicē diacono dat. Cū quo ille mox in competente locū se
 cedit ut ipse & siq̄s de fr̄ibus corpus dñi sumpsit. de eodē sangui
 ne dñi communicare possit. Deinde uero subdiaconus corpus dñi
 accipit & post eum omnes qui uolunt. ac nouissime minister qui
 tenet scutellā. siquid remanet. p̄st̄ tamen ueniā petunt. & qui
 in albis t̄ in cappis sunt. tantū se sup manus sūmittunt. s̄ postea
 ueniā petere. t̄ saltem quoq̄. inclinare deuntant. etiā si dōnus abba
 illis obuiauerit. qusq. de uino biberint. Debent aut̄ singl̄i scutelle
 ita se adiungere. ut si forte int̄ sumendū aliquando corpus dñi
 t̄ de ore sumentis t̄ de manu tribuentis lapsū fuerit n̄ possit cade
 re n̄ in scutellā. Siq̄s de alio choro cōmunicare uoluerit. q̄. de eo m̄q̄

offertur accepta licentia in ordine suo ad pacē & ad cōmunionē acce-
 dit. Siquis v̄ de choro suo in alterū chorū ad missam ire iubet. hic n̄ sine
 licentia cū eodē choro ad pacem t̄ ad cōmunionē accedit. nisi ibi p̄stare
 debeat. Si v̄ ea die hoc in suo choro agit. pacem debet accipe si uult cō-
 micare. Notandū autē qd̄ om̄i p̄uata die n̄ plures quā quinq. ex consue-
 tudine ad cōmunicandū p̄cedunt. cū hostie tantū in tres partes diui-
 dant. Quod si int̄dum plures accesserint. sacerdos ita hostias diuidet
 ut singlī cōmunicare possint. Postquā autē subdiaconus corp̄ d̄. acce-
 pit statū ad diaconū cū harundine & ampulla uenit. de q̄
 calici uinū infundit. cū sanguinē d̄. a bi ~~bet ad a~~ bentib̄ minu-
 uiderit. Idē q̄q. cū p̄mū se inde expe ~~dicant.~~ dierit. & ultimū
 ad altare cōmunicasse p̄spexerit. accipiens alterū calicē de armari-
 olo sacerdoti ab abluendos in eo digitos simul cū ampulla uini apportat.
 ac p̄mo paululū uini eidē sup̄ quatuor digitos quib̄ corp̄ d̄ frigerat
 fundit. Qd̄ sacerdos postq̄ ebibit. adhuc sedō qd̄ infundit bibit. ut
 & ille calix utrūq. abluat. Postquā om̄s d̄nico sanguini cōmunicant.
 q̄ corp̄ d̄ni acceperit. nouissime ministro deferit. ut & ipse de eodem
 sanguine d̄. bibat si tam̄ corp̄ d̄ accepit. Nam ex usu n̄ cōmunicat. n̄
 aliq̄ pars corporis d̄ remaneat. Interim v̄ diacon̄ corporalia cōplicat. tol-
 lensq. patenā quā subdiacon̄ posuit sup̄ altare dat eidē hanc cū cor-
 porali. Eodē mōtō minister accipit scutellā in q̄ est argentea patena
 & tā ipse quā qui tenet calicē ambo recedunt retro p̄ sacerdotē stare
 qui cū calice cont̄ dextrū cornu altaris. q̄ cū scutella cont̄ sinistrū. Cont̄
 q̄s illuc secedentes tot̄ euent̄ p̄ reuerentia d̄nici corporis & sanguinis
 ueniā petit. Ille autē q̄ portat. candelabrū. postea quā sacerdos a pace re-
 dierit. sursum hoc tenet leuatū. nec p̄us hoc deponit. quā p̄ cōmunionē
 p̄ma collā inchoauerit finire. Vox etiā patena simul cū calice ad arma-
 riolū reportat. Vbi q̄ntūlibet clara sit dies tam̄ cū candela utrūq. di-
 ligentissime considerat. a subdiacono & alio seruitore si q̄d forte t̄-
 minutissimū remanserit de corpore d̄. Et si quā maiore partē mi-
 nister uiderit remansisse hanc n̄ tangit manu s̄ lingua tantū le-
 uat & sumit. si tam̄ ipse p̄us cōmunicauit. Qd̄ si non fec̄. subdiacon̄
 illud absumit. Verū siue qd̄ remanserit. siue nihil. n̄ tam̄ hoc negligit
 ut patena in q̄ corp̄ d̄ est diuisū duab. uicib. cū uino cautissime lauet.
 Qd̄ & calice sup̄ scutellā posito receptū n̄ minori reuerentia ebibit
 quā si eēt ipse sanguis consecrat. Recedens autē ab altari sacerdos dat
 librū missalē diacono reportandū. Stola ipse cōplicat. nisi forte

Nota ad p̄sentē
 die. n̄ h̄ v̄ ad
 cōmunionē p̄
 d̄ ex d̄nō

*Quando dicitur
Iacobus. q. triq. missa
tri oratione faciat.*

fit ut in p̄cipuis festis deaurata. tē est a sacrista cōplicanda. Sciendū
aū qd̄ sacerdos cētūq. ministri altaris. q̄ndo nona continuatī missā seq̄t̄
t uespa ut est in xlma postq̄. se exuunt orat̄ que ad illā horā p̄tinet in
secreto loco faciunt. In p̄uatis diebus hostie n̄ consecrate portant̄ in re
fectoriū ut his qui eo die n̄ cōmunicauerunt p̄ manū sacerdotis ebdāru &
p̄oris ebdomade sacerdotē distribuunt. Qd̄ hoc ordine fieri solet ut
p̄mū tribuat̄ de ipsis hostis dōno abb̄i. Postea utriq. ad dexterā & ad
sinistrā ipsius abb̄is incipit̄ & usq. ad finē utriq. parietis distribuunt̄
sic & p̄ea ad lineā agit̄ et tribuentiū manū a singlis os
culant̄. Quo i pont̄ t̄iens benedicit tres cruceſ facit. cont̄ men
sā p̄ncipalē cont̄ p̄se q̄ sedentes in medio . cont̄ inferiores se.
ad potū v̄ n̄ nisi unā. Si ad benedictionē p̄mā defuerit in refectorio. &
p̄ea supuenerit. ipse cētā que restant dicit. Post complm̄ p̄usq̄ tertia fi
mat̄ orat̄. exit de choro ad aquā benedictā ut cū ea singlos aspergat.

l. **S** VNT adhuc DE BENEDICTIONE FRUGVM HOVARVM A SACERDOTE AGENDI
quedā benedictionū diuinitates. q̄ a sacerdotē se dicende ut ē benedictio
uuarū. q̄ etiā in multīs libris missalib̄ habet̄ & maxime ad natales. Sixta
que si n̄dū s̄ mat̄ decan̄ uille obseruat. ut q̄ndo p̄mū matureſcant. custo
di ecclē. eas afferat. q̄m̄ ille sacerdoti int̄ canonē ad horā cōpetentē & p̄no
tata benedicendas offerat. Vbi etiā armarī non debet decē. Nā sacerdoti
orationes sup̄ his dicendas ipse ostendit. Postea in refectorio cedē uue p̄
sacerdotē & p̄oris septimanē ebdariū distribuunt̄ in loco hostiarū. qd̄ n̄
omittit̄ etiā sic d̄nica dies. Sē p̄terea & alię tres species. q̄ ex more in refecto
rio benedicunt̄. id nouelle fabe. nouellus panis. mustū. Et hoc modo.
lectio ad m̄sam p̄us inchoat̄. Post cui p̄mū uersū stans sacerdos in medio
refectorii. ante p̄ncipalē mensā p̄missa salutatione singlā benedicit
absq. stola. Fabas ita. Benedic dñe hos fruct. & reliq̄. Panē ita. Benedic
dñe creaturā l. p. & reliq̄. Mustū ita. Dñe omps ihu xpc̄ qui ex q̄nq. pani
b. & duobus piscib̄ q̄nq. milia hominū & rel. **DE PRIVATA MISSA.**

l. **S** A C E R D O S q̄ p̄uata missā cantare uoluerit. innuit euerſo cū signo
crucis qd̄ est signū cantandę missę. Qui c̄tinuo seq̄ns illū ad locū
ubi sunt utensilia rec̄dita ad sollempnia missarū accendit candelā
ponit in brachiū sinistrū uestimentū sacerdotale. ita ut limbo albe
subt̄ uersō. librū missalē desup̄ ponat. Sacerdos aut̄. & si p̄us sicut &
conuersis ad lauatoriū in clauſtro manū lauerit studiosius. tam̄ &
de uase in ecclā ad hoc op̄ destinato eas lauare n̄ omittit. calicē q̄q. iā
cū uino & aq̄ imixta paratū ad sacrificiū. similē & patenā cū hostia

& corporali supposita in super et duas accipit ampullas. una uini. altera
 aque. ipsas quidem cum sinistra leuans ambas. & calicem dextra patenam cum
 corporali pollice tenens desuper imposito. & ita sequente euerso pergit ad
 altare ubi est cantatur. Ad uestimentum autem non est impusum. ut ad sin
 gula altaria. una sit tabula in qua ponatur. unaque fenestra siue unum lignum
 patulum & muro infixum super quod ponuntur ampulle. Pendet quoque in primum
 manutergium ad quod sacerdos postquam se induerit. lauatas tergit summitates
 digitorum quibus necessario restangit sacratas. Vbi ergo conuersus uestimen
 tum & lumen sacerdos quoque ampullas in loco suo deposuerit. tenens calicem ipse
 a parte dextra. & conuersus a sinistra accedentes ad altare. facta a euerso
 genuflexione. complicatum altaris linteum explicant. & calicem in medio al
 taris ac libro missali in dextra parte positus sacerdos exuens tunicam. ante
 altare facit genuflexionem. Interim adiutor ille soluto uestimento. humerale
 ei expansum applicat. deinde albam inferi expansam. & a parte capiti. co
 plicatam contra illum tenet. Qua induto. per singulum statim dat fanonem. deinde
 stolam. Quam dum necesse sacerdos posuit super collum. si ad horam regularem pulsatur
 signum. adiutorem suum mittit ad portam & accepta licentia missam cantabit.
 At si signum ante tertiam citius solito ad lauandum pulsatur. tunc ipse ex aliquo neces
 sitate impeditur saltem ante idem signum manus abluit. ab incepto suo non desi
 stit. & semetipsum & adiutorem aqua benedicta aspergit. quod etiam si statim le
 tania finita cantare uoluit non omisit. Interea tenendum stolam confessionem
 dicit respondente sibi euerso. Misereatur ueni. ac statim adiungente confessi
 onem. Cui dum ille respondet. de osculando stolam sibi ipse imponit indulgen
 tiam cum illo uersu. Adiutori uero. n. mox adiungens euerso cum genuflexione
 hanc ipsam indulgentiam accipiente. Qui etiam illi casula induto apte eam
 inter brachia. & in summitate casule humerale iuxta morem componit. Tunc
 ablutis ac tersis digitis. orationem breuem facit sacerdos inclinans. Qua
 terminata. erectus crucis signaculo se munit. Post osculato altari & euglio.
 dicenda in missali requirit. Inde missam incipiens. totum cantum qui ad eam
 pertinet. per edicto patrum nostrorum. magis legit indirectum quam audiat
 cantare. Ad stam patri se inclinat. ad dominum uobiscum totum se uertit. manibus
 erectis & capite inclinato. Collas absque tono ad dextram altaris dicit.
 in prima & ultima tantum replicans. Per dominum. n. s. lecturam epistolam ponit
 librum ad sinistram. ibique reliquum usque per communionem dicit. Dum collas
 primas medias & ultimas dicit. adiutor eius assidet acclinis. Ad
 canonem uero in diebus festis & octauis stat uel sedet. & super genua
 priuatis diebus precubabit. lecturam eugliam a dono abbe si ad eam benedictionem.

accipit deinde osculat altare & int̄ dicendū *Sequitur* s. euglū singlas
 sibi cruceſ facit cū pollice in fronte ore & pectore. Tē conūſo respon
 dente *Gloria dñe* & se signo crucis in facie signante ipse osculat euglū
 similit̄ facit cū illud pegerit. statūq. cūerso & alius cōmunicare vo
 lentib' ad osculandū porrigit. Ut aū p' euglū dixerit *Domini* uobēū
 & orem' statū acceptū de altari linteū qd' ibi causa offerendi iugit̄ ia
 cet cōplicatū eidē adiutori suo porrigit. deinde calicē cū patena ad
 offerendū. Alius quā adiutor eius potest ei offerre si iste n̄ uult cōm
 municare. Fundē v' adiutorē alius etiā si sit altioris ordinis ad offe
 rendā ad pacē & ad cōmunionē n̄ debet p̄cedere. Int̄ dicendū offe
 rendā in medio altaris corporale expandit conuerso interi' melini cū
 calice & patena supposita astante donec ipse ad ea accipiēda se ex
 pediat. Que ubi singillatū id' p̄mū patenā cū hostia deinde calicem.
 utraq. cū de osculatione manus oblata recepit & calicē suppositū cor
 porali coopuerit. ita scilicet ut hostiā sup corporale & patenā subt'
 rectā locet. p̄usquā calicē recipiat. Linteū plicatū a conuerso n̄ sine
 manū osculatione recepit ac reponit in altari. Deinde binos & p̄mos
 utriusq. manus digitos quib' corp' d' est t̄ctandū lauat & cōbinat.
 n̄ ante quā eos p' cōmunionē lauerit. n̄ ad cruceſ faciēdas ab inui
 cē separandos. sicq. tandē ad orat' *Suscipe scā trinitas*. se inclinat.
 & eandē orat' admissā uiuox & defuntoꝝ semp uno m̄ dicit. Qua
 dicta p' dexterā uersus ad astantes cū humili captis inclinatione
 dicit. *Grate p̄ me peccatore*. & illi respondent sub silentio. Orent
 p' te om̄s sc̄i & electi dī. Sp̄s sc̄s supu. i. e. u. a. o. t. Exaudiat te dñs
 in die tribulationis. usq. & holocaustū. p. f. Dehinc item p' dexterā
 reuersus ad sinistrū cornu altaris collas secretarū eo dicit ordine quo
 & p̄mas. s. ad p̄mā tantū Orem' p̄mittit. & cū p' xpm dñm nr̄m singlas
 sunt p̄ter ultimā. ad hanc enī p' dñm nr̄m. dicit secreto. usq. p̄
 om̄ia. s. s. qd' alit' ē p̄nuntiandū. Int̄ dicendū *Sursū corda*. utraq.
 manus quatuor p̄mis digitis ut dictū ē cōbinatis reuerentē usq. ad
 humeros leuat. cui etiā hoc sciendū ē q' hunc q̄tē se habitu habet
 n̄ ante mutare debet. quā sacrificiū cōsecrationē p̄ficiat. n̄ cū aut
 ē inclinat' aut in cruce faciēda t' sacrificio tractando occupatus
 ceterum dicta p̄fatione ad sc̄s se inclinat. sicq. inclinīs. ad *Benedict'*
qui uenit. in facie se signat. qd' utruq. & cūersus debet facere. Sed
 sacerdos in oblatio *Teigit' eleuatis* sume pat' se erigit. s. acclimis & dicit
 supplicat' rogant' & petor' tē primū cū de osculatione altaris

se ex toto erigit. Int̄ dicendū. hec⁺ dona. hec⁺ munera. hec⁺ sc̄a sacrificia
 illibata. tres cōmunes cruce. sup utraq. oblationē facti. similiter & tunc
 cū dic̄ Benedictā ascriptā ratā s̄ duas singillatim sup hostiā & cali
 cē tunc facti. q̄ndo dic̄ corp⁺ & sangui. At cū dic̄ Accipit panē. ipse
 accip̄ hostiā p̄mis q̄tuor digitis & aliquantisp̄ leuat. nec ante ponit
 q̄ dicat. Hoc ē corp⁺ meū. s̄ dū dic̄ Benedixit. duobz sinistre digitis hanc
 ipsā hostiā tenens. dextra sup cā crucē facti. Itē dū dic̄ Accipiens & hē
 p̄clarū calicē. accipit & ipsū corporali cooptū ac leuat parū. s̄ dicto Grās
 agens ponit cū sinistra tam̄ tenens & ad Benedixit. benedicit. s̄ ad accipi
 te iterū leuat & tenet usq. dū dicat. hic ē calix sanguinis. Itē dū dic̄
 Hostiā purā. hostiā sc̄am. hostiā immaculatā. facit tres cruce. cōmunes.
 sup utrūq. & unā sup corp⁺ d. dū dic̄ panē sc̄m uite et̄ne. alterā sup ca
 licē dū dic̄. Et calicē salutis p̄petue. Nam & sic ipsū corp⁺ d. int̄ se & ca
 licē sup corporale debet posuisse. ut & singlas cū ordo exigit & cōmu
 nes sup hec possit facere cruce. Ad supplices te rogam̄ se inclinat. &
 cū dic̄. ex hac altaris participatione. osculato altari. se erigit. & int̄
 dicendū. sacrosc̄m corp⁺ & sanguinē nullā om̄ino crucē facti. s̄ dum
 dic̄. om̄i benedictione celesti. & grā repleam̄ in facie se ipsū cruce
 signat. Item ad. sc̄ificas. viuificas. benedixit. tres cōmunes cruce facti
 sup utrūq. simul. Ad. prestas nob. calicē discoopiens. accepto tū corpore
 d̄nico int̄ dicendū. per⁺ ipsū & cū ipso & in ipso calicē tenens sinistra. &
 corp⁺ dextra. cū ipso tres cruce p̄ mediū calicis desup facti. & tres ante
 se extra in calicis latere tunc cū dic̄. Isti tibi dō p̄tri om̄p̄ti in uni
 tate sc̄i sp̄s. om̄is honor & glā. Int̄ dicendū. P̄ om̄iā sc̄lā. s̄. corpus. d.
 int̄ se & calicē p̄mis quatuor digitis tenens. ipsū partē cū calice de
 corporali ambab⁺ manibus parūp̄ leuatū sustentat. Ad p̄ceptis salu
 taribus posito calice corpus. d. in corporali ponit. p̄pius quā prius
 ut statū digitis intra calicē neqd de corpore adheserit excussis. cum
 cū calice etiā corp⁺ d. de corporali opiat. Dicta autē orat̄ d̄nica. ad. s.
 libera nos a malo ipse tacite respondet am̄. sic quoq. libera nos q̄s
 d̄ne statū inchoat. & dicto ab om̄i p̄turbatione securi. tunc calicē
 discoopiens corp⁺ d. accipit. & int̄ dicendū. P̄ eundē d̄nm nr̄m.
 dextra partē d̄nici corporis digito secans n̄ penitus eā separat
 It̄ tū dic̄. Qui tecū. v. & r. sinistra partē eā ex toto diuidit. medietq.
 cūngit. & dū dic̄. p̄ om̄iā sc̄lā sc̄lōe. dextram partē acipit.
 cū qua ad. Pax d̄ni sit semp. u. p̄ mediū calicis desup tres cruce
 tanta festinantia facit. ut ipsas int̄ has dictuunculas q̄nq.

pficiat & ad finē harū ipsam particulā in sanguinē mittat ceteras
 duas sup calicē ubi hanc ipsā corporis. d. fecit fractionem duob' fini
 stre man' digitis tenens donec. Agnus dī. p̄ semet ē p̄ cantat. ac inclin'is
 sup calicē cōmunicando eas accipiat. Si missā defunctorū cantat. nemo
 n̄ ipse solus cōmunicat. S. si uiuorū missa ē sic q̄q. eas tenendo dat pacē
 ēuerso & ille astantib', si qui s̄t qui cōmunicare uoluerint. qd̄ tam̄ ad
 p̄uata missā. non plurib', licet quā duobus. Quorū q̄ adiutor ē pacē a sa
 cerdote accipiens. tunc facit ei signū cōmunicandi. addito signo duorū
 ut ille intellegens duos uelle cōmunicare cū unā partem ipse sūpsert.
 alterā in duas diuisā. tribuat ambobus. ueniā p̄us sup genua petentib'
 & illius manū osculantib'. Ad quorū oscōmunicantiū tam caute applicat
 corp' dñi. qd̄ tenet dextera cū calice quē sustentat sinistra. ut dū corp'
 d. cōmunicanti dat. mans dantis nequaquā longius a calice separet. Dem
 de sūpto sanguine ipse cōmunicantib' dat de eodē illo qui p̄or cōmunica
 uit. cū linteo q̄ offerebat calicē ab eo suscipiente. It cū utq. in eadē parte
 calicis. qua & sacerdos sanguinē sūpsert. sacerdos calicē recipit. Tunc
 adiutor eius siue ipse cōmunicauit. siue non. uinū illi ad abluendū ca
 licē ter infundit. ita ut scdā uice. iiii. digitos quib' corp' dñi tractauit
 sup calicē lauet quos etiā in ea parte ubi sanguinē sūpsit. ad sūmū ca
 licis tergere debet. & q̄libet uice uinū infusū ipse sumere. quāquā de
 eodē calice etiā cōmunicantes mox debeant uinū bibere. hoc scientes. qd̄
 tunc p̄mū cū de osculatione man' sacerdoti calix ē reddendus. Verū mox
 post abluionē calicis. ille corporale n̄ morat' plicare. & dicta cōmunio
 ne missali quoq. ad dexterā reposito missā cōsummare. Sciendū autē qd̄
 in sūmis festis. quando om̄s debent ex usu cōmunicare. quotq̄ tunc pos
 sunt p̄uata missā audire. & ad eandē debent cōmunicare. & ad maiore
 missā. pacē non accipe. q̄ cetā possint citius cōmunicare. Nā & p̄p̄t hanc
 causā. tunc licet ad p̄uata missā duas oblatas c̄secrare. de quib' possunt
 quatuor fr̄s cōmunicare. Cū q̄ in ultimis dicit. Dñs uob̄cū. uersus ad
 astantes eodē ordine quo & prius ad altare se uertit. & cū de oscula
 tione altaris orationē illā Placet tibi scā trinitas parūp ad altare
 inclin'is tacite dicit. sicq. clauso libro recedit ab altari. Tunc conuers'
 casulā ipso sub ea man' tenente p̄ sūmitatē capiti accipiens ex utā
 plicat. & interi stola cū fanone sacerdos. deinde ēuersū adiuuat. albā
 supius sacerdos inferius conuersus & humerale simul plicat. cauē
 tes neqd̄ horum ad terrā decidat. Tunc conuersus casulā & cetā
 plicata int' albā composita colligat. De hinc p̄ petita ante altare

ueniā tunica induit sacerdos digitos summitates lauat. maxime propter calicem & corporale que cum ampullis libro ac uestimentis eo ordine quod illuc pro se & conuersum sunt allata. reportanda etiam atque in loco suo sunt reponenda. Sed hoc sciendum est sacerdoti priuatam missam cantanti. si inter rim dum hora incipit missam finierit ita ut ante gloriam primi psalmi in chorum uenire possit conuersum dimittit cum uestimento non plicato & ipse pergit ad horam. At si uenire non potest ante gloriam primi psalmi. non se mouet a loco nec conuersus quisque hora finiat. sed ibi cantat eam. Hec autem sunt uices in quibus sacerdotes possunt huiusmodi missas absque licentia cantare. Cotidie ante primam sitam prima non coniungitur matutinis ut sepius in hieme & per capitulum usque ad terciam. sed infra xliam in diebus xii. lectionum quando secundum consuetudinem. xxx. psalmi cantantur. debent eadem psalmodie usque ad finem x. psalmodie interesse. aut si capitulum est post terciam usque ad sextam. nec minus post sextam. sitam tamen si non ierint dormitum. Aliquando uero post euangelium maioris missae. aliquis sacerdotum licentiam accipere potest. Quod tamen reprehenditur si aliquandiu ab aliquo frequentatur. Sciendum autem quod nullus sacerdos in una die duas missas debet cantare. nisi magna cogat necessitas. & nisi donus abbas & prior ei concedat. Has autem missas simul debet cantare. & ad portam digitos quam calicem differt lauare.

SUBDIACONVS qui lecturus est epistolam. cum sacerdote processurus ad altare portat textum euangelium & ponit in medio altaris. Puluillum non portat. nisi in xii. lectis. Quo deposito & confessione dicta. sicut in xii. lectione. in dextro choro stat ad formam supremam usque. dum ad legendum procedat. In priuatis uero diebus siue sit in custodia siue non. in eodem choro stat ad parietem. Ibi inchoata prima oratione cum ceteris fratribus. super manum se summittit usque. dum ad ultimam orationem dicat. Per dominum. Si quando prophetie lectio recitanda est lecturus eam etiam si dextro sit. oppositum in sinistro choro locum occupat. quod nulli alii officium quod libet acturo sine prioris iussione licet. Antequam incipiat. & postquam lectionem finit. ante & retro facit. finita lectio reponit librum in armariolo quod habet in presbiterio. & si duodecim lectionum dies celebrat. prope diaconum sine licentia sedet. Iurisque est sacriste ebdarii. ut ei sellam provideat. quam etiam tunc illo surgente tunc postea cum uisum fuerit. reportat. Hic textum euangelium in omni missa que solentur agitur. puluillo supposito circumferre debet. per chorum & extra. etiam si fiat pro defunctis. si tunc sine puluillo. primo quidem ad eum qui chorum tenet. deinde ad eos qui stant ad formas in dextro choro. & sinistro. deinde ueniente illo in aditum minoris chori. omnes quibus

.lu.

uolunt accedunt. hisq, exteriores succedunt. Deinde reuertit̄ ad eos qui stant ante formas in utroq, choro. Nusquā aut̄ se inclinaturū no uerit̄. quocūq, textū euēgiū ferens ierit. Cotidie aut̄ ad p̄orē missā sacerdoti & illi soli qui primū offert. ceteroferarius librū porrigit̄ ad osculandū. excepto si festiue celebrat̄. qđ ad maiore missā in p̄uatis diebus minister facit. Fundē aut̄ librū si ē siabrefactus tam diaconus qđ om̄s clausū osculat̄. Osculantes aut̄ n̄ ante. s̄ post osculū p̄funde inclinant̄. In p̄uatis dieb⁹ subdiacon⁹ infra canonē patenā tenet. in xii v̄ lect̄ ministr̄.

.liii

SED ET qui cantant *ps. 68.* uel *De cayto xlv; 26. t̄. alla. t̄. tract.* qui Alla ut tractū. ante & retro faciunt ad gradū. & p̄usquā impo nant reuerent̄ inclinant. Et hec cū in p̄uatis dieb⁹ n̄ nisi cōmunit̄ can tent̄ a cūentū. si qđ festū amplius in septimana euenerit. cantanda s̄ iterū ab ipsis a quib⁹ & p̄us in dñica s̄ cantata. Subseq̄nti v̄ septima na in p̄orib⁹ missis eadē ipsi sunt cantaturi. si tam eadē missē solent̄ agende sunt. excepto si missa p̄ defunctis cū maximo ritu ē celebranda tunc cantant tractū quib⁹ armarius iniungit. scilicet p̄uēctiores fr̄s ut ipsi ebdāri si tales sunt. Hi etiā versū Redēptor animarū canentes cū inchoant. tunc tantū in ante inclinant. s̄ in fine eius ant̄ & retro faciunt. Nullus tam̄ eoz ut alioz illic obsequentiū ante finitū of̄ se ex uet. Qđ si om̄s s̄ in cappis ut in albis. armari⁹ innuit quib⁹cūq, uoluerit̄ p̄ eis cantandis. Et hoc subnotandū. quia nemo cantat in claustrō in festiuitate. xii. lect̄. que feriāt̄ nisi fr̄s illi qđ sunt notati. ad *ps. 68.* ut ad *allā.* Illi quidē ante p̄mā p̄dictū cantū ad inuicē possunt affirmare sup̄p̄ssa tam̄ uoce. Qđ si p̄ma in tantū accelerat̄ ut bre uitas spaciū illud n̄ patiat̄. tunc quidē in uestiario q̄ndo se albis in duunt. eundē cantū audiente armario p̄uidere n̄ phibent̄. *De diacono*

.liiii.

DIACONVS sacerdotē p̄cedere solet ad altare. Sacerdote inclinante se ad orationē ipse quoq, stat similē inclinat̄. Sacerdote se erigente signat se & facit ante & retro. Accedens sinistrū cornū altaris osculat̄. P̄git stare cont̄ sacerdotē. ut confesso confiteat̄. & si dies festiua ē porrigit̄ ei incensū cū manus osculatione. Qđ postea recipiens incensat latera altaris. & cornua posteriora. deinde retro illa altaria que sunt choro p̄xima. p̄mo mediū tē ab eo qđ in sinistra parte ē extremū incipiens. & ita cetera p̄transiens facit desup̄ cū incenso semel signū crucis. & tunc redit in presbitūm. Qđ si in maiori ecclā t̄ in capella. s. marie instantis festi. relique continet̄. in quocūq, altari eas reconditas nouerit. id etiā solū incensabit.

Si uero tanta sollemnitas recolitur ut quatuor ea nocte inuitat cantaueris
 omnia etiam ad s. maria altaria incensat. adiuncto illo apud crucem. Pre
 terea in exaltatione s. crucis. solum illud incensat. Reuersus in chorū si
 donū abbatem. ut aliam talem personam ibidem repperit. ipsi quoque incensum
 exhibebit. Regressus continuo ad locum suum cum turibulo. stat post sacer
 dotem paulisper ad dexteram se applicans. Quando sacerdos se conuertit
 ad salutandum diaconum se cum eo non uertit. nisi tantum ad hanc missam est. Ex
 pleta ergo oratione diaconus tollens librum missalem ponit eum in sinistro
 cornu altaris. Cum sacerdos sederit. diaconus casulam retro leuat stolamque
 componit. Nam et ipse dalmaticam et subdiaconus subtile si sedere uolunt
 leuant. Et si talis est dies ut et ipse diaconus sit casula induit sic est in xlma
 hanc statim sic est mos generalis plicatam sibi circumdat. et tunc sedet post
 tam sacerdotem inueniente. Si prouideri diligentius uoluerit euglium. sumit
 librum de altari. inspectoque sufficienter reponit. Deinde incensum ut pre
 diximus sacerdoti porrigit. ut textum euglium incenset. Quo incensato turi
 buloque ab eodem recepto benedictionem accipit. Si uero donus abbas et alius
 persona presens fuerit. acceptam coram altari a conuerso acerram ipsi defert
 incensum. ut turibulo imponat. postulatamque ab eo reportat benedicti
 onem et tunc sacerdos nihilominus incensat plenarium faciens desuper signum cru
 cis. Diaconus autem accipiens illud dextra eius parte osculat altare. sub di
 acono puluillum ante ipsum portante. Finito euglio dat librum subdiacono
 et facit ante et retro tunc. et iterum missa finita. Si credo in unum cantum
 cum puenit ad quod locutus est. lauat manus. si uero cantum. statim finito euglio. Sciendum
 uero est quod in tempore offerendi non aliter incensandum est. quam ut supra memo
 rauimus. excepto si apud aliquod altare inuenierit sacerdotem missam cele
 brantem. Quod si infra euglium et canonem fuerit. tunc nequaquam appropinquat ei. nisi
 forte euglium fere finitum presenserit. Si uero alia supuenerit hora dat tu
 ribulum sacerdoti. Qui eo quo supra dictum est modo incensat. Est adhuc
 singularis incensandi modus in dedicatione scilicet s. Michaelis ar
 changeli. Tunc enim finito uersu. offertorii. factaque repetitione. Et as
 cendit fumum aromaticum. duo diaconi accedentes ad altare manus utriusque
 ipsius lateris incensat. copiose imposito ture. Quo facto ad postero
 ra uerso utriusque ad inuicem uultu. superiorem altaris partem uigiliter incen
 sant. non cessantes donec finiat repetitione offertorii. Precuratum est prius
 ut sacerdos in ipso fine uersus offertorium. suam super calicem incensati
 onem consummet. Diaconorum alter ad id officium est qui eo die ministrat.
 aliter uero ab armario prouidetur. cappa indutus. Inde ad altare

Quomodo incensatur
 in festo s. Michaelis
 archangeli.

^{VIII}
 s. Benedicte p̄gredientes eundē modū ibi obseruānt. qui sit ad prin-
 cipale altare. quando cūq; a duobus incensat̄ p̄bris. Deinde separa-
 ti ab inuicē om̄ia altaria monastii. siue. s. Marię incensant. in quo
 libet faciendo desup cruce. Sciendū ē alius temporib; quando duo
 incensant. simulit̄ fieri debent. S; diacon; eo die ministrans. ad cruce
 incensat. Ad missę finē nūquā pnuntiat. Ite missa ē n̄ etiā Gl̄a in ex-
 celsis. cantet̄. P̄ totā autē ebdam tā ad noct̄nos quā ad missā ex con-
 suetudine ipse diacon; legit. & p̄p̄t fragilitatē n̄ n̄ ad missā uitabit

SERVITORES p̄ter hoc mun; qd̄ *de seruitorib; ecclie.*
 turibulū & candelabra deportant. diligent̄ obseruant. ut nūquā
 desint ad obsequium sacerdotis. leuite. & subdiaconi. q̄tenscūq; ad ullum
 diuinū opus se induunt. t̄ p̄ consumationē opis ipsa indumta depo-
 nunt. t̄ si opus habuerint. aqua & manutergio scilicet manū lauaturi.
 s; & tunc sacerdoti & leuite brachia osculant̄. Item q̄tenscūq; altiter
 illos. incensat altaria. un; de eisdē seruitoribus iugit̄ illi obsequitur.
 Hoc autē ordine suū pagunt officiū. ut p̄mo cantaturis inuitat̄ si tempus
 exigit. ad induendas albas ut cappas obsequium p̄stent. abstractasq; rursus
 ipsi sine auxilio eor; cōplicent. Deinde infra cantica de choro exeunt.
 manūq; ad lauatoriū abluunt. Cū autē undecima lectio legit̄. siue in cho-
 ro siue extra chorū sint. in reuestiario cūueniunt. ibiq; albis p̄ more in-
 duunt̄. Obseruandū etiā est. ut q̄ prior int̄ eos ē p̄uictioris quoq; eta-
 tis sit. cui turibulū cruceq; portandi officiū inungit̄. Hic in d̄nica int̄
 benedicendū sal & aquā. & int̄ p̄cedendū ad sinistra sacerdotis stat &
 ambulat. Hic etiā in loco congruo reseruatof. folliculo ad hoc deputa-
 to succendit carbones. Reliqui duo ad candelabra ferenda ordinant̄.
 Cumq; p̄cedunt. qui de sinistro choro fuerit. in ea q̄q; parte stabit.
 Si uero ambo de uno choro fuerint. ordine inferior. in sinistrū se-
 cedit chorū similisq; m̄ ad missā faciunt. Quando v̄ litte d̄ne sperau
 inchoat̄. facit signū crucis. tenens turibulū. sup analogiū. & recedens
 n̄ inclināt. Postquā om̄s in sacristiā reuertunt̄. si talis ē dies ut ab uno
 incensandū sit altare. is qui turibulū portaturus ē. foris chorū rema-
 net indut; cetis se exuertitib;. Quod si tale festū ē. ut a duob; incensa-
 ri debeat. cerofetarior; unus cū eo remanebit. ordine scilicet p̄or-
 si fieri potest. Tunc enī sacerdotes singula turibula sitam̄ dōnus
 abba non adē in reuestiario sumentes ibiq; thus imponentes. ad
 incensandū altare p̄deunt. q̄s isti candelis accensis subsecunt̄.
 S; si dōnus abba absens ē. & uel ipse cū sacerdote quolibet

incensare uoluerit t' alius duobus p' maiore. ut minore chorū
 intrantibus thus imposuerit n' mox accendunt candelas. qn
 do ad cū accedunt quia thuribula tunc temporis gestant
 s' postquā imposito thure man' turibulis expediunt p' sacerdotes
 ad altare pcedunt & tunc eas incendunt. Illis v' post incensatū dñicū
 altare ad retroposita. v. altaria cunctibus isti tunc demū pcedunt. Sa
 cerdotib' autē in chorū redeuntib' unus eorundē seruitor
 dextrū chorū incensat. alt' sinistrū. p'mo qdē ad parietē
 deinde utq. suā partē in minori cōro. in medio parietis incipiens p'
 modū eos q'stant ad formā. Si u' ab uno incensat' p'mo eos q' ad dextrū
 stant parietē deinde eos q' ad sinistrū. incensat. dehinc dextrā par
 tē in minori choro. inde sinistra. p'ea ad formā in utroq. choro. de
 inde eos qui sunt ext' chorū. singlis breuit' inclinans. Postea illa al
 taria q' sacerdos n' incensauit incensat. sitam qd de incenso eodē sup
 erat. turibulo cont' faciē cuiq. eor' ter porrecto. Si qndo dōnus abba
 solus uult incensare sacrista apportat ei acerrā. & seruitor turibulū
 siue sit in choro siue in uestiario. f' odē m' & ad uespos incensat. S' tunc
 ante ymnū administrator incensi ad p'parandas prunas ext. & si uesti
 endus ē ut ante q' sacerdos cū subsequitur. hoc faciat. nec tam man' tē lauant
 q' ante uespos hoc faciebant. Ad p'cessionē in die dñica ceroferariū alt'
 cū duab' scutellis sal consecratū^m int'iori portans fr's p'cedit. alt' cū aqua
 benedicta. Is intrans infirmariā. singlos ibidē in lectis sedentes. aspgit.
 quē tam finita oratione n' expectat. In alus autē omib' officinis aspersionē
 ult' finē orationis nequaquā ptelat. Sal portans in introitu refectorii. sup
 mensā ostio pximā cū scutella illud ponit. ut ad frūm necessitatē ubi
 refectionis hora inueniat. ipse alterā ad eccl'iam deferens. Inchoata
 missa in sacristia rite ordinantē. ut dū Glā patri a cantore inieciat. sine
 mora ad altare pcedant. Confessione t'minata seruitor diacono por
 rigit incensū. manū eius osculando. Et postq' ab eo incensatis altari
 b' reuerso illud recipit. p'mo ipsū. deinde ministros altaris. & postea
 euentū eo ordine q' sup' ad matutinos meminim' incensat. hoc tan
 tū uariato. qd partē & his q' stant ad formas. & post illos ad parietē
 incensū porrigit. fundē modū ad secretā obseruat. s' tunc ad impo
 nendū thus acerrā cū thuribulo ei q' chorū regit affert. Si uero dōn'
 abba ut alia talis p'sona adē. idem cantor acerrā & conuersus thu
 ribulū ipsi apportat. In p'uat' autē dieb' semel tantū. id' post of
 fertoriū p'dictō m' incensat. S' notandū. qd in xii. lectionibus

ad missā maiore bis fr̄ibus incensū est administrandū. sicut
 etiā ad missas defunctorū defunctorū eū festiue agunt; Kiriel
 incepto ceroferarii candelabra inter alia maiora ponunt. Et q̄
 in sabb̄to sc̄o pentecostē missa a kiriel inchoat. mox ut ingressi sunt
 ea ponunt. nec ante quā eugl̄m legi debet ea leuant. Quo plecto
 iterū ea ponunt. s̄ prius non subleuant quā sacerdos a pace redierit
 & *ans. ca.* tunc ea sursū tenentes turibuli portatore in medio cor
 eū turibulo & incenso qd̄ imponit ipse qui portat stante
 donec post cōmunionē p̄ma colla usq; ad p̄ dñm. n. finita sit. inde
 non recedunt. Infra ebd̄am eū non ē festū duodecim lect̄. inuicē obser
 uant. ut q̄sque indie sibi determinato candelabrū & turibulū portet.
 Idem in sequenti septimana. ad p̄ore missā si festiue agitur ministe
 riū portandi luminis & incensi faciunt. si autē festiue non agit̄. ab
 uno eorū lumen portat̄. Qui etiā se n̄ exiit. s̄ int̄ cōmunicandū te
 nens candelabrū. n̄ prius abscedit quā post cōmunionē p̄ma col
 lecta finita fuerit. n̄ forte ad eccl̄am sc̄e marie. t̄ ad altare. s̄. crucis
 missa cantet̄. tunc enī sac̄dotē & reliq̄s ministros p̄stolatur. Siue
 autē sit unus. siue tres. administrata diacono aqua. offerre non
 tardant. deinde duo ex illis albas exuunt. iterū reuersuri. ad
 ministrandā aquā sacerdoti. tercius v̄ qui debet thus circūferre
 interī se differt exuere. Candelabra autē sacrista ebd̄arius extincit
 finita p̄ma colla p̄ cōmunionē luminibus. reponit in locū suū.

Quocūq; autē in hec missa agat̄ ministros altaris in uestiēdo se siue
 exuēdo quantū possit adiuuant. **DE MINISTRIS ALTARIS.**

.Lvi. **Q**UOS quos ministros altaris appellam̄ quantū dicendū
 uidebatur sup̄ius ē p̄missū. Quorū unus tempore estiuo ca
 lore incipiente augeri. debet cotidie ad maiore missā. inter
 dū p̄pe dextrū cornu altaris. int̄dū uero p̄ tergū sac̄dotis
 stando uentilare. ne musce aduolantes ei sint impedimento.
 Horū autē statio. sacerdotis q̄q; diaconi subdiaconi. & ceroferarii
 in p̄uatis diebus ad horā ante missā cui ipsi inter s̄t albati. huius
 modi ē. Quisq; in suo choro stat. Hā nullus n̄ iussus de uno choro in
 alterū transit. Si q̄s autē alba induit̄ hoc m̄ chorū mutare iubet̄.
 mox in sequenti hora req̄dit̄. sin autē absq; iussu n̄ redit. n̄ q̄s de illat̄
 sit. Sac̄dos sup̄ seniores stat ad cancellos t̄ si abbas aliquis in eo
 choro ē infra eū. Diaconus & subdiacon̄ si sine utraq; s̄t custo
 dia & p̄uictioris etatis. ministri quoq; altaris si sunt lit̄ati. &

*De his q̄ chor
 mutare iubent̄*

et ex^{tra} custodia. ad cancellos. si v^o custodie mancipati in extremi
tate forme stant. Idem au^m ministri si s^u conuersi. qua^m uis sint accoliti. vt
subdiaconi et cerofetarius in summitate parietis cont^{ra} altare sunt locati.
Puidendu^m est. au^m ne his omib^{us} plures sint in custodia quam duo.

MENSE LECTOR si non est in custodia in minori **DE ROYSE LECTOR**

choro infra utraq^{ue} ex toto missa intendit his que lecturus est si
aut^{em} in maiori custodia. in maiori choro ad fine^m forme occidenta
le residet. Qd^o si in aliquib^{us} forte dubitat. aq^{ui}libet p^{ro} p^{ro} con
tari ea licitu^m habet. Cu^m p^{ro} missa ap^{ud} eccl^{esi}am. s. marie. celebrat^{ur} si
est in ut^{ra}libet custodia ibide^m sin^{on} au^m in reuestiario sedet. Quando fr^{at}
comunit^{er} albis t^{er} cappis uestiunt^{ur}. ipse q^{ui}q^{ue}. ad firmand^{am} lectione^m in
alba n^{on} in cappa sedet. Qd^o si ipso die sequ^{en}tia canit^{ur}. ea inchoata chor^{us}
intrat. finitoq^{ue} eug^{lo} regredit^{ur}. Finitis maioris misse sollempnis
t^{er} si aliquando illa ex^{tra} monasteriu^m canit^{ur}. ad fine^m p^{ro}ris ueniens ad gra
du^m facit ante et retro. et ter v^o hunc euentu^m respondente p^{ro}nuntiat
Dne labia. mea. ap^{er}ies. et ceta. P^{ro}sequit^{ur} sacerdos ea benedictione Sal
uu^m fac s. t. Mitte ei d^{omi} auxil. d. s. Dns custodiat te ab omⁿi malo. Cust^{od}
Dns custodiat introitu^m tuu^m et exitu^m tuu^m. et auferat ate sp^{iritu}m elatio
nis. Finita benedictione. lector inclinat ante et retro. Si uero p^{ro} ne
glegentia huic uersui defuerit. alius p^{ro} eo hunc dicit^{ur} benedictione^mq^{ue}
accipit. nihilomin^{us} tam^{en} ipse n^{on} magna grauet^{ur} infirmitate legit^{ur}
et p^{ro} neglecta benedictione uenia^m petit. Ante generale refectione^m
de pane et potu iuxta preceptu^m s. benedicti. prelibat.
Cauet p^{ro}terea. ne ante fine^m misse. ut orationis uic^{um} missa sequ^{en}tis
illo p^{ro}gere p^{ro}sumat. cu^m nec inde recedere debeat. sine coq^{ue}ne eb^{er}darius
Prandio inchoato. si ad officiu^m defuncti tabula^m p^{ro}cuta audierit. sur
gens continuo ad eccl^{esi}am uadit. s^{ed} finitis tribus lectionib^{us} reuertit^{ur}
eode^mq^{ue} modo ceta. Si v^o p^{ro} obituro fr^{at}re p^{ro}cuta concurrentes et ipsi ne
quaqua^m regrediunt^{ur}. In refectoriu^m ueniens et stans in loco suo non
facit ante et retro. alusq^{ue}. se aduersu^m inclinantib^{us} ipse stat erect^{us}
et si ad benedictione^m sic uenire pot^{est} ut ueste sua fr^{at}ri^{us} capita non
tangat. locu^m n^{on} mutat. sin^{on} aut^{em} cu^m inchoat^{ur} uersus tali loco^m applicat.
unde ad gradu^m absq^{ue} fr^{at}ri^{us} impedimento uenire ualeat. Et quia
nullus fr^{at}ri^{us} quicq^{ue}. gustabit priusq^{ue}. lect^{ur} imposita fuerit. cu^m primu^m
don^{de} abba c^{on}federit. lector benedictione^m petit. s^{ed} in cena d^{omi}ni et in
parasceue sub silentio et accelerat lectione^m ad ordin^{em}. s^{ed} si liber aliqu^{ando}
do ex negligentia p^{ro}sto n^{on} fuerit. ipse si q^{ui}d t^{er} legi egruu^m memori^{am}

J

tenet legit. Si omelia lecturus est que precedenti nocte ad matutinos lecta est uerba tantum euglisse premitat. Verbi gratia. Cum audieritis plura & seditiones. non adiungens & reliqua nec expositoris aliquam mentionem faciens. si autem illam que ad matutinos non precessit tunc uerba euangelii premitat et subiuncto expositoris nomine omelia incipit. Quotiens cumque uel epistolam uel passionem uel uitam alicuius patris legere debet. precedentia eorum & subsequencia nunquam silentio preterit. Quod etiam in exordiis & fine prophetarum ceterorumque librorum faciendum est certum tenet. in sermonibus autem precedentia tantum. Si uita & passio sancti cuiquam incipit & si ante eius finem dominica & aliud festum occurrerit. que his sunt competencia legat. Quibus pactis. quod de uita & passione residuum fuerat repetit. Quod si tempus legendum alicuius historie & prophetie que subsequenti tempore congrue legi ualeat. interueniens superuenit propter hanc incipit non omittat. Inchoans lectionem si submissa uoce legerit. ab armario adueniente signum altius legendi accipit. si corrupte. pro ei ut corrigat & signo aliquo ut ipsum uerbum emendando innotescit. Obseruat quoque idem lector. ut quando scilla est pulsanda. impedimentum pertrahendo lectionem pulsaturum non faciat. sed postquam illum mense cum ferulo appropinquante uiderit aut tacendo si apte ualeat preloquetur aut celerius solito legat. Respirare etiam frequentius sineesse habet potest. mediocriter tamen. Si altiori interdum quam expedit uoce legit. mutare eam competentem ualeat si sibi placet. In cena domini & in parasceue finita refectione sollertem intendit donum abbem & uiso eius signo legere desistit. Et si in fine uersus alicuius sibi innuitur eiusdem uersus aliquot uerba repetit. ut eo competentius lecti finiat. Lectione finita. ueniens ad gradum facit ante & retro. & si non est in custodia. secedit ad dormitorium. & in regularem coquina si autem est in custodia. ad iusticiam suam uadit & illic erectus expectat. quousque uersus finiat. Quo finito ante & retro non faciens custodi suo se iungit. atque illum precedendo usque in chorum peruenit. ibique in loco suo donec conuentus ex toto intrauerit expectat. & tunc sicut nec in refectorio ante & retro non faciens. a secundo custode refectorium uadit & tunc primum ad locum suum ante & retro facit. Ibi quoque a custode suo commendatur alicui fratri. qui tamen. postea cum psalmo non iuxta eum incedit. qui ad scillam sedebat. Sineesse habet ante cenam cum licentia bibit quando nondum conuentus intrauit. In septimana si duobus diebus pro necessitate aliquis alium fratrem ut pro se legat rogauerit. non reprehendit. Quod si amplius non pro infirmitate & hoc petens ueniam in capto monstrauerit notat.

LIBRŪ autē in q̄ legen **DE LECTORE SCRIVITORY**

. l. viii.

dū est in refectoriū portat & reportat is qui legit ad seruitores ad
iuuante cū si opus ē ipso mense lectore q̄ & mox cū illū deposuerit
qd̄ legendū ē inuenit. Huic etiā ea que lecturus ē firmare licet q̄ndo
cūq; exceptis missarū spacis librū & ociū habet. Ad legendū v̄ exire
idem n̄ tardabit mox ut p̄ refectionē conuentū ex toto chorū cum
psalmo int̄esse cognouert. & si est in custodia. eodē ordine q̄ p̄dictus
iuuenis de ecclā exit. sic quoq; ut ille alicui in refectorio cōmittit̄
At si in custodia non ē de choro exiens fac̄ ante & retro. Finita refe
ctione ministrorū factaq; consueta inclinatione ad gradū. potest in
eodē loco licentiā bibendi accipere s̄ iterū ibidē priusquā bibat. ante
& retro debet facere. Si nona seq̄tur. quia tunc cū eisdē ministris
eā est cantatur. ad ecclā regredit̄. Quandoq; aū id agere n̄ habet
neq; quā illos expectare solet. Siue aū in custodia sit siue n̄. de ana
logio recedens librū secū portat. que & sup̄ m̄sā ad lineā ponit do

nec ante & ret̄ faciat **DE BDO MADARIIS COQUINE.**

. l. viii.

E BDO MADARIIS. coq̄ne solent esse q̄nta sufficiunt. Quorū qui p̄ce
ē siue sit obedientiarū. siue alius n̄ phibet̄ breuit̄ ubi ante cellariū
ipsi cellario indicare si aliquid ē ualde necessariū qd̄ p̄ signa n̄
pot̄ explicare. & hoc similit̄ infirmario & refectorario licet. Qd̄
p̄mā faciunt cantatis in duodeci lect̄. uesp̄is de om̄ib; sc̄is usq; ad k̄riet̄
aut in p̄uatis dieb; p̄ cantatis. p̄gunt in coq̄nā ut accipiant fabas. Qui
b̄ acceptis. lauant eas diligent̄ aqua t̄ infusa. inq̄ etiā faciunt eas
p̄noctare caldario bene coopto. Matutinis d̄nice diei expletis. q̄n
do illi q̄ p̄terita seruerunt septimana. ad gradū uenientes do gr̄as
agunt. p̄c̄sumatione pacti obseq̄i h̄c uersū ter cū totū c̄uent̄ respon
sione dicentes. Benedict̄ es d̄ne. d. q. a. m. & e. es me. isti idē obseq̄um
facturi d̄i adiutorū petunt ita dicentes. D̄s in adiut̄ meū intende
& c̄c̄tā. Qd̄ si q̄s illoꝝ ibi p̄sens n̄ fuerit. q̄ t̄e p̄ximū stat. benedictionē
p̄ absente accip̄. s̄ ille tam̄ in crastino ueniā p̄ hac neglecta petit.
P̄ illis dicendi s̄t̄ ūsiculi a sacerdot̄. Saluos fac s̄t. Conuerte d̄. eaq; colla
D̄s cui semphumiliū. P̄ istis aū. Saluos fac s̄t. Mitte eis. d̄. oꝝ. Misericor̄
ac pussime d̄s q̄ ubiq; famulos t̄. Prius etiā quā c̄uent̄ exeunt de
ecclā. s̄. marie ut se possint calciare & interī descendere dū ad ne
cessarias ē conuent̄. Manū & faciē lauant & pectinant. faciunt
ut moris ē tres oꝝ. in ecclā si int̄re potuerunt. si non. p̄pe. fores
ecclēsie. A kt̄ autem octobris. usq; in pascha finita p̄ma uadus

in dormitorio & diurnalib' se calciant. man' & faciē lauunt. & pe-
 ctinant. & si fieri potē ignē accendunt. ut finita letania adquā ne-
 quaquā defunt. idē ignis sit in pmtu. ad supmittendas fabas. In-
 trantes coqñā semp froccos exuunt. & sup lignū qd ē muro iuxta
 cellariū infixū eos suspendunt. Iterū lauunt fabas tñs aq's & sic mit-
 tunt sup ignē. Aqua caldario feruescente & spumas bulliente. eci-
 unt eas. iugit' tñsuerso coleari. ne forte simul cū spumis fabe sup
 natantes piciant. Quas etiā a fundo sepius cū ipso coleari diuisant
 ne cū mandi debuerint. sapiant ignis odore. Folliculi fabarū. cū se
 incipiunt apic. n̄ pmittunt eas amplius sup ignē. Aqua frigida
 iterū refrigerant. iterumq. coleari huc & illuc diuersant. Mittunt
 in unā cuppā habentē coopculū optime cōpaginatū. Caldariū qd
 in q' coquebant. intrinsecus usq. ad nitidū lauatur. Quo ablato
 ab igne statim aliud dependit' ut aqua calefiat qua scutelle
 sunt lauande. Reclinat' etiā tabula ad parietē inclinata. quo
 cū lauate fuerit' ponunt. Et ipsa tabula tota desup infunditur
 aqua & tergit' scopis. Prius tam̄ consueta inclinatione pmissa.
 ter rursus dicunt hunc uersū. quē in choro dixerunt. S. hic adu-
 cta tēia uice. glā. p. & dñica orat' cū uersiculo Aduitorū nr̄m in n. d.
 q. f. c. j. t. iterū facto ante & ret' ita demū tabulā reclinant. Cantat'
 horas om̄s regulares. p̄more canonicorū. uespos p̄ fidelib' defunctis. lo-
 co suo imponunt. & ad uitimū uerba. m. Effusa aū aq' q' lauunt scutelle. in-
 fundit' ea calefienda q' holera s̄ coqñda. Qd si matutini tardi' explent' ut ali-
 qñdo cōtigit maxime infestis p̄cipuis & estualib'. & signū ad p̄mā matu-
 riu' ē pulsandū. tū p̄usq. qd aliud faciant tabula reclinata. horas ador-
 diunt. qā si qd remanet qd ante p̄mā n̄ cantauerunt. n̄ ē cōsuetudo ut
 p̄ p̄mā cantet' in manifesto. Qua finita. & si ē in p̄uatis dieb' p̄ eugl'm
 misse matutinalis holera caldario immittunt. & p̄ capl'm malterū
 fabas iterato. Accipiunt lardū. qui cū aliquñtulū coctus fuerit. cum ho-
 leribus. exp̄munt inde saginā fabis sup infundendā. P̄pter qd ta-
 men ad maiore missā n̄ om̄s se subtrahunt s̄ duo tantū. & preci-
 pue si qui eorū s̄ idiote. Quib' ante debet a cōmilitonib' indultū
 esse ut aliquā p̄uata missā possint auduisse. Hi ut p̄missū est
 fundunt saginā. & p̄hos fabe iterū calefiunt. Hi si opus uiderint
 p̄ morosa coctione ut amplius aqua sup holera mittat' quantū
 mittere uolunt p̄mū in sartagine calefaciunt. quia ea natura ē

holerū ut de aqua frigida sapore habeant deteriorē. Unde ca
 uet etiā cū mittenda sēt in caldarium ut de alia aq̄ q̄ de feruida lauent.
 fabe n̄ edunt nec adipe spargunt. n̄ q̄ndo fuerint p̄coctę. ne forte
 mora longiore sal euanescat. & si unū coquoz uoluerit. n̄ ē illicitū de
 ipsa fabarū aq̄ paululū p̄libare. ut p̄bet sibene sint edite. Admixtū
 n̄ accipiunt n̄ q̄d. s. **BENEDICTVS** p̄cipit. quartā ^{partē} panis absq; libra sua.
 & de uino. finita hora p̄ quā fr̄s sunt refecturi. celesit̄ exeunt ut
 fabas administrant. t̄ ad initū psalmi **Miserere**. in ea die qua ra
 duntur. aut si psalmus n̄ cantat̄. ad p̄ces exeunt. Quoz q̄ prior ē si
 tam bene nouerit & huius ē uirtutis. cū cocleari ad hoc facto fa
 bas mittit in scutellas. alii portant adm̄sas. a p̄ncipali m̄sa in
 cipientes. De holerib; c̄trario fieri solet. que ita administrat̄.
 ut anouissimo incipiant. Scutella posita cū ipsis holerib;
 ante domnū abb̄m. t̄ p̄orē. q̄ eā apposuit. cū signo medioeri
 licentiā querit a p̄sidente. ut scillā sonare iubeat. Quo annuente.
 paululū inclinat. & ad scillā ueniens t̄adiu sonat. q̄ usq; iuenis Be
 nedicite incipiat p̄nuntiare. s; & interī dū benedictio a sacerdote
 cōpleat̄. p̄fat̄ dapifer stat inclinis ante archiep̄scopū. & t̄e fac̄ ante
 & ret̄. Qd̄ mediū dat̄ in fabas & holera tres dies in septimana id̄ fer̄
 ū. iiii. & vi. solet eē pietantia. alios tres dies generale. Generale
 appellam̄. qd̄ singlis in singlis dat̄ scutellis. pietantia. qd̄ in una scu
 tella duob;. Verbi gr̄a. aliquando p̄ pietantia dat̄ absq; scutella
 unū crudi casei frustū. t̄. iiii. oua. Et caseus qd̄ ē ita administrat̄.
 ut ad scillā sedenti in scutella apponat̄. et̄is ū p̄ singlas m̄sas sin
 gle porrigant̄ scutellę casei frustis plene. ut qd̄ sibi placet q̄sq;
 accipiat. Sz oua octo duob; simul in una scutella apponunt̄. Ce
 terū pietantia que duob; simul dat̄. p̄ori ad scillā sedendū etiā
 loco suo n̄ dimidiat̄. q̄ generali oua. v. dant̄ uniuersq; & caseus nū
 q̄ n̄ coct̄. Sz q̄c qd̄ ē generale anouissimo incipit administrari &
 ad hoc scilla sic & ad holera sonat̄. pietantia ū a p̄mo. & de hac
 eb̄daru coque nihil om̄ino se ex debito introuertunt. n̄ qd̄ in
 fine prandii fragm̄ta ei colligunt̄. s; cellerari q̄b; ad hoc innue
 rit cū his eā administrat̄. Qc̄ qd̄ ē generale hoc apponunt̄. n̄ pis
 ces sint. Quos cellarius ipse singlis eis suggerentib; apponit. ad
 uitore suo exalta parte similiter apponente. Q̄b; appositis. cellera
 ri scillā pulsabit. Si aut̄ ē aliū generis. ad hoc p̄or̄ eoz scillā sonat
 Qd̄ si solito tarulū administrat̄. p̄or̄ scillā ante se pulsare n̄ mo

rat. Poma & cruda aut herbe ad p̄ndiū si bis reficiunt nūq̄ alicui dant̄ in
 refectoriū. Scutellā colligunt̄ eas solas in q̄b̄ fabe holeraq̄ s̄t̄ administrata.
 P̄t̄ q̄s etiā un̄ iugit̄ remanet incoq̄na. q̄ ita recens oblitat̄ abluat̄
 eadē aq̄ q̄ diluculo s̄t̄ lauaty. ne sicomestoz reliquie induruerint.
 maior fiat abluendi difficultas. Eadē diligentia ē & decaldariis. ut
 & ipsa lauata sint. si n̄ ante. p̄us tam̄ quā seruitoz refectio finatur.
 locus aut̄ cante coopit̄. ut in crastinū uiuus possit reperiri. Post
 uespos iterū fabis iā lauatis p̄grarū actione dicunt̄ p̄fatū uersum
 Benedictus es dñe d̄ q̄ ad. eodē modo q̄ alterū in matutino dixerit.
 Si uoluerint duos dies se expedire possit̄ de lauacione scutella
 rū. id. u. fer̄ & vi. in q̄b̄ p̄suetudine cellarari n̄ pot̄t̄ citadicere. ut
 eas in cellarū diluculo portatas n̄ cōmendet̄ famulis suis p̄pensio
 re studio lauandas. Veniente sabbo p̄ vii. t̄ p̄ uespos scopant̄ coq̄na.
 totasq̄ sordes que fiebant p̄ occasionē cinerū t̄ lignoz foris ostiū ac
 cumulant. ut inde p̄ famulos cellarari efferantur. Calefaciunt̄ aq̄m
 ad mandatū. & eo die differit̄ usū. Benedict̄ es d̄ usq̄ dū mandatum
 sit pactū. & in refectorio etiā lectio collationis iā finat̄. In sequen
 ti aut̄ sabbo cū n̄r aqueduct̄ limosā habeat̄ aquā. q̄ lecūq̄ sit festū.
 scopant̄ utriūq̄ lauatorū tā qd̄ ē ad usū ecclie q̄ qd̄ ad man̄. Itē sco
 pant̄ necessarias. s̄nūq̄ reliq̄as p̄ totā septimanā p̄ nonā in refec
 torio aquā p̄pinant̄. S̄ hec p̄pinatio sic & meridiana re pausatio
 in palmis initiat̄. & usq̄ ad kl̄ oct̄ p̄tendit̄. Sciendū v̄ ē. q̄a in q̄cūq̄
 die ext̄ xlma fr̄s una uice comedunt̄. p̄ prandū fieri debet̄ p̄missa
 lauatorū emundatio. q̄ tam̄ cū bis comedit̄ usq̄ p̄ nonā differit̄. S̄
 in xlma statū p̄ vii pagit̄. s̄p̄ qd̄e mundis scopis ab elemosinario datis
 & ad hoc solū op̄ utendis. Sciendū ē etiā qd̄ p̄fati ministri in xlma
 & alio tempore q̄tiens p̄ cenā officii defunctorū ē agendū. a con
 uentu expectant̄. n̄ cū maximo ritu agat̄. t̄ breuis alicui de
 functi p̄ q̄ om̄a simul pulsent̄ signa adueniat. aut si nimis sero ē.
 Cisdē ministris licet bis t̄ ter̄ in ebda alios fr̄s rogare. ut p̄ se ser

Hec autem sunt DE UTENSILIBVS COQVINE. uiaz.
 utensilia que nunquā incoq̄na debent de eē. Primū tria
 caldaria. unū ad fabas. alterū ad holera. tertū simul cū tripodā
 ferrea. ut si q̄s pannas suos lauare uoluerit. lexniā facere pos
 sit. Cuppe quatuor. una ad fabas reseruandas. quando fuerit
 ita semicoct̄. altera in qua cadit aqueduct̄. & in qua holera
 prius lauant̄ quā in caldariū mittant̄. tertia in qua scutelle.

quarta ad hoc solū. ut aqua calida in ea mittat̄ ad mandatiū & ad ra-
 surā. q̄ fr̄s int̄ radidū utunt̄. Quā & calefacere debent q̄ in p̄ori sep-
 timana seruerit. Itē quatuor coclearia. unū ad fabas. alterū ad holer-
 ra. t̄cū n̄ adeo grande s̄ mediocre ad saginā exp̄m̄dā. Quartū ē
 ferreū ad focū cinerib̄ coop̄iendū. ad quē cōponendū t̄ distrahē-
 dū ē etiā eidē generis forceps. Itē quatuor paria mancarū. ne ma-
 nieq̄ stamineoz̄ fr̄um de nigredine coq̄ne familiari sordident. Duo
 paria palmariarū que ita romanice appellant̄. manq̄ defendunt
 a calore caldarii. quando reuens ablatū ab igne q̄ quā ē mouendū.
 t̄ inclinandū. Tria manūgiola. q̄ & in om̄i. v̄. feria mutant̄. minimeq̄
 man̄ ad solita t̄gunt manūgia que pendent in claustro. Vn̄ culter
 ad lardū incidendū. & cōs simul ad acuendū. Vna patella ad a-
 quā si op̄ fuerit calefiendā & ad adipē fundendū. Alia que ē p̄mo-
 dica. in fundo minutari p̄forata. ut ipse adeps p̄eam coletur. Vna
 pixis in q̄ sal recondat̄. & unū sermū in q̄ minora queq̄ rec̄dant̄.
 Vna urna q̄ aqua hauriat̄. scopeq̄ due q̄bz caldaria p̄ coctionem
 scopent̄. Due retis abscisiones. q̄bz utant̄ ad ablutioē & scutellarū
 & caldarioz̄. Due tabule ad scutellas. una in q̄ ponant̄ p̄fectio-
 nē ut eūq̄ lauat̄. alia in q̄ diluēulo quando ad p̄fectū debet̄
 eē lauat̄. Duo sedilia q̄ bancos uulgo appellant una sella q̄ dri-
 poda & sumissa sup̄ q̄ ponat̄ cuppa cū holerib̄ quando s̄ in calda-
 riū mittenda. Vna petra etiā maior quā molaris sup̄ quā iterū ponit̄.
 caldarii siue sint fabe siue holerā que administrant̄. Altera sup̄
 quā & alia cuppa ponit̄ de qua scutelle lauant̄ int̄ reficiendū
 Vn̄ follis ad sufflandū ignē. Vnū flabellū uimineū ad uentilandū
 Vn̄ cont̄ ad supportationē caldarioz̄. al̄ ad ignis dimotionē. Vn̄
 canal̄ in q̄ lexua uigū habet̄. p̄p̄ man̄ frequētius lauandas.
 Duo q̄q̄ trigoni ut̄q̄ de trib̄ lignis licet imparib̄ angulis sint facti.
 q̄ in modū ostioz̄ huc & illuc ūsari possunt. In his pendent catene
 q̄bz caldaria suspendunt̄. suspensa implent̄ aqua p̄pe aque ductū.
 & ita deducunt̄ absq̄ labore usq̄ sup̄ ignē. Sciendū q̄q̄ qd̄ p̄ nulla
 necessitate aliud qd̄ coq̄t̄ in coq̄na regulari p̄t̄ fabas & holerā.
 nec etiā siuā gen̄ leguminis. S; si fabe desunt. p̄latū tam cursū &
 p̄l̄modiā ibi cantare n̄ omittunt̄. q̄a multiplex seruiciū n̄ s̄nt eos uacare.
 ut ē foc̄ nutriend̄ aqua ad ablutioē caldarioz̄ & scutellarū calefienda.
 lardus cū holerib̄ coquendū. ac post inde saginā exp̄m̄dā & cetera
 his similia que ipsa necessitas melī docet n̄ p̄mittenda.

Ceterū fabę etiā quando sunt ita nouelle & p̄q̄b̄da delicus cū pipere
 cōdiunt̄ n̄ a fr̄ib; s; a famulis coquunt̄. In ipsa coq̄na regulari scriptor
 tantū si incaustū tēperare uoluerit. n̄ phibet̄. & siq̄s uult calceos
 suos unguere p̄uidet̄ horā cōpetentē id̄ in estate ante p̄mā & in hie
 me ante t̄ciā. & si meridianū n̄ agit̄. p̄ nonā sitam seruitores n̄
 habent ampli' administrare. Pueri q̄q; candelas q̄b; opus habuerunt
 faciunt in ipsa coq̄na cū magistris suis **QVAHQ FR̄ES ANTICIPES**

QUOTIENS cūq; festū aliq̄d in q̄ p̄ uenire **QVAHQ DATŪ 14. V. FERIA.**
 a q̄tuor ē cantandus. in sabbo t̄ indnica occurrit agendū. in .v.
 feria p̄cedente. mandatū ē anticipandū. Tē etiā fr̄s p̄lauant
 pedes & siq̄s podagra t̄ alio morbo ita infirmat̄ in pedib; ut eos
 cōpetent̄ in claustrō abluere n̄ possit. cū licentia lauabit̄ eos in
 infirmary & famul' infirmariū aquā administrabit̄ illi s; postea
 ad mandatū ipsi pedes n̄ lauāt̄. S; hoc sciendū q̄d nec pedū
 lauatio p̄ uēpos statū mutatis diurnalib; agit̄ si tam̄ n̄ ē
 cenandū. Q̄d si officiū p̄ defunctis tunc ē agendū. ut ipsa pe
 dū lauatio debet p̄mitti & officiū seq̄. etiā si ipsa hora hui' m̄
 breuis sup̄ueniat p̄ q̄ om̄ia simul signa pulsari debeant.
 Verū & diurnales facta mutatione in claustrū sunt reportandi.
 q̄a null' n̄ nup̄ minut' debet dimittere. siue op̄ sit siue n̄. q̄n
 a liquidū eos abluat. q̄a talis cōsuetudo ex antiq̄ patrū in
 stitutione tenenda ē magis p̄ humilitate quā p̄ necessitate.
 Nā sunt n̄ nulli nr̄i ordinis etiā tante humilitatis. ut staminea
 sua & alia uestim̄ta nūquā ab alio q̄quā n̄ ase ipsis lauari pati
 ant̄. Soli aū obedientiarū q̄ paliqua necessitate postea sunt
 exituri diurnales n̄ mutant. s; corrigiis infra cōpositis cū eisdē
 mandato etiā ut̄ sunt. Est aū cōsuetudo. ut cū calcei ita in ma
 nib; portant̄. extenso brachio p̄ corrigias colligatas tantū tene
 ant̄. ita ut inter manū portantis & calceos dependentes quasi
 unius cubiti sit int̄ uallū. Lotis q̄ pedib; & diurnalib; aliq̄ntisp̄
 ablutis sic uilibet unguet̄ pedū reserare. hoc in eodē loco debet
 facere. q̄ppe cui tē tēporis cultellū ad hoc solū secū portare p̄mit
 tit̄. s; nulli soccos ibi tē excutere cōcedit̄. His aū pactis n̄ morant̄
 calceos cū cultris ad lectū reportare & mox redeuntes in claustrū
 man' lauāt̄. & si officiū defuncto n̄ ē agendū p̄ cussionē tabule
 ad mandatū. siue cibali ad bibendū si n̄ cenauerit. ad lectionē
 sedente cū sumo silentio expectant̄. Si aū ita aliq̄ndo hiemali

tempore cingit cenantibus ministris pro instantia noctis aduentu
lectio intus haberi potest. accensus luminibus in capto tabulae percus-
sio expectat. Post cenam vero ministrorum et communem bibitionem. inquit
prior a dono abbatis siue licet mandato intus esse. Illo autem siue uolente siue

Inolente prior tam non omittit tabulam percutere. **DE MANDATO FRATRUM. L. XVII.**

SITUR percussa tabula ebdomarum coque quinquagesima septimana seruiuntur
ad lauandum quod seruituri sunt in sequenti ad tingendum pedes se parant. cuncti
capitulum intrant. sicque facto ante et retro sedens abbatem et priorem intrantem
expectat. Prior assurgit erectus super scabellum. abbatem uero intra stando non
non inclinando. Imponentem autem antiphona dono abbatis. et si ipse absens est
armario. illi qui pedes fratribus sunt lauaturi procedunt. tersuri cunctos
peruncti subsequuntur et sic capitulum ingressi. si quatuor sunt utriusque primus et ter-
tius in ordine in dextra lauant parte. secundus et quartus in sinistra. pedes que
lauerunt statim calcem supponere non neglegentes. Quo ordine seruantur
et hi qui pedes tingunt. Dono abbati et his tantum fratribus qui super scabellum aut
super uinculum sedent flexis intra genibus pedes lauant et tingunt. Qui
prius parte sua plauerunt. in altera parte lauantes adiuuant. qui ceteri
se expediunt. Facta autem pedum lauacione simul et manuum quoque extra
capitulum ubi aqua lauanti bus administrabat. per consuetum cuius hoc of-
ficium fuerit inunctum. in eodem loco sibi inuicem aquam ad manus ad-
ministrant. quas tam non tingunt. Tunc etiam ingreditur illis cum bac-
nis ad ablutionem manuum. nullus absente abbate. prior assurgit. et
unusquisque sedens ministrum. aquam expectat. Verum si episcopus aliquis aut
abbas ibi in loco domus abbatis sederit. huic surgenti omnes assurgunt.
et si super scabellum steterit. tunc nec cuncti ad terram descendunt. sed stan-
do super scabellum persistunt. donec confidat. facta autem et manuum lauacione
eodem ordine quoque pedum. si quis ibi non ebdomarum rogat ab aliquo ebdomarorum
uice eius ministrant. ueniens ad locum suum facit ante et retro priusquam
sedeat. Ille uero aquam rogat fuerit exiens ante capitulum in ordine suo
iungit se ceteris sic procedentibus his qui pedes lauauerunt. omnes simul
ante sedem domus abbatis faciunt ante et retro. Tunc tandem sequitur eos et
uersus quod aquam ministrant eis lauanti bus. et ueniens in locum suum
ibi ante et retro facit et ipse. Lecturus autem ad collationem surgens
statim. cum sacrista accepta licentia ad pulsandum exierit. per totam
benedictionem. mox ut cantum finitum esse audierit lectionem
adorat. lecto uno et duobus uersibus prior inuocat claustrali priori
At ille facto ante et retro. suauiter in cessu egreditur ad perueniendum

I

cymbalū cū tam lectū audierit ad uersū. Quē etiā refecto
 rari pari sequitur incessu. Audito itaq; cymbalo. fr̄s ordinate
 inrefectoriū pcedunt. & q̄ in eundo s̄ dextre inclinanti se
 cymbalū pcutienti ipse q̄q; inclinatur n̄se ad pleniū erigit p̄
 quā om̄s p̄transcant. Tē etiā lector eundo inrefectoriū
 neq; p̄m̄s ē neq; si altioris ē ordinis locū suū obseruat. s̄ ordi
 nē q̄ sibi int̄ p̄mos euentu occurrit. inrefectoriū usq; tenet. Ibi
 q̄q; in loco ubi legere debet stans simulū ut tot̄ euentū expectat.
 donec ordinē tenens uno q̄q; quē p̄terit inclinante c̄sident. Ad
 etiā inuuit̄ ei statū ut legat. Refectorariū aut̄ mox ut uocē legen
 tis audit. scillā semel resonare faō. ut audito huius sonitu euersi ac inue
 nes quoz hoc p̄p̄ū ē surgant ad p̄p̄mandū. Quib; cū ipse p̄ut accesserit
 pateras potu impleuerit. & ipsi paululū in ante p̄cedentes collatera
 les c̄stiterint. p̄ximū lectionis uersū expectat. ac tū tādū scillā pulsat
 quōsq; eos ita ut s̄ ordinati ad gradū p̄uenisse p̄spiciat. Tē data p̄sacer
 dotē benedictione. mox q̄ c̄tra p̄orē steterit. ipsi poculū porrigit.
 & ipse paterē suę infundit. Ceterū ceteris p̄p̄inant. incipientes a p̄orib;
 ad utrūq; refectoriū lat̄. postremo in medio c̄sidentib;. Cū aut̄ q̄sq; pa
 terē suę infuderit q̄ntū sibi uisū fuerit iuxta se sedenti ciphū por
 rigit. S; si d. abba affuerit. ipsi soli uasculū in q̄ sibi p̄p̄matū fuerit.
 siue sit phiala siue patera sua cū biberit. ante se ponere licet. sicut
 etiā cuilibet abbi iuxta illū sedenti. t̄ p̄ seipsū ordinē tenenti. Propi
 nantiū pateris ipsi p̄p̄nantes infundunt. Illi aut̄ pacto officio suo.
 eodē m̄ ut sup̄ ordinati ad gradū uementes an̄ 7 retro faciunt. 7 sic
 in locū suū bibituri redeunt. Si q̄s fr̄m̄ interiū sup̄uenerit. lectio
 ne n̄ dū finita. bibendi licentiā accipit. Si q̄b; de potu q̄d remanet
 bibentib;. hoc infundunt iustitū suis. 7 pateras sup̄ponunt in uersas
 finita aut̄ lectione lector ponit librū in sup̄mitate n̄se q̄ ē p̄p̄ior
 sedi suę. Facto q̄q; ante 7 ret̄ librū recipit. 7 ueniens in locū suū
 ante se ponit. sicq; sedens bibit. Demde cū p̄orē uisū fuerit. scillā
 ad surgendū t̄ pcutit. ac eodē in loco stans uersus ad euentū p̄
 nunciat. v̄. Auditoriū n̄. n̄. d. sicq; facta ab om̄ib; c̄sueta inclina
 tione. eo q̄ illuc uenerit ordine. redeunt in eccl̄am. At tam̄ scien
 dū ē qd̄ in hac sola p̄cessionē fr̄s se uicissim poss̄t mutare p̄p̄
 discedentes obedientiaros. q̄ tē inde cū licentiā recedere possunt. Quā
 mutationē non licet in alia p̄cessionē nisi in fine fieri.

Quāno fr̄s infra collationē uiuant.

67
Lxiii

ITEM FR̄S quotienscūq; infra collationē bibunt. hunc p̄scriptū ordinē tenebūt. Quia v̄ id occasio obtulit. quib; fiat tēporib; n̄ debet reticeri. In omib; festiuitatib; quę maximo ritu celebrant. ipso die sc̄o infra collationē bibunt. siue uigiliā habeat ipsa festiuitas. siue n̄. Qd̄ si uigiliā habet. in ea etiā die quę p̄cedit uigiliam bibit infra collationē. si tamen bis tē comedit. Nā in ipsa uigilia nūq; infra collat̄ bibit. Bibit etiā q̄tienscūq; in estate in crastina die ieiunare debent. & insup̄ quotiens p̄ori uidet̄. t̄ p̄p̄t̄ nimium calorem. t̄ p̄p̄t̄ huiusmodi rationabilem causā. & hoc usq; ad id̄ sept̄.

DE MANDATO TRIVOR PAUPERVM.

BREVIS in capto claudit̄ cū his trib; q̄ notant̄ ad mandatū cottidianū. Qd̄ inchoat̄ in capite ieiunii. 7 pdurat usq; ad k̄ nov̄. Om̄i die siue una uice siue duab; comedat̄. agit̄ p̄ cenā. Sane cū uentu eccliam cū psalmo p̄ cenā intrante. q̄id facturū s̄. p̄ minorē chor̄ transeunt. 7 sic se p̄p̄t̄ ostiū in unū colligunt. Mox p̄ uersū finitū tabula p̄cutit̄. & ipsi p̄mi t̄ int̄ p̄mos exeunt. 7 psalmū. l̄. iponunt. p̄br̄ in medio. alii duo hinc 7 inde collatales eundē p̄ cantantes incedunt. Cū aut̄ ad ianuā uentum fuerit. q̄ int̄ uimor̄ ē paululū p̄cedit. ianuā ap̄it. 7 p̄m̄ exit. ac p̄ eū ille alt̄. seḡnte h̄e sac̄dote. sicq; ad locū huic op̄i deputatū p̄gunt. ubi tres paupes inueniunt. iā pedib; nudatis 7 a famulo elemosinam plauatis. Ante q̄s etiā eo ordine q̄ illuc uenerūt. q̄liscūq; sit dies. ueniā petunt. Deinde finito p̄. superior dat locū p̄bro. secedens ipse in mediū. & a Mandatū nouū. in posita pedes paup̄ū lauant. lotos p̄us cū linteo deinde capillis parū t̄gunt 7 osculantur. Qui postrem̄ in ordine ē. linteū idem a famulo acceptū in manū dat sac̄doti. deinde sac̄dos medio. 7 medius extremo. Postea lauatis p̄mū manib; p̄p̄is. ad manus q̄q; pauperū aquā 7 manu terguū p̄bent. Scillula a sac̄dote semel p̄cussa. cessat̄ a cantu. Pulsatur tandē scilla. qua dimissa dicit̄. Benedicite. & benedictio dat̄ sup̄ cibū 7 potū pauperib; dandū. Panis mittit̄ eis in dexterā. pot̄ in sinistra. 7 manus utraq; osculat̄. Deinde mutant̄ se. stant eodē ordine q̄ supra. Inclinant se ad orationē huiusmodi. Ostende nob; d. m. t. E. s. t. Kyriet. X. k. Pat̄ nr̄. Et ne nos. Suscepim; d̄s m. t. In mand. m. t. c. n. Dñs uob̄cū. **OR̄** Adesto dñe officio nr̄e seruitutis. & q̄a t̄. & cet̄a. Facto ante 7 retro. 7 p̄fato psalmo iposito recedunt. Cū aut̄ uenerint ad fr̄s in clauastro sedentes. inclines incedunt. & fr̄s eis transeuntib; similiter inclines aliquantulū assurgunt. P̄uenientes cū ipso psalmo in chorū ad gradū. iterū dicunt dñicā orationē. v̄. Et ueniat sup̄ n̄. Dñs uob̄iscū. **OR̄** Actiones nr̄as q̄s dñe. Dñs uob̄cū. Benedicam; dño

Totū consueta claudit inclinatione: S; sciendū qđ sacerdos ebdđariu
 mensē & ministroꝝ lectores: & quando semel reficit ebdomadarn
 coquing; ad hoc mandatū nūq; notantur: Presbit̄ v̄ etiā ab officio suo
 suspensus sicut & diaconus possunt hoc facere mandatū in sacerdotis
 uice. Conuersus q; cū p̄sbit̄o aut diacono & alio literato hoc factur̄ ē.
 mandatū. in secdo loco si tam̄ ordo suus exigit. notari debet.

EXPLICIT LIBER PRIMVS. Incipiunt Capitula Libri Primj

1

2

3

4

- 5 Modg loquēdi p̄ signa 10
 6 Qm̄do se fr. leuet ad Noctur. 12
 7 De Oratione ante Nocturnos. 23
 8 De psalmis ante Nocturnos. 24
 9 De serouenientibg ad Chorū. 26
 10 Qui ob infirmitatē emanet̄. 27.
 11 Qui post Gloria primj ps. Venit. 28
 12 Qm̄ fr. se habeat sub Horis. 30
 13 De Minorj Choro, podagricis. 32
 14 An quiescendū post Matutin. 34
 15 De Absconsa p̄ excitatioē s̄ndent. 31
 16 Qm̄do Mane surgatur, et qđ fiat 35
 17 Qm̄do sedeat ad lectionem. 35.
 18 De Confessionibg faciendis 36
 19 Quando Vestes Mutanda 38
 20 De Coctura pro lotionē 39
 21 Qm̄do et qndo Vestimēta lava da
 22 De Primis. Non exeūdū ex hor.
 23 De Capitulo Culparū. 41
 24
 25

VIA IN SUPERIORIS LIBRI DE

SCRIPTIOE PRIORVM DE VITIIS DISCIPLINA
ac deinde de relijs cōsuetudinib; nre institutis. max-
ime infra claustru limite cotidie agendis regulā dedim.
nē qđ restat de singlis singlorū obedientis foris uel intus

neces- sarus in scdm librū distinguim; Et quia omis obedientie nre
caput & magistrū ut pote xpi uice positū a bbate credim; ipsū
in hui' uo luminis exordio de electionis ei' diligentia ac de ipen-
denda electo reuerentia locuturi pponimus. Exeue ēfatio.

D	De electione speciali & ordi- natione dōni abbatis.	xx	Quōdo chorus ab ipso ut aiunt te-
ii	De generali officio dōni abbat.	xxi	Quom frī in singulis festis notare
iii	De culpa gūori.	xxii	De scriptorib; <i>debeat</i>
iiii	De alus generib; correptioni.	xxiii	De custode ecclē: <i>scu agar</i>
v	De frē q sponte sua de monas- terio egredit' t'picit'. <i>scda.</i>	xxiiii	De portario ecclē:
vi	De p'mouione frūm i ordine:	xxv	De ebdomedario ecclē:
vii	Itē de dōno abbe. <i>debeat.</i>	xxvi	Quom ad singlas horas pulsare debeat. <i>qđ aliud huimodi offi-</i>
viii	Que ordine seruet dōn' abba qm do i cella nouitioꝝ comedit.	xxvii	Itē de apocrisario.
ix	Quōdo & ad que officia notari	xxviii	De hostiis faciendis. <i>lauandis.</i>
x	De eligendo abbe ad aliū locū ac de reuerentia eidē exhiben-	xxviiii	De corporalib; siue alus huimodi
xi	De ordinando pore. <i>scūtu.</i>	xxx	Itē de apocrisario.
xii	Que reuerentia ipsi ipendat' & qđ sibi facere liceat. <i>tn.</i>	xxxi	Qđ agat' ut surgente tēpestatē.
xiii	De suffraganeis poris qđ decand appellam; q ordine ipsi t' alu	xxxii	De kamerario. <i>uestimto t'buat.</i>
xiiii	qđ ex t' benedictionē accipiant & qđ se in uia habeant.	xxxiii	Qđ unicuiq; frī singulis annis de
xv	De cōmuni ordine de uia rede-	xxxiiii	De frē q seruat rasoria.
xvi	De claustrali pore & ei' adiutore.	xxxv	De rasura frūm.
xvii	De circatorib;	xxxvi	Que sint uices radendi.
xviii	De pueris	xxxvii	De balneis frūm. <i>lotō recipiant.</i>
xix	De iuuenib; & eoz custodib;	xxxviii	Quando qm frī panno suo nouit
		xxxviiii	De cellarario.
		xl	De gnatario.
		xli	De custode uini.
		xlii	De decano uille.
		xliiii	De hortulano.
		xliiii	De opere manuū.

- xlvi De refectorio. *sonus.* **Lxxiii**
- xlvi De suscipiendis cu pessione p.
- xlvii De ostiario. id custode hospici.
- xlviii De elemosinario. *maria auduit.*
- xlviii De his q cursu regularē ad scāo. **I.**
- l De capellano. *s. marie.*
- li De infirmario siue infirmis.
- lii Quo ordine infirmo in lecto iacenti cursus carret.
- liii Itē de infirmario siue infirmis.
- liiii De famulis q infirmis obsecunt.
- lv De frī que nocturnas infirmitas t in die occupauerit. siue de eo q de infirmitate euauerit.
- lvi De unctione frīs egrotantis.
- lvii De unctione dōni abbis.
- lviii De ^{frē} ad extrema ueniente. y de uigiliis circa eū agendis.
- lviii De eode cū obierit.
- lx Quando qm sepeliat. *sendis.*
- lxi De eo q in aliq cella nra obierit.
- lxii Qd fiat in cellis nris p eo q apud nō t alibi obierit. *claustrū obierit.*
- lxiii De eo q subita morte qd absit ext.
- lxiiii De duob; t t; forte partū sepeli.
- lxv De abbe ab hē uita migrante.
- lxvi De frē q in al. obierit y i lectu. ē sepeliendus.
- lxvii De eo q sepeliendus ē in aliq die illoz triū q pascha an cedus.
- lxviii De eo q sepeliendus ē in rogationib;
- lxviii De eo q sepel ē qndo cadere debem.
- lxx Quali breues mittende sint.
- lxxi Qd sine dilatione agendū ē offi cū defunctorū supueniente breui p frē nro. *functus.*
- lxxii De familiarib; nris uiuis & de

De omib; fidelib; defunctis. *Exeuc cartua*
INCIPIT LIBER SECVS.
DE ELECTIONE SPECIALI ET ORDINATIONE DŌNI ABBIS

LECTIO
 DŌNI ABBATIS HOC
 HABET QUASI LEGITIMUM SEMPTIMUM. QD AD EAM NULLUS MORTALIU INT EE SOLA PRETER EOS SOLOS QUI FT ECCLIE NRE PFESSI. Ergo in pms resp

sa sedulis omniu frim precib; studiosissime do comendat. ac deinde coadunato senioꝝ consilio de ipsa electione tractatur. & quomodo scdm dm fieri possit tota intentione pquirat. Cu aut ad actionē ipsius electionis uentū fuerit. pmo totus cunct se in ipso capitulo pternit. & de canticis xv. graduū. vii. prima decantat. sequente oratione dnica. Et ipse por alus adhuc pstratus se leuans. pmissō v. Ostende nobis dne. m. r. hanc dicit or. **A**ssumus dne scē spē. assumus quidem peccati in manitate detenti. sed in nomine tuo specialiter aggregati. ueni ad nos. & esto nobiscū. & dignare illa bi in cordibus nris. doce nos quid agamus. quo gradiamur. & ostende qd efficere debeam. ut te auxiliante t in omibus placere ualeamus. Esto salus & suggestor & effector iudicioꝝ nrorū. qui solus cū deo patre & eius filio nomen possides gloriosus. Non nos panaris peribatores esse iusticie. qui sumam diligis equitate. ut

in sinistrū nos non ignorantia trahat: non fauor inflectat: non accep-
 ti muneris uel psonę amor corrupat: sed iunge nos tibi ueraciter
 solius tue gratię dono ut simus uite unū. & in nullo deuiemus
 a uero: quatinus in nomine tuo collecti sic in cunctis teneamus cū
 moderamine pietatis iusticiā. ut & hic a te in nullo dissentiat
 sententia nr̄a: & in futuro p̄bene gestis consequamur premia eterna
 qui solus cū deo patre & eius filio uiuis & gloriaris de p̄ omnia sc̄la sc̄lorū.
 Respondet tantus amen ab om̄ibus. Quos iterum confidentes prior
 cōpellat: suadens ut de p̄sentia diuine gr̄e nequaquā dubitent. Lo-
 quit̄ etiā non nulla cause & tempori consentanea. Inter hec siue
 ipse prior: siue alii senior cuius animā timor dei possideat monetur
 & rogat̄ a ceteris maiorib; ut primus edicat: quid de gerenda electio-
 ne sentiat. Si de eo quē p̄mū nominauerit: pars aliqua fr̄um dissen-
 serit: in sequentē uel si opus fuerit usq; in terciū diem differtur: & in-
 terim ieiunius orationib; & elemosinis instantius sup hoc dei miseri-
 cordia inuocatur. Tandē uero sc̄dm regulā sc̄i b̄te & e d̄i electo ab-
 bate: in ipso capitulo imponit p̄or: ā. **Confirma hoc d̄s.** Cantatur. **Ps.**
Exurgat tonans. & sic deductur in eccliam. Ibi iacet p̄strat̄ ad gradū do-
 nec finit̄ & a. cū or̄ dn̄ica. dictoq; v̄ Et ueniat sup. n. m. t. d. Saluē eū or̄.

Actiones nr̄as: surgit. accedit ad p̄ncipale altare. & accipit inde p̄se pa-
 storale baculū. statuit̄ in loco dōni abbis. imponit̄ ym̄n Te d̄m laudam.
 & c̄sequit̄ incipit custos pulsare ad classicū. Eadē etiā hora ad sc̄dm p̄dicti
 ym̄ni uersū singuli fr̄s ueniā petentes incipiunt eū osculari. Quo facto. cu-
 ncti cū ipso reuertunt̄ ad cap̄m. om̄sq; obedientiarū monast̄r ponunt clauē
 suas ad pedes ei. & ipse p̄cipit eis dē ut recipiant eas. Postea cū p̄ime oportunū
 fuerit. inuitat̄ ep̄s ad benedicendū eū. His breuit̄ p̄libatis de electione dōni abbis.
 dicat̄ qd sine p̄sonali acceptione generalit̄ p̄tinet ad ordinē nr̄m. & ad illū
 q̄cūq; officio funet̄ fuerit abbatis. **De generali officio domni abbatis.**

Domno abbi in om̄i loco ut dignū ē singularis reuerentia deferit̄. In
 mū in ecclia quādiu scilla pulsat̄ ante noct̄nos sup m̄iam sedilis sui
 si op̄ habet q̄sct̄. fr̄ib; tam̄ interi solito more inclinatis. Si aut̄ p̄cūben-
 do oratur: ipse infra p̄dictū spaciū sup formā iacet. & tres orationes ibidē
 fac̄. Nullus in choro iuxta eū in sedili p̄ximo stat. n̄ abbas aliq; quilibet
 tam̄ p̄pe illū stant̄ b; locū uicissim sedendi dat. Quotiens antiphā impo-
 sita inclinat. om̄s q̄q; cū eo inclinant. inclinant etiā q̄ndo ueniā pe-
 tit p̄ hoc si fallit̄ in uerbo aliq;. Si aliquādo cū lectori benedictio danda
 ē dormitat. q̄ ei p̄xim̄ sedet honeste exeat. Quādiu ē in cūuentu semp

II.

N

ad viii. t si hoc breue e ad viii. R notat. & ad xii. lect. Ad qua incedenti uniuersi
 assurgunt. nec sedent donec ipse ptransat. Ne aut ppt illu de analogio reuer
 tentē denuo surgere debeant. finita lectione sursum ibi morat. usq; du surre
 xerunt ad sta. p. R cantati. Tunc rediens ante sedē suā fac ante & retro sic &
 pus. In trib. aut ante pascha noctib. ad vi. R. & ad viii. lect notat. Si qndo
 t oia. t quedā R cantant ad gradus. qd ipse cantat cantat in sede sua cu con
 centorib. suis. iuxta eū si fieri potest. sin au. retro stantib. Quo cu illis finito.
 de sede paululu pcedens fac anjret. S. & cantor pus ad eū uenit. pnunci
 ans siq; A e ab ipso imponenda. t R cantandū. Qd si ipse cantare. t A impo
 nere noluerit. t etiā psens n fuerit. idem cantor uicē ei in hoc agit. Ip
 se etiā causa monendi ad eū accedit. si ad lectionē eū n uenire pspexerit.
 Ad ei curā ppe respic ymnū Te dñm laud. aut p se incipere. aut alu iuxta
 se stanti id iniungere. Qd si neglexerit. tē por incipit. Ad eū qq ptinet.
 ut legat euanglm qtiens p noctnos e legendū. & ut tē in alba in chorū
 redeat. si talis e festiuitas. ut altaria incensare debeat. Tē in quā solus & al
 ba tantū induit incensat. si in tali e festo qe ab alio sacerdote ita incensa
 ri debeat. Tē etiā ad sedē suā incipit ant sup canticū euangelii ac p ea
 thus ibidē imponit. At si tale e festū q cappa indui debet. infra ymnū
 ad eā induendā in uestiariū uenit. & si ant n uult incipe. ibidē thus
 imponit. Si v A e incepturus. denuo ad sedē suā redit. ibiq; p inceptā
 A illud imponit. Ubi notandū. qd qtienseūq; solus incensat. siue sit
 in choro siue in uestiario. sacrista ei acerrā & seruator thuribulū appor
 tat. Sup canticū euangelii n ampli n in xru t A imponit. Sacerdos ob
 laturus incensū. pus ad eū portat si e in choro. ut p ei manū in thuribu
 lū mittat. tē diacon ante euanglm. Id ipsū facit q tenet chorū ad of
 ferendā. etiā si don abbas tē cantet missā. In capite ieiunii si psens e.
 ex c̄suetudine fr̄ib. cineres imponit. qd & ipse p ea a pore accipit. sic &
 sacerdos. si donus abba n adert. Quicūq; de suis p̄fessis n sit abbas ipsū
 osculat. & ante & p ea ueniā petit. n ad missarū solēnia sit. In medio
 dormitorio e lect ei ppe crucifixū. Sonitū ipse facit q fr̄s diluculo exci
 tant. Qui si aliqndo solito diuti dormit. por p eo sonitū fac. Si ipse psens
 e qndo ad caplm pulsari debet. p se si uult pulsat. Si aut psens n e n de
 bet pulsari. n pnunciet illi. In si uult in p̄mordio int ee. & si aliq ex man
 nis solēnitatib. instat. capellan ei anteq. scilla dimittat in minorē chorū
 diuertit. ibiq; donec cūent pcedat subsistit. & tē pastorale uirgā iuxta
 introitū chori iugit positā accip. & ante lectore caplm ingredit. atq; ad
 dexterā doni abbis ponit. finitoq; caplo illuc ubi pus accepit reponit.

7

ad surgendū

Quandoquē eo p̄sente nom̄ ei fr̄s in breui recitari audierint. om̄s q̄tū
 ipse. inclinant. Finito sermone. si talis excessus in sacram̄tis sibi forte ac
 cidit q̄ndo missā celebrauit. scilicet si unū sine aqua. & aquā sine uino. p̄
 sanguine dñi c̄srauit. & si q̄d de eisdē sacram̄tis cecidit ubi n̄ debuit. aut si
 aranea & tale q̄d in sanguinē d̄ cecidit. & si q̄s corp̄ d̄ bis accep̄. hoc m̄ age
 re incipit. Primū sedendo cū om̄i humilitate se accusat. seq̄ a fr̄ib; sup
 hoc adiuuari postulat. Quo audito. ministri q̄ ubi idem excessus c̄tigit
 ministrauerant. surgunt & petita uenia in stamineo iudiciū accipi
 unt. Illis v̄ ad sedē suā redeuntib;. om̄s sacerdotes officiū missē cele
 brantes ueniā petunt. De quib;. septē q̄ sibi uident. & octauū uice sua
 eligit. & hos sic & ministros iudiciū subire fac̄. finitoq; cap̄to p̄ psalmō
 Yerba. m. cantant. vii. psalmi penitentiales a fr̄ib; p̄stratis. n̄ sit dies
 paschalis. & dicunt h̄c or̄. Concede. n. f. Ineffabile. & c̄raudiq;. sup̄p̄t.
 p̄missis his. v̄. Post partū. v. Adiuua nos d̄. Adiuuato etiā v̄ jor̄ de pa
 trono. Yerū q̄a p̄dicti excessus n̄ solū abbi. s; & aliis fr̄ib; diuerso modo
 possunt euenire. quā diuerse etiā emendent. n̄ ē reticendū. Si de san
 guine d̄ aliq̄d ceciderit sup̄ corporale. rec̄dendū ē ipsū corporale. aelo
 co reliq̄arū seruandū. Si sup̄ pallā altaris. incidenda ē particula ipsa.
 & p̄ reliq̄is seruanda. Si sup̄ casulā. similiter agit. Si v̄ in trā. lingendus
 & ext̄gendus. atq; radendus ē locus. siue sit lapis siue trā. ipseq; pul
 uis in sacario & in piscina rec̄dendus. Is autē cui talis accidit negligē
 tia. ante cap̄m stamineū suū ita dissuit. ut si dōno abbi placuerit.
 nudus suscipe iudiciū parat̄ sit. Qd̄ autē ita se p̄parat. & si c̄suetudo n̄
 sit. tam̄ nemo rephendit. Post h̄c agit qd̄ de ministris & sacerdotib;
 & de. vii. p̄dictū ē. Si autē de corpore d̄ sup̄ altaris pallā aliq̄d ceci
 derit. pars illa n̄ incidit. s; uino tantū ablutit. Ille v̄ cui h̄c negligē
 tia c̄tigit. ueniā in cap̄to petens. cōpetens sup̄ stamineū iudiciū acci
 pit cū illo p̄ cui incuriā tale qd̄ accidit. Si v̄ dñicū corp̄ in trā ceciderit.
 simili p̄oma m̄ agendū ē sic sup̄dictū ē de sanguine d̄. Qd̄ si in sanguinē
 musca & aranea & tale qd̄ ceciderit. qm̄ talis res n̄ sine piculo potest glut
 tiri. nā necesse ē aut uomitū aut ipsā mortē subseq̄. ut iā p̄batū ē. ig
 ne cremandū ē. Satisfactio autē huiusmodi casus in arbitrio p̄sidentis ē. quo
 scilicet illi cui hoc euenit aut iudiciū accipe. aut psalmos canere iubeat.
 aut etiā publice elemosinas dari. & in c̄uentu psalmos. p̄ut sibi uidetur
 decantari p̄cipi. Sciendū autē q̄a q̄ndocūq; alicui fr̄i aliq̄ de istis
 negligentis p̄ cap̄m c̄tingit. nequā em̄datio differat. s; abbi sine
 q̄ nūquā huiusmodi res tractat̄ si ē in claustro. intimat̄. maxq; ad euocandō

Qd̄ agendū sit
 si forte negli
 gentia aliq̄ in
 corpore & in
 sanguine d̄
 euenit.

De frē

fr̄s tabula pcutit. Quotiescūq; dōn' abbas ad capl̄m uenerit. nec ab aliq; ue
 ma illic pet̄t. nec q̄squā inclamat. donec siq; illa uice dictur' ē finierit.
 Si q̄quā p̄fect' fuerat. & interī aliq; fr̄m n̄r̄oz obierant. p̄ reditū suū ad
 p̄mū capl̄m ab armario ē admonendus ut illis indulgentiā exoptet. Si
 fr̄m aliquē incarceratū inuenit. quē digna penitentiā p̄testimonio p̄or'
 & senioz quos ipse p̄or ad eundē direxerat. de carcere liberari exposcit.
 hē pet̄ta. p̄eo uenia ab eisde seniorib; iubet dissolui. & in capl̄m adduci.
 q̄ ut cor penitens ueniā petendo demonstrat. iubet eū in ultimo sedere.
 aut etiā si uidet' de eadē noxa om̄ino liberū ēē. Si q̄ndo infra sermonē
 ad capl̄m accedit. p̄usquā ille finiat' n̄ introit. Intrans aut' si fr̄m in iu
 dicio stantē t̄ etiā exutū inuenit. hē p̄or mox sedere fac̄. & si talis negli
 gentia ē q̄ n̄ sit lenit' dimittenda. dic̄ ei. h̄c sessū. & p̄ea redite. Qui reuer
 sus. p̄funde inclinat. Hoc aq;libet obseruat. q̄ hoc modo ire & redire iu
 bet. Adei' introitū fr̄s assurgunt. & erecti ante scabella donec p̄transe
 at c̄sistunt. Si de aliq; c̄suetudine dubitat. q̄cqd ille cōmuni senioz
 c̄silio inde diffinierit. dec̄to q̄si. p̄lege tenet'. Nā hoc oportet seniore'
 q̄ntū in ipsis ē p̄uidere. ne unquā p̄eū ulla c̄suetudo n̄ in meli' trans
 mutet'. Qd' si ipse absq; fr̄m c̄sensu aliq̄m c̄suetudinē sic immutat
 ut p̄modū p̄stare n̄ ualeat. humilit' inde ē admonendus. & q̄cqd sup
 hoc cōmunit' ac̄uentu tenendū decernit'. in hoc iuxta maioz traditionē
 c̄sentire n̄ morat'. Ad illū q̄q; solū respic̄. n̄ solū maiores obedientiaris.
 uerū etiā q̄sdā eoz adiutores c̄stituerē. uerbi gr̄a adiutore' p̄mū custo
 dis eccl̄e. kamerariū. cellarariū. magistri nouitioz. infirmariū. armariū.
 Ipsos tam̄ obedientiaris. sic & cui libet celle p̄ore' p̄or sola necessitat'
 causa potest de obedientis suspendere. si forte dōn' abbas t̄ tādū ali
 bi morat'. t̄ adeo remot' ē qd' legationē ad eū n̄ potest dirigere. Tali'
 aut' necessitas cogit eū quēlibet eoz de obedientia susp̄ere. siq; tale cō
 misit qd' p̄se absq; dōno abbe em̄dare n̄ possit. Adiutores v̄ p̄dictos
 p̄simili t̄ etiā minori necessitate potest mutare. absente abbe. Cui
 soli etiā ē repositū. ut quēlibet fr̄m mittat in culpa' ḡuore'. Et h̄c

ē huiusmodi. *De culpa grauiori.*
 .III. **F**RAT' q̄ c̄tumax. aut inobediens. t̄ in aliq; c̄trari'. s. regule exi
 tert. hic q̄q; sedm̄ regulā ē tractandus. Qui v̄ aliq; tale crim̄ ut est
 furtū t̄ sacrilegiū incurrerit. sentiens illud ita publicatū ēē. ut n̄ pos
 sit tanti sceleris reclamatiōē effugere. dōno abbe. capl̄m tenente
 pet̄t ueniā sua sponte. deinde lam̄tabilit' p̄ferit' in q̄ lapsus sit
 crimine. Aq; cū audierit. ite. exuite uos & discalciate. & reuertā

mini sic mos e. erit. pcedente cu kamerario in auditoriu. Ibi eo adiu
 uante. pmiu pedes denudat. capitiu qq. staminei sui dextra leuaq in
 cisione laxat. ut brachia p ipsu ualeat extrahere. & stamineu cu mani
 eis circa femoralia ligare. Non tam auferit ab eo cultellus neq. cingulu.
 Accipit manu dextra iugit ibi iacentiu uirgaru manipulu. ab ipso
 kamerario te ad pnsens colligatu. & in leua cuculla decenti coplicati
 one pendent. & kamerario pcedente ita uenit ad respectu doni abbis.
 ac uirgis cucullaq. ante se positus. uenia petit. Iussus ut surgat. sedet
 ad tra. & cuculla sup genua ponit. Verberat qntu uidet dono abbi. De
 inde iussus ut se induat. ita sedens cuculla nudo corpore induit. & sur
 git. Post hec iubet exire ad induendu. Comitatur eu q. & sup. Redien
 discalcia. iteru se psternt. Cu audierit a dono abbe. fr. estote ingra
 uiori culpa. ptiu caput flectit. capellu induit. qd. & postea n. abstrahit
 quadiu in tali sententia fuerit. n. qndo ante ostiu ecclie se psternt.
 Te eni paru illud detrahit. Deinde ad designatu talib. locu tendit. p
 seqnte eu fr. euit a dono abbe comittit. In pdicti au auditoriu occiden
 tali angulo qda e mansiuncula ad huiusmodi frs recipiendos tante
 qntitatis. ut uni sufficiat homini. & e iugit a kamerario serata. n. qndo
 aliq. tenet grauiori culpa. Te tantu noctu a custode suo claudit. si su
 spicio fuge in eu habet. Ante qua edicula fr. iste ppe custode suu sedes
 morat. donec finito capto max. plemosinariu si op. e scopet. & iunco
 sternat. Ibi iugit manet. s. discalcia. & absq. custodia. Ibi sup iuncu
 dormit & reficit. Nullus ei loqt. n. fr. pdict. Ille eni de singlis q. sibi st
 agenda debet eu pmonere. & in tempore sue refectionis q. st. necessaria
 administrare. In qua hora. & qntu don. abba pcepit de pane siligineo.
 & iusticia ei cu aq. & patera illi apponat. n. p. fat. pat. aliqd. p. mia ei sup
 impendat. Qualiscuq. au sit ei relectio ad ea n. phibet man. abluere. s.
 neq. msale neq. msa pmittit. habe. Lib. ei n. benedicit. Reliqe cibi eidem
 & pot. si n. e aq. singularit. absq. frum fragmtis paupi alicui tribuunt.
 P. corporali necessitate licet ei ad infirmaria ire. Ad oms horas ante ec
 clam uenire pusq. instans hora sit incepta obseruat. & te uenia peten.
 ppe ostiu stat. t. si e infirm. sedet. donec euent. kyrieet. incipiat. Te so
 loten. se psternt. & p. collam surgens. capellu reinduit. donec itu p. psat.
 familiares se. p. st. nens illud abstrahat. & te se n. leuat. donec si frs debet
 exire. oms exierunt. Ad ambas missas manet in angulo capli. De indu
 stria don. abbas iubet aliqs. seniores ad eu uenire. q. eu exhortent. ut qcqd.
 ei correptionis teporalit. fuerit irrogatu. totu. habent. gtu. ut diuine

N

3

clementie possit reconciliari. Et cum usum fuerit dono abbi. recordat etiam cum eisdem
 senioribus ut ipso reo in primo capto ueniam petant. maxime si uere sint
 exprobrati et testari possunt. quod pro reatu suo spiritum habeat tribulatum. cor contritum
 et humiliatum. Quod cum audierint. fratres renunciant. Ad primum uero capitulum eis ueniam
 pro petentibus ac penitentiam ipsi coram annunciantibus. adiungit et suas preces
 conuenit. Annuit abbas ut faciat cum illo misericordiam. et mittit pro eo. Potest autem talis
 esse frater qui non plus una nocte in huiusmodi sententia dimittat. Nam quodlibet circa eum
 sit agendum. ex ante acta eius conuersatione. et presenti penitentia abbati est colligen-
 dum. Missis autem pro eo prore et kamerario. nudat se eodem modo quod et superius. et ueniens
 iterum uapulat si uidet dono abbi. sicque cuculla induta. ad pedes eius et om-
 nium fratrum puoluit. primum ad eos qui ad sinistram domus abbatis superius sedent.
 deinde in dextera eius parte. Postea reuertens ad eos qui super scabellum sedent.
 eundem seruat ordinem. Quo facto. iterum ueniam petit. iubet exire ad sem-
 duendum. Comitatur eum solus kamerarius. Induit et calciat reuertit. et iterum
 ueniam petit. lubet ut ultimus sedeat. Hic est ultimus omnium est in omni loco. Si
 uel sit literatus siue non. semper ad parietem est ultimus in choro. super scabellum in
 capto. ad mediam mensam in refectorio. Interi non comunicat sic etiam nullus
 ex quo cuique culpa sit ultimus. non uenit ad pacem. non osculat textum euangelii. In
 ecclesia nec ad lectionem nec ad cantum notat. ad coenam tantum seruit et ad
 mandatum fratrum. triumque pauperum. non tam in loco sacerdotis. De cetero nulla
 obedientia interi illi iniungitur. Post singulas horas ueniam super genua pe-
 tit. nec tam propter hoc se ad altare uertit. Numquam albam induit. non processio
 in albis agenda sit. Quando autem est sine alba in choro. a pariete pro nullo
 alba et cappa induto interi dimouet. Hec singula cuiuslibet quecumque ex causa
 in ultimis posita sunt obseruanda. excepta qua predictum ueniam pro horas
 petenda. que prope hunc de qua agimus est ascripta. In processu uero temporis aliquis se-
 niores humiliter rogat sed tam absque ueniam. ut intredant pro eo. Numquam enim
 aliquis in conuentu. neque in ipso capto huiusmodi intercessionem cum ueniam querit.
 Idem seniores autem cum primum potuerint. pro ei omni moda solutione deprecari
 non differunt. si tam eius intimam penitentiam prospererunt. Nam pro fratre tales excessus
 in usu habente. non tam cito ut soluat. dono abbati aliquando suggerunt. Ad
 quorum postulationem predictus pater solet respondere. pro penitentis querita-
 tem nouum exigere. Nam talis esse potest que ad primum capitulum restituat in
 pristinum locum. et talis cui id fieri nondum salubre esse decernat. Hec autem
 intercessio quatuor modis fieri solet. Nam aliquando seniores qui prius pro eo inter-
 cesserunt dono abbati ne obliuiscatur in capto ad memoriam reducant. aliquando
 uero contingit. ut predictus frater de aliquo parua negligentia reclamet. sicque data

occasione tā ab eisde seniorib, quā acetis frīb, p illo supplicat. aliquādo
 aut p sēte abbe petit ueniā spontanee. ut eo oportuni frs, p eo possint
 uicēdere. aliquādo v̄ euentt. ut ipse. d. abba uocet eū ut surgat & in mediū
 ueniat. nullo admonente. Quo ueniā petente. loq̄t̄ cōsentanea & cause &
 p sone. & reddēt ei p̄stinū. t̄ si placet inferiore locū. Cadit ad pedes ei.
 sic etiā q̄libet tā in ecclā quā in caplo. si q̄ndo eū p̄mouert ad locū alti
 orē. Qd̄ si ipse impedit̄ id p̄ori cōmiserit. & ille in caplo fr̄i rē indicaue
 rit. p̄mot̄ pedib, illi' ilico puoluit. & quāuis deinceps nullā ab alius se
 parationē patiat̄. tam si fuit fr̄um cōfessor. t̄ ad sacros ordines p̄mot̄.
 neq̄quā his officis fungit̄. n̄ ei p̄modū p̄bone uite meritis a dōno abbe
 ccedat̄. & si int̄ sc̄lares de aliq̄ crimine publicat̄ fuit. nusquā ampli' ext̄
 claustrū mittit̄. n̄ tā sc̄e iuste uixerit. qd̄ ei deinceps bene credi possit.
 Qd̄ si in alio loco q̄ apud nos tale qd̄ p̄petrauit. illuc iā ampli' n̄ redibit.
 q̄liscūq; testimoniu fuerit. & q̄ntūcūq; senex sit. si q̄ mala in eū suspicio
 fr̄um fuerit. tādiu lat̄nā sub custodia portabit. donec p̄sumā humilita
 tē sc̄amq; cōuersationē inde absolui meruerit. Hec hacten' de illo q̄ dōno
 abbe domi cōsistente lapsus ē in crim̄ capitale. Qui v̄ illo longe remoto
 de tali culpa int̄ fr̄s publicat̄ fuerit. si sacerdos ē p̄or eū suspendit ab
 officio. ab obedientia quācūq; tē habet. a corpore d. & acetis hui' modi.
 reliq̄ differt usq; ad abbis p̄sentia. Id ipsū obseruat p̄or ad quālibet
 cellā. si tale qd̄ ibi euenerit. & insup ipsū fr̄m ad p̄ncipalē locū t̄
 p̄se t̄ paliū adduc̄. sic & illū q̄ de fuga redit. hē enī nec in claustrū ibi
 dē admittit. Si q̄s v̄ n̄r p̄fessus accōmodat̄ abbi q̄ ex n̄ris in alieno mo
 nastio ē p̄fect̄ tale qd̄ cōmiserit. hē idem abba sc̄dm cōsuetudinē cor
 rigit. & tam si ē de fuga reūsus. cū p̄mū ad nos uenerit. neq̄q; in clau
 strū absq; solita satisfatione recipit̄. etiā si dōn' abbas in illa p̄ori sa
 tisfactione affuit. n̄ forte ipse eundē uestitū recipi in audientia fr̄um
 decreuerit. Adduct' aut̄ ad nos ille q̄ alibi crim̄ capitale cōmiserit. sic
 mos ē benedictionē acceptur' siue dōn' abba domi sit siue n̄. clau
 strū max ingredit̄. Si v̄ domi n̄ ē. p̄quā reūsus fuerit. idem fr̄ neq̄q;
 in p̄sentia illi' uenit. s̄ interī in infirmaria cōmorat̄. donec ipso iu
 bente p̄pore & kamerariū exut' in auditorio nud' in caplīm p̄sen
 tet̄. Qd̄ si dōn' abbas in monastio ē illo adueniente. licet interī in
 cōuentu sit. n̄ tam p̄us ante eū uenit. quā ad caplīm ab eo p̄clamat̄.
 sicq; petita uenia. p̄scriptā p̄ma de ḡuori culpa disciplinā experit̄.
 Hec em̄dationis lex quā dixim' semp̄ obseruanda ē in hui' modi lap
 sib. n̄ qd̄ dōno abbi clā allatū fuerit. ipse etiā clā tractare uelit.

quod talis cause tractatio in eis soli pendet arbitrio. Si quis autem de gravi culpa in
clamat negauerit. sicque res indubium uenerit. consuetudinali iudicio id
feruente ad comprehensanda a caplo differit. secretoque probata tunc illuc referre
excepto solo crimine fornicationis. Quod quidem cum propter scandalum non recla
mari. sed dono abbi. et eo absente pro secreto solet intimari. si ab aliquo
indiscreto reclamatur. simili etiam probationis occasione a caplo differendum est.
si quomocumque probatum nunquam illuc est referendum. ea uidelicet ratione. ut si reus
inuenitur fuerit. hoc secreta distinctione experiat. quod in publica confusione
non sibi. sed ceteris pareat. Hanc etiam probationem pro fac. dono abbe non longius
remoto quam est tibi bidui. *De alijs generib; correptionis.*

.III.

SUNT autem apud nos adhuc & alia genera correptionis. que non solum
dono abba fac. sed etiam si opus fuerit prior eo absente. Nulla enim mona
choz ecclesia tantum debonestat propter quod tale quod ab aliquo fratre committitur. quantum
propter hoc si quod nequit perpetratur. negligentem absque digna emendatione dimit
tat. Idcirco si quis de aliquo flagitio foris claustrum commissum diuulgat in po
pulo. in presentia quoque populi solet emendari. ut qui ei excessum cognouerit. cogno
scant etiam emendationem. *De emendatione uidentibus.* & maxi
me in media platea eisdem loci in quo commissum est. nudat ligat & uerberat. Et
quauis hoc districtissimum genus correptionis & confusionis sit. peccata tamen in princi
pali loco grauiori culpe subiacebit. At si culpa sua non est de grauioribus malis. sed
forte ut cum aliquo inhoneste in audientia populi extendit. pro huiusmodi
cum uenerit dies dominica. & alia festiuitas que feriat. populi euentu celebris
ad introitum misse matris concurrente ad ecclesiam. stat ipse nudis pedibus prope forem
ecclesie. & unum codicem grandiusculum tenet in manu. Capellum uero non induit. ut
ab omnibus agnosci possit. Neminem loquitur intranti et exeunti. Unus enim fa
mulus semper est iuxta illum qui dicit interrogantibus propter quod talis ei peniten
tia sit iniuncta. Nec recedit inde quisque missa finiat. Quod si quis inobediens
& rebellis aliquomodo fuerit in caplo. fratres ex more non expectant ut precipiat
comprehendi. sed ipsi utro continuo irruentes comprehendunt. & inuitum expo
liant. & si uidetur pro licet antea uerberatum. iubet uirgis acriter cedi. in
super quoque in bogas. et in carcerem mitti. quod consuetudo non est tunc etiam si dono
abba in monasterio sit. Si si in eundem ad carcerem aliquis rebellionem osten
dit. solum eum minus timent. In carcerem uero mittentes. prius auferunt ei cingu
lum cum cultello. Ibi quoadiu iacet nihil de cibo et potu gustat. nisi quod dono
abba. et illo absente pro iusserit. Carcer est talis in quem cum scala descen
dit. nec ostium nec fenestram habet. De bogis quoque sunt quedam leuiore. quibus
inclusus in dormitorio dormit. & ad processionem non deert. & in super in

*De eo qui rebellis
& inobediens sit*

De bogis.

nocte latina portat. quedam vero quiores. ita ut inclusus dormitorum ascende
 non ualeat. sed in infirmaria cum custodia dormiat. Quod si inobedientiam suam fo
 ris caplum aliquo modo monstrauerit. statim iubente dono abbate tabula percussit.
 quod est signum eueniendi. propter hoc ut itum uerberet. Potuit & tale quod tam pro
 sumptuosum in presentia loqui donum abbas et etiam poris. ut propter hoc etiam non minus
 tabula percussit. ite percipiente d. abbe. In huiusmodi ergo non re. sed solo nomine
 monacho. non ordo seruandus. non abbas commiseratio. non seniorum compassio adhi
 benda. sed corporalis districtio tadium est exaggeranda. quousque hoc uolunta
 rie facere incipiat. quod presumptuosa propter induratio non sinebat. Si quis autem frater
 prore et modice turbauerit. mox cum uenia ei satisfacere. si vero alium fratrem
 inuenta primo temporis et loci oportunitate. similiter se satisfacere. Talis po
 test esse excessus fratris in fratrem. propter tantum signus ei suam indicat penitudinem.
 At si frater tale quod inueniunt facere. unde alios scandalizari cognoscit. propter hoc
 in capto ueniam petit sponte. alioquin inelamatur districtiori subiacet sententiae.

De eo qui inobedi
 entiam suam ex
 caplum demon
 strat.

F RAT sup q's. Benedictus precipit ut *De fratre qui sponte de monasterio egreditur. v.*

Abbas utitur ferro abscisionis. a kamerario inuestiariu ducit. habituq
 monachico exuit. ac uestimtis que ipse attulit. et alius similibus induit. pectus
 Pectus aut siue egressus pro uicio de monasterio. ter est recipiendus. receptus
 si caret habitu monachico. in elemosinaria. sin aut in domo hospitali ser
 uandus. usque in die que congregationi est associandus. Qui si itum psuadente
 diabolo antequam in claustrum recipiat discedere uult. si impubis et incorrigi
 bilis ^{si uult} dimittendus est. si uero puber et utilis. inuitus est detinendus. quia talis etiam si fu
 gerit persequendus est et capiendus. Ea uero die que introducendus est. ostiari et came
 rarius pro eo mittuntur a capto. Ab his ergo duobus in auditorio hospitiu siue mo
 est denudatus. et in capto cum uirgis que ostiari de capto secum attulit ducit. ka
 merari aut affert ei cucullam si ea caret. pro occidentalem partem claustrum tran
 siens. et uestimta illi que tunc exuit perandem uiam rediens in auditorium quod est
 in claustrum portat. quia fratribus caplum tenentibus nulli propter hoc transire ante
 illud licet. In mita uero sententia abbas super eodem iubet in ultimo sedere. Abbe
 aut absente. non recipit a prore non remotus sit itum tridui. tunc recipiet illum. si nudum
 indicans ei quia iudicium tante noxe. d. abbi ex consuetudine sit reseruandum.

v

Propterea ad pedes eius non uenit. Prefatus aut patre redeunte isdem in infirmaria iugiter
 moratur. summope cauens. ne appareat conspectui illi. non ab eo appellatur. Quando
 aut iubet in capto uenire. stamineum eius in auditorio a prore et kamerario
 qui eum adducunt dissuit. renibus que competenter circumdat. si que alia ueste
 sua induit. ut si forte reseruatum iudicium iubeat accipere. sine mora pos
 sit obedire. *De promotione fratrum in ordine.*

.VI.

PROPRIVM ē dōm abbas scdm sententiā s. Benedicti fr̄s in ordine pmouere. Que uidelicet pmotio ē huiusmodi. Si pp̄t aliquā rationabilē causam quēlibet cūersū in ordine pmouerit. hic ubiq; illū ordinē seruat. excep- to qđ in ecclā int̄ literatos n̄ stat. Nulli enī de cūersis ibi int̄ literatos locū cēdit. n̄ tam bone cūersationis & tā p̄uete etatis fuerit. tantūq; didice- rit. ut psalmos. ymnos. & h̄c r̄te psallere. lectionēq; legere nouerit. Hunc talē si uidet pmittit in eodē ordine stare in choro. quē & in capto habet ac in refectorio. Qñdo aut̄ aliq̄s pmouet. eo inquā absente cui antea ibi dē ordo fuit. is qđdem reūsus suo loco n̄ p̄uat. n̄ dōn̄ abbas cū diē. iuxta illū sedete. subiungat in om̄ib; locis. Si v̄ p̄sens ē q̄ p̄us illic ordinē habuit. s̄ in alia parte capli tē sedet. p̄ea nup̄ pmoto inferior erit. **h̄c de**

.VII.

Vbi cūq; cōtra gerit ut colloq̄nt̄ dōn̄ abba & aliq̄s fr̄um. si fr̄ d. **ABBE.** cōtra se cōmotionē ei' senserit. cōtinuo in longū p̄strat̄ ueniā petit. excepto corā seclariis hominib;. Videt̄ aut̄ abbas qđ. t̄ q̄ntū sibi liceat. ne in huiusmodi s. patris nr̄i Benedicti metas transiliat. Nullus etiā t̄nt̄ ante ipsū ubi cūq; sit locoꝝ. qñ ad eū alit̄ inclinēt. n̄ in dormitorio. & q̄ in ecclā p̄ cōmunionē ad uinū uadit. & subdiacon' q̄ textū euangeli circūfert. Quicūq; aut̄ ei obuiauerit. hic mutū inclinīs stat. donec ipse p̄transierit. In ecclā infra illū stat ipse sacerdos alba. stola. t̄ etiā cappa induit. Ad p̄cessionē in dñica añ albatos incedens uirgā pastorale portat. qđ j in om̄i. xii. t. p̄cessionē cui int̄ ē obseruat. Ad hanc aut̄ q̄ in albis agit. ipse cappa utit̄. q̄ facta p̄cessionē exuit. & si maiore m. celebrare uult stolā cū fanōne a sacrista sibi allatā induens. ipsemet t̄ciā imponit. eaq; finita. in sacristia casulā induit. Ad hui' missē p̄cessionē portat diacon' missalē librū ad altare. Sella ei' iuxta dextrū eidē altaris cor- nu ita ē posita. ut facies illi' ad eborē sit uersa. At si ipsemet missā cana- re noluerit. cappa una de his q̄ sunt armari ab eodē illi deferit. ut p̄ eū ebor' teneat. Si cū ep̄o t̄ abbe uspiā noctu incedit. ipsi tantū lina utriq; p̄cedit. Si audit missā ad s. MARIĀ. t̄ si interī dū ibi canit̄ sup̄uenit. lib' p̄ euangl̄m ad osculandū ei' deferit. & pac dat. Ibi t̄ ubi cūq; missā au- dit. sacerdos siue diacon' euangl̄m lectur' se ad eū p̄ benedictionē uenit. n̄ longe remot' sit. Hoc in ei' ē potestate. quēcūq; abbatē talis loci q̄ ex toto p̄petatis iure p̄ncipali loco ē subdit'. si necesse ē deponere. q̄a ea pmotionis occasione. obedientie p̄fessio n̄ euacuat. nec iugū subiecti- onis excutit. Talis aut̄ depositionis erit modus. Si irreligiose & n̄ scdm ordinē nr̄m uixerit. & p̄ hoc cū om̄i humilitate a seniorib; suis bis t̄ ter cōmonit' incorrigibilis extiterit. tē ad dōnū abbatē res respiciē. ita

ut dū p̄mū fieri potest. aut ipse ad illos. aut illi ad ipsū inuitati ueniunt. ^{comunit̄}
 q̄tū talis p̄tinacia corā ipso. pelamet̄. ac sedm̄ qd̄ ratio postulat. res ipsa dis-
 cussa timet̄. A q̄ etiā p̄mū discrete pat̄neq; bis t̄ ter admonit̄. adhibita
 q̄q; seueritate corripiendus ē. & nec sic correct̄. tē demū deponit̄. & in p̄n-
 cipalē locū reduct̄. in ultimo statuit̄. & iuxta modū culpe tractat̄. Et &
 alia causa. p̄ q̄ etiā nulla p̄eunte cōmonitione. deponi debet sine aliq̄ re-
 fragatione. Si de aliq̄ criminali peccato infamis effect̄. & in p̄ncipali lo-
 co sup̄ hoc discussus. se expurgare neq̄uerit. om̄ino deponend̄ ē. etiā si
 alias bene uixerit. At si qd̄ huiusmodi crim̄ paucis scientib; cōmiserit.
 si ex intimo corde cōpunct̄. p̄nitens & c̄fessus emendationē spon-
 derit. n̄ deponit̄. si tam̄ alias honestā ac religiosā uitā dux̄. In cōuentu si
 dōn̄ abbas cappa utit̄. n̄ rephendit̄. Clericis & pegrinis monachis q̄ ita
 uadunt pedites nobiscū in refectorio comesuris. ipse aquā ad manū mini-
 strat. & p̄p̄t̄ hoc refectorariū semp̄ in p̄mptu habet bacina & manut̄giū.
 de q̄b; & ipsi abbi cū op̄ fuerit ferunt̄. Et tales semp̄ ad m̄sā p̄ncipalē se-
 dent. Quib; etiā sic dōno abbi libere seruit̄. excepto qd̄ ei singularit̄ &
 sepī quā illis quedā administrant̄. Quotiens ad generale p̄ndiū fr̄um
 fuerit. duas libras panis ante se inuenit. quarū unā cū scutella reliq̄is
 alicuī edu. lu. plena. q̄s fr̄ illi seruiens ante fr̄s colligit. addito & potu.
 alicui paup̄i assidue mittit. Ipse si a deo ē inualidus. ut an̄ m̄sā ante &
 retro fecerit. p̄orē. & aliū fr̄em pulsare scillā fac̄. & usq; dū tēp̄ sit dicen-
 di Benedicite. sedet. qd̄ ipse tam̄ ea uice p̄m̄ incip̄. Qd̄ si int̄ legendū talē
 sonitū fecerit. q̄ dign̄ uenia sit. assurgendo c̄tra cōuentū inclinat̄. ieuent̄
 c̄t̄ cū. Si aut̄ tale qd̄ effuderit. fr̄ sibi seruiens ueniā petit. Qui etiā fr̄ sig-
 noꝝ ita debet ēē sciūs. ut q̄cqd̄ dōn̄ abba p̄ caritate alicui uult impendē.
 p̄ h̄e solūm̄ signis possit facere. Idem fr̄ ad hoc officiū deputat̄. etate &
 morib; debet ēē puert̄. Si qd̄ ad infirmariā mittit. ad p̄sens infirmario
 ab eodē fr̄e dat̄. ut p̄eū illuc afferat̄. Solet etiā int̄dū lectori c̄tisq; mi-
 nistris p̄eundē fr̄em facere. quā ille in fine p̄ncipalis m̄se reposita. eisdē
 p̄ea reficientib; distribuit. atq; cū signo auctore caritatis eidē pd̄it.
 Qui mox ūsus p̄ncipalē sedē eq̄li inclinant reuerentia. ac si dōn̄ abba c̄t̄ in
 p̄sentia. Ipse etiā sic & q̄libet ad hanc sedens. scillā corā se pendentē pul-
 sat. si generale solito tardius administrari c̄siderat. Finita refectione. & con-
 uentu exeunte un̄ de capellanis expectat. ne forte int̄eundū ad eccl̄am
 p̄ aliq̄ necessitate solus diūt̄. Quādiu in domo infirmoꝝ repausat. nulli
 int̄ ē. p̄cessioni. neq; ulli rei causa usq; eq̄tat. Solet q̄q; inde ac de cella
 nouitioꝝ. in refectoriū caritate suā mittere. Quā fr̄ recipiens. reuerent̄

inante inclinat. Postq̄ nox fuerit. portat ante eū lat̄na tā incūentu q̄ ext̄
 ēuentū. usq̄ ad lectū. Ubi q̄ portat eā obsequit̄ illi. & ad collocandū & ad le
 uandū. Nusq̄ sine lectione refic̄. ideoq̄ q̄a in refectorio n̄ n̄ aut ad comū
 nē aut ministroꝝ refectionē lectio debet audiri. si n̄ ad harū alterā. nūq̄
 refic̄ ibi. Quando ē intinere. fr̄s illū comitantes iugit̄ obseruant inuia
 ne desint cū q̄libet horā regularē cantat. q̄a si q̄s eoz forte n̄ int̄fuerit. p̄ea
 eā sine licentia ei n̄ cant. Illi nimirū eodē m̄ intinere sic & in clau
 stro suas inuicē negligentias diligent̄ notant. atq̄ in capto qd̄ d. abba
 ubiq̄ locoꝝ p̄ut cōpetentia docuerit. eū illis habere debet. simplicit̄
 reclamant. In ei' comitatu nullus suoz in armis militarib; ēē debet.
 Quādiu ē intinere. mandatū qd̄ in sabbo agit̄. p̄ut potuerit imitat̄.
 uidelicet pedes ac manū lauando. & caritate bibendo. Similit̄ fac̄ sim
 monastio cōsistens. fr̄m mandato n̄ int̄fuerit. qd̄ tam nūq̄ n̄. p̄ineui
 tabili necessitate dimittit. Romā p̄fectus. t̄ alieubi p̄dimidiū annū mo
 rat̄. cū redierit cū p̄cessionē suscipit̄. fr̄ib; albis t̄ cappis generalit̄ indu
 tis. P̄huiusmodi aū susceptione debet ante p̄ndiū aduenisse. q̄a oportet
 eū ea die comūni fr̄m refectioni int̄ ēē. & p̄ ei' aduentu ibi caritate
 solito largiorē ēē. Si ipso die cōpetent̄ fieri potest. aliq̄ regulari hora
 finita. p̄uenit om̄s de eccl̄a exituros. Ipse cui ostiū stat aut sedet. as
 sistentib; fr̄ib; q̄ secū erant in uia. & singlos uirtū exeuntes osculant̄.
 At si in illo die fieri n̄ ualet. in seq̄nte p̄ caplm̄ fiet. *cella nouitioꝝ.*

.viii.

QUOTIENS CŪQ̄ DON' ABBA IN CELLA *Quo ordine don' abba comedat in*
 nouitioꝝ comedit. ex cōsuetudine cellarari'. t̄ adiutor ei' illi seruit.
 Lectio q̄ int̄ comedendū habet. a capellanis legit̄. s̄ diuerso m̄. Nā cū
 nullus eoz sine iussu illi' ibidē comedat. ab uno eorundē q̄ iussus illic
 comedit. inchoat̄. s̄ ab aliq̄ cōsocioꝝ ei' de comūni fr̄m si interī ē re
 fectione p̄licentiā ueniente. finit̄. At si refect̄. ante refectionē. d. abbas
 redierit. idem ipse eā incipit & finit̄. Potest isdē pat̄ interī aliqd̄ uer
 bū edificationis si uult int̄serere. Ideo aū capellani cū illo raro & n̄ n̄
 iussi reficiunt. q̄a debiliores fr̄s sepissime ab eo uocati ei' refectioni
 int̄ sunt. Quoꝝ iusticie a refectorario. & ei' admonitione m̄se cū m̄sa
 lib; ab infirmario illuc deferunt̄. s̄ p̄us n̄ reportant̄. quā idem fr̄s
 in refectorio comesuri noscunt̄. Nam si p̄ nonā debent bibere. appo
 nunt̄ eis alie in refectorio iusticie. si tam eandē nonā in monasterio
 cantant. t̄ ad sc̄am mariā. Nā neq̄ hanc neq̄ aliquā horā n̄ ad dōno abbe
 iussi in p̄fata cella canere p̄sumunt. Qd̄ si illis iubet̄. ea uice p̄ nonā
 licent̄ ibi bibunt. Quicūq̄ aū illuc ad unā tantū refectionē uocat̄.

113

mox ea finita regreditur. n̄ ampli' illō reditur' p̄ hac causa n̄ iussus. Post collationē nulli licet illic bibere. n̄ forte alicui tē cenanti cū d. abbe. Qd̄ tam̄ cauendū sūmope ē. ne eū tā sero n̄ magna necessitate cogente cenare cōtingat. ut aliquādo collationē sup̄sedeat. Nullus enī fr̄ incolomis q̄ ad uespos in claustrō erit. p̄ cenā ministroꝝ ulli' rei gr̄a comedit. Prefato tēpo re capellani q̄ cū dōno abbe n̄ cenabant. possit cū licentia in refectorio bibere. Illud q̄q̄ sciendū ē. qd̄ nemo in x̄u t. in estate. & in octauis ante caplm̄ t̄ ante tēiā quā p̄cedunt tres orat. t̄ infra regulare hōrā in eadē cella q̄equā. excepta nouitioꝝ cōfessione sup̄i memorata. loquit. qd̄q̄ obedientiarū nūq̄ de obedientis suis. t̄ de alia re n̄ p̄ licentiā. dōno abbe t̄ p̄ore absente ibi loquunt. Nullus in eā seclāris unq̄ ingredit. exceptis famulis q̄ p̄ aliq̄ negotio illic in dū faciēdo horis tam̄ cōpetentib; ingredi p̄cipiunt. & hospitib; ac custode hospicii infra alterutā missā spectandi causa aliquādo introducendis. Cū quib; nemo n̄ ipse solus tē loq̄t. sic etiā nec cū famulis sup̄dictis. n̄ is tantū q̄ eos adduc. Nā & hoc ab om̄ib; p̄ quib; causa cū licentia ibi cōmorantib; obseruat. ut nullus alii t̄ saltē in tēpore loq̄ndi qd̄ loq̄t. s̄ mox p̄cussa tabula fr̄m locutioni adiungunt. exceptis capellanis. q̄b; & in tēpore silentii licitū ē. etiā dōno abbe absente ibidē morari. si tale qd̄ sic ē cartulas facere eis ē inunctū. qd̄ absq̄ mora sit pagendū. & si ad hoc que signis in inuicē exp̄mere n̄ possit. breuit̄ loquunt. p̄p̄t hoc n̄ rep̄bendunt. Notandū ē aū ipsi capellani. q̄a n̄ magis licet eis claustrū exire. t̄ aliq̄ officinā utiāre. q̄ & alius fr̄ib; assidue in cūentū manentib; excepta eadē cella. Verū siq̄s eoz ad aliq̄d ostiū q̄rendo abbe accesserit. neq̄q̄ ingredi p̄sumit. n̄ uera cū eū int̄ cōsistere nouerit. Quicūq; illoꝝ ab ei' obseq̄o expedit' eē potu erit. ad offerendū. ad caplm̄. ad p̄cessionē. ad officiiū defunctoꝝ qd̄ cū maximo ritu colit. usq; dū tres saltē lect̄ finiant. ad mandatū q̄q̄ & ad comunē fr̄m refectionē n̄ deerit. si in clamationē effugere uoluerit. De hoc aū om̄s simul in clamandi s̄. si dōnū abbe usq; solū relinquant. Missā ipsi' abbe nullus obedientiaroꝝ in eadē cella. sic nec alibi in monastio debet audire. n̄ eo tēpore q̄ & alii sacerdotes solent. m. cantare. Et ē sciendū qd̄ sepe dicta cella aliq̄b; illic dormientib; n̄ obserat. s̄ cū absconsa a claustrali p̄ore. etiā dōno abbe p̄sente plustrat. Et ut breuit̄ cōcludā. tanta disciplina illic p̄ om̄a obseruat. ut nil uestim̄ti ab aliq̄ ibi dormiente in claustrō eidē celle suspendat. **debet.**

Sed ut redeā in claustrū. ad duas Quando & ad q̄ ad officia notari VIII. septimanas in anno si ē p̄sens abbas & incolomis ad maiore. m.

notat. id dñice resurrect & pent cost. In quib. tam ali' sacdos. armario
 iniungente dicitur ē horas regulares. p̄ter uespos & mat. & in refecto
 rio datur' benedictionē. Qui & eisdē dieb. ad canticū euangelu n̄ uili
 ore cappa quā ipse abbas uestit. ut cū eo simul altaria incenset. & officii
 alē libriū tenet ad ei' obsequiū. In nat' d' tantū ad maiore. m. scribit. &
 sacdos in sabbo p̄script'. t si in dom' uenerit ab armario deputat. cetera
 que s̄ agenda implet. Quāuis aū ampli' n̄ notet. q̄tiens tam uult pro
 tū annū cantat maiore siue minore. m. uespos & mat. S̄ sciendū.
 antiq' clumensiū eē c̄suetudinē. ut in nat. d. ministeriū coq̄ne fa
 ciant. d. abb. & cellarari' simul cū decanis. Qd̄ ideo tacere nolui. ut
 ani aduertatis a q̄nta sc̄ntate incepit ille locus. quāq' m̄ n̄ sit. nec absq'
 magna importunitate id ipsū humilitatis & religionis exemplū fi
 eri possit. Nā tanti fr̄um. tanti hospitiū accurrunt ad hanc sacrosam
 solemnitate. quib' singlis habet abbas. p̄tā diuisis negotiis responde
 re. qd̄ omnino n̄ expediret. si tunc se lauatione fabarū occuparet.
 A quo tam alio cōpetenti tempore n̄ magis ipse quā & fr̄s se excu
 sat. Hac aū uice sic & in pascha ac pent' cost. uillarū p̄uisores. q' deca
 ni appellant. ad hoc in breui recensent. quoz c̄suetus numerus ne
 q̄m minut' q̄ndo abb cū eis notat. Nā in refectorio ampli' huic
 negotio se n̄ intromittit. n̄ qd̄ tantū quasda' scutellas a fr̄ib. ei ap
 portatas p̄mo sup mensas ponit. Hanc aū administrationē cū ceteris co
 quine seruatorib. p̄cusso cymbalo incipit. p̄oreq' t̄ aliū scillā pulsare
 p̄cipit. & cū temp' fuerit. ipse p̄m'. Benedicte imponit. ac dicto v̄ ses
 sū uadit. Ipse q̄q' omi die dñica cū pueris si in loco s̄ mandatū fact.
 & paupi cui lauat pedes tribuit duos denarios. & pueris singulos.
 ut p̄ ipsos paupib' tribuant. Qd̄ si ab illo mandatū idem negligit.
 tunc a pueris & eoz magistro. t si illi desunt. ab armario p̄uidetur.
 Forundē pueroz confessionē si ē recepturus. magister p̄dictus ad
 ducit illos usq' ad introitum capituli. ibiq' eos expectat redituros.

S I FORT E domn' abba *De eligendo abbate ad aliū locū.*
 rogatur ab aliquo. ut de suis fratrib' abbate constituat in ali
 eno monasterio. iuxta consilium seniorum eligit. qui tali uide
 atur dignus officio. Electus aut' si sapit recusat quantū potest
 tale onus suscipere. seruata tamen obedientia. si uiderit patrē
 in sua perstare sententia. Post iniunctam sibi oboedientiā incli
 nat. & sedet ad sinistram domni abbatis ipso iubente. Cum
 uenerit ad locū cui ē p̄ferendus. ibiq' p̄ donū abbate siue p̄ eis

115

nunciū fr̄ib; illis fuerit abbas designat. t̄ cetera que p̄tinent ad eī. p̄mo-
tionē ita pagunt. sic de electione. d. abbas sup̄scriptū inuenit. Post
hanc p̄motionē cū p̄mū ad nos uenerit. cū p̄cessionē suscipit. bacu-
lusq; eī pastoralis. t̄ si suū n̄ attulit. un̄ de baculis. d. abbas & t̄ & p̄ea
q̄tens ad nos reuertit. iuxta altare q̄d ē. p̄ximū ostio p̄ q̄d t̄ de claustro
in eccl̄iam a sacrista ponit. quatin̄ p̄ hunc fr̄s debita ei reuerentiā ex-
hibere comoneant. Si capellano caret. p̄or ei idoneū adhibet. Quādr̄
apud nos morat. a fr̄ib; ei inclināt. p̄sente etiā d. abbe. Quo absente.
ubiq; dat benedictionē. & A. in x̄u. t̄. sup̄ canticū euangl̄i imponit.
q̄. illi armari innotescit. Cū q̄ etiā inclinante. t̄ si fallit ueniā petente.
cūent̄ inclināt. Post inclinationē thus imponit. si ali' sac̄dos ē incen-
satur. q̄ ei & acerrā p̄man̄ osculū porrigit. Octauū. R̄ ad q̄dū cū aliū.
aut in sede sua solus cantat. Duodecimā t̄ patre monast̄i absente.
eoq; p̄sente vii. legit. & x̄ii. R̄ eodē ordine q̄ & vii. cantat. Ad gra-
dū de sede sua tendenti q̄ndo lectionē p̄dicto patre absente lectu-
rus ē. fr̄s erecti assurgunt. ipso v̄ p̄sente parū de sedib; se leuantes sū-
mittunt. & eo redeunte similit̄ agunt. Idem q̄ndo incensare debet p̄
se thus ext̄ choꝝ ip̄onit. incensatisq; altarib;. d. abbi. p̄or. incensū of-
fert. Nā & si nullus abbas assit. p̄p̄t̄ solū p̄orē illud in choꝝ reportat.
Cū dē v̄ abbe. d. abba accipiens thuribulū a cūerso uicissī incensat.
Cū alio aut̄ incensans sac̄dote. siue cū alio cui ipse ē p̄or abbe. nulli
n̄ in suo choro excepto d. abbe debet incensū p̄bere. Q̄ndo aut̄ cū aliq̄
sac̄dote. nullo abbe astante incensat. ipse q̄dem p̄or. s̄ sac̄dos illum
censū administrat. Ad p̄cessionē & in choro. J̄si ipse alba induit n̄ sit.
tam̄ albat̄ superior erit. Cū missā celebrare uoluerit. sacrista ei solito
meliorē paraturā accommodabit. Ad capl̄m n̄ uenit n̄ cū d. abbe. cū
q̄ etiā ad p̄ncipalē m̄sā sedet in refectorio. t̄ solus eo absente. Post
p̄ndiū ministꝝ comedens. ad unā de superiorib; m̄sis sedet cū comi-
tib; suis aliquantulū ab eo remotis. In dormitorio dormit ex c̄suetudine. Po-
test tam̄ si necesse ē p̄uidente p̄ore in cella nouitioꝝ siue in infirmary
dormire. Si fr̄ib; suis societate & capl̄m nr̄m uult acq̄rere. in caplo añ. d.
abbe debet ueniā petere. & int̄rogat̄ q̄d dicat. cū responderit m̄iam
q̄ro. surgensq; uoluntate suā patefecerit. assurgit. d. abba cū cūent̄.
& dat societate ei & capl̄m. simulq; recip̄ ab eo. Nā p̄ usq; hoc modo
societas ab eis c̄firmet. nullus ex nobis ad illos. t̄ ex illis ad nos ueni-
ens caplo int̄ eē p̄mittit. n̄ hoc cū ueniā p̄merat. Si q̄d tale fecerit
unde fr̄s nr̄i loci q̄cquā molestie c̄tra se habere cognouerit. q̄moti

aduent. & humilit' euentui inde satisfac. ut quib; occasio ad ruinã eẽ
 poterat. exemplũ edificationis fiat. Expulsus forte de loco suo. p̄ aliq̄
 p̄secutione. si sp̄e redeundi habet. & tam̄ diuti' ap̄d nos comorari debeat.
 sup̄dictũ ordinẽ n̄ seruat. q̄a ex̄suetudine fr̄um inclinationes & ca
 pellanũ cũ lat̄na sibi n̄ impendi humilit' ad. abbe postulat. Si inc̄peten
 ti loco & tempore cũ aliq̄ fr̄e sine licentia loq̄t. hoc q̄dem in eo tẽ dissimulat.
 si inf̄rẽm. p̄culdubio reclamãt. At si p̄ modũ in talib; ordinẽ transgre
 dit. sup̄ hoc ut em̄det caritatiue admonet. Qd̄ si ampli' ad monastiũ
 suũ redire diffidit. p̄stino suo ordine c̄tent' erit. n̄ d. abbas eũ p̄mouert.

.xl.

QUANDO PRIOR eẽ ordinandus. p̄mo d. abbas *De ordinando pore.*
 habet inde c̄siliũ cũ seniorib; & in arbitrio illoꝝ electionẽ ponit.
 Post ea refert s̄tentia in caplo. & de q̄ c̄sensert̄ laudant om̄s. Quẽ
 elegerit. si sapit uenia pet̄t. excusans se ad mun' hui' modi n̄ idone
 um eẽ. Adultimũ si ei inuncta fuerit obedientia. n̄ aliud fac̄ quã
 inclinãt. Sedet ad sinistra d. abbas. Cũ surrexerint de caplo. eunt cũ
 psalmodia solita in eccl̄am maiore. Ubi mox nouus p̄or in sedẽ p̄ces
 soris sui succedit. & finitis psat. ad ḡdũ ueniens. añ̄ jret̄ fac̄ hẽ uersũ
 ter dicendo. Ds̄ in adiu. m. int̄. Et euent' similit' respondet. Dat ei
 hanc ipse d. abbas benedictionẽ. *Tua clem̄tissime pat̄ om̄ipoten
 tia supplices deprecã. ut infundere digneris sup̄ hẽ famulũ tuũ quẽ
 tuo seruoꝝ q̄ tuoꝝ seruitio mancipam. sp̄m sapientie & intellectũ
 discretionisq; dona ei in hac domo tua ita agere. & inunctũ sibi of
 ficiũ ita administrare. ut et̄ placere ualeat. & utilitatẽ seruoꝝ tuoꝝ
 te auxiliante p̄fectissime expleat. p̄pt̄ qd̄ & hic & in futuro sc̄lo mer
 cedẽ laboꝝ suoꝝ in c̄sortio sc̄oꝝ tuoꝝ a te piissimo largitore p̄cipiat. Et
 ut hic q̄q; ei' absolutiois n̄ differat̄ meminere. q̄ndo absoluend' est
 mutat' usũ cũ illo benedict' es d̄ ds̄ q̄ adiu. m. Et tali absolut' bened̄.
 Dñe ihs̄ x̄p̄e q̄ pie seruentib; t̄ munifices retributor & clem̄tis largitor
 existis. hẽ famulũ tuũ q̄ in hac domo tua n̄ usq; fidelit' laborauit. et̄
 seruisq; tuis obediendo inunctũ sibi te auxiliante administrauit of
 ficiũ. laborib; suis solita benignitate responde. & pius remunerator
 appare. & p̄sta ut in hac domo tua iugit' p̄maneat. & mercedẽ laboꝝ
 suoꝝ & hic & in retributione iustoꝝ a te p̄cipiat. largitorẽq; om̄iũ bonoꝝ
 te eẽ plenissima fide n̄ dubitet. Et aut' c̄suetudo si res exigit ut si p̄or
 de eadẽ obedientia absoluat. de alio si fieri potest p̄tractet. q̄ mox in ei
 locũ subroget' q̄tin' eadẽ hora q̄ iste benedictionẽ egrediendi. ille
 etiã accipiat benedictionẽ ingrediendi. Qui si forte p̄pt̄ aliq̄d̄ crim̄*

de portatu destituit. cōfessū in ultimo ponti. p̄ea scdm̄ rē tractandū. sin̄ aū. ad portē redit ordinē. Qd̄ q̄dem. ita sic dictū ē de quiscelle n̄re portē. si ad nos uocāt a portatu suo ob simile causā deponit. ē agendū. Qui etiā nihil retinet de his que secū attulit. exceptis uestib; suis. s; partē cū eq̄ q̄ sedet remittunt. & p̄ea successori suo tribuunt. Ab hora autē ordinationi sue portē nouit elect' p̄ donū abbe de omib; reb; & causis que ad monasteriū p̄tinent. se intromittit. n̄ de thesauro eccle. & de armaria. q̄ in potestate abbe cōsistunt. In sinistro choro stat sup̄m. l̄tē in refectorio sedet sup̄m̄ adm̄sa que ē ad dexterā d. abbe. & si ille n̄ adest. sedet in ei' sede. In refectorio cui uult mittit. ext' refectoriū v̄ nulli mortaliū licet ei q̄c̄q; mittere. Q̄q̄t̄ s̄ q̄ nullā habent obedientiā. ad eū respiciunt om̄s. & si tale qd̄ p̄cipuū acturi s̄t. neq̄q; agunt absq; ei' cōsilio & absq; ei' cōsensu. Si p̄xerit ad obedientias. t̄ alias. duē secū unū fr̄em. q̄ cū eo cantet cursū regulare. & uestim̄tū sac̄dotale. adiuncto calice. Qd̄ tam̄ rediens statī custodi eccle reddat. Si t̄ agens eodē die ad claustrū reuertit. absq; licentiā n̄ debet in uia p̄ndere. Eandē licentiā ipse nulli potest dare. d. abbe in monastio cōsistente. nec etiā eo absente n̄ p̄ magna necessitate. Nihil pecunie p̄uati habet. Nā q̄ndo de foris reuēss fuerit. q̄c̄qd̄ apportat. totū camerario reddit. nec min' ab illo q̄c̄qd̄ op' habet recipit. Qd̄ ideo a n̄ris patrib; p̄cautū ē. ne illa mala pesti p̄petatis & p̄sertim monachis adeo piculosa aliqm̄ surrepat. Verū tam̄ q̄c̄qd̄ illi int' t̄ foris p̄caritate ab aliq; defert. licentiā accipit. s; & hoc in cōmunē fr̄um utilitatē expendit. n̄ d. abbe aliud inde fieri iusserit. Ad mat̄ n̄ legit neq; cantat. n̄ ad qd̄ eū armari notat. Et quāuis capellanū n̄ habeat. nūquā tam̄ solus claustrū exit. n̄ aliquē de fr̄ib; p̄reuerentia secū duxerit. *Que reuerentia portū impendat. q̄d̄ sibi facere li. lxxii. cent. lvi.*

QUOTIE N̄S CŪ armario choꝝ tenet. textū euanglii p̄ usq; ille osculat. s; incensū n̄ imponit. Ipse etiā cappa induit. t̄ ali' n̄ uo ei eadē hora offert. & absq; licentiā p̄centoris cappā exiit. si añ finē misse eū inde discedē cōtingit. Ad eū p̄tinet licentiā dare missā celebrandi t̄ albas aut cappas exuendi p̄ q̄ d. abba in missarū celebratione p̄ offerendā accesserit ad altare. qd̄ & cuilibet ordinē regenti licet facere. Ipse v̄ portē missā celebratur' p̄ q̄ p̄mū ad altare accesserit. nulli qd̄ faciendū licentiā dat. s; pot' q̄ ad p̄sens ordinē regit. Ad capl̄m & p̄ copl̄m pulsatur. signi restē aliq; p̄reuerentia deponit. fini taq; pulsatione reponit. & p̄ q̄ choꝝ exierit. nullus ei obuiā ire p̄sumit. Ad capl̄m om̄imoda p̄ ut dignū ē reuerentia ei ab om̄ib; impendit.

118
et tamen cauet de his se intromittere. quod ad abbatem iudicium nouit respicere. sollicitus ibi et ubique ad se pertinentia pie discretetque tractare. Leuiori culpe aliquem a se ipso subiugatum. pro abbate redditum sine illius precepto non soluit. Cum obedientiarum talis frater, alias quam in capitulo nihil dure et asper loquitur. ne pro illius importunitate aliquis inordinate ueniam petere cogat. non forte d. abbatem absente. tale quod ut super dictum est cum consilio seniorum habeat tractandum quod in capitulo non sit publicandum. Is namque qui in tali noxa deprehensus fuerit. querens ibi ab aliquo in clamat. totiens ueniam petit. Nullum in ultimo ponit. non eum qui de fuga abbate remoto reddit. In grauiori culpe sententiam neminem mittit. Cetera omnia ad regularis discipline districtione pertinentia. in eius frater potentia. Quando frater in cœnacu solito aliter loquuntur et in ecclesia ad preces et ad letaniam minus audiunt. propter hoc ab eo sonitu ante se facto admonentur. Si horum regulari interfuit quod refectionem precessit. excepto ad uespas si pro Benedicam non reuersus exierit. ipse cymbalum tali pro ueritate etatis nutu ipsius percussit. incipiens ad f. d. n. Et hec pulsatio quousque media pars cœnacu exierit. de ecclesia proterat. et tunc tandem quousque per sionibus duobus quidem paulisper tractat. tribus uero cœnacu finit. Quo facto. querit d. abbatem in sacristia. in infirmaria. in cella nouiciorum. an cellarium. Quæ si non uenturum didicerit. pulsatum uadit. et tunc dui pulsat. quousque frater de dormitorio cum gurgente posse aduenisse cognoscat. Similiter claustralis pro percussio cymbalo facit. et utrolibet inuento. scilicet d. abbate et prore. non eodem iubente. aliter pro ea non indicabit. Si uero percussit cymbalum scit prore hoc audire. neutro illorum hoc innotescit. si prore abbati hoc annunciabit. Si sic et cuiuslibet ad scillam sessuro. nunquam cœnacu presente non integer panis apponitur. Ad hanc sedens si sonitum fecerit. et aliquid effuderit. aut fregerit. eandem et quod abbas satisfactionem facit. Nullum ibi fratrem pro impendenda caritate nominat. Quotiens generalis pietantia frater impendit. totiens sibi soli siue ad scillam siue in loco suo sedenti integra dat. Scire debet. quia ablati micis lectio non est proteranda. Si minutus est sanguine. et alia gurgat infirmitate. tamen pro refectionem cum cœnacu non dubitat choros intrare. Post singulas refectiones finito psalmo debet ante uestiarium stare. quousque uiderit frater exisse. Quandoque in refectorium itur bibere. non pro scillam debet dimittere. quam uideat omnes intrasse. Quilibet fratrem pro infirmitate ad processionem que pro uatis diebus agit. et ad opus manuum. cum eius licentia deesse ualet. Potest quousque in modum pro nimio frigore. et pro alia necessitate. a processionem eadem et penitus absoluere. et si opus est ea pro calcandi licentiam dare. Ante choros uero sedens siue minutus. siue alia

infirmitate detent. nulli dat licentia in choro qd faciendi. qa illud e
 officiu te ordine regentis. In dñicis dieb, qndo frs de uestibulo inchoz
 pcedunt. ipse t qcuq te ordine regit. ultim p albatos incedit. In sabbo
 solet notari ad missa maiore & adeo qna. s rari qua alii qa in multis
 e occupat. Notat au ad missa. oma sic ali sacdos ipse pfic. n qd absente
 abbe in caplo neq in refectorio uersu n die. s tam ne uicari ad hoc
 desit. p uidet. A caplo cui d. abbas n mtfuerit. potest quelibet fr em
 euocare si necessitas exposcit. lubet qd unu queq in domu infirmoz
 ad repausandu intrare. quacuq hora eu a deo sentit egrotare. s tam
 pea si op fuerit preparandis uirib n potest ei carnis refectione cee
 dere. d. abbe in monastio manente. n ipsi iussione. In libro memori
 ali quecuq uult fac notari. s n in regula absq. d. abbis licentia. Qd
 si que psalmu paliq tribulatione p discessu abbis. iubet cantare. q
 si usq ad illi reditu p trahit. statim eo redeunte dimittit. Si regulare
 hora q pndiu pcedit. ad s. maria p necessitate aliq cantat. n notat
 lbi ad pma & ad coplm c fessionem p mittit. nec n benedictiones ad
 noctuales dat lectiones. etia si sub infirmoz lege sit. qd tam clau
 stralis por & si san assit n fac. Ea die q p reparatione de infirmaria
 redit. ante caplm claustru n exit. s si tale qd alicui habet dicere. hoc
 in eo t epore si e puata dies in auditorio frum paucis potest ei inno
 tescere. & si d. abbas caplo pmu mtfuerit. ueniam csuetam p carnis
 comestione petit. qd minime fac si pea sup uenerit. S sciendu qd
 quadiu in domo infirmoz morat. nullus absq licentia te ordine
 regentis ad eu uenire psumit. Cu au poma inibi manens infirmo
 alii se disparere n faciat. tam si qd alicui eoz mittere uult n notat.
 Cu ad cellas omno nob subiectas uenerit. qm diu in qlibet illaru
 manet eundem ordine q. & in pncipali loco poma tenet. Si que fr em
 q sit por poris eidem celle secum adduc hic eundem pore in ordine pel
 lit. qd tam n fit. si qd talis cu d. abbe sine pore illuc uenerit. Te eni ipsi
 celle por ta ordine qua officiu obedientie sue in omib illuc obser
 uat. Decani & pores q talib psumt locis ubi regularis ordo sic n obser
 uat. ut scilla in refectorio ad msa suspendat. de msa surgunt & n so
 lu maiori. ueru etia claustrali pori obuia uadunt. si int comedendu
 adueniunt. Hec & his similia in pore reclamant. si infra ambitu mu
 ri. t in ei uicinitate ta ppe manens ut te pestiue possit audito sig
 no ad regulare hora occurrere. alias q. in maiori eccla. t ad s. maria
 eandem cantat. si de illa n inuitabili necessitate pus recedit qua

in choro finita sit. si infra horā loquitur aliquā. excepto infra cōplm. si & tē
 ē ualde necessariū. si alius q̄. in caplo cōfessionē alicui audit. exceptis no
 uitis. si sermonē q̄ de euglo t̄ de regula ē. plus solito p̄tarent. si ad refecto
 riū fr̄s ultra solitū. id p̄mo serculo administrato expectare fac̄. si alius
 uestimtis utit. quā his q̄ cōmunit̄ fr̄ib. tribuunt. si q̄cquā ex hoc qd̄ il
 li p̄caritate impendit. usq̄ n̄ incōmunē fr̄um utilitatē distribuit. si so
 lus claustrū exit. si solus qd̄ absit cū muliere loq̄t. si frequēt tardior
 cetis dormitū uadit. si nimis tarde sonitū fac̄. si ullo m̄ cō ordine t̄
 ipse facere. t̄ alius cēedere p̄sumit. **De suffraganeis p̄oris. q̄s decanos.**

XIII.

SUFFRAGANEI aū p̄oris ad exteriora s̄t uillarū p̄uiores. q̄s uocam.
 decanos uocam. His n̄ licet sic & nulli fr̄um usq̄ sine licentia de cella
 egredere. etiā si eodē die debent reuē. Hi sic & q̄libet migraturi p̄ finita ho
 rā eleuata manu & signo crucis cōtra d. abbem t̄ p̄orē facto. ita petunt licen
 tiā abeundi. Et si forte ita euenerit ut d. abb. t̄ maior p̄or p̄oris tē in
 choro ordinē regentis. ingrediat̄ benedictionē acceptur. q̄ tē eū sequunt̄
 & siq̄ tē s̄t in ipso choro migraturi. exceptis his q̄ s̄t eū comitari. etiā si
 sint albis induti. ab ipso ad ḡdū accedente p̄usq̄. anteq̄ ret̄ faciat. petunt
 licentiā. Quo annuente. & illis ut moris ē ad ḡdū inclinantib. t̄ si talis
 ē dies p̄cidentib. p̄seq̄t̄ sac̄dos his. v. Saluof. f. Mitte eis d. a. eaq̄ collā
 Adesto. d. suppt. Qua finita. si statū uolunt exire. q̄ albis s̄t induti. ab eo
 dē exuendi licentiā petunt. aq̄ & abeundi licentiā acceperēt. s̄ in loco
 suo añ. & ret̄ n̄ faciunt. t̄ si hoc neglexerint. ab eo q̄ ad p̄sens ordinē re
 git. eandē licentiā querūt. & in loco suo tē añ. ret̄ faciunt. Qd̄ si aliq̄ de
 causa p̄pediti ea die n̄ discedunt. in seq̄nte recessuri nihilominus eandē
 benedictionē recipiunt. Quā si indūca p̄ mat̄ s̄t accepturi. seruitoz
 coq̄ne benedictio debet p̄cedere. Hoc aū debent scire. qd̄ a kl̄ oct. usq̄
 ad pascha nūq̄. n̄ aut in octauis aut in xii t̄. p̄ mat̄ exuendi benedic
 tionē licet accipe. In xii t̄. ut q̄tiens tēia caplm̄ sequit̄. si n̄ ē genera
 le ieiuniū. p̄ tēia mox benedictione accepta. si uolunt p̄ndere licentiā
 possit. Si v̄ regulare ē ieiuniū. & tēia p̄cessit caplm̄. eo finito refici
 unt. p̄ ea n̄ comesuri n̄ p̄licentiā. At si uniuersale ieiuniū instat. &
 unde p̄ndant foris habere diffidunt. exeuntes necessaria ad p̄ndi
 secū dēferūt. Idem in xlma obseruant. q̄a tē phac causa neq̄q̄. fr̄um
 p̄ndiū anticipant. Qd̄ si p̄ nonā benedictione accepta cōmunē
 refectionē expectant. p̄ ea siue longe siue p̄pe licentiā p̄gunt. Qd̄
 tam alio tēpore nulli licet p̄ uespos facere. n̄ soli illi q̄ piscant̄ em
 do t̄ piscando debet acq̄rere. Verū p̄usq̄. exeat de claustrō p̄caues

121

ne reuerti necesse habeant. quō p̄pt̄ quācūq; causā regressi fuerint in claustrū. sine licentia denuo egredi n̄ p̄sumunt. Siq̄s etiā se ita p̄parauerit ut ilico ascendat sup̄ equū. si euenierit ut signū audiat ad horā ullā regularē. & adhuc sit infra septa muroꝝ. armamentis uie depositis. reuertitur ad horā. nec p̄sumit itū absq; licentia exire. Ad percussione v̄ tabule ad obeunte fr̄em. si ē ext̄ portā. nec ad illā que fit p̄pt̄ breuē si iā exiit claustrū. n̄ reuertit̄. Et cū circa tēp̄ nonē abire uoluerit. si interi pulsat̄ signū qđ fr̄s exenat adsurgendū. t̄ tēpore hiemali añ t̄ciā ad calcian dū. p̄pt̄ hoc ire n̄ omittit. Egressus aut̄ portā celle. caput capitis obtegit. donec a uilla exierit. Hoc etiā semp̄ puillā aliq; transien̄ custodit. Sup̄ equū ascensur̄. p̄us cappā induit quā se accingat. nec eā abstrahit. n̄ p̄us se discingat. Quāuis enī lutosā sit uia. si cappa n̄ ē induta. in frocco eq̄tat discinet̄. In cuculla v̄ sine frocco n̄ cappa desup̄ induta nūq; eq̄tat. Obuiantes monachos. clericos. & q̄sq; in habitu cūersioni salutat. dicens eis. Benedicite. s̄culares v̄ more uulgarī cōpellat. Obuiantē amicū seclare si uoluerit. sedens in eq̄ osculari poterit. monachū v̄ nūq; n̄ ad t̄ciā descendens. Ubi uq; aut̄ ascendit. locū alti ore q̄rit. & sic cū ḡuitate ascendit. Unde & añ portā monasterii ad ascendendū truncus ē posit̄. Cauere debet in itinere. ut nihil in se irreligiosū aut ordini n̄ro c̄trariū aq̄quā notari possit. ut uestim̄ta sua at̄go n̄ difflure. excepta int̄dū p̄pt̄ pluuiā cappa. s̄ cōposite infra sellā iaceant. ut nec anterior nec posterior selle corrigia. t̄ aliud qđ tale sibi desit. ne n̄ equo simul ūso respiciat. ne sine fasciolis eq̄tet. sit tam̄ ultra unū miliariū a cella uult discedē. ut uno calcari si alterū habere n̄ potest sit c̄tent̄. n̄ aut̄ obedientiarī sit. aut longi ire uelit. ne mantica secū in caballo si op̄ ē portare dedignet̄. Nunq; pedite in itinere longiori quā duorū miliariorū spacio comitē habet. At tam̄ ad fluuiū ueniens. aliū si necesse ē secū in eq̄ transportare ualet. qđ alibi nusq; licet. Et cauendū sūmope h̄t. ut caballo suo nūq; frena ad currendū relaxet. Ipse qđ nūq; currit. n̄ p̄pt̄ obiturū incendio. Dū ē in uia. si ē talis dies qđ ad horā uenia ē petenda. ipse etiā q̄ndo q̄libet horā cantare uoluerit. descendens ad t̄ciā. de capite capellū. de manib; cyrothecas abstrahit. ueniā qđ petens orat̄ dn̄icā diē. Unde se leuans. signo crucis facto. itū ueniā petit. hora imposita ascensoq; eq̄ tenet uia. Que tam̄ si a deo lutosā ē. t̄ si ipse a deo infirm̄. p̄ descensu sedens in eq̄. f̄ Miser. m. d. f. p̄mittit. deinde dicta orat̄ dn̄icā horā cantat. In x̄u v̄ t̄. j̄ q̄ndocūq; uenia n̄ ē petenda. nec psalmū cantat. nec ad t̄ciā descendit. Unde p̄usq; de claustrō

exeat. quando dū abest. ruit legant p̄uidisse debet. debet etiā exusu cantare
 cursū. s. marie. Si ē illiterat⁹ inungit⁹ ei aliqd. p̄regularib⁹ horis cantan
 dū. id̄ or̄ dn̄ica. & siqd̄ fecit hui⁹modi. Prandere in itinere sine missa etiā
 in maiorib⁹ festis ideo licent̄ potest. q̄a n̄ n̄ in notis locis. aut nota sac̄doti
 missā audire. nec p̄ se ipsū si ē sac̄dos cantare p̄sumit. Cui si fragilitā eue
 nerit. uno tantū die a missē celebratione se abstinat. qd̄ ampli⁹ n̄ deu
 tat. etiā si mutatoriū aliud habe. t̄ c̄fessionē facere n̄ ualeat. Regulare
 ieiuniū foris obseruat. n̄ exiens p̄ndendi licentiā accepit. Prandere
 in prato potest si necesse fuerit. Qui ei cibū t̄ potū administrat. nūq̄.
 administrat in sola camisia. t̄ infemoralib⁹ solis. n̄ forte eueniat ut
 ab alio q̄ suo comite ei ministrandū sit. Int̄ comedendū siqd̄ breuit
 dixerit. p̄ his que ad p̄sens necesse habuerit. de alia loquela tam longi
 ore cauet. Anteq̄. comedat dicto ūsu. legit aliqd̄ de sacra scriptura. &
 in fine similit̄. In uia q̄q̄ sitiens. si carens uase ad fontē biberit ex ma
 nib⁹. ob hoc notari n̄ meret̄. Talis aut̄ q̄ sit in herbis. t̄ rasus barbā. n̄ de
 bet eē in ei⁹ comitatu. S. neq̄ mittere a se comitē. & solus eq̄itare p̄sumit.
 Ubi uult hospitari. si a deo. p̄pe ē eccl̄a. uespos ibi cantare n̄ omittit. cō
 pl̄m tam̄ & mat̄ n̄ ibi cantat. s̄ in lecto. t̄ in loco cōpetenti iuxta lectū.
 n̄ hospitū eccl̄e sit c̄iunctū. Cauet aū aliqm̄ eccl̄am cū calcarib⁹ t̄
 cappa induit̄ intrare. de manu femine aliqd̄ accipe. ad eandē cū ea
 m̄sā sedere. cū ea q̄cquā loq̄ sine teste p̄pe eos sedente. Om̄i tēpore
 p̄quā nox fuerit. n̄ magna aliq̄ necessitate impediēte. alioqn̄ cōpl̄m
 ulterius n̄ differt. S̄ p̄ter ea que tā foris quā domi obseruat. id̄ si ē cu
 culla exiit. tā in die q̄ in nocte nullū ūbū emittit. Obseruat etiā ne
 q̄quā ponat eā longi a se q̄ sit cubit⁹ un⁹. In cuculla sine pellicio se
 dere t̄ ambulare poterit. Si ad aliqd̄ monastiū qd̄ ē nr̄i ordinis. t̄
 ubi capl̄m habem⁹ uenerit. ibi eadē se habet disciplina. q̄ & domi se
 habere solet. & si antea illic n̄ erat. cū intrauerit choꝝ siue capl̄m
 si interi⁹ habet. & si nemo eū induc̄. ultimū locū p̄ctit. in eo tam̄ cho
 ro in q̄ & domi ei⁹ ē statio. Si uero ad alienū om̄ino monastiū uenerit.
 ibi nec claustrū intrat n̄ iussus. s̄ ut illic sibi ostensū fuerit. ita fac̄.
 Ceterū ad qd̄cūq̄ monastiū uenerit. sine licentia nec de claustro exit.
 nec comiti suo loq̄t̄. Sciendū ē etiā. q̄a qd̄cūq̄ monastiū nr̄i ordinis
 ē ingressur⁹. ubi infra spaciū dimidui anni n̄ fuit. t̄ qd̄ nūq̄. intrauit.
 ante ostiū p̄qd̄ p̄mū intrat. sup̄ genua ueniā petit. & ad loca de uia
 redeuntib⁹. ad orandū c̄stituta. se p̄sternit. n̄ dies pasche sit. Qd̄ si duo
 fr̄s partē ad aliqd̄ monastiū uenerint. ad qd̄ alt̄ eoz nūq̄. uenerat.

alt' v' in primo aderat. de uenia ad lum' ianue petenda & de oratione
 facienda qd' uidet' pori bonu. iunior imitet'. Hec specialit' de unodicta
 generalit' ab omib' nri ordinis monachis fr' obseruanda. Sed decano
 adhuc qda' st' specialit' obseruanda. id' ut p' comestione nullu' domesti
 coꝝ suoꝝ uerberet. nuq' etia' fr'is alteri' si fieri potest testimonio careat
 q' secu' iugit' moret'. Itē si ei' obedientia sita ē infra it' dimidię diei. omi
 sabbo ad monastiū redire debet. Nā nec lotos pannos induere. nec se
 radere psumit. pter ibi. Nihil etia' cū ingenio lucrat'. agros & uinea'
 diligent' exerceat. & alit' pecora iuūta. Nihil hē absconditū. nec in
 domū extranea cōmendatū. qd' a nris maiorib' omīno anathemati
 zatiū. Seges & uinū qndo extoto fuerit collectū. debet ex more por
 uidere q'cqd' habuerit in horreo. q'cqd' in cellario. Qntū uidet' dimit
 tit ad cōmeatū eidē decani. & hospitū supuenientū. & ad op' agri
 colandi. qd' supest iubet ad monasteriū deferrī. Similit' facit eodem
 tēpore in cellis nris. ubi tantū sex aut x. fr' morant'. s' tanta rerū co
 pia habet' unde plures possint sustentari. eisdē fr'ib' uictū & uestitū
 ac hospitū necessaria plent' dimittent'. qd' supē iubet ad monastiū de

Nunc aut' pmissio *De cōmuni ordine de uia redeuntū. Iferri. .xiiii.*

ia itinerantiū ordine. de uia redeuntū cōmunis ordo n' ē p'termut
 tendus. Fr' q' de uia ueniunt neminē infra muri ambitū osculant'.
 anteq' orationē faciant. Siqd' tam' qd' necesse ē ext' claustrū breuit' lo
 quunt'. in hoc n' rephendunt'. Qui si in meridie p' refectionē ministroꝝ
 aduenerint. p' usq' fr' surgant n' ingrediunt'. P' hoc aū n' claudit'
 infra refectionē ministroꝝ. ut q'sq' tē ueniens ingredi ualeat. Tēpore
 loq'ndi redeuntē in ipso claustrū introitu tantū Benedicite dicunt ad
 assidentes. Itaq' eo die q' redeunt. corp' d' n' facta cōfessione n' accipi
 unt. q' fragilitas humana deuitare n' ualet. q'n uisu t' auditu. aut etia'
 locutione multotiens peccet. In eodē die p' singlas horas faciunt añ
 jret'. & dicūt. p' eis una de his collis. Om'ps s. d. n' rōꝝ. Qs om'ps d. Om'ps
 s. d. m. pmissis his uisiculis. Saluos f. s. q' semp' p'm' ē. Sed s' Conūtere d.
 t' ecce q. b. t' Beati q' hab'. P' quib' colla trib' uicib' t' sepi' dicta fuerit.
 phis ad cōplm n' ē dicendū. n' duob' uisiculis pmissis absq' salutatione.
 Misereat' urī om'ps dñs. Qd' tam' d. abbi. nec epō. t' abbi alicui aut
 pori nro ē dicendū. s' colla similit' ut ad cet'as horas. Benedictionē
 nullus causa p'ndi negligit'. si cū ministris tēpore q' nona cant' re
 fic'. Nā ex parte refect' eā accipit. uerūq' ad refectionē redit'. S' scien
 dū qd' siqs frūm foris post' paschali solemnitati uult int'ēē. in iiii. fer'

debet uenisse. Quid si forte neglexerit. quicumque sit. ueniens in ipsis tribus diebus. pro qualibet hora finita predicta benedictione quidem non caret. sed nemo illi in eisdem diebus osculum prebet. Cui quod si est noster professus cauendum est. ne in tribus festis. uidelicet natiuitatis domini. pasche. pentecostes. ante triduum diei. non magna coactis necessitate abeat. sed et tunc quod usque capitulum finiat. expectet. Hoc etiam sciendum est. quia si quis uenerint dum conueniunt in choro non fuerit. si maior monasterii porta tunc clausa est. aspersione aqua benedicta. primum ad crucem. deinde in choro. et postinde ad sanctam Mariam in formas in longum prostrati. si talis est dies. sin autem. inclines debent orare. Quid si infra capitulum ueniunt. tertia orationem ad altare quod est in dextra parte chori faciunt. Si autem infra regularem horam uenerint. ita ut ante sextam primi psalmi chorum intrare possint. aspersione tantum. chorum ingrediuntur. finita hora pro accepta benedictione. ad crucem si porta ut dictum est tunc clausa est. deinde ad sanctam Mariam oraturi. Si uero post sextam primi psalmi ecclesiam intrauerint. non enim foris expectare presumunt. quia sic aduenientes ad gradus ueniam non petunt. pro aspersione facta oratione ad predictum altare. ibidem eis benedictio est expectanda. quia nec sic ueniens non pro corporali necessitate licet a regulari hora recedere. At si infra capitulum superuenerint. ad crucem non orant. sed facta tunc oratione ad predictum altare. ibidem expectant. et accepta pro capitulum benedictione. ad sanctam Mariam orant. Ueniens etiam ita ut nec cene seruitorum inter esse. nec prece ante collationem possunt reficere. ad collationem non debent deesse. et sic pro capitulum accepta benedictio possunt reficere. Si uero infra capitulum uenire non possunt. pro modum cellam intrare non presumunt. sed crastino ita intrant. ut pro singulas horas prescriptam benedictionem accipiant. Qui pro unum tantum noctem foris morantur. hi neque cum exierint neque cum redierint benedictionem accipiunt. non forte euenerit. ut aliquis de uia ueniens et benedictionem redeuntium acceptur. eadem die rursus exeat. et crastina redeat. huic tunc non subtrahitur benedictio quam habuisset in priori die si remansisset. Uerum si quis ad eandem horam redeuntis simul et exeuntis benedictionem est acceptur. is cum accesserit ad gradus ab ordinis rectore cum signo crucis licentiam querit abeundi. et facto ante iret. cum eadem inclinatione siue prostratus siue stans. primum redeuntis. deinde exeuntis benedictionem accipit. Quod si redisse de uia sacerdos nescierit. astantium aliquis sciens. eum notescit. Debent autem de itinere redeuntis in choro inter esse matutinis. non sit aliquis de longinquo ueniens. et tali infirmitate grauatus. Illi cedit extra chorum. et ad sanctam Mariam matutinis eisdem inter esse. *De claustrali porte. et eius*

.xxv

CLAUSTRALIS porta. uicaria est maioris portae. quia non solum ad uentum debiliores fratres ad propinquiora loca ad repausandum mittit. uerum etiam uia

lidioreſ ad cellaſ ualde remotas in auxiliũ frũm illic cõmorantiũ. d. abbe & pore longe remotis. Veruntam̄ nũq̄ in puatis dieb. aut in xit ad offerendũ & ad pacẽ p̄ aliquẽ albatũ. ñ in ordine ſuo accedit. In feſti aũ q̄ in albis agunt. abſente pore. p̄m̄ etiã ad ſinglã huiusmodi p̄cedit. excepto ſi. d. abba & por̄ miſſã cantat in cõuentu. Tẽ enĩ nullo m̄ ſe p̄m̄ hiſ admittit. ñ omniũ por̄ in ordine ſit. Quotiẽſ ipſe ordinẽ ita tenet. ut neq. d. abbatẽ neq. porē interiã aduenire ſperet. tẽ ad p̄ceſſionẽ que puatis dieb. agit. ultimũ incedit. & cũ uenerit ad. s. Mariã in choro ſiniſtro cõſiſtit. etiã ſi in dextero ei' ſtatio fuerit. Sicui op' fuerit abſente pore ad infirmariã grã repauſationis ire cõcedit. ipſeq. in ſia refectionẽ eoz. ſic & q̄ſq. tẽ ordinẽ regens illuc uenire ñ negligit. & ſingl̄is p̄temporis cõpetentia caritatiue. breuit̄ tam loq̄t. Cũ miniſtris reficiens. ad ſcillã ſedet. Hic ẽ q̄cũq. d. abbas & por̄ p̄ficiſcat. q̄ in clauſtro iugit̄ morat̄. & q̄ p̄cipue pondus toti' ordinis portat. P̄p̄t̄ qd̄ tam̄ altiore in fr̄s ñ habet ordinẽ. Ut aũ eo expedimor ad idẽ officium ſit. armari nũq̄ illi refectionis & collationis lectionẽ iniungit. Hoc ẽ aũ qd̄ nullo die omittit. Poſt cõplm̄ aſp̄ſus aq̄ benedicta. ſtati ñ ipſe aſp̄ſert. ſtare p̄pe oſtiũ ecclẽ ſecedit. ut ſingl̄os intueat̄ quom̄ inclinent ad altaria. & ad ſac̄dotẽ p̄ que aſp̄gunt. Poſtq̄ om̄s exierit. ſiue ille aſp̄ſert ſiue ñ. accipit abſconſã ab ebdario illuminatã. & capello induto. totũ clauſtrũ pluſtrat. Primo uidet ſi clauſa ſit ianua auditorũ hoſpitiũ. & dom' elemoſinaria. ſi q̄ſ adhuc ſit. & p̄p̄t̄ qd̄ ſit ante cellariũ. ſi coq̄na regularis ſit obſerata. & reſectoriũ. deinde circuit cellã nouitiõz. & domũ infirmõz. uidens ſi ipſi iã ſe collocauerunt. & q̄m̄ ſe habeant. ſi q̄ſ eoz. adhuc remanſerit in ecclã. s. MARIE. aſcendit dormitoriũ. portans ſecũ ſi qd̄ forte in clauſtro neglectũ inuenerit.

Tẽpore hiemali q̄ndo fr̄s p̄ cenã collationẽ incaplo expectant. fac̄ unã circã p̄ om̄s officinas clauſtri. obſeruan' ne aliq̄s q̄ tẽ incaplo ſedere deberet inutilitati uacet. fac̄ q̄q. aliã ad inuallũ qd̄ ſolet ẽẽ in noctnos & mat̄. & in illa circuit om̄s lectos in dormitorio. in cellã nouitiõz. inde tranſit ad oſtiũ reſectorii. coq̄ne regularis. cellariũ. elemoſinarie. oſtiũ clauſtralis. deinde ad infirmariã p̄ca p̄lm̄ tranſit. ſi p̄ auditoriũ in ecclã maiorẽ redit. circũuens om̄a altaria & anguloſ ecclẽ ac ſacrutiẽ. inde reũt̄ p̄ chorũ. ſicq. uerſo tantũ etiã inuenes lumine p̄tranſit. & abſconſã in locũ ſuũ reponit. In hi' om̄ib. ſi qd̄ negligentie cognouerit. hoc in crastino reclamabit. Haſ circũſ etiã plenũ ordinẽ tenens ex uſu fac̄. Qd̄ ſi minut' ẽ. & aliq̄ infir

mitate grauat. alii ab eo hoc iniungit. Ut aut breuit de ei officio cēlu
 dā. si d. abbas n̄ adest neq̄ p̄or. n̄ solū om̄s obedientiarū q̄ in claustris
 ei p̄cepto obediunt. s̄ etiā ipsi decani ad quecūq̄ op̄ fuerit. Ideoq̄ ualde
 necessariū ē. ut talis cōstituat. q̄ ad tot tantaq̄ negotia p̄curanda idoneus
 habeat. Hic talis siue ordinē regens siue n̄. ab om̄ib. sūmo honore ac
 reuerentia. sic & adiutor ei ē tractandus. Ipse t̄ quis ordinē tenens
 mox ut audit signū collationis debet capl̄m intrare. ne p̄ea intrans.
 euentū faciat assurgendo laborare. Ceterū quaq̄. hec om̄a q̄ sup̄ dicta
 s̄t licent̄ faciat. p̄ore tam̄ incēntu manente. nulli q̄d faciendi. t̄
 loq̄ndi licentiā dat. s̄ in hoc n̄ notat̄ sit t̄p̄oris in cella nouitiorū. t̄ in
 aliis claustralib. officinis. t̄ sua sponte. t̄ ab aliq̄ rogat̄ q̄d necesse ē lo
 q̄t̄. Habet aut̄ & ipse suffraganeū unū q̄ in singulis q̄ ad manū s̄t agen
 da. suppleat uicē ei absentis. p̄sentis v̄ p̄ om̄a q̄ndo p̄or aliq̄ p̄ficiscit̄.
 t̄ in domo infirmorū. p̄p̄t̄ infirmitatē cōmorat̄. Habet q̄q̄ adiutores.
 uuenū custodes. & circatores. Claustralis p̄or absolut̄ de eadē obediē
 tia. ueniā petit p̄ indulgentia. q̄d tam̄ ex cōsuetudine alii adiutores
 obedientiariorū n̄ debent facere. *De circatorib.*

.xvi.

CIRCATOR mun̄ ē. ut om̄s negligentias q̄ ullom̄ c̄tra ordinē
 possit cōtingere notent. & in capl̄o reclamant. Ideoq̄ totū clau
 strū n̄ semel s̄ multotiens in die circueunt. ut nec locus sit. nec ho
 ra in q̄ fr̄ ullus secur̄ sit. si tale q̄d cōmiserit. n̄ dephendi & n̄ publi
 cari. s̄ maxime q̄ndo fr̄s lectioni uacant. si forte aliq̄s ad eā n̄ sit
 uent̄ explorant. Ergo cottidie aliq̄s illoꝝ ante p̄mā. t̄ alio t̄p̄ore
 an̄ t̄ciā. singl̄a altaria circūspic̄. & si ult̄ duos obedientiarios t̄cio
 adiutore ad aliq̄d altare p̄spererit. excepto in sūmis festis. t̄ si quā
 negligentia uiderit reclamare n̄ omittit. Ceteras v̄ circationes mox
 p̄ finitas singl̄as horas. n̄ p̄ nonā q̄ndo fr̄s bibituri s̄t. solent facere.
 p̄ offerendā mat̄ missē. p̄ euangl̄m maioris. ad officiiū defunctorū
 p̄ tres lect̄. in sup̄ etiā p̄ ut stat̄ cuiq̄ loci exigit. He ḡ circationes
 debent fieri in domū elemosinaria. ante & infra cellariū usq̄ ad
 limen ext̄ioris ostii ipsius. & usq̄ ad lim̄ ext̄ioris coq̄ne. in regularē
 coq̄nā. in refectoriū. in cellā nouitiorū. in camera. in infirmaria. ad
 locū ubi cocture ligant̄ & sanguis minut̄. in capellā. s. Marie. in
 cimiteriū ad fabricā. ad scriptores. in sacristiā. & in quēlibet locū
 ubi tale q̄d opis agit̄. & q̄cqd̄ dignū reclamacione ab eis dē circatorib.
 cōspicit̄. ibi q̄dem reuerent̄ dissimulat̄. s̄ dicto ad capl̄m loq̄muni
 de ordine. sine mora reclamāt. Et in his reclamacionib. sic & in om̄ib.

127

omnino psonarū acceptio ē deuitanda. Aliq̄s etiā illoꝝ cotidie cym
balo percusso ad horā refectionis ante ostiū refectorii cōsistit. q̄ usq̄ cūen
tus introierit. diligent̄ notans. q̄ disciplina se fr̄s ad lauatoriū habe
ant. t̄ siq̄s negligens usquā incōpetent̄ diūtat. t̄ ad sonitū scille fe
stinans indiscipline ueniat. Idem q̄q̄ ppe finē refectionis uadit
incoq̄nā regulare. in cellariū. in cellā nouitioꝝ. ut si forte aliq̄s illuc
absq̄ rationabili causa ierit. eū latere neq̄at. S̄ ante q̄. Tu aut̄ dicat̄ re
grediens. notat si fr̄s q̄s transit cōbinatis pedib; sedeant. si pōna se
regularit̄ cōtineant. sic & exiens fec̄. nulli tam̄ ibidē signū facien̄. s̄
si q̄d ordini cōtariū p̄spererit. hoc usq̄ ad temp̄ reclamandi a memoria
ei n̄ recedit. Qd̄ tam̄ in claustrō n̄ deuitat. s̄ ibi circūiens cuiuslibet quē
dependenti uestim̄to sedere uiderit. modeste inuuit. ut illud cōponat.
Scire aut̄ debet iuuenū excessus maxime notandos & in clamandos.
q̄ppe q̄ min̄ delinq̄ntes. cet̄is etiā acrius corripunt̄. In meridie circu
it claustrū. & si dom̄ elemosinaria sit serata p̄spic̄. Inde in cellā noui
tioꝝ & in infirmariā p̄git. atq̄ ea hora dormitoriū q̄ntotū potest ascen
dit. Infirmis comedentib; nullus eoz̄ ad eos intrare. s̄ postriū q̄ntū
ualet quom̄ se habeant explorare. Simili m̄ intra officinas q̄ claustrō
iungunt̄ stans. potest foras p̄spicere. si q̄d ibi ab aliq̄ fr̄m fiat rep̄
hensibile. In om̄i q̄q̄ festo in cappis aut in albis celebri. aliq̄s illoꝝ p̄
euangl̄m deposito interī fanōne in stationis sue loco. cappa v̄ in uesti
ario. solitā fac̄ circationē. Qua facta. eandē induit. & in choꝝ redit. Ve
rū q̄uis om̄i studio singl̄as negligentias debeant annotare. ubi tam̄
n̄ debent eas amplificare. s̄ simplicit̄ reclamare. n̄ aliq̄s incaut̄ se ue
lit incaute defendere. cui donec ipsa ueritas excutiat̄ in reclamando
n̄ parit̄. Hoc aut̄ semp̄ p̄cauendū ē nouerint. ubi fr̄s aliq̄s hora incō
petenti colloq̄ntes uiderint. ne clā. q̄d loq̄nt̄ auscultent. nec p̄ signū
aliq̄d p̄turbent. Si v̄ ipsi fr̄s licentiā colloq̄ndi acceper̄. hoc sibi ubi
t̄ signis max̄ inuunt. Obedientiariū aut̄ q̄ n̄ possit̄ omittere. ut n̄ aliq̄n
do alius silentib; de obedientiis suis int̄pore tam̄ & loco cōpetenti. ui
delicet an̄ cellariū loq̄nt̄. si quē circatoꝝ uiderint supuenire. p̄p̄t̄
hoc n̄ cōticescunt. nec que sit loquela eoz̄ illi dicunt. q̄ppe q̄ nihil ali
ud q̄. de obedientiis in tali loco colloq̄ debent. Ad eos etiā p̄tinet or
dinis rectorē ad refectoriū uocare. si eū p̄mo ferculo administrato.
uiderint diutius tardare. In fer̄. u. p̄me ebdomade xl malis p̄ distri
butionē libroz̄ om̄s ueniā petunt. se ipsos accusantes. q̄a officiū cir
cationis. p̄ ut debuert̄. n̄ impleuer̄. Qd̄ siq̄s eoz̄ aliq̄ de causa p̄pedi

eandē obedientiā implere n̄ poterit. inde absolutē & ad p̄sens aliū in locū
 suū subrogat. *De pueris* & in fine libri. *De iuribus. & de custodia*
 .xvii. **F**RAT̄ qui ē hui⁹ etatis ut adhuc custodia indigeat. & si
 .xvii. **F**ultro seō renunciauerit. & optime sit opinionis. minime tam cu-
 sto dia carebit. Et idcirco laicus n̄ tam p̄uete etatis sit. ut sine custo-
 dia ēē possit. neq; scolaris puer in claustrū suscipit. s̄ si res ita exigit.
 ut nullom̄ sibi ingressus denegari ualeat. ad aliquā cellā mittit. quōsq;
 ad intelligibilem etatē pueniat. S̄ & illi maxime q̄ nutriti s̄ in mona-
 sterio. si in morib; uiri ēē noluerunt. uirilif etas nihil eis p̄fuerit. ut
 a custodia soluant. In q̄ q̄ posit⁹ fuerit. p̄mū in dormitorio lect⁹ ei est
 p̄pe lectū custodis sui. ad quē absq; illo nec accedit unquā nec rece-
 dit. In nocte v̄ q̄cūq; incesserit. t̄ etiā ante cōplm̄ si solito serius fue-
 rit. t̄ p̄sonitū si adeo mane erit. ad mandatū q̄q; si ea indiget. sic sepe
 in hieme contingit. portat ante se laternā custode p̄uidente. ut cande-
 lā habeat semp. In refectorio eā extinguit. & sup; scabellū pedū suoz
 ponit. Ibi semp; ita inmixti ēē debent iuuenes. ut int̄ duos iuuenes
 alii duo fr̄s sedeant. ea scilicet causa. ut si forte un⁹ discedat. alī rema-
 neat. Custos si eū duxerit ad necessarias. p̄quā ipse surrexerit. iugit̄
 q̄dem s̄ modeste eū intuet. quāq; & latnā stet ante eū. Si v̄ in nocte
 op̄ habuerit surgere. excitat custodē. capitale t̄ aliqd de op̄imis
 illi tangendo. accendit ipse latnā & p̄git ad necessarias. nec ante
 a custode extinguit q̄ ille collocet. Alio etiā tempore ipse iuueni
 eā semp; incendit & extinguit. n̄ p̄ cōplm̄ & p̄ mat̄. Tē enī a custode
 ē accendenda. & q̄ndo se recollocat ad dormiendū iterū extinguen-
 da. Si eū in eccliam t̄ in refectoriū duxerit. n̄ eū deserit. usq; dū sit
 in p̄sentia conuent⁹. Si notat⁹ fuerit ad coq̄nā. ante sonitū n̄ uenit
 ad eā. Cū nullo alio n̄ eū custode hanc debet facere. q̄ & eū cū omī
 diligentia ibi & ubiq; debet custodire. ac de negligentis sui iugit̄
 p̄clamare. q̄a q̄cqd eo p̄sente deliq̄rit. totū illi imputat. si ab eo sup;
 hoc n̄ inelamat. Ad tres orat̄ que r̄te fiunt añ noct̄nos. & ad illas
 q̄ añ p̄mā t̄ añ t̄ciā. & p̄ cōplm̄ fiunt. ad letaniā q̄q; p̄ p̄mā nūquā
 abinuiē separant. s̄ ad letaniā custodit̄ iacet ad sinistra custodi.
 Si iuuenis stat in uno choro. & custos in altero. iuuenis debet in
 custodis uigilia uigilare. q̄ndo defunctū habem⁹. Q̄ndo p̄cedit ad
 aquā benedictā. ad cōmunionē. & ad p̄cessionē. si diuisi s̄ in ordi-
 ne. custodiendus ascendit. t̄ descendit. custos v̄ n̄ mutat ordinē
 suū. n̄ p̄pt̄ illū q̄ forte. p̄ aliq̄ excessu in ultimo ē posit⁹. Qd̄ si q̄s

pmeret. quavis eundem ordinem prima quae de ultimo super dictum est ad formam
 stando sit observatur. grauioris culpe tam uinculo nunquam est stringit.
 si statim ut tale quod commiserit. acris & nimis uerberibus corripit. Ideoque nunquam
 sua sponte debet flagellum secreto suscipere. In qualibet processione quae circa
 tunc est claustrum agit. a custode suo si est conuersus alicui literato maxime
 propter cantum commendat. sic & ille qui custodem habet de superioribus unum qui sit infe-
 rioris ordinis est commendandus. Posito in custodia diaconus subdiacono si
 tale quod contingit. ut ad missam legere non possit. propter hoc nec uerbo nec signo
 queque sui simile appellat. ut pro se legat. si ei custodi cum testimonio sui
 custodis re innotescit. ut frater eiusdem ordinis loquatur. pro uicissitudine le-
 gendi. At si hoc impetrare non ualuerit. maturum monet armarium. ut ipse
 tempestiue prouideat. cui legendi munus inuungat. Lecturam autem a suo custode
 ad uestiarium est ducendum. & pro diuina seruitore uestiendus. Quae alicui
 ibi ministranti committit. usque dum pacto suo officio tantum se disuestit. Singuli
 autem tales si ut dicitur rigoribus suis uoluerint esse consultum. summo pro cauent in omni
 loco. non absque mediatore stent simul aut sedeant. tunc se adinuicem impingant.
 aut uestimentum aliquod tangant. & ut nunquam aliter aliter iuueni siue in custodia
 posito. siue non. aliquid signum. tunc etiam nutibus oculorum facere. tunc ad eum subridere.
 tunc aliquid familiaritatem simulare presumat. aut etiam sic sedeat. ut aliter alterum uisus
 adinuicem uultibus intueri ualeat. Nam haec & alia huiusmodi unquam in alium
 ex consuetudine reclamant. reclamant quod in quolibet familiaritatem aliquam
 ad se habentem. tunc quocumque cum eo loquente. custode suo non audiente. Custodem uero
 de hoc tantum inelamat. si eum sine custodia dimittit. tunc si quod in eum austeri-
 tatem exercet. ubi humanitatem ei exhibere debet. Cauere habet unquam eorum
 quando sedet in claustrum cum tabulis illi gratia scribendi concessis. ne a circatore
 obambulante easdemque tabulas inspicientem. aliquid tale in scriptum possit
 inueniri. pro quo dignum sit reclamari. Sed est sciendum. quod nullus eorum carne
 non a deo infirmus debet manducare. neque balneare. siue sanguinem minu-
 ere. Quod si alicui pro infirmitate conceditur sanguinem minuere. ad primam
 horam accepta cum signo minuendi licentia. in minore choro secedit. ibique
 usque in diem tantum persistit. At tamen ad tres orat pro copiam. & ad uentum illud
 nocturnale in maiori choro ex consuetudine non deerit. ad. s. Maria quae quae sedes
 in suo ordine. non induit capello. sed quantum potest oculos tantum tunc a lumi-
 ne. Si autem alio tempore ita infirmus ut ad matutinos perducere nequeat.
 tunc pro semet ipsum licentiam querit. & in predictum chorum uadit. si in sequenti tamen
 die propter hoc uentum non petit. Si uero in ea nocte ad aliquid est notatum. in ma-
 iori choro illud canit. & festum redit. si nunquam tamen quartum. aut uicimum. Res canit.

n̄ sint breuia. Qd̄ si talis eū infirmitas occupauerit. ut cūuentu int̄eē neq̄
 uerit. t̄e ad infirmariā ire iubet. & illic n̄ minori diligentia ac si eēt in
 cūuentu custodit̄. quia etiā ibi lat̄nā portat. Adhuc aut̄ s̄t q̄dā iuuenes q̄
 a maiori custodia s̄t soluti. q̄dā v̄ suspicione iuuentutis cui int̄dū rara
 fides ē adhibenda. minori custodie ea cōditione subiciunt̄. ut nusq̄. ext̄
 cūuentū absq̄ custode ire. neq̄ dormitoriū infra mat̄ sine lat̄nis ascen
 dere audeant. Ad hoc solū ante altare qd̄ ē p̄pe ostiū eccl̄e tot lat̄ne
 a camerario. & candelē a sacrista s̄t ponende. q̄t ad huiusmodi necessitatē
 possint sufficere. Hi tales n̄ habent custodes. s̄ q̄tens q̄s eoz de cūuentu
 habet ire. alicui ad hoc idoneo & expedito signū fac̄. q̄ & eū statī seq̄ n̄
 renuit. Sciendū aut̄ qd̄ nullus iuuenū siue in custodia sit siue n̄. ad ali
 quā cellā solus sine alio p̄uictioris etatis fr̄e ire. t̄ redire p̄mittit̄. q̄m
 nis notabile eēt. si solus benedictionē accepisset. Qui etiā scire debet
 si adhuc dū sic emittit̄. de custodia t̄ de forma n̄ ē absolut̄. in reditu
 suo etiā p̄. x. annos si alicubi p̄manserit. iterū siue in custodia siue
 ad formā redit. Qui v̄. p̄pt̄ aliquē excessū in alterut̄rā custodiā mittit̄.
 mox ab ea solut̄ ad parietē si stationē antea ibidē habuit. regredit̄
 iuuenis p̄ quē p̄or in refectorio caritatē suā impendit. panē suū iusti
 ciā cū cocleari adm̄sā portat & reportat. Siq̄s ad cōfessionē uult ueni
 re. a custode suo cōfessori cōmittit̄. p̄ quē etiā facta cōfessione illi iuxta
 utrottū capti expectanti reduct̄. Si qd̄ absit officine claustrī incen
 dunt̄. iuuenes cū aliis ad extinguendū n̄ currunt. s̄ interi cū custo
 dib̄ suis in choro ad letaniā canendā se p̄sternunt. Notandū aut̄
 qd̄ nullus eoz sedile a dōm̄ abbis sedili q̄ntū. n̄ eo tēpore q̄ndo p̄ores
 stant c̄tra altare intrabit. s̄ & t̄e nulli eoz in sede de altari. v̄. stare lice
 bit. n̄ alba induit̄ sit. Ad uesp̄os & mat̄ t̄ de om̄ib̄ sc̄is antiph̄e sup̄ E.
 & ymn̄. j. u. & ad officiū defunctor̄ ab eis imponunt̄. & breuia R̄
 cantant̄. Interim dū corone nouit̄ in choro designant̄. ab ebd̄ario
 iuuenē ā. Tues d̄ q̄ rest̄. imponit̄. & letania añ missā ab ipso p̄mittit̄.
 Versus om̄ino ab his si tot s̄t p̄nunciant̄. sin aut̄. tā ab aliis iuue
 nib̄. quā ab istis dicunt̄. Itē ab eisdē ā. ad suffragia sc̄oz incipiunt̄.
 & t̄e imposta qualibet ā tam diu debent stare. quo usq̄ dicat̄. Orem̄.
 a sac̄dote. In sup̄ quotiens ā. a seniorib̄. ad mat̄ s̄t imponende. siq̄
 forte ab aliquo eoz negligit̄. mox ab istoz aliq̄ imponit̄. De arma

xviii. **P**RECEN TOR qui & armarius. armari nom̄ obtinuit. r̄to.
 eo qd̄ in ei manu solet eē bibliotheca. q̄ & alio nomine arma
 riū appellat̄. Hec ē obedientia quā ex more nullus meret̄. n̄ t̄ nut̄ti

131
fit. t alij q̄libet ad hoc officium idonei. sic ē c̄nario illas obedientias quarū
sup̄ iā meminim. & adhuc ē animū meminere. n̄ merent. n̄ q̄ iā in etate
manifcūla aut clerici aut laici extiter. & p̄uicessiq̄ de alio mona
sterio aduenientes iterūq̄ apud nos p̄fiteutes tā p̄babili c̄uersatione aliq̄ndiu
int̄ nos fuer. Igit̄ iste de q̄ agit̄ officialis. r̄tē unū habet suffraganeū. q̄ &
pueriscantet si in loco s̄. & breuē faciat de lect̄ & R̄ns & aliis obsequiis.
Cet̄m ipsa fr̄m̄ nomina n̄ aliv̄ q̄ ipse ponit. n̄ forte & ipse uoluerit. ita
eiq̄ sed̄ huius sit industrie huiusq̄ sensus. De ei aū tā c̄tinua occupatione
ut aliq̄ p̄stringā. tota diuine seruitutis ordinatio in eccl̄a sup̄ nullū
pendet q̄ntū sup̄ illū. nec de hoc h̄t aliquē magistrū. n̄ solū donū abbem.
Qd̄ uoluerit ut legat̄. legit̄. ut cantet̄. cantat̄. tā in eccl̄a q̄ extra
eccl̄am. & ad huiusmodi om̄s debent ei semp̄ obedientes eē. Si qd̄ tam̄ c̄t̄
usū p̄sumpserit t̄ neglexerit. hoc omnino interī dissimulat̄. usq̄ dū
in capto reclamiet̄. Ad cant̄ eū ad uesp̄os & mat̄ ā imponit. excepto q̄ d̄. d̄.
abb. t̄ aliv̄ abb̄ eo absente in duodecī lect̄ ē impositurus. Quasi si n̄ recte
imposuerit. t̄ tonū n̄ p̄pe ut ē modulauerit. alt̄ut̄ collateralis ei ut
corrigat sum̄missa uoce admonere poterit. In psalmi v̄ in ceptione
si fallit̄ aq̄libet sciolo in eodē choro stante adiuuat̄. Qd̄ si in q̄ tono
errat̄. nulli scientia p̄iudicat illi. ut n̄ eū potissimū om̄s attendant
& sequant̄. Donv̄ abba q̄ diu ē in c̄uentu. armari n̄ se notat adullā lect̄.
t̄ R̄. ut si ille forte n̄ legerit. ipse p̄ eo sit legere parat̄. Quando v̄. d̄. abb̄
abē. ipse ad lect̄. t̄ ad R̄ notari potest. ad aliud aū officium nūq̄ n̄ ad
coq̄nā. 7 ad mandatū triū pauperū. ad collationē q̄q̄ si uult legere
potest. Solus ille n̄ rep̄bendit̄. si quā ā t̄ R̄ nominauerit absq̄ libro.
indicens alicui fr̄i ut cantet̄. Om̄s q̄q̄ uers̄ offerendē ad maiora. m̄
imponit. Ad quō singulor̄ impositionē in x̄ut̄ ān̄ r̄et̄ fac̄. n̄ ad orientē
ūsus sit. t̄ tantū inclinat sic & in p̄uati dieb̄ q̄cūq̄ parte chori locū
habeat. Ipse etiā paschali t̄pore p̄uatis tantū dieb̄ alta ad missā
imponit. ȳmnū nūq̄ n̄ in x̄ut̄ sic & t̄ ebd̄ari eodē choro steterit.
Quelibet cantū q̄ntūlibet sum̄missa uoce cantet̄ nemo alī audet
ad altiore leuare uocē. Ipse aū nūquā debet negligere. q̄ndo ni
mis sum̄missē cantat̄. q̄ndo t̄ solito festinanti t̄ p̄tracti. q̄cūq̄ loco
t̄ t̄pore. q̄n̄ statū fr̄ib̄ innuat manu. q̄cūq̄ em̄dandū est in cantū.
Qd̄ quāuis licent̄ fieri possit. nūquā tam̄ nisi cū magna reueren
tia. neq̄ de choro in alterū chox̄. facere p̄sumit. s̄ si op̄ ē p̄p̄is
accedit. Ipsū q̄q̄ seire c̄uenit. quia nullū diuinū officium int̄ t̄
ext̄ eccl̄am agit̄. cui ipse t̄ suffraganeus ei n̄ int̄ sit. Om̄i die. cōpetenti

hora. audit puero. t iuueni lect quā in seqnti die lecturus ē in capto.
 Lectiones que legende s ad noctnos. in xlma. p. vi. in estate v p no
 -nā. t si semel comedit p pndiū audit. Qd si aliquando breuitas tem
 poris n patit ut p nonat p pndiū possit audire. int pulsandū ues
 peros. si ds aurib n canit. & tē inuestiario audit. p uespos v nūq. n for
 -te ppt aliquē mūsciōtū id necesse uideat. Lectionē qq quā d. abbe lec
 tur^o debet audire. s ubi t qndo in ipsi abbis ē arbitrio. Queq maior t
 matutinalis missa ē cantanda. ubi sacdō se cū cet is ministris uestierit
 nulla uice armari pēsuetudinē defuerit. p mū ut uideat si psto si nōm
 psone que s obsecuturē. in sinu & si qd nouerit op ut insinuet. Similit
 fac qtenstūq p noctno euanglm. t si q inuit cantari albis t cappis uesti
 unt. Toti rei ē p cipus ordinator. Si q s fr infirmū infirmoꝝ oleo ē un
 guendū. t si obierit ad sepulturā efferendū. t si q s de fori allat ē reci
 piendū. ipsi cura ē q s sacdōs induat. qm unguat. qm corp d. apportet.
 qm comunet. t q colte dū obierit a pore sup eū dicant. & dū lauat. &
 dū uestit. jān quā in ecclām apportet. & qd cantet. & qm tumulus
 benedicat infra canonē misse mat. & qm sepeliat. Omib^o his interit
 p cipus monstrator. Ipse sup uenientes breues defunctoꝝ frum n rōꝝ

accipit. t nomina eoꝝ in martyrologio scribit. descriptosq
 aliō pgentib^o frīb^o p diūsas puincias distribuit. nec obliuiscit si q s fr
 obierit missarū que ruc. vi. frīb^o. xxx. cōm dant. Ipse etiā ostiario &
 elemosinario libro matutinales debet accōmodare ad op hospitū & pegr
 noꝝ qb^o tam si apd nō infirmant. n ipse. s plebeis sacdōs puidet ut cō
 munet. Ad omis pcessionēs nihil n qd ipse imposuerit omīno contat.
 In trib^o dieb^o rogationū ad imponendū antiphās frīb^o ad hoc idoneis
 intimat. qb^o & libro in qb^o eē dē a s scripte distribuit. Postremo qd qd
 talē q si nouū sup uenerit gerendū. de hoc ille p cipue memor & diligen
 tē debet. Qndo fabe nouelle t nouellō panis siue mustū ē in refectorio
 benedicendū t si talis psona aduenerit anq. p quā suscipit in p mīs lectio
 ē recitanda. t ope manū factō. t cui q nouiti corona t barba est
 tondenda. ad hec singula & hōꝝ similia puidet ne fiat negligētia
 t de psona. t de hoc qd psona ē dictura. *Quando choro ab inso tenet*

In omib^o festis que in albis agunt. in sabbato qq scō pasche & pentec.
 & indie palmarū armari exusu debet tenere choꝝ. s in albis sol sex
 cepto impurificat. s. Marie. In eisdē v duꝝ sabbatoꝝ dieb^o illū q secū
 letaniā pēnit. sibi adungit. In palinis au q t q t necessario habuerit
 qb^o singulis ipse cappas distribuit. In nat d. ad duas pore^o missas duo
 (frs qui cho

ro p̄sint iuxta libitū ei notandi s̄. q̄b̄ & ipse sua sponte mediū se adiungit
 In ipso aū die & in pascha & pent̄. e. ad officiu maioris missę. & ad tenendū
 choꝝ. ipse & cū eo duo fr̄s de meliorib̄ notant̄. cantorib̄. q̄ ad hoc idonei
 uident̄. Qui tam̄ n̄ p̄sumunt p̄se accedere. n̄ ipse manu sua cappas
 dederit. que in capite forme semp de meliorib̄ a maiore sacrista an̄
 teiā. t̄ si p̄cessio agit̄. p̄ eā p̄parant̄. q̄s p̄v tam̄ n̄ distribuit quā Benedi
 can̄. d̄. ad instantē horā dietū fuerit. Et cū acceperint. n̄ p̄v eas indu
 unt. q̄. in locū stationis ueniunt. Quib̄ ipsemet cū scillā quā pulsat
 alii pulsandā comiserit. suā q̄q̄ cappā induens se adiungit. Addit
 adhuc etiā illi statuti p̄ ordine q̄ntos cūq̄ potest cape tota latitudo.
 Quoꝝ si q̄s uult discedere. p̄ missa cantanda cū signo missę. palia
 causa cū signo exuendi querit licentiā a t̄ ordine tenente. deinde
 rediens ad priorē locū & armario cū signo discedendi inuenit. facto
 ibidē an̄ ret̄. discedit. Qui si induit̄ e cappā de meliorib̄. hanc ibidē ex utā
 ponit sup cancellū. si v̄ de mediocrib̄ exiens adhuc ea induit̄. in vesti
 ario exuit eā & cōplicat. Si necesse ē potest mutare fr̄s sibi colla
 terales a dextera in sinistra. t̄ a sinistra in dextra. Turbulū a cūso
 sibi p̄mit̄ apportat̄. n̄ p̄or. t̄ aliq̄ maior p̄sona int̄ fuerit. De cetero
 cui cūq̄ ordinis se pediet̄ sit armari. sūmū n̄ amittit p̄ncipatū.
 Si uult cōmunicare. ultim̄ ad pacē. p̄m̄ aū p̄ subdiaconū ad cōmuni
 onē. De suffraganeis v̄ ei q̄ uult cōmunicare. nutu tantū ei accedit
 in suo ordine. si alii s̄ in cappis. Si v̄ in albis p̄m̄ e ad pacē & ad cō
 munione. si tam̄ choꝝ. si ū ea die seit cōmunicare. Sin aū quesita
 a p̄ore licentia. itē n̄ sine nutu armari accedit. ceteris q̄ rema
 nent int̄m dū pax dat̄ Agri d̄ & cō cantantib̄. adiunctissio p̄
 ē de psalmis s̄ sibi. Nec de illis q̄ fuer̄ ad gr̄ ratta notati aliq̄s se intro
 mittit. n̄ ipsi q̄b̄ libellos tribuendo inuenerit. S̄ p̄ diūsitare festiui
 tatū dissimilis q̄q̄ debet eē numerus utrūq̄ cantantū. Nam in festo
 qd̄ in albis celebrat̄. duo r̄g. tres alt̄ cantant. in cappis aū tres r̄g. q̄tuor
 alt̄. in p̄cipuis v̄ festis utrūq̄ q̄t q̄t armari uoluerit. s̄ plurib̄ alt̄. q̄
 grad̄. cantandū inungit. Dono abbi & cui libet sac̄do ~~...~~ u intimat
 q̄ sono incipiat. Gl̄a in ex̄. & si op̄ fuerit diacono h̄e missa ē. In fine missę
 p̄uenit ceteros in exuendo cappā & in agendo an̄ ret̄. deponit signa
 restes. & cū dictū fuerit Dō gr̄as. scillā pulsat. sic̄ fec̄ an̄ missa. p̄ Dō gr̄as.
 familiarib̄ t̄ finit̄. Verū si ē d̄ nea die t̄ expectat donec m̄se lector
 benedictionē pene accipiat. Infra missā v̄ qua ipse t̄ solv̄ t̄ cū plurib̄
 choꝝ regit. eundē modū inclinandi siue erigendi seruat. que & cantor
 ebdari. Descripto itaq̄ ordine q̄ ab ipso tenendū ē i officio missę festoꝝ.

dicendum quod est quomodo in dissimili celebritate eorum notet fratres in tabula

ad vigiliis nocturnorum. Quomodo fratres notet.
xi **I**gitur in albis ad singula Res singulos notat fratres ad III. & VIII. duos. ad uno
to dono abbe ad VIII. si ad XII. tres. In cappis similiter ad singula Res sin
gulos fratres ad III. & VIII. tres. d. abbe ad VIII. si ad XII. III. In p̄cipu
is festis ad singula Res notat duos fratres ad III. quatuor ad VII. tres ad VIII. v.
ad XI. tres ad XII. vi. t. plures. Sacerdotes quod sic annotare debet. ut nullus
ad hoc officium idoneus. alicuius obedientie occasione a maiori misse septim
na excepto cellarario. infirmario. capellano. s. marie se excuset. Nam nullus cui
libet dignitati ante conversionem fuerit. ab aliquo officio in ecclesia exte ecclesiam
gerendo quod potest facere. omnino relaxat. nisi in capto uenia precedente id
p̄mereat. Nam armario etiam non licet ullum ad quodlibet officium sabbo in
capto p̄nunciatum p̄ se ipsum inde relaxare. nisi de lectis seruitorum. de reg. de
alta. t. de R. In t̄du autem in p̄fata breuacione n̄ p̄sonarum obseruat ordi
nem. s. potius temporis ac festiuitatum qualitate. Si quando talis breuacio e
agenda. n̄ agitur in illa tabula cotidiana. s. in alia maiori & p̄p̄e ad
festiuitates deputata. Solet etiam ap̄ nos & breuacio n̄ inutilis fi
eri. Nam quia armario alias adeo e occupatus. committit adiutori suo. ut quod ser
uierunt in coquina. omnes p̄ ordine describat. ne forte p̄ obliuione quod
frequentia qua alio eo munere grauetur. Quomodo scriptum e quod ordine fratres
ad nocturne officium debeant notari. oportet etiam scire. quod ad uesp̄as
& mat̄ t̄ singulorum festorum Res debeant cantare. In albis quippe duo. ipso ebdo
madario altero. in cappis tres. ebulario. III. in p̄cipuis festis. ad uesp̄as
quodam p̄ores. III. ad mat̄ v. t. & ad uesp̄as sedas. tres. ebulario int̄. III. III.
& int̄ tres III. Qui singuli in singulis festis. dicunt etiam Benedicam̄ d. Qui
tam an hora competenti ab armario sit p̄uidendi. & quod debeant cantare
p̄monendi. Hoc uero debet esse in ipsi p̄uidencia. ut sic ipsa festa p̄ sue
celebritate differ̄ excellentia. ipse quod fratres different in eisdem no
tet ad cantandum & legendum p̄ eorum p̄sone & scientie c̄uenientia.
hoc non solum in p̄dictis festis. s. & in aliis x̄ ut obseruantur ad III. lect.
puer
te etatis notet fratres. licet inferi habeat ordinem. & ad
VIII. seniore in altiori loco stante. Similiter non neglegit obseruare
ut quando hi t̄ tres. aliquid Res simul cantant. t̄ unum eorum p̄uictior sit etate.
quando uero III. t̄ plures. int̄ misceant illis aliquid seniores. Si uero feria p̄mo
xlmalis ebda de XII lect euenerint. ipse p̄uidet. ut p̄mo euangl̄m.
deinde regule lectio in capto recitet. & ad finem utriusque tu autem p̄nun
ciat. T̄ etiam fiunt duo sermones. anterior de festo. sequens de xlma.
Sive autem in festiua die siue alio c̄tingerit. postquam t̄ ordine regens dixerit

etatis.

loq̄m̄ in de ordine. ipse in loco suo sedens recitat fr̄s & libros eiusdē
 p̄terito anno ad p̄legendū distributos. Quos secū ad capl̄m delatos.
 om̄s ad uocē rec̄tanti sup̄ tapete c̄stratū reponunt. Jarmariū it̄um
 librō ī futuro anno p̄legendō. p̄mo ordinē regenti quē ille uoluerit.
 deinde aliū ī dextera parte ipsi. adiutor v̄ ei in altera parte. singlis
 obuiā de loco suo uementib⁹ p̄ accipiendis distribuunt. hoc tam̄ p̄cauente.
 ne psalteriū. ymnariū. t̄ aliū neumatū librū alicui dederint. facta
 aū hac distributione. rur̄ sū utq̄ in sua parte seden̄ singlō librō sin
 glō fr̄m̄ nom̄inib⁹ in breui ascrib̄t. interī fr̄ib⁹ q̄ librō suo p̄cedenti
 anno n̄ p̄leger̄. p̄ hoc ueniā petentib⁹. Q̄ uñt̄ distribuendū librō defuit.
 postea ascribend⁹ ē librō quē ab armario accepit. Quā uult potest
 aliū librū cū suo cābire. Quē si p̄legerit. reuoluto anno ueniā n̄ peti
 q̄ n̄ p̄legit librū quē ab armario accepit. Librō absq̄ licentia potest
 foris p̄stare. s̄ n̄ sine uadimonio. Q̄ndocūq̄ bissextil̄ uenerit. lectionē
 de martyrologio ipse parit̄. ita. ut mediet̄ ei uno. & mediet̄ a sal̄to
 die legat̄. **I**ncena dñi ipse tantū de hostiū fac̄ c̄secrari ut in seq̄nti
 die sufficiat om̄iū cōmuniō. Eadē q̄q̄ die ipse de cristallo nouū
 elicit ignē. & in parasceue dū crucē penē adoratā eē uiderit.
 accelerat ī uestiario p̄cessionē ordinare. ut corp⁹ d̄. de altari ubi p̄ die
 rec̄ditū ē. ad mai⁹ altare reportet̄. Qd̄ fiet istom̄. Primo sac̄dotes
 duo albis & sanonib⁹ induti cū candelabris. tercis v̄ cū turibulo p̄cedunt.
 Null⁹ enī c̄v̄s huic officio se admittit. Quos etiā duo sac̄dotes casuli
 īduti secunt̄. sac̄dote ebdario seq̄ntē. Quorū un⁹ calicē cū aq̄ & uino
 n̄ c̄secrato portat. alt̄ v̄ nihil portat. s̄ mox ut illuc uenit corp⁹ d̄
 discoopit. & ab ebdario icensatū in scutella iq̄ & rec̄ditū ē. ad mai⁹
 altare reportat. Qd̄ altare paulo ante a sacrista linteis candidis
 simo opiebāt. cui & corporale ita plicatū ab eodē mox sup̄ pone
 bāt. expansoq̄ sup̄ illud corporali a sac̄dote. ac de sup̄ patena cū cor
 pore d̄. posita. calix q̄q̄ ut mos ē ponit̄. De hui⁹ m̄ officio aū n̄ t̄romit
 tit se diacon⁹ nec subdiacon⁹ q̄a p̄dicti sac̄dotes uicē illoꝝ p̄ om̄ia supplēt̄.
 S̄ & illi q̄ candelabra & turibulū tenent. añ altare stantes. n̄ disce
 dunt p̄v̄q̄ om̄s cōmunicasse nouerunt. In om̄ib⁹ q̄ que se p̄dict⁹ armariū
 agit aut ordinat. suo p̄ caueat ne qd̄ c̄tra usū p̄sumat. Nā ut aliq̄
 euidēt̄ dicant. n̄ magis illiq̄ alii ext̄ septa claustrī. p̄ aliq̄ occasione
 licet p̄gredi. nec tēpore silentii aliq̄ndo n̄ cū licentia loq̄. Nec ī kamerā
 ubi libri rec̄dunt̄ aliquē fac̄ intrare. n̄ p̄ rationabili aliq̄d illuc apportandi
 t̄ reportandi alūd qd̄q̄ ad illi⁹ obedientiā p̄tinet illuc faciendi necessitate.

Nihil ibi scribit. nec legit nec cantet. Nullū ibi ūbū cū aliq̄ c̄fert. n̄ sit inuitabilis causa. & que p̄ signa ī sinuarē n̄ potest. Suffraganea v̄ ei. n̄ ab eomoni. & q̄d̄o uicē ei absentis p̄ om̄a tenet. neq̄q̄ illuc uenire debet. Intra utriusq̄ missā si absq̄ detrimento chori ab eē potest. 7 p̄ c̄ybalū p̄cū sū hora refectionis. dū m̄ tēpestiue adm̄sa occurrit. in claustrō scribere. t̄ tale q̄d̄ necessariū potest facere. Si & alius d̄b̄ d̄a c̄cedit p̄ p̄cū sū c̄ybalū ibi sedere. si q̄d̄ scripserit. t̄ aliud q̄d̄ t̄ utile & necessariū fecerit. Quib̄ tam̄ n̄ c̄cedit ut infra aliquā regulare horā illic sedeant & mox audito signo cū c̄ctis

.xxii.

S ad op̄ di festinant. *DE SCRIPTORIB;*
 VNT AUTē alii scriptores q̄b̄ in iungit̄ in capelli t̄ alias ad scribendū iugit̄ sedere & regulares horas ibidē cantare excepti his festis que feriant. 7 p̄ori uespa. iiii. & missa illoꝝ que ī alb̄ sine feria celebrant. Ad captm̄ & collationē n̄ neglegunt. & officio q̄d̄ celeberrime agūt. 7 si q̄ndo p̄sentes t̄ absentes tabule sonitū p̄ aliq̄ mox agendo audiunt. usq̄ ad finē triū lect̄. & p̄cessionem ī p̄uati dieb̄ & missa sequit̄ usq̄ ad euangl̄m̄ it̄ fit. Tēpore hiemale finita letania noct̄nales n̄ mutant. donec signū p̄ q̄d̄ fr̄s ad lauandū uocant̄ audiant. Quib̄ tē mutati. acc̄ctis q̄ secunt̄ pacti. ad op̄ solitū redeunt. usq̄ dū facti trib̄ orationib̄ signū pulset̄ ad terciā. tē & ipsi p̄missa. i. orāt. eandē horā cantare n̄ differit. Si q̄s v̄ ex p̄ euangl̄m̄ missa maiori p̄uati uult cantare. ab ordinis rectore in choro debet licentiā accipere. Si q̄s etiā ipsoꝝ sanguine minuit̄. t̄cia die ad p̄mā t̄ alio tēpore ad iiii. choro ex c̄suetudine it̄ eē debet. *DE CUSTODIE ECCLIE.*

.
 uenire
 defunctorū

.xxiii.

A POCRISIARIUS q̄ custodit ecclē thesaurū. & ī cuius manū ē q̄c̄q̄d̄ ap̄pt̄arib̄ ad altaria offert̄. sac̄dos eē debet. Qū ut officii ū suū digne possit adimplere. adhibent̄ ei aliquā solatia frum̄. In t̄ q̄s tam̄ ē un̄ p̄stantior. q̄ uicē ei absentis agūt. Idē q̄ apocriariū potest loq̄ ī tēpore silentii de obedientia sua q̄d̄ necessariū ē cū q̄libet ex d̄ frum̄. q̄m̄ uis neq̄q̄ sibi c̄cedat̄ ut tē tēpori cōmunit̄ om̄ib̄ loq̄t̄. excepto sabbo. si forte tē breuitā spaci. aut̄ alia necessitā hoc impedit. ut ī tēpore loq̄ndi fieri n̄ possit. Nā ī om̄i sabbo eō debet parit̄ c̄uenire. & usib̄ ecclē īstruere. ac p̄cipue subsequētē eb̄dem̄ uicē cōmendare. *DE PORTARIO ECCLIE.*

.xxiiii.

P ORTA q̄q̄ ecclē un̄ specialit̄ cōmittit̄. q̄ eā semp̄ claudat & ap̄at suo tēpore. Et hic studiose talis eligit̄. q̄ q̄uis sit ī morib̄ nec

ad rifu facilis. neqm̄ in eo leuitate intrantes t̄ exeuntes dephendant. Et hoc ē ei om̄ino int̄dictū. ut q̄ndo claudit t̄ aperit. p̄ nulla occasione t̄ pede ext̄ portā ptendat. Hic si aliq̄ndo c̄tigerit ut hospes aliq̄s infra captm̄ in ecclā remaneat. t̄ si talis ē festiuitā i q̄ philacteria circa altare sunt suspensa. illic morat̄. & interi legere n̄phibet̄. Lect̄ ei an̄ sacristiā iuxta ostiū p̄ qd̄ in sinistra abside i inferiora ecclē itrat̄. posit̄ ē. P̄ cet̄os illi est̄ soli i iunetū. ut om̄i sabbo conchas & candelabroꝝ patera i q̄b̄ candelę ardent. diligent̄ abradat. ne aliq̄d ex decurrente cera remaneat. Simil̄ i quoq̄ studio totū pauim̄tū qd̄ circa maī altare ē p̄ aq̄ infusa purgat̄. cet̄oꝝ altariū pauim̄tū scopa emundat. **C**laudit etiā & apit fores ecclē uariis modis p̄ diuersa tēpora. Nā cū an̄ noct̄no finit̄ xv. lxxx. f̄. tā in hieme q̄ i estate eas semp̄ apiat̄ i hieme tam̄ finit̄ duob̄ noct̄nis. an̄ officiū defunctoꝝ qd̄ in nocte cantat̄. sep̄ eas claudit. atq̄ ita p̄manent usq̄ dū scilla an̄ t̄ciā pulset̄. finitaq̄ missa mat̄ claudit eas. clausęq̄ p̄manent usq̄ p̄. vi. t̄ apuunt̄. & missa finita usq̄ ad uesp̄as claudunt̄. Post uesp̄as v̄ regulares claudunt̄. ita usq̄ ad noct̄nos p̄mansure. In estate itaq̄ cū stat̄ p̄ mat̄ regulares claudunt̄ ad p̄mā apuunt̄. & usq̄ dū mat̄ missa finiat̄ patent̄. Que t̄ clausę ad missā apuunt̄. p̄ quā usq̄ ad uesp̄as obserant̄. Quib̄ finit̄ usq̄ ad noct̄no om̄ino claudunt̄. In xlma. p̄ uat̄ dieb̄ p̄ mat̄. m̄ claudunt̄ usq̄ p̄. vi. & t̄ referant̄. nec claudunt̄ usq̄ dū uesp̄i finiant̄. In xii. tā in hieme q̄ in estate ad scillā que p̄ captm̄ sonat. apuunt̄. Studiosē tam̄ agit. ut si q̄s ea ap̄mo mane usq̄ p̄ cōplm̄ p̄cussit. & t̄ ipse audierit. t̄ ab alio cōpererit. ad ap̄iendū parat̄ sit. Q̄ etiā claudendas. tanto impetu adinuicē impungit. ut ē uent̄ si ē in choro audire possit. Ist̄ aū tanto aptior ē ualeat huic officio. ē uentu manente i ecclā manet & ipse i minori choro. **DE EB DOORARIO ecclie.**

CETERI septimanas sua i q̄libet d̄nica ad noct̄nos incipientes. uicissim faciunt eo m̄ q̄ eis ē p̄finitū a sacrista. et un̄q̄sq̄ op̄ habet. ut qd̄ p̄ ebdam facturū sit. diligent̄ attendat. Primo nāq̄ ut dixi ad noct̄nos p̄ q̄ horologū ceuderit. & p̄dier̄ sacrista pulsare scillā incepert̄. ipse eade manu illi accipit. ac pulsat usq̄ dū puer̄. t̄ i uuenē ad hoc deputatū cū lat̄na choꝝ itare uiderit. Potest tam̄ interi alio uice ei scillā pulsante si necesse ē. dormitoriū ascendere. i de redeundo ad lauatoriū man̄ abluere. qd̄ & semp̄ in duodeci. t̄ec. debet facere. Factis trib̄ orat̄. pulsat unū de maiorib̄ signis usq̄ ad p̄letat̄ sū. sedo signū qd̄ min̄ ē aliq̄ntulū. a req̄ē et̄nā. usq̄ dū finita sit or̄ d̄nica cū colla. t̄cio a kirieet̄. usq̄ dū it̄ finiat̄. or̄ d̄nica cū colla. Quarto finita colla ad p̄d̄. pulsant̄ om̄a signa. t̄ si ē p̄ uata die duo ad kirieet̄. Ad ultimā i cisionē cant̄ coꝝ ḡduū an̄ finē p̄ memento. t̄ si xxx. recitant̄. Laud̄ d̄ de cet̄. accendit idem

.xv.

duos cereos candelabris affixos an̄ altare. & tēu retro altare. Qd̄ sup̄ se ī t̄ dū
 puatis dieb̄ post acensose cereos ad pulsandū tēpestiue n̄ reuēnt̄. ab aliq̄ c̄ sociq̄
 ei pulsat̄. Tres aut̄ cerei retro altare maī m̄ eis pendent. quor̄ medī de q̄ p̄dic
 tū ē cotidie ad noct̄nos & uesp̄os. in xii. t̄ ad missā accendit̄. In festis v̄ alba
 rū duo ad noct̄no. tres ad euangl̄m. simul aut̄ ad missā. & ad utroq̄ ues
 pero illuminant̄. In q̄b̄ libet aut̄ emittiorib̄ ad utraq̄ uesp̄as & ad noct̄
 nos parit̄ s̄ accendendi. s̄ ad Gl̄am. k̄. viii. extinguendi. Tē nāq̄. xxxiii
 candele sur̄ sū in circuitu altaris positę incendunt̄. Ad missā v̄ n̄ soles
 illi tres accendi s̄. v. de his que s̄ circa altare in parte orientali. Itē ad
 lectiones obseruat. ut lum̄ cū q̄ legēdū ē semp̄ ad ultimū psalmū noc
 turnq̄. eo tēpore afferat. ut lectori ad Gl̄am eidē l̄ ad gradū an̄ ret̄
 facienti & ad analogiū eunti. ipse descendendo n̄ occurrat. Ergo ad
 nonā lect̄ q̄ ē de euagl̄o in loco ubi expositor omelię nominat̄. adhuc
 & terciū an̄ altare cereū accendit̄. Cū sac̄dos matutinalē dicitur & est
 collam huic etiā p̄uidens lum̄ apportat. in xii. t̄ q̄dem & in octauis ea
 rūq̄ similib̄. p̄eis pene finit̄. in his aut̄ dieb̄ q̄ndo psalmi p̄cessecunt̄.
 infra s̄ Inclina. in aduentu v̄ d̄ & in xlma. an̄ p̄ces. Officialis aut̄ liber
 sub t̄ fōmā an̄ sac̄dotē ap̄dicto fr̄posit̄ iacet assidue. ut cōmū cū pos
 sit habere. n̄ aliq̄s eū ad mom̄tū auferat. Qui tam̄ ne in suo tēpore de sit
 p̄cauet. alioq̄n inelamationē n̄ effugiet. At si sac̄dos idem. t̄ p̄t̄ aliq̄d
 festū in loco suo ad mat̄ & uesp̄as stat̄. t̄ aliū uicē suā agere rogat. eb
 domadari eundē librū cū lumine sac̄doti q̄cūq̄ ē ad eadē uices
 apportat & reportat. Mox etiā p̄ Bened̄ d̄. si ā alicui festi n̄ seq̄t̄. t̄ bene
 dietio ab aliq̄ n̄ accipit̄. extinetis om̄ib̄ cereis in circuitu altaris. illū q̄ p̄s
 ardebat ī c̄ca reaccendit̄. tā in die quā in nocte arsurū. n̄ p̄t̄ aliō ac
 censo extinguat̄. accendit̄ & aliū. candēbro q̄ affixū sup̄ gradū ponit
 ut portet̄ ad p̄cessionē que fieri solet ad s̄. crucē. t̄ s̄. Mariā. Sciendū
 tam̄ nūq̄. n̄ forme tapetib̄ sunt coopte. illo de ferenda eē duo candelā
 bra. que & semp̄ an̄ altare. s̄. Marię s̄ ponenda. Ad s̄. crucē p̄uenit̄ euentū
 ut ad basilicę colūnas candelas q̄t̄ q̄t̄ sufficiant affigat ardentēs. na ar
 surā usq̄ dū abseffert̄ euentū. Ad s̄. Mariā v̄ q̄ndo illuc p̄cessio agit̄ q̄t̄ q̄t̄
 lumina s̄ necessaria. & unū de his trib̄ que pendent in capto scilicet
 pximū eidē ecclē forib̄ accendit̄. accendit̄ etiā in festis que in cappis
 celebrant̄ tres cereos an̄ maī altare in maiori ecclē ad singulas horā.
 n̄ ad cōpl̄m. **Aurora** apparente sac̄dotes puatas missas incipiunt
 cantare. Ad quas idem ebdari statū p̄ Bened̄. d̄. accensis p̄mū ad s̄.
 Mariā. t̄ ad crucē p̄dictis lum̄ib̄. deinde p̄exo capite. mamb̄ q̄

abluit. uinū & aq̄m puidet. ne fr̄i ad sacrificiū p̄parandū deputato.
 p̄q̄ & ipse eodē tēpore caput p̄xerit. manūq̄ abluerit de sint. Idem n̄aq̄
 fr̄ q̄ debet eē saēdos aut diacon̄. cotidie. n̄ in parasceue. & sabbo sc̄o post
 mat̄. t̄ in hieme infra letaniā. uinū & aquā in āpullas diuidit. trib' aū
 uicib' uidelicet p̄ mat̄. t̄ in hieme infra letaniā. an̄ caplm̄. & an̄ maioris
 misse euaglm̄. om̄s calices admissas p̄uatas p̄tinentes. breuit̄ lauat. hostis
 sup̄positi. uno aq̄ infusis. ad sacrificiū p̄parat. ut cū p̄mū saēdotes ac
 cesserint. om̄a parata inueniant. Idē ipse in om̄i q̄rta fer̄. & sabbo q̄lis
 cūq̄ sit dies. in festiuis q̄dē p̄ mat̄. in p̄uatis v̄ p̄ poris misse euaglm̄.
 sup̄dictos calices dignis interī missis studiose lauat. Cotidie q̄q̄ an̄ horā
 prandū. cū iā ampl̄ nulla sit missa canenda. recenset eos. & caute p̄spic̄.
 si q̄d in eis de corpore d̄ adherat. Qd̄ si fuerit. t̄ ipse tali nutu ei stat̄ absumit.
 Recenset etiā libros missales ac uestim̄ta saēdotalia que ad eos dē calices
 p̄tinent. & uinū cū aq̄ de p̄fatis ampullis in amphoras refundit. Mane
 aū p̄ v̄ q̄ de hui' m̄ officio se intromittat. p̄fat' ebdari' armariū qd̄ ē trika
 meratū referat. in q̄ calices in sup̄p̄mo corporalib' sup̄positis rec̄dunt. in
 medio hostie & candelę. sine q̄b' nulla ē missa cantanda. in uno v̄ āpulle
 maiores & minores. maiores q̄dem ad uinū. minores v̄ ad aq̄. & āphora in q̄
 uinū de cellarario allatū habet'. Est ibi alud' armariū. in q̄ libri missales q̄
 ad p̄dictos calices p̄tinent cū uestim̄ta saēdotalib' seruant'. Forinsec' au s̄ due
 amphore cū aq̄. ut de una manū lauent'. de alt̄a calices. de q̄ & ille minores
 āpulle s̄ implende de q̄b' fundit' q̄ntū ad sacrificiū de aqua ē miscendū.
 S̄ illa amphora de q̄ manū abluunt' seorsū ponit'. altera v̄ in cauerna p̄p̄ armariū
 in q̄ calices cet̄aq̄ utensilia p̄dicta seruant'. ē posita. In eandē cauernā mino
 res ampulle diluculo aq̄ implete a fr̄e p̄dicto ponunt'. & sic donec misse
 p̄uate extoto sint celebratę ibi dimittunt'. n̄ q̄ntū ad eas canendas trans
 portant'. s̄ tē ad ampullas uinarias reponunt'. Uinū aū de q̄ sum̄dū ē
 ad sacrificiū in cellarario in tali cuppa que ē serata seruat'. Ad hanc q̄ti
 ens ebdari' accesserit. n̄ modo manū s̄ etiā duciculū & fundū cuppe in
 circuitu duciculi diligent̄ lauat. quā alī qd̄ de uino accipiat. Uinū
 qd̄ in maiori eccl̄a t̄ ad s. Mariā remanet. in crastino reportat in
 cellarariū ut misceat' aceto p̄uariatū. Si ē eodē tēpore q̄ p̄ma cū ipsa die
 incipiente cant̄. tē se rite ad famit' psalmos diurnalib' calciat. manū ac faciē
 lauat. & reuert' ad letaniā cū amphora maiore plena aqua. an̄ quā tota
 finiat'. id̄ recitatis tantū sc̄o. nominib' leuat se. sic & se pediet' fr̄. & accelerat
 uinū & aquā apportare. **A**ltaris tabulā tali die discoopit an̄ quā pulset
 seullā q̄ signū dat' fr̄ib' ad calciandū. in estate v̄ t̄ quotiens bis comedit'

ante p̄mā. S̄ ec̄tra ad missā. letania p̄cedente. in loco Om̄s. s̄. sin̄ aū.
ad famit̄ psat̄ q̄useūq̄ sit dies cā c̄tegit. s̄ in d̄nicis dieb̄ duob̄ albat̄
ut uicē suā in hoc impleant. innuit. Post missā v̄ discoopit̄. & sic
usq̄ p̄ uepas dimittit̄. In iugl̄is aū p̄ncipaliū festoꝝ. ad missā n̄ detegit̄.
Verū in omnib̄ festis que in cappis t̄ sup̄ agunt̄ ablat̄o eide altaris uela
mine. p̄ eo palliū ad missā ponit̄ p̄ sacristā. sic dimittendū usq̄ p̄ cōptm̄.

.xxvi.

S *Quoō ad singulas horas pulsare uebeat. & quid aliud huiusmodi officii*
SIGNA que pulsanda s̄t ad singlas horas. sollicit̄ ē ut *sagat̄*.
pulsat̄ tep̄st̄ue. ita tam̄ ut nihil p̄sumat̄ n̄ iussus a maiore. & sc̄dm̄
q̄d̄ p̄sū ē c̄stitutū. Q̄ndo fr̄s aū. iiii. t̄ aū nonā lauant̄ man̄. stat̄ ipse t̄ sedet̄
infra iuxta introitū eccl̄e. & cū p̄ueos t̄ iuuenē ad eū introitū aū noc
t̄nos solet̄ scilla dimitti. iā se uiderit̄ lauasse. pulsare signū n̄ tardat̄.
Factis aū trib̄ or̄t̄. t̄ sic aū nonā una. maī signū pulsat̄. Ad sextā v̄ eū
p̄mū sanguine minutos p̄nsos eē cognouerit̄. pulsat̄. si aū illi def̄. pul
sare n̄ iussus n̄ p̄sumit̄. q̄d̄ & p̄ vi. nihil omniū obseruat̄. quāq̄ illud spa
ciū debeat eē breuissimū. Nā n̄ amplī erit̄ quā ut sac̄dos ec̄t̄iq̄ ad maiore
missā seruitari se lauent̄. ut sint parati ad induendū. At si vi. missā
maiore subsequit̄. donec seruitores coq̄ne accepto iā mixto redire p̄spe
xerit̄. pulsationi se n̄ admittit̄. & eandē pulsationē t̄diu p̄telat̄. q̄usq̄
om̄s pene aduenisse cognoscat̄. Id ipsū de nona obseruat̄. sedet̄ enī infra
eccl̄am iuxta ostiū. n̄ sit uniuersale ieiuniū. Q̄d si fuerit̄. p̄ quā ministri se
eūunt. paruo facto int̄uallo. pulsat̄. Obseruat̄ q̄q̄ ut a festiuitate. s̄.
Luce euanḡ usq̄ ad purificationē. s̄. Marie. q̄tiens bis reficiunt̄. stat̄ p̄
p̄ndiū finito. v̄. nonā pulsat̄. q̄a t̄ seruitores cū ea n̄ expectant̄. neq̄
amplī aū uespos adbibendū i refectoriū redunt̄. Priuari dieb̄ cotidie
p̄ captm̄ paulo aū. iiii. si q̄dem missa eā mox subsequit̄. scilla pulsat̄. p̄
quā sac̄dotē cū ec̄t̄is ministris. ut se p̄parent ad uestiendū p̄moneat̄
Quotiens cūq̄ p̄cessio nudis pedib̄ ē agenda. dimisso signo. p̄ q̄d̄ fr̄ib̄
in estate ad surgendū. alio t̄pore ad discalcandū innuit̄. crucē
sup̄ altare & aquā sup̄ gradū ponit̄. ut pene finita colla que a sa
cerdote int̄ p̄cubendū d̄r. a baiulis earū ibi accipiant̄. In estate
q̄tiens fr̄s semel reficiunt̄. maiori signo in meridie excitandi s̄t.
Ad utraq̄ missā singula q̄b̄ op̄ fuerit̄ p̄uidet̄. & p̄mo calicē cū quo
ē sac̄dos oblaturus p̄ introitū lauat̄. Duo aū s̄t calices. minor ad mat̄.
maior ad publicā missā. Induocit̄ q̄a admissas n̄ offert̄ n̄ ab uno
ad hoc unā tantū patenā. & unā cū uino apportat̄ apul
lam. Quas lecto euangl̄o p̄ori accedenti donat̄ in manū ut offerat̄

Verū ad maiorē .m. por inuit unū scilicet por de albatū. ut p se
 offerat. Si aū festū in cappis t in albis agit. n̄ ab alio q̄. a se ipso si tam
 poterit offert. Et p̄t eos q̄b' libuerit cōmunicare. mittunt̄ in die
 dnica hostie. v. in aliis n̄ tres. excepto in maximis festis. tē ab ar
 mario puidet. ut tante mittant. ex q̄b' om̄s possint cōmunicare.
 In p̄uatis dieb' ad porē missā q̄a om̄s offerunt. curat idē ebdari ut
 calices mediocres ad hoc solū factos. cū uino in p̄mtu habeat q̄t ad
 offerendū sufficiant. & pares cū hostis patenas. Quos in tēpore offe
 rendi fr̄ib' cū offerentis tribuit. incipiens a porē. Quo facto. in sinistro
 choro in fine forme se locat. tenens in manu scutellā hostis refertam.
 q̄t cū argenteo coleari offerentib' distribuit. habense latere ebdariū
 pacte ebdē. q̄ & ipse tenens ampullā. uinū offerentib' sūministrat.
 & ipsi adultimū offer. Ad maiorē .m. q̄a n̄ offert n̄ ab uno choro. pau
 ciore calices p̄parant. & ebdari solus stat. ad porriendū hostias offe
 rentib'. Cū v̄ sac̄dō cetiq' ministri. in reuestiario cūueniunt. ut cantet
 missa t maior t minor. ipse semp candelabra cū cereis. de altare textū
 euangliū & de armario loctionariū affert. Nā lib' missalis iugit
 iacet iuxta paraturā sac̄dotis. Et si ē in hieme. t ipse t socii ei' prunas
 ardentes de regulari coq̄na eidem apportat sac̄doti. Post q̄. finita missa
 Dōgrās dr. ad nonā. si talis ē dies. t si ē q̄dragesima ad uespas pulsat. Quoti
 ens cūq' missā signū none subseq̄t. p̄factā ort̄ aliquantulū diuti' idem signū
 pulsat. In p̄uatis dieb' exceptis. v. p̄ncipaliū festiuitatū iugitū. iiii. tēpox
 sabbatis. trib' dieb' rogationū. & q̄ndo uue benedictę dant. portat in
 refectionariū binas scutellas cū hostis ad porē missā oblatas. & sup mensā
 p̄ncipalē ponat. de q̄b' singlti ut sup̄ dictū ē q̄ noluer̄ aut n̄ potuer̄ cō
 municare accipiant. Refectione transacta. easdē scutellas de m̄sa
 recipit. quarū mox unā pacte ebdē pcurator ad gradū ab eo ācipit.
 & sic p̄mi exeunt. Post q̄. in eccliam uentū fuerit. scellā socio cōmittit.
 ut expedit scellā pulsare possit. Nā ad illū p̄tinet. ut eā semp p̄re
 fectionē & ad collationē pulset. & p̄t hoc prim' in chō uenit. De
 mandato aū & de collat. si q̄ndo hec tā sero agit. q̄a ipse tē lum̄ an̄ porē
 portat. socii ei' p̄scilla pulsanda eccliam p̄cetis intrat. Ea die q̄ fr̄i semel
 reficiunt & i crastino x ut agunt. formas n̄ debet cōplicare. p̄ q̄ ministro
 de refectionario scit uenisse. ut si forte breuis alicui' defuncti supueniat.
 fr̄i int̄ officii collas sup formas se p̄sternē ualeant. s̄ tam iugitū p̄nei
 paliū festox excipiunt. in q̄b' fr̄i nec ad maiorē .m. nec p̄ ea p̄sternunt.
 Quando ad uespas pulsat. hē ordinē in pulsatione obseruat. Si d̄s aurib'

non canat. ut est a. k. nov. usq. ad lxx. isto enī tēpore noctucant. p̄
 orat̄ scillā aliquantulū diuti⁹ q̄ signū none q̄ndo missā subseq̄t. trahit.
 Si v̄ canit. p̄ factā orat̄ q̄ usq. idē p̄ finiat̄ eā trahit. Qua dimissa an̄ chorū
 secedit. & eandē orat̄ fac. sic & illā que nonā q̄ndo n̄ n̄ semel reficit. p̄cedit
 P̄ cantatis aū duob⁹ seq̄ntib⁹ psal. scdm̄ pulsat signū. Qd̄ p̄v̄ n̄ dimittit. quā
 tres p̄mos xv. graduū psalmos finit⁹ eē nouerit. Terciuū v̄ signū ad
 p̄ximā Gtam an̄ p̄ Sepe expug. pulsare incipit. Quo itidē dimisso p̄
 finē triū psalm⁹. expeetat usq. in finē p̄eū. & tē alio adiuuante pulsat.
 usq. dū sufficiat. Quib⁹ pulsare cessantib⁹. sac̄dos p̄termisso Benedicam̄ d.
 uespas inchoat. Similis ordo pulsandi in eadē psalmodia obseruat̄ si
 om̄a signa pulsant̄. excepto qd̄ tē maior sacrista scillā pulsare incipit
 In xelma v̄ ea die q̄ p̄cessio agit̄. mox ut aliq̄t de fr̄ib⁹ pedes abluerint.
 D̄s aurib⁹ incipit. A uespas accendit candelas interī dū simul pul
 sat. Quib⁹ finitis. cū p̄mū fr̄s de choro exierint. socio assumpto in minore
 chō & alias secedit ubi aēuentu uideri n̄ possit. & p̄ q̄. altaris tabulā
 e tegunt ad. s. mariā p̄ euentū uadunt. Tempore hiemali interī dū ad
 collationē pulsant̄. si t̄ sero fuerit. tria lumina in caplo accendit. In t̄ dū aū
 sinist̄ro t̄ sero cenare e t̄ngerit. an̄ collationē ea accendere n̄ negl̄git.
 Quo uiso. fr̄s subsecunt̄. etiā si mandatū sit agendū. & ita expectant. q̄a
 nec mandatū nec collatio unq̄. donec ministri de refectorio redeant
 incipit. Ipse q̄q. mediū de eisdē luminib⁹ an̄ ordinis rectorē in refecto
 riū portans. candelabro infigit. qd̄ sup̄ m̄sa p̄ncipalē inuenit. Inde
 reuertendo eo q̄ p̄v̄ ordine rectorē eundē usq. in chō p̄cedit. Si v̄ ille
 an̄ chō. p̄ aliq̄ necessitate recedit. iste tam̄ cū lumine in chō p̄cedit. ut
 in lumine. n̄ sit mora in agendo ordine. Similit̄ fac̄ quotienscūq. ad col
 lationē lum̄ necessariū fuerit. Predic̄t̄ ordo in portando lumine etiā
 tē obseruat̄. q̄ndo in fra collat̄ causa bibendi in refectoriū it̄. Qd̄ si forte
 e t̄ngerit. ut n̄ ad collat̄ s̄ in refectorio lumine op̄ sit. tē refectorari
 cereū sup̄ m̄sa ponit. que p̄dic̄t̄ eb̄dari an̄ p̄ore in eccl̄am portabit.
 In estate v̄ ad mandatū nūquā omittit. eundē ordinē portandi luminis.
 Post cōplm̄ in ordine suo ad asp̄sionē aque p̄cedit. & inde in minore
 chō diūt̄. ibiq. morat̄ donec euentū p̄transseat. ut claustrali p̄ori ab
 seonsā cū lumine porrigat. Quo facto cū circuli omiū sign⁹ in uno
 ferreo q̄ tridente soleant eē collecti. hō sign⁹ que ad noct̄nos pulsanda
 s̄t circulos ordinate in unū dentē colligit. ne ad noct̄nos possit erra
 re. aliud palio arripiendo. In. nū. fer̄ & in sabbo calices ad publicā
 & mat̄ missā p̄tinentes. si tam̄ ipse e sac̄dos. t̄ diacon⁹. nā si hoc n̄ est

uicariū ad hoc acq̄rit. p̄ introitū earundē missarū calices aū cū q̄
b̄ offerit. p̄ oblationē alt̄ utri' earū immisā manu studiose lauat.
om̄s v̄ ampullas maiores & minores si s̄ x̄iij. p̄ mat̄. sin aū. p̄ euangl̄m
p̄ oris missē portat ad aqueductū. & diligentissime lauat. uno etiam
tali ferram̄to t̄ ligio ad hoc p̄uiso. cū quo bene possit eas in fundo fricare.
Huic aū ampullarū lauatiōi etiā si euerſs̄ sit potest se intromittere.
nā & calices in q̄b̄ solet offerri possit a conūso lauari. q̄a n̄ s̄ consecrati.
Ad h̄c q̄q̄ p̄tinet ut utrib' dieb' rogationū ut ad mat̄ missā sac̄doti &
diacono uestes maioris missē. & ceroferario thuribulū cū acerra admi-
nistret. duos etiā certos añ altare accendat. & banalia sic in om̄ib' festi-
que in albis aguntur. in capto expandat. **Itē de Apocrisario**

N v̄c ut de ipso apocrisario aliquantulū dicā de hoc qd̄ apptarib' **.xx. vii.**
offerit ad altaria. decimū denariū & panes n̄ integros dat elemosi-
nario. oua & caseos. cetāq̄ manducabiles species cellarario. quāuis
de huiusmodi speciebus ad usū ecclē liceat sibi aliquantū retinere.
De cetō quecūq̄ ad manū euenierint. expendit p̄cipue ad sartata ecclē
ecclē in stauranda ne aliquando dilabant. & ad luminaria. & ad cetā
que s̄ in ecclē necessaria & utilia. Ad refectoriū dat candelas. ad infir-
mariā. camerario. custodi hospitū. dono abbati & p̄ori q̄quā iturū.
q̄ nūquā sine lumine dormiunt. In sup lum̄ unū p̄uidet frūm
dormitorio. Preter h̄c quecūq̄ ad mandatū qd̄ fit p̄ singlas sep-
tuanas s̄ necessaria. de sua administrat obedientia. Ad h̄c om̄a
nequando facultas deficiat. habet unā uillā satis bonā cū decumis

Q uincis & agris. **De hostiis faciendis. .xx. viii.**
quod pertinet ad eucharistiā & ad corp' d̄. q̄a dignū ē ut cū summa
reuerentia & diligentia gerat̄. expedit ut ipse q̄q̄ gerendi modus n̄ ta-
ceat. Primū q̄ frum̄tū de q̄ future s̄ hostie. quantū libet bonū sit
& naturalit̄ et purū. tamen granatim eligit̄. nec p̄ alias p̄sonas
q̄m p̄ ipsos fr̄s. scilicet apocrisariū ^{ad introitū} aliquando in fra capitulū p̄no-
uitios non dū consecratos. Cū ita fuerit electū lauatur studiose
& in panno nitido diffusū siccāt ad solem. Colligit̄ in saccū qui ad
hoc solū de panno bono c̄situs reseruat̄. In q̄ colligatū cōm̄dat̄
uni famulo tā morib' q̄metate maturo. boniq̄ studu. Qui portans
illud ad molendinū molā purgat utraq̄ opt̄ p̄ om̄ia cū cortinis
sursū & deorsū se ipsū induit alba. & super caput alligat sup hume-
rale. ut nil de facie p̄t̄ oculos solos possit apparere. Ita molit̄.
ita farinā cribrat. cribrū q̄q̄ p̄us diligent̄ lauat. Cū aū nūlū temp̄

q̄t uicib⁹ in anno hostie sunt formande p̄ fixū sit. custos eccle
 q̄tenscūq; op⁹ fuerit ut fiant. p̄uidet. In eadie formatores hostia
 rū neq; caplō neq; horis regularib⁹ inter s̄. & tam̄ in crastino ueniā
 n̄ petunt. Ipse q̄q; si n̄ ē sac̄dos t̄ diacon⁹. uicariū ad hoc op⁹ sibi querit.
 & duos alios q̄ s̄ de his ordinib⁹. q̄rt⁹ erit si uidet̄ conūs⁹. Hi q̄tuor
 si ē tēp⁹ hiemale finctis noct̄nis. si aū estiuū. p̄māt t̄ se calcēant.
 facies man⁹q; lauant. & capita pectinant. & secedunt ad aliqd̄ secretū
 altare. Ibi cantant quecūq; canendas usq; ad horā p̄ndi. Nā postea
 nullaten⁹ se de hoc ope intromittunt. Igit̄ lauatis manib⁹ hi tres
 q̄ s̄ sac̄dotes t̄ diaconi in loc⁹ q̄ hostias facturū s̄. albis & humerali sic
 de illo q̄ molit farina ē p̄missū. se induunt. Quoq; un⁹ farina cōspgit
 & uehementissime cōpingit sup̄ tabulā nitidissimā. habentē lumbū
 in circuitu aliquantulū cētā sup̄ficie altiorē. ne aq̄ effluere possit.
 Conspgit aū cū aq̄ frigida q̄ adieunt hostias ta fieri candidiores. Ad duo
 b⁹ reliq̄s hostie formant. Ferramētū in q̄ s̄ coquende tenet c̄uers⁹. man⁹q;
 induit cyrothecis. Unde int̄ conūsū & formatores hostiarū ponit
 una tabula. & sup̄ hanc duo s̄ pali infixi. & sup̄ palos unū lignū transuer
 sū sup̄ qd̄ ponit ferramētū ad hostias imponendas. Que cū fuerint
 coctę cultello abradunt. & cadant in seutellā. deorsū in tabula
 positā & panno iugit̄ coop̄tā. n̄ q̄ndo hostie abradunt. Om̄ino te
 nent silentiū & sumope cauent. ut n̄m̄ salua s̄ nec fiat̄ eox̄ ad hos
 tias aliqm̄ p̄tingere possit. Solus conūs⁹ si qd̄ op⁹ fuerit paucis uerb⁹
 famulo innotescit. qui fac̄ focū. Ad quē n̄ mittunt n̄ ligna arida &
 de industria ad hoc p̄parata. s̄ v̄ q̄ farina cōspgit. p̄quā expedir̄
 fuerit. ad hostias eligendas uacabit. ita ut que extoto s̄ integre
 ad missarū celebrationē seorsū. que v̄ aliquantulū rimose. ad offe
 rendū reseruent. si que aū diminute. t̄ ibidē t̄ alias ad terrā
 dilapse inueniunt. diligent̄ collectę tēpore q̄ sacr̄ste eb̄dario
 uidet̄ ad refectoriū deferant. & in cophino aliq̄ ad fragm̄ta mittant.
 Ipsi aū hostiarū opari eodie n̄ cū c̄uentu comedunt. s̄ cū seruatorib⁹.
 & p̄ tanto labore habent de cellarario pietantiā. *De corporalib⁹ & aliis hui⁹*

xxviii.

CORPORALIA v̄ q̄ndo lauanda s̄. n̄ minore studio lauant. & ad *modi*
 studio lauant. & ad hoc q̄q; tēpus ē p̄fixū. scilicet an̄ pascha. *lauan*
 utm̄ ad hoc deputata s̄ uasa enea. & tāquā pelues aplissimę. in q̄b⁹ *dis.*
 lauant. & que ad nullos alios usus habent. Post uesp̄ in eccle iuxta
 caueā sup̄ quā calices lauari solent. bis intingunt aq̄
 frigide. & terunt in manib⁹. Iterū aq̄ t̄cio infundit. ita p̄ noctē

mansura. mane vnde expmda. & in eandē caueā sic p̄v effundenda. Et
 notandū qđ aq̄ cui intinguunt̄. eodem uase ē afferenda. inq̄ & sacri
 ficio affert̄ miscenda. Deinde portant̄ ad officinā secretariū. inq̄ s̄
 lauanda. Vbi iā famul̄s lexiuā tēperauit limpidissimā & diligen
 tissime colatā. & n̄ tam mittit̄ sup corporalia n̄ p̄us sunt panno
 undiq̄ inuoluta. Que p̄q̄ bene lota fuerint & aliq̄ntulū siccata.
 a fr̄e uno alba in duto intinguunt̄ cōsp̄sioni q̄ facta ē clara. Jliq̄da.
 de optima farina. & ita siccant̄ ad p̄fectū. & iterū minime carent
 custode diligenti. maxime q̄ muscis abigat ab eis. Qui etiā neq̄q̄
 albā exuit. neq̄ inde usquā discedit. Idem ipse si forte p̄p̄t hoc aliq̄
 horā neglexerit. ueniā n̄ petit. Chorda sup quā suspendunt̄ p̄us
 lauari n̄ negligit̄. un̄ eis panni subst̄nit̄. nec ponunt̄ unq̄ sup lignū
 nudū. In eodē etiā tēpore j̄ quenscūq̄ op̄ fuerit ab eis dē fr̄ib̄ offer
 toria & lintēola cū qb̄ calice portant̄ & extingunt̄. s̄ lauanda & in
 ciniterio sic & corporalia siccanda. Hoc totū agit a p̄ocrisari soci
 alit̄ cū aliis iuniorib̄ suis. & p̄uidet ut semp fiat añ p̄ndiū. Preterea
 habet sub se aliq̄s famulos quoq̄ om̄e studiū ē & labor. accepta si
 op̄ ē ad pensā cera. candelas facere. cereos decent̄ formare. oleū
 c̄ficere. uestim̄ta c̄suere. sarcire. j̄lauare. oratoriū q̄tiens opor
 tuerit ad crucē scopis mundare. cortinas suspendere. itē p̄acta
 celebritate auferre. plicare atq̄ rec̄dere. & alia quedā ecclē uten
 silia put sacriste uidet̄. p̄uidere. Ad huiusmodi aū laborē uite
 riores sacriste adiutores n̄ se admittunt. n̄ tale qđ habeant. qđ
 sine eor̄ adiutorio p̄ficere nequeant. In p̄dicto q̄q̄ tēpore q̄ lauanti
 corporalia idem famuli linea altarū uelamina cū albis si que
 forte in hoc anno lauande s̄ lauanti. excepti his que ad maiore
 & mat̄ missā. & ad p̄uatas missas p̄tinent. que semp ad p̄mam
 dñicā aduent̄ d̄ & xlme lotē eē debent. insup quotienscūq̄ op̄
 fuerit lauande. Manut̄gia aū & alia huiusmodi. n̄ solū in hoc tēpore.
 uerū etiā q̄ndo eūq̄ necessitas exigit. ab eisdem famulis lauantur.

Quod aū ad solū apocrisariū p̄tinet. t̄ s̄ulle *l̄re de apocrisario .xxx.*
 n̄ affuerit ad elucariū. p̄mo horologiū dirigit & ordinat. De
 q̄ cū fieri possit ut aliq̄ndo fallat. ipse notare debet & in ceruo c̄i
 cursu stellarū. t̄ etiā lune. ut fr̄s surgere faciat ad horā cōpetentē. Ideoq̄
 ad noct̄nōn̄ alis q̄sq̄. inchoat pulsare scillā p̄t̄ ipsū. Qđ tam̄ n̄ p̄s facit quā
 duo lumina unū añ fores ecclē. alterū añ dormitorū accendat. Qui si
 īxu. lect̄. se nimis tarde pulsasse p̄spexerit. in fra mat̄ ad ky. ricet añ

gradu se prosternit. & si por an n iusserit. finitas p̄cib⁹ n̄ faciens an̄ jret
 discedit. At si in p̄uatis dieb⁹ euenerit. in capto ueniā petit. Cū tēp
 fuerit. ad p̄mā pulsare fac. S̄ hęc pulsatio n̄ uniuersa agit̄ m̄. Na in
 die scō pasche & in aliis p̄cipuis fest. signū unū de maximis. in cetis
 v̄ unū de minorib⁹ scdm dignitatē cuiq̄ festi pulsāt. In die palmarū
 & quenscūq̄ p̄cessio ad aliq̄ ext̄ claustrū agit̄ eccliam duo maxima
 pulsant̄ quōsq̄ illuc pueniat̄. qđ nihilomin⁹ in redeundo obseruat̄.
 Ad terciā q̄q̄ p̄uatis dieb⁹. s̄ & cotidie ad uesp̄ pulsatio signū ē in ei
 arbitrio. n̄ in xlma. & n̄ dñs abba sit ad parlam̄tū. tē enī petitur
 ab eo licentia pulsandi. Quacūq̄ aū hora pulsare tēpore loquendi in
 cept̄ eb̄dari. ex c̄suetudine null⁹ eū phibeat. Sacrista si int̄ p̄diū
 generale necesse h̄t̄ i ecclā excubare t̄ tale qđ agere qđ n̄ possit diffe
 re absq̄ licentia potest ad idem p̄ndiū de eē. jeadie cū seruatorib⁹ coq̄
 ne mixtū accipe. Ad collat̄ pulsatio n̄ in ei s̄ in p̄oris ē arbitrio.
 Quotiens agit̄ mandatū. coia pacto. uenit an̄ p̄ore & licentiā pulsandi querit.
 Postq̄ dimittit signū teuertit̄ ad locū suū. & cū cetis p̄git̄ i refectoriū
 ad bibendū. mox an̄ alios reūsurus. ut recolligat ad seruandū conchas
 & manut̄gia quōq̄ usus fuit ad mandatū. Post̄ cōptim attendit ut por
 tari cū aliq̄t̄ ecclē custodib⁹ totā seruet̄ eccliam. neq̄s forte fur
 latendi habeat occasione. Ostiū ecclē qđ ē c̄tra claustrū p̄pe qđ ei ē
 lect⁹. nūquā omittit in nocte sera obfirmare. ita ut n̄ possit absq̄
 claue referari & ipsa claus ab ei latere n̄ recedit. Puidet̄ q̄q̄ in
 festis p̄cipuis ut ab ingressu fr̄m ad noct̄nos usq̄ ad finē maioris
 misse duo sup̄ mai⁹ altare cerei c̄tinue ardentes p̄seuerent. qđ in
 aliis que incappis agunt̄. tantū ad missā obseruat̄. Est c̄suetudo
 in octaua pent̄. e. in fest̄ om̄iū scōq̄. in dedicat̄ ecclē. & in sumis fest̄.
 ut ad. iiii. noct̄noq̄. lert̄. & ad. vii. & ad. x. un⁹ sac̄dos cappa induit̄ p̄n
 cipale incenset altare. & portet incensū ad om̄s. s̄ in fra & ext̄
 choq̄. Ad hoc sac̄dotē. quē uoluerit iuttat idem apocrisari⁹. faciens
 signū de incenso. Itē ad noct̄nos in p̄cipuis festis q̄ndo tria diuisi colorū
 pallia ponunt̄ sup̄ mai⁹ altare. ipse si alit̄ potest cū suffraganeo suo
 auf̄t̄ singlā singillatī. scilicet ad Gl̄am. iiii. & viii. R̄. & in eo loco ubi
 auctor expositionis omelie nominat̄. Quo loco sēp etiā in x̄nt̄ altaris
 tabulā detegit. huc usq̄ panno cooptā. Accip̄ p̄textū euangl̄i de altari
 jportat ad uestiariū. ibiq̄ lumine accenso. sac̄dotē ad altare p̄cedentē
 subsequē usq̄ i p̄biū. Ibi dē sinistrorsū cerofetario astat. donec sac̄dos
 de altari ad analogiū puenert̄. librūq̄ apuert̄. & tē illi lum̄ cū

manus osculatione porrigit. qđ tam ebdari ei adiutor finita or̄ absq̄
 osculo ab eo recipit. Sacrista autē plecto euanglo signoꝝ. restes deponit. finitaq̄
 colla ad pdn̄m. scillat̄ bit. Qua dimissa. dū sacdos matutina t̄ imposta.
 de analogio reuertit̄. euangliū textū de manu ei accip̄. & sup̄ altare reponit
 In puatis noctib⁹ qñdo mox matutini noctinos secunt̄. & famit̄ psalmi n̄ sub
 iungunt̄. finita colla. & dicto dogias. ad mat̄ pulsar. si v̄ aduunguntur. ad
 pdn̄m. n̄ sequenti collē pulsare incip̄. Intualliū hiemale ita debet tēperare.
 ut claustralis p̄or cū absconsa totū claustrū possit circuire. Signo quoq̄
 matutinali talis cantio ab eo debet adhiberi. ut p̄ mat̄ t̄ inchoata prima.
 lux diei apte ualeat uideri. Qđ si qñdo n̄ obseruat̄. p̄ matam cum ceteris ad
 eā p̄uenientib⁹ n̄ differt̄. In tali festiuit̄ in q̄ cū duob⁹ turibul̄ est incensandū.
 si. d. abba n̄ cantauerit uesp̄ mat̄. s̄ sacdos ebdari. q̄ tē cū eo incensat. hē
 q̄q̄ apocrisiari⁹ ut p̄ dixi mutat. s̄ de altero choro. Qđ tam si. d. abba uesp̄
 & mat̄ cantauerit. n̄ fac̄. q̄a tē ebdari cū eo ex consuetudine incensabit.
 Debet in memoria habere. ut in uigiliis p̄ncipaliū festiuit̄ p̄ mat̄.
 in uigiliis talū sic est. s̄. ioh̄is bapt̄ dū fr̄s s̄ in refect̄. t̄ si bis reficit̄ p̄
 nonā dorsalia suspendant̄. & altaria p̄parent̄. & si uiḡ eadē indūcā
 t̄ in aliā x̄nt̄ die euenerit. an̄ uigilia suspendant̄. & si festū aliqd̄ x̄nt̄.
 eadē uigilia subsequit̄. eadē sic nec infra ebdam nat̄. d. pasche &
 pent̄. e. dorsalia n̄ deponant̄. & ut in trib⁹ eorundē festoꝝ q̄ p̄mū secunt̄.
 & in eō memorat̄. s̄. Pauli nihil de ecclē apparatus minuāt. Debet etiā
 in memoria habere modū quēlibet festiuitatū. in q̄b⁹ tota ecclā pallis sit
 adornanda. & in q̄b⁹ n̄ nisi solū p̄briū. in q̄b⁹ ad uesp̄ & noctinos ante
 faciē altaris p̄ncipalis accendi debeant cerei. vii. & in q̄b⁹ n̄. v. & que
 agende sint in albis & que in cappis. & cappe q̄dem in uno choro p̄
 ipsū. in altero p̄ ei adiutore. utroq̄ etiā si sint c̄uersi alba induto.
 singlis fr̄ib⁹ distribuunt̄. q̄s & circa finē missę sine licentia possit exuere.
 ut sint parati cappas cet̄aq̄ uestim̄ta aduinctis fanonib⁹ recipe atq̄
 recedere. Qui q̄dem fanones si talis ē festiuitas que in cappis agit̄. &
 p̄cessio fieri debeat. & tam̄ t̄cia p̄cedat. parit̄ cū albis distributi n̄ p̄
 recipiunt̄ quā p̄cessionis cant⁹ finiat̄. Si v̄ t̄cia subsequit̄. statim psalmis
 finitis resumunt̄. Qđ si p̄cessio n̄ agit̄. neq̄quā fanonib⁹ utunt̄. In q̄libet
 autē festo in albis agendo siue p̄cessio agat̄ siue n̄. recipiendi n̄ s̄ donec
 dicat̄ Poma. s̄. qđ or̄ dñicā precedit. Ceterū licet tali ordine sic dictū
 ē in singlis festis cappe t̄ fanones distribuant̄ ac recipiant. in palmis
 tam̄ & in purificati. s̄. marie nemini tribuunt̄. sic nec reliq̄e eadē
 die portant̄. Prefatū q̄q̄ sacrista scire conuenit. q̄ ornatu p̄cessio

in festis principalibus agenda sit. Ab eo namque infra spatium chori queque
 ad hanc pertinentia adiutoribus suis administrantibus se disponenda.
 Igitur in eadem processione primo aqua benedicta. cruce. textus euangelii duo
 portantur quos subdiaconus epistolam lecturum. ministrum altaris tunicam induit banulas.
 & ante utrumque incensum. candelabra & elatere eorum ferunt. Deinde crucicula. cap
 sula. ceteraque minora ornamenta. nouissime autem sanctorum reliquie aquibusdam senioribus
 cantare ualentibus portantur. Quos euicino portes sic mos est in diebus usque inue
 stibulum secuntur. facta ibidem statione. ultimi chororum ingrediuntur. **Q**uod si ali
 quando euenerit ut missa matutina ad maius altare canenda sit. sic in natale. s. in
 iherosolimitano pomina in celebratur. quod in propriis diebus maior solet celebrari. excep
 to quod solum pro tres hostias. tunc dies domini. v. offert. & quauis ille solus
 offerat. aliter tamen chorus ad pacem accedat. & quouerit corpus d accipit.
 Post tunc distributis iuxta morem cappis. pulsatis omnibus signis cantuque im
 posito. agit processio ad s. iherosolimitanum hoc in. Primo aqua benedicta. crux. turri
 bulum. inde candelabra. subdiacono tunica induto textum euangelium in
 in medio eorum ferente. Et quia unusquisque literatorum cappam suam portat. omnia admiss
 sa necessaria cunctis traduntur ferenda. Cuiusmodi fuerit ad ecclesiam. s.
 pauli finito cantu qui in processione cunctis fuit de eadem a sacerdote colla
 factaque orat. ^{canitur} missa solentur in cappis. statim pro ipsa orantur indutis. Ad hanc
 missam solus pro & offert & pacem accipit. finita missa. complicatisque cappis.
 eodem ordine qui uenerunt ad monasterium redeunt. recitantes in eundo
 psalmum ad dominum. c. cum reliquis usque in finem psalterii. Et sciendum. quod si festi
 uitas eadem in domo occurrerit. primum processio in diebus est ueta. in albis
 agenda circa claustrum. ac deinde finita in pomina sic prescriptum est processio
 exit claustrum. Apocrypharum etiam carbones cum folliculo iugiter in sua habet
 custodia. ne in parando incenso mora fiat. Cineres quoque qui in capite
 ieiunium frum capitibus imponuntur. ex eius industria fiunt de cremis sarr
 torum. & studiose mundantur & cribrantur. **D**ominum xlme prima pro copletorium
 pro ipsius prudentiam suspendit uelut in maius altare & chororum. in. in. fer. an
 pascha itidem auferendum. De hoc sciendum est quia nullus potest seuari custo
 des siue ministrum absque rationabili causa audet transire. In crastinum
 pro letania auferuntur cuncta ornamenta. que & auferri nequeunt uelantur.
 Ad eum quoque pertinet. ut in sanctorum uigiliis quoque festa in xlma celebrantur. &
 in sabbatis eisdem pro uiam maius altare. & illud in quo instantis festi reliquie
 se pallio ad ornentur. In cunctis etiam festis que tunc in cappis tunc in albis cele
 brantur. prouidet ut cuncta altaria pallis adornentur. In die quoque pal
 marum debet aliquis diligentius de cunctis eligere. que capsula & archa seari

reliquarū ad processione humerū sciānt portare. In qua uidelicet processione
 p̄fert̄ aq̄ benedieta p̄ca cruceſ. text̄ euanglīi duo candelabra in turibula
 ii. deinde euerſi om̄ſ. adultumū ſenoreſ. ſic & in quolibet process̄ q̄ ext̄ claustrū
 agt̄. S̄ famuli an̄ p̄dictā processione uexilla fer̄. q̄d & in trib̄ dieb̄ ro
 gationū faciunt. Lapis cristallus de q̄ ignis in cena d̄ ē eliciendus ab eo
 ſeruāt̄. q̄ & in eadē die & in duob̄ ſeq̄ntib̄ p̄ eū armario p̄ſentat̄. ut p̄
 ipſū ignis inde p̄ferat̄. q̄tam a famulis ipſi ſacriſte ſuccendendū ē ac nutriendū
 Ea die euentu ad p̄ndiū p̄grediente. ipſe ſacriſta cū adiutorib̄ ſuis
 remanet. ut cuncta altaria uelaminib̄ nudent̄. In paraſceue p̄t̄ia
 cruceſ. & cet̄a que x̄l mali t̄pore fuerant̄ coopta ſac̄ diſcōp̄iri. ſola maiore
 cruce uſq̄ dū a c̄ce lignū iponit̄ uelata. Eodē q̄q̄ t̄pore ad orandā ut
 mori ē p̄parat̄ cruce. P̄ ipſū etiā maī altare linteo candidiſſimo opit̄.
 & corporale ſupponit̄. ſ paulo an̄q̄. corp̄ d̄ illuc reportet̄. Ipſe q̄q̄ p̄uidet̄.
 ut eodē die infra refectionē fr̄m cuncta altaria aq̄ & uino a ſacerdotib̄
 honeſtiorib̄ p̄ ſe uocatis dū adhuc ſ nudis pedib̄ abluant̄. & q̄d liquis in
 maiore altari fuſū fuerit ſpongiſ colligat̄. indeq̄ exp̄ſſū in ſacrariſ
 refundat̄. In ſabb̄o ſc̄o paſche cortinaſ in maiori eccl̄a & in capella. S.
 marie ſuſpendi ſac̄. q̄b̄ dorſalia deſenſant̄. nec an̄ aduentū d̄ auferunt̄.
 n̄ interī dū monaſterīū in p̄cipuiſ feſtiſ ſcopat̄. Itē in eodē ſabb̄o & pent̄. c.
 admiſſā ſcilla t̄ here ad ipſū reſpicit̄. q̄ tē armarī choꝝ tenenſ. Accen
 dit̄. incip̄. Trib̄ dieb̄ ro gationū ipſe cū adiutore ſuo philacteria fr̄ib̄
 diſtribuit̄. A q̄b̄ tam̄ abſtinent̄ ſe hi q̄b̄ tale q̄d accidit ut a pace &
 cōmumone abſtīant̄. Ea v̄ que admiſſā ſ neceſſaria ad eccl̄am ad quā
 p̄cedit̄. ut deſerant̄ ipſe p̄uideat̄. Ibi q̄q̄ aſtat̄ altari fr̄ib̄ philacteria depo
 nentib̄. & q̄t̄ q̄t̄ poterit ipſe recipit̄ & in altari deponit̄. Simul̄ et cū ea
 recipiunt̄. aſtanſ reddit̄ cuiq̄ q̄d & p̄v̄ portauit̄ ſi ille n̄ agnouerit̄. ipſi
 p̄ ſe accipiunt̄. ſiue ei reddenda oſtendunt̄. Quib̄ hoc ſciendū ē. q̄d &
 p̄q̄. ea depoſuerunt̄. & an̄ q̄. recipiant̄. utriq̄ ueniā petunt̄. In eiſdē dieb̄
 nulli licet pannos ſuos lauare. t̄ aliq̄d huiſmodi in clauſtro facere.
 Scribere v̄ & in aliſ cōpetentib̄ lociſ ueſtīta ſūere t̄ reſarcire fr̄ib̄
 ad hoc deputatiſ licet̄. In feſtiſ p̄ncipalib̄ ut philacteria circa altare
 ſuſpendant̄ & auferant̄ ipſe p̄curat̄. Utraq̄ aū uice tam̄ ille q̄ ea
 porrigit̄ quā q̄ ſuſcipit̄ albiſ induunt̄. Item in eiſdem feſtiſ duo ſa
 cerdoteſ ab eo accerſiti apportant̄ oblationē. unus hoſtiāſ &
 uinū. alter uero colam aureā t̄ argenteā & ampullā aque de qua
 uinū eſt miſcendū. Ad huc aū ab armario diacon̄ aliquiſ illuc
 dirigit̄. ut accepta cola de manu ſac̄dotiſ ſic & ille eam de ſubdiacono

accep̄. q̄ infra missa t etiā ad p̄cessionē eam in manu suspensam portaū.
 aqua calici p̄eam infundat. tē tū unū & hostiē ap̄ore fuerint
 oblate. Itē in festis capparū unū de literatis aduocat. q̄ hostias & unū ap
 portet. In festiuit̄ om̄iū sc̄q̄ p̄uidet. ut nullū sit altare in maiori ecclā t
 ad s. maria an̄ qd̄ n̄ ardeat un̄ cereis auespa usq̄ ad uespa. imo usq̄ post
 cōplm̄. Et q̄ndo alterutri ecclē dedicatio recolit̄. simul t̄ om̄a altaria illi
 tantū ecclē cui tē instat dedicat̄ illuminant̄. Qd̄ si forte alicui monasteri
 dedicat̄ infra xlmā euenerit. altaria ^{tantū} adornaunt̄. a duob' albat̄
 incensant̄. introit' ter repetit̄. Ka. iiii. & kyrieli & sc̄s. 7 agn' di deide
 maiorib' canit̄. Ante om̄a aū p̄fat' sacrista hoc sumope obseruat. ut cor
 poralia pallas altaris. uela & cortinas ecclē. 7 cetā huiusmodi q̄ sit diuino mi
 nisterio cōsecrata. cū inueterata fuerint. incendio tradat̄. & cineres eiq̄
 in piscina t̄ in baptisterio recdat̄. *Qd̄ agat' Cōst' surgen̄ tē pestate.*

.xxxii.

SURGENTE tē pestate a sacrista in claustro crux ē ponenda. c̄tra tem
 pestatē candē uersa. & reliq̄e cū aq̄ benedicta. statiq̄ duo signa maxi
 ma pulsant̄. q̄ ad usq̄ instantia tantū piculi transisse uideat̄. At si
 intantū uidit̄ incescere piculū. ut necessaria sit c̄uocatio frum̄. tē
 sine mora pulsat̄ duo minima grandinē sēp significat̄. q̄ t̄ens cūq̄ tali
 ordine pulsant̄. ut hoc fr̄ audientes. 7 grandinē imminere cognoscentes. qua
 cūq̄ hora tā nocte quā die n̄ q̄dem currentes. s̄ solito c̄ti ambulantes.
 in ecclām ubicūq̄ ext' fuerint. c̄ueniant. & n̄ aut missā aut regularē
 horā iā cantare inceperint. mox letaniā incipiant. Qua finita. vii. p̄ si
 op' fuerit adiungunt. Interi q̄q̄ c̄tinuat̄ om̄a signa pulsant̄. S̄ hec c̄sue
 tudo in tanta ē cura. ut etiā si fuerint in refectorio cadente grandine
 ibi letaniā inciant̄. Qd̄ & tē faciunt. q̄ndo incendi piculū imminere
 cognoscunt. Ad qd̄ licet festinant̄ currat̄. tam̄ nemo ibi loquit̄. donec
 p̄or dicat benedictē. si tam̄ adeo uidet̄ incendiū preualere.

.xxxiii.

CAMERARI' s̄ q̄ntū possunt̄ habere denarior̄ de uillis n̄is. *DE KAMERARIO*
 ipse p̄git & recipit eos tēpore suo. De his aū uillis que tā longe s̄t
 posite. ut nec unū nec annona que ibi nascit̄ possit ad nos puenire.
 ibidem uendit̄. & p̄ciū kamerario defert̄. Postremo q̄cqd̄ auri t̄ argen
 ti p̄ karitate undecūq̄ donat̄ nob'. totū ipse recipiet. excepto q̄ntū
 hic s̄t dicitur. Si q̄s. x. solidos aut pauiores. t̄ tantū auri siue argenti
 donat̄. hi sēp cellario s̄ deputati. ad hoc tantū ut fr̄ib' infirmiorib' &
 delicatis absq̄ hoc qd̄ generalit̄ om̄ib' dat̄. aliquā in refectorio impende
 re possit karitate. Si v̄ numerū p̄dictū t̄ uno denario sup̄ creuerit kame
 rari' accipit. Int̄dū aū. d. abba de huiusmodi oblatione ad p̄sens cellario

aliquā dari p̄cipit. ut infirmiorib' fr̄ib' sic dictū ē aliq. caritatē facere possit.
 Nūq. tam q̄qd auri. argenti. uestiū. t̄ hui' modi caritatis gr̄a offert. p̄us
 in aliquē usū expendit. quā in capto p̄sentat. Est etiā c̄suetudo. ut siq̄s
 talē oblationē p̄se obtulerit. in capto ad pedes p̄oris muni' suū ipse ponat.
 & p̄ hoc optari sibi p̄miū et̄nū audiat. Cui etiā si steterit. p̄or surgens.
 si genu flexerit sedens fr̄nitatē petenti tribuit. Quā tam si. d. abba dederit.
 n̄ hē ut genu flectat monebit. s̄ tantū ipse sedendo dabit. Et si duo t̄
 plures fuerint. parit̄ utroque parit̄ offert. oblationes eorū pro una
 deputant. Sed pecuniā una die p̄ caritate nob' missā c̄ferre licet. & in p̄
 ximo capto p̄sentatā si sumā. x. solidorū ut sup̄dictū ē excedit. itē Kamera
 ri iuxta morē accipit. **O**blationes aut̄ nouit̄orū siue que p̄definet̄is sc̄larib'
 offerunt. p̄ quā. d. abbi. t̄ eo absente p̄ori p̄sentant. ^{exponunt} om̄ia camerario deputant.
 p̄t̄ ea q̄hic excipiunt. Pallia. & uasa aurea & argentea. & queq. hui' modi ad
 usū & ornām̄tū ecclē p̄tinentia. libros q̄q. missales accipit sacrista.
 reliq̄s v̄ libros & p̄gamēnū armari'. uaccas & oues & capras cellarari' ad
 usū fr̄um. boues decan' uille ad arandū. Culetrā v̄ & linteamina & siq̄s
 similia de eisdē oblationib' x̄custodi hospitū quantū necesse ē tribuit
 Kamerari'. De cetero ut p̄missū ē om̄ia ueniunt ad manū ipsi' Kamerari'.
 nec in merito. q̄a frequē accidit. ut de om̄ib' reb' annuatī nascentib'
 parū habeam' ad subsidiū uite t̄poralis. p̄ter qd̄ denarij ē cōparandū.
 Qd̄ cū uices eueniāt. q̄cqd ad uestitū. de uictu. p̄tinet hoc n̄ p̄ uices. sed
 semp & pene ex toto ē cōparandū. **Quo uiciorū s̄ū singulis annis.**

.xxxiii.

Uilibet aut̄ fr̄ assidue debet habere unū **de uestitō t̄ris uat̄.**
 froccū. & si fieri potest duas cucullas. Quib' parandis. a q̄libet fr̄e
 uetera Kamerari' req̄ret. ut sedm̄ c̄m̄t̄at̄ noua. Nouū pellicū si fieri
 potest singlis dat̄ annis. & in uestiuit. S. Michabelis interī dū euent' fue
 rit ad prandiū ponit̄ in lectū. Que pellicioꝝ distributio in Kamera
 ri soli ē arbitrio. Ab ipsis aut̄ q̄b' dantur. t̄ eorū rogatu nominib' suis ēt̄ p̄et'
 s̄ ab aliis notanda. Iterū in festiuit. S. Martini noui pedules ad lectos
 ponunt. In cena d̄ni si fieri potest calciam̄ta dant. & hoc m̄. Pri' q̄. fratres
 de ecclā exierint. sup̄ tres p̄t̄icas suspensa a famulis camerari' in cap̄t̄m
 apportant. & sup̄. iiii. palos t̄re infixos ipse p̄t̄ice mittunt. Post quā aut̄
 regule sententia exposita fuerit. iubente. d. abbe c̄surgit Kamerari' &
 adiutor ipsius. ac p̄ros ipsa calciam̄ta erogan̄t. armario & ei adiutore
 ea eligentib'. & eis ad manū suggerentib'. Quib' singulis singuloꝝ fr̄um
 nomina in breuiculo s̄ascripta. & assuta. excepto si q̄ nouit̄ adueniunt.
 quoꝝ nomina tē scribi non possit. Ideoq. que illis s̄ danda. singularit̄

sūt suspensa. Accipientes autē noua. in eadē hora reddunt uetia bene abluta.
 si tam plusq̄. unū par diurnaliū habent ut pauperib⁹ dent. De stamineis
 & femoralib⁹ t̄ siq̄ sūt similia nihil aliud ē cōstitutū quā qd̄ cū fuerint
 inueterata nec magis p̄ficua. eis ablutis & ipsos fr̄s camerario redditus.
 alia sūt tribuenda. Et ut hic semel dicā qd̄ ad amietū unusq̄sq̄ fr̄m
 habere debet regulat̄ & p̄suetudine generali. p̄mo sūt due cuculle.
 & un⁹ froccus. duo staminea duoq̄ femoralia. duo paria calceorū. unū
 par cū corrigiis ad dies. alterū sine corrigiis ad noctes. duo paria cali
 garū. duo pellicia. capellū de pellib⁹ ouinis siue catinis. q̄nq̄ paria
 pedulū. ad lectū capitale. cooptoriū laneū panno obductū. sagū. bra
 cile. lineū q̄ femoralia succingunt. corrigia ceruina q̄ stamineū &
 in q̄ pendet cultell⁹ cū uagina. ac cū filoz uagina. Sacerdos & diacon⁹
 officio suo fungentes ex cōsuetudine habent tria femoralia. ut si tale qd̄
 eis in nocte etiā gerit. in p̄ntu sit eamutare. Et kamerari⁹ si cui habent
 duo pellicia uult addere adhuc p̄miā & t̄riū. aut fasciolas p̄t̄ tibi
 as infirmantes. isq̄ accepturus ē a p̄ore licentiā petit. Si cui v̄ unū
 par caligarū de pellib⁹ ouinis etiā sine licentiā kamerari⁹ dederit.
 p̄t̄ hoc n̄ meret̄ t̄ largiens t̄ accipiens rephendi. Fr̄ autē fr̄i quālibet
 uestē suā potest p̄stare. n̄ autē absq̄ licentiā p̄oris debet dare. Debet autē
 cuiq̄ dari. que sue cōueniant q̄ntitati simul t̄q̄litati. Qd̄ si neglexerit
 kamerari⁹. ab accipiente sup̄ hoc potest admoneri. Si sup̄ hęc q̄ p̄dictas
 q̄cūq̄ apli⁹ qd̄ de hoc genere habere uoluerit. hoc p̄fecto nec p̄ iusticia
 nec p̄miā. s̄ p̄ magna censet̄ sup̄fluitate. Omnia pellicia sūt uelleris
 ouini & caprini. cooptoria v̄ aut ouini. aut catini. aut leporini.
 aut putonini. & nūq̄. de ullo genere maioris estimationis. Froccus &
 cuculla de tali sūt panno q̄lis in hac puincia inuenit̄. q̄ tam n̄ sit agni
 ni uelleris. t̄ aliū p̄ciose estimationis. Si q̄ndo tale qd̄ cōparauerit
 t̄ uendiderit kamerari⁹. negotiatione sua ex toto pacta. mercatori
 cū q̄ negotiat̄ ē sedm̄ qd̄ negotiū ē & p̄sona aliquātos adhuc reddit
 sua sponte denarios p̄t̄ illud. s. Benedicti p̄cētis ut res n̄ra semp
 uendat̄ uili⁹ q̄. alioz hominū. Quotiens loq̄mur in claustro ipse t̄
 adiutor ei⁹ q̄ clauē camere portat. nūq̄. de est. t̄ cū auditurus ē a
 singulis. qd̄ ille aut̄ ille q̄ habeat. Qd̄ si aliquāten neglexerit. iclamat̄.
 Ea tam̄ uice alt̄ eoz stat an̄ kamerari⁹. dans que danda sūt. ut fr̄s hora q̄
 silentiū ē loq̄ necesse n̄ habeant. In t̄diū autē potest euenire. ut aliquis t̄ t̄pori
 breuitate t̄ alia ipedit̄ necessitate. si qd̄ necesse habet. n̄ possit exq̄rere
 cui soli qd̄ uult signi innotescere n̄ ualent. om̄ino n̄ ē int̄ dictū q̄n p̄missu

camerari tempore oportuno camera ingreſſat. & breuit̄ necessaria
 dū taxat loq̄t̄. si tam̄ necessitas imminens usq̄ ad proximum tēp̄ loq̄ndi n̄ po
 test differri. fr̄ cui pelliciu t̄ stamineu t̄ femoralia ita s̄ rupta ut adhuc
 ualeant resarci. diluculo ponit ea in locū ad hoc deputatū. & ueniens
 adiutor camerari portat foras ad sartores. Post uespas aut̄ reportatis
 reponit in eundē locū. ut ab eo ad quē p̄tinent. recipiant. Ubi sciendū ē qd̄
 tā in x̄u. t̄ quā in p̄uatis dieb̄ quecūq̄ ibi posita s̄ etiā si n̄ resarciant̄ an
 collat̄ recipi debent. Si aut̄ aliquando c̄tingit. ut ab aliq̄ negligat̄. post
 cōpl̄n̄ in transitu potest recipere. dū in sequentib̄ illū morā n̄ faciat. Qui
 v̄ p̄ se ipsū qd̄ de uestim̄tis suis lauerit. & in clauſtro sup̄ funiculū suspen
 derit. an collat̄. t̄ si in crastino s̄ x̄it̄. an uesp̄ auferre meminerit. Frocū
 aut̄. cucullā. stamineū q̄q̄ & femoralia. caligasetiā. s̄ n̄ ablutas ibi sus
 pendere licet. Cooptoriū v̄ ibi suspendi n̄ licet. Succi s̄ ibi abluendi. &
 sup̄ gram̄ cluſtri ad siccandū ponendi. Nihil tam̄ omnium in x̄u. t̄. cū p̄ces
 sio agit̄ ibi ē dimittendū. S̄ hoc sciendū qd̄ in dormitorio cooptoria
 n̄ nisi ouina inuersa s̄ suspendenda. Sciendū q̄q̄ q̄a adiutor camerari
 uicē ei absentis siue infra siue c̄t̄ cellā p̄ om̄a gerit. p̄sentis v̄ infra abtū
 celle tantū. C̄t̄ enī p̄dire n̄ p̄sumit. n̄ maior iusserit. Quando fr̄ sexi
 turit̄ de itinere redeuntē benedictionē accipiunt. idem adiutor
 diligent̄ debet p̄p̄lere q̄. t̄ q̄t̄ fr̄ benedictionē accipiant. ut de lec
 tis sciat ordinare. Prouidet q̄q̄ in dormitorio honestiori loco t̄ duo
 lecti p̄p̄t̄ hospites semp̄ sint parati. Nemo debet se mutare de lecto
 in lectū. t̄ uertere caput in aliā partē sine ei licentia. Sibi licet tantū
 in dormitorio de huiusmodi signa facere. Ipse etiā si ē expedit̄. n̄ ibi de
 erit. ubi q̄sq̄ exiturus uestim̄ta sua cōponit. p̄uidens. ne plus de
 eis dē uestim̄tis secū deferat. quā usus necessitas postulat. Scire debet
 kamerari qd̄ fr̄ dimidiū annū t̄ m̄n̄ hic in monasterio. aut in cel
 la aliq̄ cōmorat̄. neq̄ hinc illuc neq̄ inde huc iuxta festiuitatē sc̄i
 Michaelis causa hiemandi. t̄ de c̄to p̄manendi ex c̄suetudine mit
 tit̄. n̄ induit̄ q̄ eotēpore fr̄ib̄ cōmunit̄ erogant̄. equē & ipse uestiat̄.
 Qd̄ si p̄or ad cellā neglexerit. fr̄m̄ aliquē circit̄ t̄ p̄ predictū uerib̄
 t̄ aīrit̄ uestim̄tis indutū huc transmiserit. hic ad abbe t̄ p̄ore eo
 unde uenit sic dictū ē uestiendus remittit̄. & si uisū fuerit. denuo
 redire p̄cipit̄. kamerari p̄fat̄ debet etiā ad op̄ itinerantiū fr̄m̄ cappas
 & faciolas. calcaria. cyrothecas & cingula. ad op̄ v̄ clericor̄ hospitiū
 q̄ in refectorio aliquando comedunt. sup̄pellicia q̄t̄ q̄t̄ s̄ necessaria ostiario
 dare. Nulli enī literato n̄ clericali uestim̄to sit indut̄ in refectorio licet

comedere. Vetera quoque frum uestimenta usibus eorum non apta. sique tam fratribus exterioribus super fuerint. pauperibus distribuenda dant elemosinario. armario etiam pelles. cultros & colores. & queque ad libros efficiendos sunt necessaria. refectorario quoque ad opus. d. abbas & hospitium in refectorio comedentium duo bacina cum aqua. & preterea in infirmario alia duo bacina ad opus infirmorum in lectulis iacentium. Innat scilicet lohis & pauli. fenum ad cano uille accipit. & hoc in lectis frum sterni facit. Ipse etiam adiutor eius in hieme aquam calidam ad lauandos frum pedes per processionem & an mandatum prouidet. In cetera pertinet ad eum etiam de fullonibus pannos frum lauantibus. & ut pedes infirma ac manutergia separati ab aliis pannis lauentur. Hos adiutor ipsi omnium tercia fratrum per euangelium matris misse ducit in claustrum. ut pannos frum ad lauandum accipiant de archa in qua sepe a fratribus egesta inueniuntur. Curam quoque habet non minimam de omnibus ferramentis in claustro necessariis. de rasoris frum & forcipibus & linteaminis ad rasuram pertinentibus. *DE FRATRE QUI SERUAT RASORIA.*

.xxviii.

AD RASORIORUM custodiam specialiter unus frater deputatur. Hic ea seruat in sermo modico quodam sepe firmato. Quod ponitur super introitum dormitorii sursum. Seruat etiam lintea ibidem etiam iugiter suspensa. Quam tres. tunc dies rasuram sermum portat in claustrum. & in una parte sedet extra euentum uersus ostium cellarii. ipsa rasoria ac uendo in parando. Ad hoc opus per alias horas quam euentus sedet in claustro. ad missam matris ne tam offerende de sit. sic nec quisquam que in claustro. & officium defunctorum per. licet ei uacare. Hinc etiam si opus est adiutor datur. *DE RASURA*

.xxv.

CUM AD HOC uentum fuerit. ut rasura generalis fiat. percussa in capitulo tabula. & data licentia loquendi de rasura. exeuntes de capitulo faciunt fratres quasi duas lineas sedendi. scilicet ad cancellos claustrum & per murum. unusquisque in eodem ordine quem in capitulo. hoc cauentes ne quis uel per quem sederit signum radendi faciat. In una linea apud dicto frater. in altera uel ab eius adiutore singulis fratribus singula dantur rasoria. Scutelle autem nouit abluere. per elemosinarius distribuuntur binis & binis singulis. a loco suo se nequaquam mouentibus. si eum disciplina perstolantibus usque dum ad se ueniat. que scutellas et rasoria portat. Prouidet autem custos rasoriorum ut unum lintea distribuunt. Verum per quem sedendo & inclinando quisque sibi data suscepta. appropinquat leuiam. que antequam pulsaretur ad caput in egruis locis non tam ante fores ecclesie. kamerarii adiutore percurante. posita est. ad radendum se parat. si nullus caput suum per uel humerum. que psalmodia in ecclesia. nullus quoque ante ostium ecclesie tamen caput sedet ad radendum. si alibi parat spatium. Quisquis

radit alterū frocū exiit. in cuculla radit q̄ v̄ radit. radit in frocco suo
 cuculla exiit. & p̄ se cōposita. Qd̄ si forte p̄lexuia p̄rexit appor
 tanda ipse cucullā decentē cōplicatā secū in brachio portat. Int̄ radendū
 cantat̄ psalmodia. Verba. m. deinde. p̄. l̄. si forte ea die ē p̄cellario can
 tandū. t̄ tres. p̄. usuale p̄ tribulatione aliq̄. & si q̄s huiusmodi p̄ceptū ca
 nenda. Seq̄t̄ cursū canonicū. eodē ordine q̄ ad op̄ manuū canit̄. Insup̄ in
 fine p̄ familiares addunt̄ absq̄ his q̄ ad vespos p̄tinent. Quib̄ etiā subiun
 quit̄ p̄ q̄ a p̄strati solent recitari. si ē in t̄pore x̄ mali. excepti vesptini.
 Et sac̄dō ebdari q̄ collas die in medio frūm ita debet sedere. ut ab om̄ib̄
 possit audiri. Et hic cursu finito an̄ q̄. reliq̄ psalmodia finiat̄ alii expe
 ditto vice officii sui iungit. ut & ipse radi possit. In t̄ duo circatores
 literati dū psalmodia canit̄ circueunt. ut si ad psallendū admoneant.
 n̄ h̄ finita psalmodia t̄ tandē radendi ab hoc officio cessant. Si q̄s p̄ eos ad
 monit̄ em̄ dare q̄libet neglectū noluerit. t̄ admonitionē q̄uit̄ tulerit.
 raro in clamationē effugit. Que necessaria si a surge. licet alterū ab al
 tero signis petere. Ceterū usq̄ dū psalmodia sit cōsumata erit sumū si
 lentiū. n̄ q̄ radit in p̄mis die Benedicte. t̄ radendo respondet. dñs.
 Qui raditur nichil loq̄t̄. n̄ cuculla induit. Prī q̄q̄ capillos nemo cū
 forpice tondere p̄sumit. q̄ psalmodia finita sit. Qua finita & die
 to a p̄ore Benedicte. hi q̄ necesse habent. frocco q̄ntūuis feruida sit
 estā cū cuculla reindito p̄ cellariū n̄ alias forpice tudent. Similit̄ &
 q̄ uolunt. t̄ tandē in frocco sine cuculla caput lauant. si ex toto s̄ rasi.
 Sin̄ aū. n̄ lauant̄ p̄ usq̄ radant̄. Ceteri rasi sic sedent. ut int̄ eos nullus radat.
 nec sine libris. Et hoc sciendū. qd̄ iuuenis custodē suū p̄ usq̄ n̄ radit q̄ ipse
 radat̄ ab eo. postea & aliū quēlibet n̄ tam iuuenē n̄ cū licentia custodis
 radere potest. & ipse quāuis nūq̄ cū linteō radendū. licent̄ tam̄ eouitur
 forpice tondendū. ceteris aū iuniorib̄ etiā ad radendū c̄cedit̄ linteū. si qd̄
 sup̄ semorib̄. Rasoria que q̄sq̄ ad ultimū habuerit. siccata ad sermū
 reportat. p̄ horā pximā a fr̄e rasorioꝝ custode in loco c̄suetō recolligenda.
 n̄ q̄ forte fr̄ib̄ p̄radendis in calefactorio ubi & linteā ab eodē ad siccandū
 s̄ suspendenda. cū forpicib̄ relinq̄nt̄. Nec hoc silendū ē. si q̄s radere cū
 possit n̄ uult discre. pot̄ portio ei n̄ dat̄ in ipsa die rasurę. Si ad aliquā
 horā pulsat̄. q̄ needū radere inchoauer̄ inchoꝝ uenit̄. s̄ ad pacē n̄ p̄cedunt̄.
 Porro semirafus qui uis cucullā sup̄ frocū induit. ad eccl̄am p̄git. n̄ tam
 ingredit̄ choꝝ. s̄ stat̄ in secreto aliquo seorsū. Et hora finita. si acceptur̄
 ē benedictionē. capite qd̄ n̄ coopto. s̄ infra capellū tam̄ q̄ min̄ semirafura
 parat̄. q̄ tū potest cōpetentia obiecto. chorū intrat. Sin̄ aū. stat̄ ad finē
 horę egredit̄. in calefactorio infra missā p̄radendus. qd̄ tam̄ nullus ali sine

licentia fac. Verū si ē tēp' semel comedendi. & frs p' vi. de ecclā redeunte
 in claustrō sedent. t' q' sacerdos ceteriq' ministri altaris ad missā uestiendi sūt.
 añ horā facta orat' tā illi q' forpice tondere uolt. q' semirās' in claustrō. loco q' &
 p'us licent' hoc faciunt. Ad int'ualia aū id p' missā. & p' peussū añ utrāq' refecti
 onē cymbalū. ea die icalefactorio absq' licentia cū forpice qlibet tondere potē.
 Siq's v' q' fuit i claustrō cū ceteri raderent' irās' p' mansit. t' de uia uen'. p' illā rasurē horā
 ñ sine licentia nec tē alias quā in calefactorio radit'. ubi tam' quā tēpo
 re radentib' siue forpice tondentib' silendū ē. Post rasurē q'q' diē supue
 men'. etiā si in xut. qd' ñ feriat' sit. p' caplm' cū licentia utē radit'. nūq' aū
 i dñico die. t' in alio festo p'cessionē habente. q' u' eidē debeat utē ē. s' in se
 quenti die p' mat' missā spacis cōpetentib'. Et siq's i're cōgregationis monachos
 ext' manens in cellā uenire in die rasurē. t' in sequentib' trib' disposuit.
 etiā si de alia ueniat q' eadē ^{die} radat'. ras' uenire ñ p'sumit. Similit' & ex
 iturus die illa q'ntūuis longe p'ficisci debeat. neq' radi añ tēmp' rasurē.
 neq' irasus debet exire. ñ p' magna necessitate iussus sic ut añ cena
 speret redire. Nec quēq' hor' t' alioz. s' neq' ip'ore ipsū ñ nouitios tantū
 ex obedientie sue iure radit' custo' rasorioz. s' que in sua sūt custodia
 radendis ministrat' necessaria. Scutelle v' p' elemosinariū ministratē
 iugit' ē in calefactorio que his necessaria s' q' irasi supueniunt.

xxxvi

VICES AUTE radendi hē s' pannū. **Que sint Vices radendi**
 Primo añ uigiliā nat' d' Int' que & septuagesimā qā ñ semp' pari
 modo septimanē ctingunt. ñe plures. ñe pauciores. ibi null' t'min'
 omīno ē p'fixū. s' p'or tantū cōsiderat'. qm' cōpetenti' scdm' tēp' rasura fieri
 ualeat. Ueniente v' lex ma. de uice ad uicē tres septimanē semp' int'
 mittunt' usq' ad pascha. Ante pascha in sabbo scō ē radendū. s' absq'
 cursu canonico. Ad inieū radendi semel ap'ore tabula p'cutit'. t' p'ea
 silentiū seruat'. usq' dū iuxta finē rasurē itē ap'ore Benedicite. dicat'.
 Post pascha ad illā dñicā. Miā dñi. añ rogationes in illa fer'. v. sitam
 nulla festiuitate int'ueniente p'peditur. añ pent'. e. fer'. v. De q' die qā
 rursus diūse s' septimanē usq' ad fest'. Saplorū Petri. J. Pauli. rursus q'q'
 rasura p'mittit' in deliberatione p'oris. Postea ñ errat' de ulla uice. qā
 ē consuetudinalit' ordinatū. ut semp' radamus ad translationē
 s. Benedicti. ad uinctā. s. Petri. ad assumptionē. s. Marię. ad dedicat'
 s. Aureli. Ad festū ipsi'. s. Michabelis. s. Galli. Omīū scōz. s. Othmari.
 Ad aduentū d'. Et hoc sciendū est. qd' in uigiliis p'ncipaliū festiuitatū
 aut in. vi. fer' numquā radit'. ñ aliq' earundem festiuitatū uigilia
 in sabbato eueniat. & in fer'. v. q' raderent' frs. x. uilectiones agant'.

te inq. hac necessitate cogente in fer. vi. raduntur. *De balneis frum.*

HOMINIBV ē familiare. p̄ quā se raserunt. c̄tinuo etiā balneare. *.xxxviii.*
S̄ de nr̄is balneis n̄ est multū qd loqm̄. Duab' enī uicib' tantū in anno.
& tē sine licentia q̄ uult balneat. id̄ an̄ nat. d. & an̄ pascha. Alio quib' tēpore p̄ infirmitate eū licentia q̄sq' balneare potest. Stamineū v̄ aliud quā q̄ illuc uentū induit. n̄ licet ibi induere. t̄ loq. t̄ in c̄uentu humido capite redire. Ad sonū poris signi si balneū iā int̄uit. t̄ etiā si dis calcari cepit. & p̄ hoc aliquando unā regularē horā omittit. n̄ ei impu tat̄ n̄ iterū ab eo repetat. *Quando i quom fr̄i panhos suos nouit loti recipiat.*

OMNISABB p̄ nonā. & in xlma p̄ cenā panni frum nouit abluti. *.xxxviii.*
ponunt̄ in claustro sup scānū qd̄ ē p̄pe cellariū. Ibi n̄ deē magist̄ nouitioꝝ. ut uideat neq̄s p̄ incuriā aut ignorantia accipiat alios panni. q̄. q̄b' nom̄ suū ē inscriptū. Hoc ē edictū patrū nr̄oꝝ. ut nullus omittat stamineo suo in anteriori ora intrinsecus nom̄ suū inscribi cū incausto. cooptorio v̄ puluinaris. 3 femoralib' cū filo tē in anteriori ora. s̄ extrinsecus. Hanc aū inscriptionē q̄libet an̄ p̄mā. t̄ alio tēpore an̄. iiii. adintualla q̄q' horarū. & an̄ utraq' refectionē in c̄uentu potest licent̄ facere. quāuis panno n̄ apte c̄uentu corā posito illuc debeat portare. Acceptos itaq' pannos sine mora ad lectō suos ponunt. & si uolunt dissolutis femoralib' cingula inser̄ ac suspendunt. Sed & q̄cūq' uult. exceptis iuuenib' p̄ caritate alteri pannos potest acci pe. & ad lectū ponere. si dormit in ei' uicinitate. Siq' de eisdem pannis infra pulsationē omiū signoꝝ. in xlma v̄ ad peussionē tabule ad mandatū in claustro remanent. hos magist̄ p̄ dicit colligit. & sup cancellos capti ponit. ut q̄ ante ibi n̄ erant. t̄ p̄ aliqui occupatione suos accipe n̄ poterant. t̄ etiā q̄rentes n̄ inueniebant. finiti uesp̄is usq' ad sonitū tabule ibi transeuntes eos accipiant. Illi q̄q' q̄ absq' necessitate an̄ neglexer̄t. suos tē accipiunt. s̄ ab eodē uestim̄toꝝ custode notant̄. & in capto si tam̄ frequent̄ hoc faciunt reclamant̄. Post cōptm̄ v̄ si aliq̄s ibidē uiderit relictō. in eundo ad dormitoriū tollit. portat q̄ ad lectū suū. & in seq̄nti die ponit in capto. Unde nullus suos tollere p̄sumit. n̄ p̄us ueniā petierit. si tam̄ p̄uidendo suos cē pbauerit. Si aū n̄ sit in p̄sentia quoꝝ nomina eisdē uestim̄tis s̄ inscripta. tē kamera r̄i iussu poris sublata reseruet̄. ut p̄ modū ea querentib' reddat.

CELLARARIVS eadē benedictione q̄ p̄or *De cellarario.* *.xxxviii.*
& ordinat̄ & absoluit. Ordinat' scire debet quanta diuinitate in rectorio fr̄ib' sit seruendū. In septimana tres dies. id. ii. fer.

iiii. & vi. pietantia habem. alio. iiii. generale. & hoc qd in die dnica & in
 .v. fer. e de piscib. si tam haberi possit. Et si n̄ sit olera. c̄tinuabit generale.
 Itē quotienscūq. xut. fiunt. generale habem. Qd q̄ndo cūq. datur. aliū
 aliquē cibū cū illo cellarari debet habere p̄paratū. ut fr̄ib. de gene
 rali comedere n̄ ualentib. mutet ipsū generale. Hoc etiā p̄uidere de
 bet. ut cū pietantia dat. sunt aliqt̄ scutelle ita parate. ut si cui soli danda
 ē. morā ille n̄ patiat. dū sibi pietantia q̄ in cet̄is reb. n̄ in pomis & oleri
 b. diuidenda ē afferat. In talib. festis ut ē translāt. s. Benedicti. utruq.
 & generale & pietantia habem. si fieri potest. & solito meliore panē.
 S̄t & pleriq. annuū saru. q̄ sunt tali die euenerunt q̄ ex morte dat̄ pietan
 tia. p̄pt̄ eos q̄q. mutat̄ cū generalē. Tales dies s̄t cellarari apud se imbre
 uiatos. s. & illos in q̄b. abstinem. ab adipe ignorare n̄ debet. id om̄. vi.
 fer. p̄ totū annū. & i aduentu d. n̄ quotienscūq. xut. fiunt. & a septuagesi
 ma usq. ad pascha. Tē enī cū attā sepelit. Itaq. om̄i sabbo collationē fac
 cū p̄ore & camerario. & cū aliis ad hoc necessariis de singulis dieb.
 uenientis septimane. ut q̄cqd̄ illo & illo die dari debet tēpestiue p̄uide
 at. Itē in breui notauit sumā porcoꝝ & arietū q̄ debent de obedientiis
 nr̄is. ut c̄ festi de hoc questione moueat. si q̄d de sumā eoꝝ p̄ incuria cuiq.
 obedientiarū decedat. Ad ipsā q̄q. cellari obedientia pendent aliquē
 uillule in uicino aque posite. De his pascat cellarari caballos suos.
 ibi morat̄ pisces cōparaturus. t̄ ingenia structur. q̄b. pisces capiunt.
 Si q̄s fr̄m a deo ē infirm. ut de lecto surgere n̄ possit. ad h̄c̄ cotidie
 sumo diluculo uenit simul cū infirmario. Ibiq. an lectū ei cū
 dixerint. vsū Preciosa de om̄ib. que habet t̄ acq̄rere potest sciscitat̄
 si q̄d sit q̄d sibi uideat̄ ut p̄paret ad ei refectionē. Alio etiā tēpore
 illuc uenire n̄ omittit. ut alii infirmi si q̄d necesse habent ab eo
 querere possint. Quotiens generale pisciū dat. statī p̄. vi. t̄ sitā diu
 ieiunat̄ p̄ nonā totū eē debet dispositū iordinatū in scutellis sup
 tabulā que ē in uestibulo cellari. ut p̄or t̄ etiā d. abba ueniens
 anq̄ c̄sident ad scillā. uidere possit qd̄ ē in singlis scutellis. si
 sit eq̄le. & ita diuisū ut p̄orib. n̄ ueniant meliores partes. multūq.
 in hoc genere p̄sonarū acceptio cauet̄. Debet etiā idem cella
 rari cauere. ne in cōmuni fr̄m prandio t̄ cena ipse cū fr̄ib.
 ad reficiendū sedeat unq. n̄ aut flebotomat̄ aut alia infirmita
 te grauat̄. Cū seruatorib. reficiens ad maiore mensā. si aliqt̄ spar
 serit. t̄ fregert̄. i capto uenā petit. si sonitū fecert̄. tantū inclināt.
 Eodie q̄ sententia regule de illo legit̄ in capto. habent de ipso fr̄

Karitatē. Qd tam si .ii. .iiii. aut .vi. feri uelma euenerit. usq in crasti
 nū differt. eo qd in his p̄nominatis dieb' xlme n̄ duo pulm̄ta c̄suetudi
 nalit̄ dent. Vbi dū legit. sep̄ debet ipse p̄sto eē. Qui etiā in seq̄nti die rur
 sus in capto ueniā petit. seq̄ reū de multū negligentis p̄o occasione
 obedientie c̄fiter. Qd si ille t̄p̄t infirmitatē t̄ aliq̄ inuitabile ne
 cessitatē p̄sens n̄ fuerit. adiutor ei idē fac̄ p̄ se & p̄ illo. q̄b' etiā p̄or
 indulgentiā parit̄ exoptet. S' siue is siue ille hanc ueniā fecerit.
 cū eadē nominatū diē excessus. si q̄s nouit̄ cōmisit. Inde a p̄ore
 absolut' ad pedes euenit. Et p̄or imperat ut p̄. l̄m. simul cū
 colla. Om̄ps. s. d. m. f. t. p̄ eis cōmunit̄ ab om̄ib' p̄ p̄. Verbam. cantet.
 & tē fr̄s stant̄ uis̄ ad inuicē uultib'. & si talis ē dies adorāt dñicā
 p̄cūbunt. sin aū. sup̄ sedilia se sūmittunt. Si ea die p̄ defuncto
 aliq̄ uerbamea. m̄ p̄missa om̄iū signoz̄ pulsatione recitari debet.
 hoc p̄mū. deinde p̄dict' p̄ canit̄. adultimū tres p̄ p̄ tribulatione.
 si f̄ canendi. & cū bened̄ d̄ claudunt̄. Est aū c̄suetudo. ut si cellarari'
 p̄sere potest. panē talū cibū tē necessariū tēpestiue p̄parari n̄ posse.
 signis aut̄ ubi sacristā admonet. q̄m̄ horā q̄ missa subseq̄t̄ cū pulsa
 tione differat. q̄usq̄ tēp' eē pulsationis ab eo agnoscat. Qd si forte ne
 glexerit ipse malleū debet auferre. ne cūmbalū suo tēpore p̄cutiat
 a p̄ore. qd tam ipsemet statū p̄cutit. cū p̄dictū cibū iā paratū eē
 uiderit. fr̄ib' interī in choro lectioni uacantib'. Hic aū q̄s cellarari'
 suffragane' sit. p̄m' q̄ p̄ om̄ia uicē agit ei absentis. & de om̄ib' respondet
 de q̄b' ipse solet respondere. **De gratario.**

S ECVNDV ē q̄ annona recip. que & gratariū uocant̄. Huius q̄ndo **xl.**
 messis ē tota collecta p̄or innotescit. q̄nti modū de illa & de illa
 obedientia sint uenturi. & qd̄ semel audit. usq̄ dū sit redditum
 in cōpoto suo tenebit. Pistorēs s̄ sub ei' manu. Qcū frum̄tū acceperunt.
 duā species panis reddunt. ut q̄c̄ qd̄ sit ab alio c̄ductu panis. tam q̄
 dandus ē fr̄ib'. possit eē optim'. Ergo de maltro panis albi. lxxx. libras.
 nigri etiā panis de maltro. lxxx. q̄s ipse diligent̄ om̄ib' dispensat.
 p̄ ut c̄stitutio t̄ cuiq̄ cause ratio dicat. t̄ p̄ uidentia cellarariū iudi
 cat. Annonā q̄q̄ iuinitoz̄ nihilomin' ipse tribuit. ostiario etiā ad usū
 hospitiū q̄tenscūq̄ necessitā posset. Ad ei' etiā curā hoc specialit̄ respic̄.
 ne unq̄ panis aliquitū melior. fr̄ib' in lecto iacentib' desit. Si quā
 negligentia ipsi pistorēs cōmiserint. t̄ c̄suetū numerū panis non
 reddendo. t̄ ipsū panē n̄ tā bonū quā oportet faciendo. hoc ipse
 refert ad p̄ore & cellarariū. ut p̄ ossedim̄ modū culpe corripiant̄.

Non in dormitorio sep̄. saliquando alibi pp̄ labore dormit. q̄a frequit̄ ei c̄tin
git. ut necessario tardius se collocet quā alii. *De custode uini & Ceruise.*

.xli.

TERCIVS ē suffraganeus cellararij. q̄ uinū & ceruisiā recip̄ & custodia
Uindemia c̄sumata. sic ḡnataro de annonā. ei q̄q̄ indicat̄ ap̄ore
quantā uini cartadas de illo & de illo debeat expectare. Ipse acetū &
sināpē dat refectorario. q̄tiens fert ea infundenda eē cibo. In cella
rio dormit cū cellarario. & nūq̄m sine lumine. *De decano uille.*

.xlii.

QUARTVS ē celle p̄uisor in exteriorib⁹. quē decanū uille appellat̄.
Hic p̄curat cellā ortō. uineas & prata q̄ celle adiacent sep̄ib⁹ curcū
dare. ligna ad focū faciendū. ad tornandū. & si q̄st̄ hui⁹modi infra t̄
ext̄ claustrū necessaria. fenū q̄q̄ in lectis frum̄ singulis annis sternē
dū. & sarcophagos in sepulturā ipsō & tabulas ligneas cū malleolis
administrare. Hic etiā p̄est lignarius. quō opam cū multiplici t̄
in monasterio solet impendere maxima tam sollicitudine studiat
peos lapsa claustrū tecta reficere. & q̄q̄ t̄pse ipsū t̄ paliū admonit⁹ nouit
ex sua obedientia frum̄ usib⁹ in claustrō p̄ futura. feruent̄ & indilate post
positū ext̄iorib⁹ exhibere. Ad p̄petrandū aū hec omnia. a cellarario
habet queq̄ sibi s̄ necessaria. Huc sic & ceteris obedientiaris q̄ necesse h̄m
mane de claustrō exire. licet t̄pore hiemali mox finita letania di
urnalib⁹ se calciare. lauare & p̄ceterere. sicq̄ ad obedientiā suā exire. s̄
postea tā t̄pestiue debet redire. ut cū euentu aq̄ benedicta asp̄sus possit
trib⁹ orat̄ inter eē. *De hortulano.*

.xliii.

SED ET hortulan⁹ cellarario debet eē subiect⁹. ut si q̄d fuerit in
horto qd̄ ipse uoluerit ad seruitiū frum̄. obedient̄ habeat ab illo
Si q̄s v̄ frum̄ ab eo aliq̄d tale de nascentib⁹ horti postulat̄ p̄ aliq̄ infir
mitate. hoc n̄ n̄ cū cellararij licentia debet ei impendere. Cui nullo
m̄ ē cessū s̄ ut unq̄ meridiana. unq̄ horā regularit̄ audeat sup̄sedere.
n̄ aliq̄ndo in uno die sit magna necessitas remanendi. t̄ licentiā ap̄o
re querit. Idem cū uiderit poma matura eē & inutiles herbas in hor
to excreuisse. debet p̄ori innotescere. sic & cellararij si necesse ē fabas
nouas de folliculis suis egerere. ut siue ad euellendas herbas siue ad
colligenda poma. ipsi iussu p̄ma in seq̄nti die t̄pestiuus pulset̄.
& p̄salmodia in idip̄sū op̄ differat̄. S̄ nūq̄. tam qd̄ hui⁹modi opis a toto
euentu agit̄. n̄ regularit̄ ordinet̄. Si q̄ndo aū tale qd̄ ē agendū.
ad hoc qd̄a de euerf̄is rogante cellarario iubent̄ ire de mat̄ missa
t̄ capto in aulicū hospitū siue in aliū hui⁹modi locū claustrō
c̄tiguū. & tam dū tali operi in sistunt. n̄ q̄ndo tabula a loquendū

peccat. om̄ino eis loqui non p̄mittit. **De opere manuum.**

Qualit̄ aū op̄ manuū regularit̄ fiat. ut hoc etiā digera. in die q̄ agen-
 dū ē ilico ut fr̄s surrexerint faciē orat̄. nutu p̄ori pulsāt ad p̄mā. Quā
 alii psalmis int̄missis. sola seq̄t̄ letania. missaq̄ mat̄. Caplm̄ q̄q̄ plus
 breuiat̄ quā in aliis dieb̄. & mox percussa tabula. & p̄missio Benedicte. d.
 abba p̄nuntiat. eam̄ ad op̄ manuū. Imponit̄ psalmodia q̄ p̄ p̄mā ē int̄
 missa. Incedunt cū p̄cessionē ita. ut iuniores sint p̄mi. p̄ores ultimi.
 Cū uentū fuerit ad locū opandi. uersi om̄s ad orientē. p̄ ordine c̄sistunt.
 Ad finē unū psalmi faciunt an̄ ret̄. & d. abbe p̄nuntiantē. t̄ dicunt hē
 ūsū. Ds̄ in adiutoriū. m. Seq̄t̄ Kyrieet. Pat̄. n. Adiutoriū. n. in. n. d. facta
 rursū inclinatione. incipiunt opari. Hec ē aū psalmodia q̄ cantat̄ int̄
 opandū. p̄mū q̄ remansit p̄ p̄mā & p̄ caplm̄. Postea om̄s regulares hore
 more canonicō. Int̄ cui⁹ etiā p̄ces subiungit̄ psalm̄ uerba. m. Et. vii. psal
 mis p̄ alias horas diuisis. tres q̄ remanent simul int̄ p̄ces cōptū dicunt. Et
 ipsū cōptm̄ p̄cedunt uesp̄i p̄ fidel̄ defunctis. Annectunt̄ psalmi q̄ solent
 dici p̄ familiarib̄ p̄ t̄ciā. & p̄ duas horas seq̄ntes. Si uisū fuerit. d. abbati ut
 ampli⁹ opent̄. ampliāt̄ q̄q̄ psalmodia de p̄o Ad dñm. e. usq̄ ad finē psalterii.
 & t̄ etiā ap̄ncipio psalterii. Gl̄a. p̄ p̄ tres psal̄ semp̄ int̄posito. Verū finit̄
 illis p̄ familiarib̄. p̄ca. d. abba cū p̄mū uoluerit inuuit fr̄ib̄ ab ope cessare.
 & ad se magis app̄iare. Iubet ut aliquid ibi legat̄. etiā tam̄ finendū.
 q̄a ipse. t̄ ali⁹ eo iubente factur⁹ ē sermonē. & hoc ē maxime de uita
 t̄ de collationib̄ patrū. q̄ edificet audientes. Quo finit̄. iterū imposita
 psalmodia. reuertunt̄. n̄ facientes an̄ & ret̄. Quā & pueri si in loco s̄. siue
 iuuenes cū p̄mū claustrū ^{lun} attigerint. altiore uoce leuant. nec p̄sq̄. cūent̄
 an̄ caplm̄ c̄sistat c̄tescunt. Dono abbe p̄nuntiantē v̄ Adiutoriū. n. faci
 unt om̄s an̄ & ret̄. & iterū p̄missio Benedicte. accipiunt licentiā loquendi
 s̄ p̄ uolunt̄ manib̄ libros accipiunt q̄. aliqd̄ loq̄nt̄. Ergo nonā magis q̄ in aliis
 dieb̄ accelerat̄. Postq̄ uentū fuerit ad horā loq̄ndi. rursū ad op̄ manuū ire cōpellant̄.
 Hec ē psalmodia q̄ t̄ ad ordiunt̄. Primū Ds̄ aurib̄. psalmi p̄famit̄ q̄ infra
 uesp̄o ex more dicunt. id̄ Dñe exaud Benedixisti cū ret̄. sine appendicio
 uesp̄i p̄ fidel̄ defunctis. cū d̄. officiū p̄ def̄ absq̄ mat̄. q̄ sep̄ ad noctē reseruant̄.
 uerba. m. si h̄t̄ tricenariū. Postea inchoat̄ psalmodia ubi p̄ori uice dimissa ē.
 Postq̄ reuersi c̄sederunt. eam̄ce p̄missio benedicte sermo agit̄ in claustrō.
 scilicet an̄ caplm̄. A q̄ exurgentes. & t̄ demū an̄ ret̄ facientes. d. abbe extoto
 p̄nuntiantē. t̄ dicunt hē v̄ Benedic̄t̄ es d̄ ds̄ q̄ adiuuasti. m. seq̄t̄. kir̄. cū familiari
 appendicio Adiutoriū. n. Et facto an̄ ret̄. dr̄. Benedic̄. siue dat̄ licentiā
 loq̄ndi. Et q̄a ē c̄suetudo ut ope facto bibant. p̄q̄ pulsato signo ad uesp̄a
 fecerint orat̄. ab aliq̄ fr̄e cui p̄or hoc in iux̄t. cymbalo percussio uadunt

in refectoriū bibere. Et sciendū ē q̄a q̄ndo hoc cōtingit. p̄ea neq̄quā ut aliq̄ndo
solent bibi infra collationē. Qd̄ si n̄ n̄ semel opant. tē sermonis locus est
in claustrō. & uersō Benedict̄ esd̄ d̄s n̄ differt̄ s̄ statim dicit̄. p̄missa ac sub
iuncta inclinatione solita. Et si q̄ndo fient in sequenti nocte. x. u. t. minime

xl. v.

AD REFECTORIUM si duo claues. **De refectorio.** **B**is opantur.
quarū unā semp̄ habet cellarariū. ut si forte aliq̄s fr̄ p̄ aliq̄ causa n̄dū
cōplm̄ emtauit. & p̄or se collocauit. cū eide cellarariū licentia bibere si
op̄ h̄t possit. S̄ ut q̄d comedat p̄cōplm̄. t̄ etiā p̄ cenā ministrō. nūq̄ aliq̄
ratiōne cuiq̄ fr̄ in colom̄ p̄mittit̄. exceptis de uia uementib̄. Siq̄s aū
infra refectionē ministrō. necesse h̄t bibere a tē ordinē regente licentiā
petit. n̄ abbe m̄ t̄ p̄ore ad scillā sedere cognouerit. a q̄ solūm̄ eā ad ḡdū accipit.
Qua accepta. factōq̄ a n̄ 7 ret. ad locū suū uadit. p̄missōq̄ silent̄ secū Bened̄
benedictionē cū signo crucis sup̄ potū fac̄ ac bibi. surgensq̄ iterū a n̄ 7 ret
fac̄ 7 extt. S̄ & sicut eadē bibendi necessitā finita ministrō. cena incūbit.
si ē in cūentu occulte licentiā signo querit. qd̄ si n̄ poterit. p̄ore seorsū
ad hoc ipsū abduc̄. ueniensq̄ ad iusticiā suā c̄sue uelinat. & bibiturus
ceta sic p̄scriptū ē pagit. Post collationē v̄ bibere q̄ necesse habuerit. exeunte
cūentu ipse paululū a n̄ capti ostiū cū cetis diūnt. ibiq̄ licentiā accipiens.
cellarariū. t̄ quēlibet de his q̄ diuertunt secū uenire deponit. & in ipso in
trotu ad finē p̄xime tabule sedens. Benedicite ac benedictionē cū signo
crucis apte p̄nunciāns. bibit. qd̄ & q̄sq̄ p̄collat̄ bibitur v̄ simulū facit.
Rediens q̄ de refectorio. t̄ undecūq̄ n̄ de itinere ueniat. si tam tarde
ocurrerit. ut c̄fessionē ext̄ chox cū aliq̄ a n̄ Glā p̄mi f̄ dicere n̄ pos
sit. intrans. ex c̄suetudine in loco suo cū fr̄e iuxta se sup̄i stante. stardo
c̄fessionē dicit. S̄ ut redeā ad sup̄iora refectorariū sub se h̄t aliq̄ fr̄.
q̄ cū eo om̄i die p̄caplm̄ m̄salia in fine unū cuiq̄ m̄se n̄ extensa ponunt.
Quo facto. r̄tunt̄ in caplm̄ q̄a nūq̄ ibi de s̄q̄ndo tabula p̄cutit̄. ad
loq̄ndū. P̄cussa tabula ad ceptū op̄ redeunt. corlearia p̄us cū linteo
mundo diligēt̄ tersa ponunt. tā diu n̄ auferenda. q̄m diu aliq̄ a n̄ p̄ore
apparet scutella. Ponunt & panes. Qui si se aliq̄ntulū ambusti.
ad hoc h̄nt cultellos q̄b̄ eos radant. ad hoc etiā mappulā. q̄s p̄us ad collū
suspendunt. ut radendo ipsos panes possint honeste ad pect̄ reclinare.
Ipsi etiā sanguine minutis & cetis hac hora reficientib̄ debent panes
& potū & cetā q̄ ad ipsos p̄tinent ministrare. Lecto maioris m̄. euglō
potū p̄iusticias partunt. Verū q̄cqd̄ tale faciunt. semp̄ id cauent.
ut nullus lac̄ p̄illōz in unatione in refectorio appareat. Qd̄ si duab̄
uicib̄. comedat̄ p̄ ben̄ d̄no ad uesp̄o exeunte. p̄ om̄is m̄sas p̄udent̄ siq̄s

pane aut potu

indiget. Et si quis librā suā totā comedit. iustitiā ebibit. et tē dimidia
 libra apponit. 3 de iustitia nihil minuit. que & ea uice semp danda ē
 s; etiā si op' ē auget. q̄a si aliquādo denuo n̄ reficiunt. tam denuo bi
 bere nūq̄ omittunt. Sicut de libra sua parū aliqd̄ sup̄fuit. idipsum
 cenaturo reseruat. 3 ad q̄mitatē dimidię auget. nec alu q̄c̄q̄ minuit
 quālibet de ea sup̄sisse uideat. Si autē ad hec pagenda q̄ p̄scripta s̄t. ipsi
 min' sufficiunt. alii fr̄s a refectionario rogati. in adiutoriv̄ eoz uenire
 n̄ renuunt. Candelabra & candelas a sacrista datas semp debet habe
 re ut quāscūq; op' ē siue cenantib; siue bibentib; accensas possit appo
 nere. Quotiens ad caritatē pp̄inat. ipse 3 aliq̄s adiutor ei modiolis infun
 dit. Quq; etiā duo sinapi t acetu pulm̄tū cui hoc ē uentū ē dunt. Ad ipsum
 autē solū p̄tinet ut scillā pulset. q̄ ad hoc solū in extremitate refectionari
 pendet. Quā statū p̄ benedictionē generalis semel p̄cutit. ut p̄ hoc fr̄s ad
 montū surgant ad pp̄inandū. Hęc scilla pulsat ad benedictionē potū
 in quolibet festo capparū t albarū & in trib; dieb; rogationū. in quolibet q̄q;
 annūario maximo. q̄t tam tē n̄ agit. si hui' modi pot' pp̄inat. p̄ dono abbe
 t̄ pore de ma t de infirmaria redeunte. t̄ p̄sententia cellarū t siq̄s aliis
 familiaris caritatē nob̄ ipendit. n̄ sit aliqd̄ festū xii. t. s; refectionarius
 stans eleuat brachiū expansa manu in modū tenentis poculū sic dant
 signū pp̄inandi. Ad q̄d fr̄s surgunt. & omib; sine expectatione pulsatio
 nis potū in pp̄is pateris asserunt. Q̄ndo autē fr̄s p̄ nonā op̄ant. tē alit̄ agitur
 Nā p̄ q̄ signo ad uesp̄os sonante ē uent' choꝝ intrauerit. & facta orat' cymbaly
 p̄cussū fuerit. refectionari p̄cedens solita uascula cū potu infuso p̄parat. &
 fr̄s ea ipsi rogatu t etiā sua sponte in introitu secedentes accepunt. cetera
 solito more pagunt. Scire autē debet. q̄a quāscūq; in p̄cedenti fr̄m prandio ad
 potū pulsat. nihilomin' in sequenti ministroꝝ similis pulsatio agit. Ipse
 etiā t adiutor ei q̄ndo fr̄s p̄ prandū meridianū n̄ omittit ad refectiona
 riū redire. ibiq; his q̄ ad se p̄ueniunt cit' p̄actis n̄ morat' dormitū ire. Q̄ndo
 autē ē uent' n̄ meridiat. siue semel siue bis reficiat. t̄ ipse q̄ adiutores sui si
 op' ē tē que ad se p̄ueniunt p̄uisuri illuc redeunt. coclearia aufert. & ad
 fontē sic & illa que ad fr̄m refectionē abstulerant abluunt. tē etiā si
 semel comedit. sic p̄ cenā aufert m̄salia q̄ cernit tē uacua. Aqua tamen
 auferendi oportunitate. null' de m̄sa adm̄sa transeundo. alu se debet
 adiungere. Post cenā tam p̄ cū cetis induit noct̄nales. s; tēpore ieiunii
 p̄ bened' ad uesp̄os in refectionariū ueniens. p̄us p̄uidet de potu fr̄m. 3 fini
 tis uesp̄is. ipse q̄q; cū cetis noct̄nales induit. p̄ cenā p̄curat ut mensē ex toto
 scopent'. Sui iuris ē. cultellū. d. abbis seruare. 3 in scutella sic 3 coclear

ei apportare. Ipse n̄ alī cū manu g̃io affert ei panē. quē pat̃na reuerētia
 ex usu poscit cōmuni eē meliorē. Siligineū panē semp̃ debet in p̃mptu habe
 ut cū aliq̃s p̃ hoc signū fac̃. t̃ sua sponte fr̃ibus q̃s libent̃ hoc uesci nouit. statū
 dare possit. Nā nulli generis panis in refectorio comedit̃. q̃ n̄ ab ipso ex e
 sue tudine deferat̃. n̄ tam cū manu g̃io alicui. n̄ soli. d. abbe. Reliquas panis
 tā p̃ refectiōnē ministrorū. q̃ fr̃um cū cophinis ipse p̃ c̃suetudinē aufert. n̄
 q̃ndo ad elemosinarū p̃tinent. Poss̃ et̃ si adeo serd̃ eēna ministrorū. cum
 micis accipi. ne p̃p̃t hoc diuti debeant morari. Si c̃tigerit aliquē ante colla
 tionē reficere. illi refectorari panē ⁊ potū debet ministrare. Quicūq; ṽ p̃ ea
 refic̃. huic cellarari necessaria ministrabit. Ad mandatū eū q̃ cymbalū p̃
 cussur̃ egredit̃. ipse c̃tinuo subseqũt̃. Cymbalū ⁊ scillas in parauesc̃e lauat.
 ⁊ in eorū loco malleolos ligneos q̃s a decano uille accepit. eē p̃curat. t̃ hospitib̃
 sup̃uenientib̃. put̃ uidet clari stationē in choro. ipse q̃q; dat sedendi locū
 in refectorio. Quib; ⁊ iustitias nouit lotas si op̃ eē ut lauent̃ reponit. Nā p̃p̃t
 hoc q̃tens aliq̃s. t̃ exitur̃ t̃ de itinere rediens benedictionē accip̃. ipse t̃
 adiutor ei diligent̃ p̃spic̃. q̃ t̃ q̃t fr̃s benedictionē t̃ accipiant. ut sciat ius
 titias de m̃sis auferre. aut si op̃ eē locū demonstrare. ⁊ iustitias apponere. ob
 seruans ut nullū fr̃em ad m̃sa alt̃i t̃ inferi collocet. q̃ fert ei ordinē eē. Itē
 ad illū p̃tinet. ut om̃i die d̃nica ⁊ fer̃. ṽ p̃ cap̃m illa manu g̃ia q̃ in claustrō
 pendent ad t̃gendas manū muret. itē ut sciat in q̃b; dieb; m̃se extoto cū m̃sa
 lib; sint coop̃iende. Et hoc eē q̃tens cuncti fr̃s ad alt̃i m̃sa albis induunt̃. in
 festis sc̃orū q̃ in x̃ma occurr̃t p̃t̃ nat̃. s. gregoriū in uigiliis. ṽ p̃ncipaliū festiuit̃.
 ⁊ in ṽ d̃nicis. id̃ in p̃ma aduent̃ d̃. lxxm̃. xl̃m̃. medię xl̃m̃. ⁊ in palmis. In aliū
 ṽ dieb; n̄ n̄ dimidię p̃t̃ m̃sa p̃ncipalē coop̃iunt̃. ⁊ ita ut nec scutelle nec iusti
 tie sup̃ m̃salia ponant̃. **De susci ei ei ei dis cū p̃cessionē ⁊ soq̃is.**

Siquelibet p̃sona cū p̃cessionē suscipit̃. fr̃s om̃s albis induunt̃
 ⁊ n̄ a. d. abbe p̃cipiat̃. nemo unq̃. excepto rege. papa ⁊ ipso patre monas
 terii in cappis suscipit̃. Debet aū p̃uidere ostiariū. ne in hora susceptionis mi
 niū sit remot̃. q̃cūq; eē suscipiend̃. Ergo om̃ib; uestitis ⁊ in choro c̃gregatis. q̃
 p̃cessionē inseruiunt. ordinate stant̃ añ gradū uersis uultib; ad c̃uentū. sa
 cerdos t̃ diacoñ q̃ fert textū eugl̃i in medio. ⁊ utriq; e latere ei c̃uersi qui
 tenent candelabra. q̃ ṽ aquā ⁊ turibulū. extremi hinc ⁊ inde. ⁊ hi om̃s debent̃
 eē in cappis. sic ⁊ d. abba. t̃ eo absente p̃or. App̃p̃inq̃ntē aū eo q̃ suscipiend̃ eē.
 incipiunt̃ pulsari om̃a signa. ⁊ mox in exeundo p̃cedit̃ q̃ aquā ⁊ turibulū fert̃.
 q̃s sequunt̃ q̃ portant̃ candelabra ⁊ textū eugl̃i int̃ ipsa candelabra. d. abbe
 eosdē comitante. Post eos incedunt̃ p̃ores eodē ordine. q̃ solent ad crucē p̃cedere
 It̃ ceteris infra eccl̃am remanentib; d. abba cū p̃fatis p̃cessorib; p̃cedit̃ obuiā inq;

ad ualuas eccle. Si e papa t rex t pat monastu q suscipit. tot euent usq ad
 porta paradisi p gredit. & sic pp t epc. flabellu ei dat q seipsu aspgat. Sin au
 ipse q suscipit eu aspgat & incensu p se ipositu eide cuiusq sit ordinis offert.
 Deinde textu euangli deosculato cantuq iposito. reuitt pcessio. d. abbe eu
 q suscept e p manu ducente usq ad tapete qd e stratu ante altare. s. cruci.
 Ibi dimiss ab eo pternit ad oratione. Abba au illic expectat. donec ille
 oratione finiat. Q v pcessioni inseruiunt. sic sup ad gradu. ita hic ante
 altare ordinati existunt. finito cantu cessat a pulsatione. subiungit unde
 his uisiculis. q egruat suscepte psona. Pector. n. aspice ds. fiat man t sup
 uiru. d. t. Et sup. f. h. Dns custodiat int. t. & e. t. Saedotes tui i. i. Redent
 oms cu silentio in choru. unqsq ad statione sua. ita ut pores sint pximi
 altari pncipali. Ultimis au. d. abbe & eo q suscept e cu his q pcessioni inser
 uunt choru intrantib. si pat monastu. rex. t aplicus suscipit. ite cant
 iponit. Si v epc t abbas. psalm. l. decantat. Interi don abbas se diuertit.
 7 sine mora rediens. p psalmu 7 orat dnica subinfert p epo unu de p dic
 tis. v. que tam pv n dixerit. Abbe v subiungit v Saluu fac s. t. Mitte eid
 aux d. s. cu or ei egruente. Qd si epc 7 abbas simul suscipiunt. dicunt hi
 v Saedotes t. m. d. Mitte eis d. s. Te discedunt. 7 d. abbas susceptu si e abba
 t epc nri ordinis duce in aliquo locu pus ad hoc honeste tapetib &
 cortinis pparatu. ibiq data benedictione. fac aliqd de lege diuina
 cora eo recitari. 7 lectis trib. aut. m. uisib. signat. d. abba lectori ut lec
 tione finiat. dictoq. benedicite. osculat susceptu 7 alii frs cu cost ad pedes ei
 semel. id an osculu uenia petentes. si e epc t abbas. si au rex t aplic. 7 ante
 7 pea. Dein cu eo loqt qd sibi egruu uidet. Tandem fac eu ad hospiciu duci
 ipsuq. cu suis omib. honeste tractari. Sciendu au qd null q sit monastice
 pfectionis in xlna cu cantu suscipit. neq. in albis. excepto qd hi tantu
 q pcessioni inseruiunt. albis 7 cappis s. induta. Nemine etia unq. cu pcessi
 one suscipim. p q noctnales induim. **DE HOSTIARIO.**

HOSPITES q equitantes adueniunt. monachos qq. 7 honestiores cler
 icos pedites. uxores etia uillicoz 7 oms breuui portatores. custos
 hospiti q ex esuetudine e sacerdos. cu omi recip benignitate. Quicqd eis op fu
 erit. a cellarario querit. 7 si forte cellarari n ht. querit a camerario. ut
 si talis e loc. absq. omi excusatione coparet. Qd si forte cellarari abest.
 7 tale qd e inclusu. qd ad hospitu ptin necessariu e usu. ille uas in quo
 sperat illud ctineri. pie uolent n dubitat frangere in tali necessitate
 ut integritas caritatis p oma seruet in exhibenda hospitib. humani
 tate. Est etia esuetudo. si a cellarario n ht qd eis apponat. ut in refec

.xl. vii.

rui añ abbem t pōrē ueniat 7 inde signū faciat. Tē cōtinuo a p̄sidente
 illi inuit̄. ut corā se posita accipiat. Verūtā studiose cauet. ut nūq̄
 ext̄neū monachū p̄mittat claustrū intrare. quōsq̄ sollet̄ inq̄sitū ha
 beat ab eo ad qd̄ ueniat. utrū legat̄ siue moratur̄ adueniat. seu aliq̄
 t̄ faciens hospitari tantū uelit. Qd̄ sitantū querit. sine mora 7 absq̄
 licentia duc̄ eū in claustrū. Et si nō nouit nr̄m ordinē. p̄us ei humiliter
 ostendit de cōsuetudine nr̄a. scilicet ut si ei placet intratur̄ exclam̄ ad
 l̄m uenā petat 7 p̄sternat se ad orationē etiā si ē dies fest̄. Adheret
 ei uigil̄. 7 monstrat in q̄b locis debet orare. p̄mo ad s̄ crucē in choro
 ad altare p̄ncipale si cūent̄ n̄ ē in eo. aut si eccl̄a n̄ ē clausa 7 int̄ se aliq̄
 p̄ptares tantū ad altare qd̄ ē in dext̄a parte chori. 7 ad s̄ mariā in
 medio ipsi capelle. Si tēpore q̄ fr̄s meridian̄ eadē causa sup̄uenerit. p̄
 nonā introducitur̄. si v̄ p̄ cōplm̄ 7 eadē causa aduent̄ illi ee dimoscit̄. ea
 nocte ext̄ claustrū remanens in seq̄nti die añ p̄mā t̄ alio tēpore añ m̄.
 simili m̄ oratur̄. & versū p̄ singulas horas acceptur̄ introducitur̄. Porro
 si aliquis hospes aliquādiu in monastio ex quacūq̄ causa morari uo
 luerit. talis ee potē. ut etiā si abbas sit. n̄ tā facilis ei c̄cedat̄ ingress̄. si quā
 diu. d. abbi usū fuerit foris morat̄. p̄ ea introducitur̄. p̄scriptū tam̄ or
 dinē orationū p̄pt̄ tā longū aduent̄ 7 introductionis int̄uallū n̄ ob
 seruatur̄. Capellanū 7 si p̄pū habeat. p̄or abbi p̄uidet aliū. q̄ lucernā
 a camerario acceptā. añ eū nocte portet. ex cui etiā diligentia in ce
 teris q̄ ad ordinē p̄tinent adiuuet̄ illi ignorantia. Cū uentū fue
 rit ad horā refectionis. p̄or 7 abbas simul intrant refectoriū 7 pari
 incessu simul p̄gredit̄ cū illo ad m̄sā. 7 p̄ore sedente ad scillā. ipse
 sedet ad ei sinistra 7 dat lectori benedictionē. Capellani ei q̄ cū ipso uenerit.
 si duo s̄ simul sedent sic & alii hospites. quis in choro 7 ad collationē p̄ut
 p̄ori uidet̄ ab inuicē separent̄. S; si plures s̄ q̄ dictū ē. n̄ om̄s simul collocant̄
 At si ea sup̄uenerit hora q̄ seruitores iā ad reficiendū c̄sederit. detinet̄
 interī p̄sp̄ale colloq̄. 7 p̄q̄ seruitores refecerunt. refic̄ & ipse. sedens ad
 caput alt̄ut̄ tabule sup̄m̄e. comitib; ei sedentib; iuxta se. Qd̄ sitā sero ad
 uenerit. ut añ collationē refici n̄ possit. usq̄ p̄ cōplm̄ expectat. acceptaq̄
 benedictione in p̄dicto loco sedens refic̄. Vbi tam̄ alii fr̄ eo tēpore refici
 ens n̄ sedet. s; potū ad finē extreme tabule. Qetiā si infra refectionē mi
 nistroz ita aduent̄. ut cū eis plenit̄ reficere nequeat. illis surgentib; v̄
 ipse nutu p̄sidentis remanet. 7 usq̄ dū p̄transiant stat inclin̄. refec
 t̄q̄ usū cū psalmo añ eandē tabulā finit̄. Predicit̄ abbas si societate
 nr̄am quesierit. p̄q̄ disputatū fuerit in capto de ordine. q̄ntū p̄ori

uidet. mittit. pro. Ueniens autem in caplin. tam ipse quam comites eius inferiores
 quidem illo procedentes petunt ueniam ipsa societate. Qua petita & exop
 tata societate surgunt. pro quo sic domini abba si adest & totus euentus
 assurgere & tadium stare debet. usque quod ipse & socii eius firmitate accipiant
 Quia propter accepit ut est moris cum libro rogat ut sedeat nec permittit ut apostolus ue
 niam petat. Socii uero eius usque ad analogum retrocedentes. tamen petunt ueniam super
 manum & genua extra portam. ad dextram & ad sinistram. fratribus extra paruum incli
 nantibus assurgendo. Et licet caplin citius sit finiendum. tamen & eis designat
 locum ad sedendum. In ecclesia deferunt eadem abbi. ut stet iuxta sedile. d. abbis
 ad dexteram siue presentis sit ille siue absens. ut imponat. d. det benedictionem
 lectoribus & ponat incensum in turibulo. Armario autem cauendum est. ne ad
 lectorem. & euangelium maiorem tamen portam missam sine consensu portis admittat. quod
 tamen in congregationis abbi pro seipsum potest inungere. In processione quibus
 cum pastoralis uirga. eodemque apparatu quod d. abba siue sit presentis siue absens
 incedit. Hospes autem monachus aliquodiu nobiscum comorans. lectorem legit. & pro
 uasque missas canit. armario inungente. & si uoluerit ad tenendum chorum
 cum sibi adiungit. Hic idem siquid est regulam & ordinem facere deprehendit. ut
 emendet. ubi aliquotiens admonet. & si non emendauerit. secundum regulam erga eum agit
 Hospes qui comesur est in refectorio. si est clericus. habitum quoque clericalem. suppellicium
 scilicet & desuper cappam induit. Adductus ad ostium claustrum. expectat usque dum
 inuenerit. ut d. abba tunc eo absente portam ei aquam ad manum prebeat. Quod procedit ut
 scullam pulset. Qua audita. custos hospitum inducit hospitem. & si non est episcopus tamen abbas.
 stant usque versus sinistram iuxta introitum refectorii. hospes erectus. custos
 inclinatus. sic & euentus. finito uero ducit eum sedere ad mensam principalem. Quod facto
 ad locum suum pergit. & postquam sedeat. animum & reuerentiam facit. Si est episcopus. dat benedictionem
 lectori. Qualiscumque frater sit cibus. hospitum simul cum portis liberaliter est seruien
 dum. Cum autem de mensa fratres surrexerint. custos hospitum nouissimus exit cum ipso.
 incedens pedetempti. & psalmum. Inimicum cantans. quem in auditorio hospitum
 finit eorum quod euentus cum u. s. absque inclinatione. Similiter erga peregrinos monachos
 & clericos agit. excepto quod cum peris suis. & sine suppellicium introducuntur
 Nulli autem seculari laico conceditur in nostro comedere refectorio. Quandoquidem hospes
 aliquis comesur est in eo. portam tamen ostiarii debet hoc innotescere refectorario
 Si laicus tamen clericus societas dat in capto. hi ueniam non petunt. Si uidere
 gestiunt officinas claustrum. quesita licentia. custos hospitum ad altitram
 missam inducit eos. primum in domum elemosinariam. in cellarium. in coquina. in
 refectorium. in cellam nouitiorum. in dormitorium. in domum infirmorum. Ubi
 fratres non loquuntur. nec ipse uerbum facit. Cauet autem omnino neque introducat.

in claustrū cū calcarib, aut in solis femoralib, Qñdo ep̄i duces comites ⁊ alie magne estimationi p̄sone supueniunt. duocerei corā ei donec se in lecto collocent. iugit̄ ardent. Alii etiā cereos ibi arsur̄ p̄ totā noctē n̄ deerit. Q̄s cereos a sacrista quesitos custos hospiti administrat. Si v̄ illū ad manū n̄ inuenerit. ipse eod̄ ubicūq, reptō absq, delicti nota accip̄. Dat etiā eidē sacrista lum̄ arsurū p̄ totā noctē qñdo aliq, fr̄s in hospitiō dormiunt. sic sepe ctingit qd̄ ueniunt de cellis n̄ris ⁊ nouiti ⁊ alii fr̄s ut faciant p̄fessionē. Priq, hospites discedant. q̄tq, uimta n̄ ferrata hnt. ad om̄s dat noua ferramta. Ostiū claustrū unq, nocte p̄ cōplm̄ ab ipso ē claudendū ⁊ porta uestibuli ecclē. sic etiā a famulo ei extior̄ porta muroy. Et claustrū qd̄e an̄ sonitū. ⁊ alio tēpore an̄ finitā letaniā neq, apit̄. Illud v̄ ostiū auditorū qd̄ ē extū. firmat an̄ caplm̄. ⁊ dū fr̄s s̄t in capto. siq, pulsat ad illud. ei ē surgere. signoq, petita licentia ei apire. Similit̄ ⁊ in meridie ostiū claustrū p̄ eū firmat. s̄ n̄ p̄ q, ministroy.

xlvi.

Quem a domo dñi a custode **DE elemosinario** Prefectio finitur. recipiunt om̄s q̄ faciunt it̄ eq̄tando. eodē m̄ q̄tq, pedites uadit. ab elemosinario q̄ ē sac̄dos s̄ recipiendi. exceptis uxorib, uillicoy. ⁊ legat̄ q̄ breues apportant. om̄ib, q̄q, monachis ⁊ honestiorib, clericis. q̄s om̄s ut sup̄dictū ē etiā si pedites ueniunt. custos hospiti colligit. At si q̄ forte in com̄tatu suo caballos aut asinos habuerint. custos hospitiū caballos cū totidē hom̄ib, suscip̄ ⁊ pcurat. ⁊ elemosinari asinos. n̄ forte cū ei aliqd̄ p̄ caritate c̄ferat̄ monastio. tē etiā eos suscip̄ custos hospiti cū totidē hom̄ib, pcurandō. Ut aū habeat elemosinari un̄ his ⁊ ceteris q̄ ad se p̄tinent necessaria p̄uideat. c̄stitutū ē. ut exceptis decimis q̄ ex instituto canonū dant̄ ad singulas eccl̄as in quarū t̄m̄nis sitē s̄ possessiones n̄re. om̄iū etiā rerū q̄ ad monasteriū atq, in us n̄ros undecūq, c̄ferunt. decimę dēnt̄ elemosinario. uidelicet frugū. uini. olei. leguminū. pomoy. holerū. pisciū. animabv. alueariū. uasoy. uestiū. denarioy. auri ⁊ argenti. ⁊ ferri. t̄ cuiūq, metalli s̄m qd̄ inobedientia cellarari nascit̄. t̄ tantundē p̄t̄oy. Q̄ etiā cellarari annis singulis infest̄. s̄. Auxeli plaustrū unū p̄ decima dat t̄ unū solidū. Postremo totū decimat̄ q̄cqd̄ infra cellā nascit̄. nutrit̄. t̄ ope manū c̄fici. q̄cqd̄ defors de possessionib, n̄ris c̄ferit̄. q̄cqd̄ oblatione fidelū q̄b, cūq, in specieb, c̄ferit̄. q̄cqd̄ nouiti ad cūsiōnē uenientē attulerint. s̄. q̄b, tam̄ reb, ad ipsos uestiendos si monach̄ q̄s ex eis futur̄ ē p̄ciū. xxx. solidoy. si de extiorib, fr̄ib, futur̄ ē p̄ciū unū talentū a kamerario sine decima excipiet̄. Ita tam̄ tantū n̄ decimant̄. q̄ pecunia ⁊ alii reb, p̄us decimatis coemunt̄. ⁊ q̄cqd̄ utilitatis in lacte. caseis. ouis. lana. melle ⁊ cera t̄ ceteris similib, p̄cipit̄ ex annū lib̄ p̄us decimatis. ⁊ q̄cqd̄ cibi t̄ pot̄ ex annona p̄us decimata c̄fici. Excipiunt

etiā uasa. pallia. uestes. cera. thus. pecunia q̄q̄ q̄ ex censu specialit̄ ad eccliam
 p̄solunt. 7 quecūq̄ alia in mysteriū ecclie deputant̄. Si q̄d tam̄ ex his t̄ ex aliis
 reb; ecclasticis in usū frūm uenundat̄. ipsa pecunia decimat̄. fa u q̄ ad altaria
 offerunt̄. si ad cibū t̄ ad potū ptinent. cellarario c̄signant̄. exceptis panib; n̄
 integris. q̄ ut sup̄ dictū ē elemosinario dant̄. Sup̄ hęc om̄a de reliq̄is ciboz q̄
 sup̄ fr̄ib; ad p̄ndiū t̄ ad cenā in refectorio t̄ in infirmaria comedentib; ex
 cepta carne q̄ infirmis p̄ r̄paratione ministrat̄. dat̄ cotidie elemosinario
 dimidia pars pulm̄toz q̄ tam̄ p̄ gustata tollunt̄. 7 panis q̄c̄q̄d mm̄ q̄d ante uni-
 cuiq; comedenti sup̄ fuerit. In om̄ib; feris sextis aduent̄ d̄ 7 xl̄m̄. 7 in uigiliis
 7 festiuitatū. id̄ ascensionis d̄. Pent̄ cost̄. Sc̄oz aptoz p̄. 7 l̄. Assūptionis s̄. Marię
 7 om̄iū sc̄oz reliq̄as panis ex toto. in parasceue etiā 7 eo die q̄ aliq̄s frūm n̄toz
 q̄ tam̄ monach̄s fuerit. apud nos sepelit̄. q̄c̄q̄d panis t̄ pulm̄toz 7 ad serā pot̄
 residuū fuerit. In parasceue autē sc̄da uice pot̄ dat̄. Et si eadē sep̄^{ta} forte in aliq̄
 p̄dictoz dierū euenerit. q̄d p̄ ieiunio dandū fuerat. alia die instaurabit̄.
 Prebenda q̄q; integra dat̄ p̄ xxx. dies siue monach̄s fuerit siue de exteriorib;
 fr̄ib; In annuārio q̄q; s̄ monach̄s tantū. Ter q̄q; in anno. xxx. p̄bende dat̄
 elemosinario p̄ familiarib; defunctis. scilicet in xl̄ma. p̄ nat̄ aptoz p̄. 7 l̄.
 7 p̄ fest̄ om̄iū sc̄oz. Mandatū triū pauperū 7 si p̄ totū annū n̄ gerat̄ a fr̄ib;
 tam̄ elemosina. unq; famul̄ erū elemosinari licet pedes eoz a uigilia om̄iū
 sc̄oz usq; ad caput ieiunii n̄ lauet. dat̄ tam̄ singlis librā 7 iusticiā cū aliq̄
 edulio sic p̄ totū annū. 7 librā de tali pane q̄le hnt̄ fr̄s in refectorio. Q̄ndo
 reliq̄e panis in refectorio dant̄ ad elemosinā. t̄ ipse elemosinari in sept̄
 die in infirmariā infra p̄orē missā cū famulo suo uenit. 7 q̄d p̄ die infirmus
 de pane 7 potu sup̄ fuit ad op̄ paup̄ū accip̄. Cotidie si ē illiterat̄ lectorē t̄
 armariū int̄rogat̄ q̄t nomina defunctoz frūm ea die p̄nunciata sint in
 capto. ut ipse q̄q; p̄ deuitanda erroris & obliuionis negligentia totidem
 p̄bendas scribat in tabula uiḡt̄ ad hoc pendente añ cellarariū. 7 si forte
 cellarariū eas ipsa die ex integro dare n̄ pot̄. deletis his que iā accep̄. cet̄a
 q̄ alia uice receptur̄ ē. stare p̄mittit. **H**ęc autē elemosinari ex obedientia
 sua administrat̄. Om̄s sub t̄rancoz aqueductus. 7 mundiciale cū op̄ fuerit fac̄
 purgari. sub t̄ lauatoriū sordes. sub t̄ mortariolū illud sup̄ q̄d humidi cibi
 in refectorio refundunt̄. harenā p̄p̄t̄ fetorē mitti. lapides 7 huiusmodi in
 utilia de claustro p̄ici. Ipse q̄q; p̄curare debet. ne colloca aqua p̄ ne-
 cessarias frūm ductilis aliq̄ndo desit. & ideo in uella nouita estate cū
 p̄siccitate aqua minuit̄. fac̄ sc̄lusal fieri freqū sup̄ cul citra t̄. ut aliq̄n
 t̄isq; retenta maiori impetu ueniat. Fenū q̄q; u q̄dē in molle sc̄do
 abs̄cisū de p̄to. ad easdē necessarias accommodare debet. & ad hoc

p̄tū n̄ modicū h̄t. & herbas q̄c̄ in clauſtro creſcunt. Qd̄ ſi fenū haberi n̄
 poteſt. lignee haſtule ad hoc op̄ aſtrib; p̄parant̄. Vaſcula ad recipiendū
 ſanguinē minuendoy p̄uidet. 7 cū aliq̄s inuenerit. alia die infra maut̄
 miſſā in foueā ad hoc ſolū factā eundē ſanguinē in fundiſac. luncos q̄ ſpar
 gūt 7 in ecclā 7 in clauſtro p̄ eū ē p̄uidend̄. Septē em̄ in cib; p̄ annū ſcopa
 riſac ecclā 7 capellā. s. Marię cū reliq̄s capellis. clauſtrū. cellā nouitioy
 infirmariā. reſectoriū. totūq; cū iunco recens acq̄ſito c̄ regi pauuim̄
 uct̄ in nat̄ d̄. ad paſcha. ad pent̄. c. ad nat̄. s. ioh̄is. ad aſſūpt̄. s. Marię. ad
 feſtū. s. Avreli 7 om̄iū ſcōy. S; & in cunctis feſtiuit̄ in q̄b; duo 7 duo can
 tam̄. totā ecclā. capellā. s. Marię. 7 totū clauſtrū recenti c̄ ſp̄git iun
 co. In feſtis v̄ q̄ in cappis t̄ albis agunt̄. ſeu p̄ om̄s d̄n̄icas xl̄me. p̄ ecclā. &
 ab oſtio maioris ecclē uſq; ad introitū capli. 7 in medio ei. 7 ubiq; q;
 neceſſe ē. n̄ negligit iuncū ſpargere. 7 hoc ſiue bis ſiue ſemel. comedit̄
 infra p̄ndiū debet facere. ſed nihil om̄ino in clauſtro loq̄t̄. q̄ndo iunco
 t̄ aliud q̄d de obedientia ſua aliis ſilentib; adminiſtrat̄. N̄ negligit
 etiā mattas in ecclā. in clauſtro. in caplo q̄q; ac reſectorio ſup ſedia
 in uiḡ om̄iū ſcōy expandendas. 7 ſcopas q̄b; munden̄ canales. edes neceſſari
 arū. regularis coq̄na. 7 lauatoriū. p̄uidere. P̄uidet q̄q; in reſectoriū co
 phinos ad recipiendas panis reliq̄as. ramuſculos frondiū ad abigendas
 in eſtate muſcas. ſcutellas 7 flabella ad abſtīgendas muſcas. 7 q̄t̄enſcūq;
 op̄ ē. in clauſtro. in dormitorio. in cella nouitioy ſac̄ auferri aranearū
 telas. In die ſcō pent̄. c. infra ymnū Veni creator. ſi ad. iii. tot pauperes
 pane. carne 7 uino ſi habet̄. debet reſficere. q̄t̄ fr̄s in monaſterio t̄ no
 uit eē. P̄uidet q̄q; ut luminaria in dormitorio. in infirmariā. in cel
 lario. in cella nouitioy p̄parent̄. quoy lucernas de ſingulis locis q̄t̄
 enſcūq; op̄ ē famul̄ ei ipſo p̄cedente. infra p̄orē miſſā debet aſportare.
 & adipe a camerario accepto ipletas. 7 ad accendendū p̄paratas. repor
 tare. Ipſi p̄uidencia fodiunt̄ om̄iū in loco n̄ro ſepeliendoy tā fr̄m
 q̄ ex̄t̄oy ſepulchra. ſi ad ſolā paup̄ū 7 p̄grinoy 7 alioy q̄ in elemoſina
 ria moriunt̄ ſepulturā ipſe ligna p̄uidet. c̄ct̄is om̄ib; decan̄ uille. Hoc
 ē etiā qd̄ neq̄q; omittit. q̄n ſemel in ſeptimana totā uillā pluſtret. que
 renſ ſicubi paup̄ aliq̄s iaceat egrot̄. & ſi maſcul̄ ē. uſitatur̄ intrat̄.
 ſi femina. ſtat ad oſtiū. 7 famulū ſuū mittit ad eā cū pane
 7 uino. & ſi uir t̄ alen. cū aliis huiſmodi ſpecieb; q̄ ſmeliores potuerit
 n̄. q̄ pecunia

xviii.

Quibus caſis oū ecedit̄ regularē curſū audire ad s. mariam
 ſicut̄ d̄ca. d̄uſā illuc eundi h̄nt̄ cauſā. ita q̄q; diſſimilē ordinis

unde obseruant regulā. Nā exceptis infirmis q̄ q̄ diu infirmant̄. tādī
 etiā acūentū seq̄strant̄. ceteri q̄b; hoc cēdit̄ in tres partes s̄ diuisi. q̄ t̄m
 p̄ om̄a de cetero int̄fē cūentū. cellarari⁹ scilicet. camerari⁹. granatariv⁹.
 decan⁹ uille. ostiari⁹. infirmari⁹. & p̄cē op̄i cenitario. 7 hi int̄dū q̄ p̄ nimio
 diuine seruitutis labore exhausti. nullū choro auxiliū poss̄t c̄ferre
 in cantando. insup̄ 7 hi q̄ p̄ aliq̄ debilitate int̄ t̄ ext̄ chorū c̄suetudi
 nali t̄ nequeunt manere sedendo aut stando. Ergo hi om̄s q̄ndo ad
 noct̄nos scilla pulsant̄. in eccliam. s. marie cūenientes in eā partē regi
 onis q̄q; secedunt. cuius in choro deputatis. 7 singlū p̄ modo ordinum
 eliḡt sibi etiā siue sedcant siue p̄cūbant loca orationū. 7 hoc isto modo.
 Si ē xii. lectionū festū. q̄ s̄t firmiores sup̄ m̄ias sediliū. q̄ ū i becilliores.
 depositis sedilib; sup̄ ea t̄ sup̄ scabella sedent. In p̄uatis v̄ dieb; q̄stant in
 sinistro choro sup̄ scabella formis uers⁹ parietē applicata p̄cūbt̄. h̄e in dextro
 choro stantes. demissis sedilib; sup̄ ea int̄ orandū iacent. Qd̄ si adhuc aliq̄
 sup̄st̄. in medio sup̄ pauim̄tū in genua 7 cubitos cadunt. Tādī ū om̄s
 eodē loco orationis tenent modū. sine secessionū ad leuā 7 ad dexterā
 uicissitudine. q̄ usq; sedē pulsationis audierint signū. Tē partē surgentes
 signant se. 7 ad neutrā partē lateris se mouentes. an̄ 7 rec̄ faciunt. Quisq; s̄
 eoz̄ his orationib; n̄ int̄ fuerit. ueniā in capto p̄p̄t hoc n̄ petit. P̄ cantatū
 itaq; sedendo psalmis q̄ noct̄nos p̄cedunt. ad pulsationē duoz̄ signoz̄
 c̄surgunt. 7 p̄mordia noct̄noz̄ usq; ad finē ymni. q̄ p̄ venite subsequit̄.
 ita stando uenerant̄. n̄ q̄ m̄broz̄ debilitate adeo ut stare nequeant
 p̄grauant̄. Hanc etiā standi uenerationē ad capl̄m eorū eodē noct̄noz̄.
 ad int̄tū q̄q; & capl̄m atq; ad ymniū matutinoz̄. singlarūq; horarū.
 s̄ p̄cipue ad Te d̄m laud̄. ad quicūq; uult. ad benedict̄ q̄q; ac magnif
 q̄sq; obseruat n̄ quē talis ut dictū ē infirmitas grauat. In decantati
 one v̄ usq; in finē noct̄noz̄ 7 matutinoz̄. 7 p̄ in expletione ceterarū ho
 rarū q̄ aliqd̄ patit̄ grauam̄. n̄ rephendit̄. q̄cūq; m̄ sedens sibi faciat
 releuam̄. Verbi gr̄a. si sedens sup̄ pauim̄tū. ad formas. ad scānū. t̄ ad
 aliud se acclinat sustentaculū. si erura p̄tendit̄ t̄ c̄trahit. Noct̄nis
 q̄ 7 matutinis ceterisq; que canendas̄ finitis. siue sit tēpestatis siue hi
 emis. infirmis se recollocantib;. fr̄s p̄ nimio dī seruitutis labore ex
 hausti obedientiarū q̄q; p̄dicti se cū licentia recollocant. camera
 rio p̄uidente. ut ad hoc in infirmaria aut in cella nouitioz̄ lectos
 habeant. q̄b; tam̄ n̄ cēdit̄ p̄ aliq̄ infirmitate sup̄ culcitra dormire.
 neq; alicui q̄ cūentū potē tenere. Ceteri aut̄ q̄ hui⁹ q̄de indulgentie
 n̄ s̄t indigi. s̄ tam̄ tali ut p̄dictū ē ratione. t̄ sua ipsoz̄ petitione.

t spontanea abbas siue prioris compassione illuc deputati licet a euentu sint in
 teri segregati ipsi tam tunc debent imitari. ut si ille ex consuetudine debet
 se collocare. isti nullomodo absque licentia hoc presumant anticipare. nec prius
 quicquam in lectis pre matutino dormire. si euentu ordo prohibet dormitum redire.
 Nam inter in ecclesia. s. marie confidentes. euentu cum processione ueniente.
 illi dantes locum tunc in dormitorium tunc in claustrum secedit infirmorum. Quaeuente
 si tale est tempus iterum redeunt. ibidem in uallum et residuum noctis transigunt
 spacium. Diurnas quoque omnes horas ibi exceptis obedientiarum. et si quales sunt
 quae choro in ecclesia possunt. nisi qua infirmi refectionem perueniunt. ad quarum tam
 singularum non preme. ipsi cum euentu cui tunc sepe in ecclesia ea quae easdem precedit orati
 onem ante chorum faciunt. Intra autem euentum. ut inter dum eisdem infirmis missa
 canitur. ad prima. tunc alio tempore ad non. pulset. Tunc dimisso signo. omnes absque in
 firmis ceterisque eandem missam audientibus. ante et reuolunt. et signo crucis se
 munt. sed tam quousque finita sit missa hora instantem canere differunt.
 Qua finita tam infirmi quam ceteri quam missam eandem audierunt ante et reuolunt facientes.
 seque signantes. omnes pariter eandem horam cantant. Ergo per cantatis horis
 nulli non per magna necessitate presumit prius exire de ecclesia. quam instans hora
 in choro fuerit finita. nisi acceptum benedictionem. Quod si quis eorum ad aliquam horam
 illuc per gloriam primi psalmi occurrerit. procurat si est licet. ut in minore chorum
 tunc si est illi ante ante eandem gloriam uenire possit. Quod si hoc non poterit.
 ad gradum uenit. Inde consuetudinaliter recedens. ceteris quam secuntur ita ut alibi
 pleni est dictum factis. extra secedit. Verum si quis obedientiarum aliquid operis tam longe
 a cella operatur fuerit. ut ad horam regularem occurrere non possit. si ea ubi operatur can
 tabit. Ceteri omnes audito signo mox ad ecclesiam cui deputati sunt occurrunt. Quicquam
 de itinerantibus finita hora adueniunt. ad ecclesiam. s. marie ex usu eandem
 horam canere tunc audire possunt. Missam autem priorem et maiorem cotidie sic et illam horam
 quam infirmi ante primum cantant. ante chorum tunc in minori choro debent audi
 re. uesperos quoque in diebus. xlvij. excepto solo cellarario. At si aliquando contigerit
 aliquem obedientiarum colloquio domini abbatis tunc prioris in ecclesia. hic supradictam horam
 cum eodem potest audire. illo tam precipiente. Verum si quis inter supradictos tantum
 ualeat uel sentiat esse. ut ceteris in augendo cantu aliquid adiutorium
 possint conferre. non solum ad utramque missam in alterum chorum intrare permittunt. sed
 etiam si non intrauerint inde corripunt. Obedientiarum aliquid si uoluerit missam
 quam infirmis mane cantant audiunt. aliquid eorum de alibi. ubi prius cantatur.
 In festis autem xlvij. idem obedientiarum et ceteri predicti quam possunt uoluerit. ad ma
 iorem missam ueniunt ecclesiam. et si licet sit. alterum chorum intrare. sin autem
 ante chorum ad utrosque uesperos. ad matutinos quoque et ceteras horas remanere

posse. Porro si eadē festa cū albis 7 pcessione celebrant. om̄s q̄s infirmitas n̄
 ipedit albis induunt. q̄d tē q̄ndo pcessio n̄ agit ab eis q̄ int̄ eos illit̄ati s̄ n̄ exigūt
 Ceterū in illa pcessione cui albat̄i int̄ s̄. cū cēt̄is si tam̄ loca int̄ chorū se habere
 spant. introeunt. in illa v̄ q̄ sine albis agit. an̄ chor̄ diūt̄ant. Quicūq; p̄t̄ obediē
 tarios illit̄atos regularē cursū ad s. mariā audiunt. q̄t̄ienscūq; fr̄s cōmunit̄
 albis induunt. nullom̄ idipsū aliq̄ndo omittere p̄sumit. s̄ albat̄i an̄. in̄ instanti
 officio cū cēt̄is int̄ s̄. n̄ talis eis infirmitas tē im̄neat. q̄ eos eadē om̄ino int̄tē p̄pediat.
 s̄ nec tē sine licentia omittere audent. Nulli sac̄dotū q̄ ad p̄dictā capellā horis
 iugit̄ int̄ s̄. licet maiorē missā cantare. neq; p̄orē. n̄ int̄dūm. xii. lect̄. q̄ndo
 eadē missā p̄or̄ statū p̄ cap̄lm̄ nulla hora eā p̄cedente canit̄. Siq; p̄ ccessā gr̄a
 horas ibidē audiens. p̄ infirmitate aliq̄diu in infirmaria q̄escere iuss̄ fuerit.
 eandē m̄iā cū p̄stina licentia habebit cū redierit. si don̄ abba ei ccessit.
 7 si n̄dū ēualuit. hanc aū licentiā null' n̄ d. abba potē in p̄petuū dare *Reg.*

CAPPELLANVS scē marię ad sinistrū chor̄ eidē ecclē *de capellano s̄ora* . l.
 in parte occidentali sēp stat ad parietē. n̄ tam̄ sūmo loco. n̄ cēt̄os illic
 stantes in ordine p̄cellat. infirmi aū sic 7 alii in eo stant choro q̄ in maiori
 ecclā eor̄ ē statio. Iuuenes v̄ in custodia positi an̄ formā stant. ut ab om̄ib;
 uideri ualeant. Qd̄ si op̄ eē uiderit. idē capellan' tā infirmos q̄ alios q̄
 ibi s̄ ad utrūq; chor̄ diuidere cōpetent̄ potit. Matutinos aliasq; horas re
 gulares tonalitē cantat. Quas tam̄ an̄ n̄ incip̄ q̄ in choro inceptas eē cogno
 uerit. excepto a lxxma usq; in pascha. Tē enī dimissa scilla an̄ noct̄nos. statū orat̄
 fuit. 7 psalmodiā incip̄. p̄ quā sine mora noct̄nos subiunḡ. Quib; finitis cū h̄s
 familiarib; matutinos de om̄ib; sc̄. de s. maria. p̄defunctis inserit. sic 7 p̄
 totā hiemē fac̄. Deinde oratione facta. regulares matutinos iponit. Cēt̄a ita
 ordinat. ut h̄s familiares ad p̄mā p̄tinentes cū vii. f. & letania ante p̄mā can
 tent̄. Librū in q̄ ad matut̄ legendū ē. alicui porrigit. quē ad hoc idoneū nouit.
 R̄ aq̄uis fr̄e in hoc magis sciolo s̄ canenda. Quē hoc oportet scire. q̄d horā
 canendi tēpestiue surgendo anticipare debet. Sz finito h̄ tēuā inuitato uo
 an̄ & rē n̄ fac̄. Versus aū & breuia R̄. lectiones q̄q; de s. maria. & ad offm̄
 defunctor̄ cū h̄is stando legit 7 cantat iuuenis. siq; adē. Ergo capellan'
 idem tēpore hiemali finitis infirmor̄ matutinis. cēt̄is q̄q; q̄ secuntur
 appendicis. p̄mā adiungit. licet sepissime n̄ modica pars noctis adhuc
 sup̄sit. 7 q̄ nūq; p̄ matutinos ad lectū causa q̄escendi absq; licentia redit
 n̄ cūent̄ idipsū fecerit. in eadē ecclā morat̄. quisq; p̄cessio illuc agat̄.
 Tēquidē exiens an̄ capellā uersus claustrū infirmor̄ t̄ in ipsā infirma
 riā ibi expectat. usq; dū cūent̄ dormitū discedat. Qd̄ si tēp' n̄ ē q̄ con
 uent̄ dormire p̄ matut̄ debeat. ipse in eadē capella quādiu & cēt̄

expectat. Adeunde q̄q̄ ptinet ut infirmis cotidie missa sumo mane cantet in
 xii. lect. & in uigiliis. 7 in. iiii. tēporū ieiunij. 7 in xlma sēp de die. alij v̄ dieb; p de
 functis. t̄ quā uoluerit. & si in aliq̄ ieiunij die. xii. lect. agunt. tē de ipso ieiunio
 missa ibi cantat. Ad quālibet missā n̄ legit cantū sic ad alias puatas missas. sed
 cantat. Queq; ad missā sibi necessaria. om̄a illic h̄t uigilē reposita. Hā unū &
 aqua etiā in nocte ibi nūq̄ deerit. ut si op̄ fuerit ad cōmunicandū infirmū
 in p̄mptu habeat. Si aliq̄ndo cōtigerit. ut p̄masolito citi pulsanda sit. imo
 q̄tenscūq; uoluerit. an̄ sonitū se leuat. ubicūq; dormiat. 7 mox lotis m̄n̄ b̄
 ad lauatorū frūm. factaq; orat. p̄usq; p̄ma pulsēt. alba stolaq; induitur.
 Nā si stolā an̄ pulsationē p̄m̄ n̄ induerit. tē absq; licentiā n̄ cantabit. sed
 missa aduatore suo licentiā petit. Ad cet̄as etiā horas suo intēpore decan
 tandas n̄ deerit. excepto cū p̄p̄t festū aliq̄d alba t̄ cappa induit cū uentū
 int̄ fuerit. Tē ipsi p̄se t̄tā. v̄ quoq; cantabit. sic etiā tē faciunt. si q̄ndo ille
 casu aliq̄ ipedit in tēpore illuc n̄ uenerit. Debet q̄q; ipse cotidie ad utraq;
 missā eē in alt̄ro choro. excepto q̄ndo infirmis eisdē infra maiore missā
 v̄. t̄ in xlma uespos cantare debet. Ad quā tam̄ p̄ea in choro t̄ an̄ choz n̄
 deerit. si necessitas aliq̄ ei n̄ supuenerit. Illū etiā scire oportet. q̄d in die
 natalis d̄. & in ei octaua 7 in fest̄ om̄iū scōz curs̄ cotidian̄ de s. maria re
 ticendē. q̄d q; sēp uno eodēq; m̄ ē canend̄. n̄ in aduentu d̄ & in fra nata
 lē ipsi. tē enī cant̄ eidē tēpori ē gr̄uus de ea canit. 7 q̄d in. xii. lect̄ ad ma
 tut̄ eidē curs̄ ymn̄ tē d̄m̄ t̄. n̄ ē p̄mittend̄. 7 q̄d p̄ uerba m̄. annūsalis
 or̄ cotidie sic in cūuentu ab illo ē dicenda. Itē si q̄ndo p̄ tribulatione
 tres psalmi. id̄ d̄nē q̄d mult̄. D̄s nr̄. ref. Ad te leuaui. o. p̄ capt̄m̄ s̄ can
 tandi. q̄ & ab infirmis n̄ s̄ negligendi. q̄n̄ eos p̄ regularē horā q̄ capt̄m̄
 antecedit. p̄strati si talis ē dies & ipsi cantent. ad illū ptinet. ut sequit̄
 or̄ dicat. At tam̄ si q̄ndo s̄ uerba mea. p̄ capt̄m̄. p̄ aliq̄ defuncto cui bre
 uis in ipso capt̄o p̄sentat̄ s̄ canendi. hos infirmi n̄ cantant. neq; psalte
 riū in parasceue. Preterea q̄tenscūq; regulare ieiunū agit. & ab ī septē
 usq; ad k̄. nov. a lxxma q̄q; usq; in xlma finit̄ uesps̄ infirmoz an̄q; ad
 cenandū egrediant̄. off̄m̄ defunctorū pagere n̄ morat̄. Debet etiā can
 tare Placēbo d̄. in. ii. uespa. xii. lect̄ q̄ndo in crastino cōmemorationē
 alicui defuncti maximo ritu agenda ē. Si uers̄ t̄ s̄ aliq̄s in regularib;
 horis ad s. maria p̄mittit̄. p̄p̄t hoc ipse capellan̄ 7 alij q̄ ad capt̄m̄ ue
 niunt si se in hoc deliq̄sse cognoscunt. ueniā petunt. P̄ cōpt̄m̄ suū infir
 mi statim cantant om̄i tēpore hos s̄. singulis subiungentes Gta patri.
 Usq; q̄d n̄e. Iudica me d̄s. 7 d̄. D̄s misereat̄ n̄. Nisi d̄ns edif. De profundis
 Pat̄ nr̄. Et ne. n̄. v̄. Qm̄ tu illumis l. m. d. Qm̄ uite eripiar. D̄ns illum̄n̄to
 D̄ns p̄tector. v. m. Exurḡ d̄. a. n̄. or̄ D̄s q̄ illum̄nas noctē 7 lucē p. t. f.

INFIRMARIIV q̄ sac̄dos eē debet **de infirmario sive infirmis. .l.i.**

Ad obsequiū infirmoy separati h̄t coquū 7 coq̄nā. Et ipse q̄q̄ cotidie a cella
 rario querit qd̄ op̄ habuerit. ut qd̄ infirmis ad refectionē ē p̄parandū. tē
 pestiue p̄paret. Infirmi aū q̄uis cotidie missā q̄ p̄dict̄ capellan̄ eis cantat au
 diant. ad matutinalē tam̄ sep̄ asst̄. usq̄ dū ōr̄ p̄ma p̄ cōmunionē finiat. Ad quā
 missā cū int̄uerit eccl̄am. ab eo q̄ int̄ eō̄ p̄or̄ ē. si tam̄ ē lit̄at̄. aqua benedicta aspgunt̄.
 licet etiā diluculo ad capl̄am s̄ aspsi. Iq̄ om̄s c̄ sederunt. meoy arbitrio ē. utrū
 coopto annudato capite sedeant. similit̄ 7 ad s̄ mariā. Ibi q̄q̄ siq̄s adeo debilis ē.
 sup̄ iuncū q̄ talib; in modū lectisterni iugit̄ illic ab infirmario p̄parat̄ ē.
 pellicio capiti supposito pansare potē. Sciendū tam̄. q̄ q̄ die radendis. ad
 matut̄ missā n̄ ueniunt. s̄ interiradunt. Radunt aū p̄die ut sup̄dictū ē q̄
 ēuent̄. si forte hoc festū aliq̄d̄ t̄ defunct̄ n̄ ipedit. 7 ad hoc singillatū rasoria
 7 linthea ab infirmario seruant̄. q̄ etiā a famulo acuiunt. 7 in tēpore rasurę ab
 eodē rasorib; distribuunt. In die q̄ fr̄s cōmunit̄ radunt. p̄ p̄cussione tabule
 usq̄ dū psalmodia incipiat. infirmi etiā locut̄. At q̄cienscūq̄ ēuent̄ duab; ui
 cib; cōmederit. t̄ uniūsale ieiuniū p̄soluerit. t̄ q̄ in lecto n̄ iacuerint. n̄ omittunt
 ad maiore missā int̄eē usq̄ dū eugl̄m sit lectū. 7 t̄ reced̄t̄ ad s̄ mariā ut cantent̄
 vi. nec ult̄i p̄ndere morant̄. n̄ in die sc̄o parasceue. t̄ em̄ usq̄ ad finē offīi ibi
 p̄sistunt q̄ discalciati. Si aū ēuent̄ usq̄ ad nonā ieiunauerit. ipsi p̄ capl̄m t̄ si
 capl̄m ē an̄. iū. ut ab idib; sept̄. usq̄ ad k̄ oct̄. p̄. iiii. ipsi statim cantant. vi. p̄missa
 ōr̄. & ad eandē orat̄ sic etiā ad qualibet si tēp̄ ē p̄cubendi q̄ tante n̄ s̄ infir
 mitatis sup̄ formā p̄cūbt̄ 7 an̄ 7 ret̄ faciunt. q̄ v̄ adeo infirmū s̄. sedendo
 tantū signo crucis se mununt. finitaq̄ hora se reficiunt. In xii lect̄ cotidie
 mox ut sonitū audiunt. se leuant̄ 7 aq̄ bened̄t̄ aspgentes. ad s̄ mariā ueniunt.
 orat̄ tantū unā stando. t̄ q̄ adeos̄ inualidi sedendo. aut in p̄uatis dieb; in
 q̄b; sonit̄ agit̄. p̄cidendo paḡt̄. Nūq̄ meridian̄ durt̄ q̄ 7 ēuent̄. Ad p̄ndiū
 h̄nt̄ tria fercula. ad cenā unū. Et ad cenā q̄dē in maiori eccl̄a p̄ uespos dicto
 Benedicam̄ d̄. accedere om̄i tēpore sic accelerant. ut n̄ sit eis necesse unq̄
 collationē sup̄sedere. Nā mox ut uespos p̄cantant. infirmari assūptis fa
 mulis 7 si op̄ ē adiutore suo ad coq̄nā festinat. ut q̄ illi in cibū s̄ necessa
 ria. tēpestiue afferat. Qd̄ si mandatū ē agendū. finitis uespis 7 cet̄is que
 serunt̄ appendicis. ut abluant̄ pedes eoy ire n̄ differ̄t. qd̄ tam̄ in xlma
 p̄ p̄ndiū faciunt. cotidie v̄ p̄dicto tēpore q̄ uol̄t̄ cotturas suas p̄udent̄ t̄
 ad necessarias uad̄t. ut cū ille reūt̄. reficere n̄ morent̄. Q̄ absq̄ comesta
 one carnis morant̄ in domo infirmoy. nec s̄ hui' ualitudinis ut cū alus in
 refectorio comedere possint. eisdē reficiunt̄ mom̄t̄. In xlma v̄ om̄s in
 firmi p̄ eugl̄m statim uespos cantant. 7 sine mora acced̄t̄ ad m̄sa. Nā p̄ non̄

P̄ds aurib; cantabant. Ext̄ ad m̄a si euenerit generale ieiunū ut in. iiii. tēporib; itē post
 euglm̄ maioris missę cantant nonā 7 reficiunt. Tales si aliquando infirmi q̄ aplis n̄ excus
 de infirmaria. 7 his si tantū cūaluerint cēdit. ut mane sedeant in cūentur ad ma
 tut̄ missā in suo ordine offerant. ad caplm̄ ueniant. 7 tam̄ cū alus infirmis comedant
 & radant. 7 ut diurnales calceos n̄ induant. neq; cultellos secū portent. Hu nimirū
 sēp ad s. mariā corp̄ d̄ accipiunt n̄ in parasceue. t̄ enī in maiori ecclā sic etiā om̄s e
 suetudinalit̄ cōmunicant. Illi v̄ q̄ illuc t̄ grā repausationis ad tēp̄ morant̄. t̄ carnis
 comestione recreant̄. n̄ de maximis q̄nq; festiuit̄ aliq̄ supueniat. cōmumone simul
 7 cōfessione p̄uant̄. Tē nāq; infirmario siue capellano. s. marię in infirmaria q̄sq; ante
 lectū suū confitet̄. Hā pp̄ hoc tā in dñicis q̄ in p̄dictis festis. duę t̄ q̄t̄ res exigit
 ibidē cōsecrant̄ oblatę. Si v̄ manifeste talis ē alicui infirmitas q̄ n̄ multū ipedit
 uirtutē ieiunandi. ut ē amissio 7 orbital oculorū cūentū semel comedente. ipse
 q̄q; semel comedere n̄ phibet̄. q̄ & interi dū alii infirmi reficiunt̄. in ecclā. s. mar̄
 morat̄. finitoq; maioris missę euglo reficit̄. Qd̄ si bis comedere necesse habuerit.
 p̄q; semel ad hoc p̄ infirmariū a p̄ore licentiā accepit. deinceps q̄tens uult cum
 alus reficit̄. Sz ut redeā ad infirmariū. ad noctnos factis orationib; accipit ab
 sconsa 7 circuit lectā infirmorū om̄iū. ut uideat si q̄s eorū n̄ dū surrexerit. pp̄ter
 q̄d remanserit. Inde reūsus ad capellā. tā infirmos q̄ bene habentes ibi plustrat.
 & si quē dormientē inuenit. illū excitat. in nuro t̄ informa absconsa trahendo
 Eadē circatio nihilomā fiet sedo noctno pene finito. 7 infra matut̄ laud̄ ad
 ultimū p̄. Ad cū q̄q; p̄tinet. ut si q̄s de lecto surgere n̄ potē. sūmo diluculo cū
 cellarario ueniat. sic & in alio loco iā p̄dixi. ut cū eo cōcordet. q̄d ad ei p̄paret̄
 recreationē. **Quo ordine infirmo iacenti in lecto cursus cantetur.**

hu. **H**uius modi infirmo designabit p̄or unū t̄ duos ex his q̄b; cēssū ē regulare
 cursū ad s. mariā audire. q̄ illi cantent horas q̄ diu illis iubet. quorū alt̄ sit
 sac̄dos aut diacon̄ pp̄ euglm̄ in. xii. lect̄ ibi legendū. Qd̄ si tales ibi n̄ inueniunt̄.
 duo fr̄s aliquantulū p̄uictiores q̄ illi p̄ totā ebddam regulares horas cantent. unoq; q;
 sabbo in capto deputandis ē a p̄ore. admonente sup̄ hoc ipsū infirmario. Quidē
 licet fr̄s tēpora ad hoc statuta diligent̄ obseruare debent. scilicet ut in priuatis
 noctib; tā in hieme q̄ in estate. ii. noctno cū sua colta finito. in. xii. u. lectionib;
 dicto ymno Te dñm laud̄. cū colta sequente. ante 7 reē facientes. illuc uenire non
 tardent. quia cursu regulari in directū p̄cantato. ad s. mariā conuentui se
 se iungere debent. si fieri potest. Ad reliq̄s v̄ horas de choro n̄ exeunt. n̄ post
 Benedic̄ d̄. Cōpletoriū ab eis non exquir̄. q̄ infirmariū p̄curat ut ab aliq;
 infirmorū illi cantetur. Qd̄ qui cantauerit. cuiuscūq; sit ordinis. etiā benedicti
 onē adiungit. Predicti aut̄ fr̄s in. xii. lect̄. in estate quoq; tota. & in octauis.
 .iii. unā cū prima eidem infirmo pp̄ anticipandū prandii cantant
 Tempore etiā hiemali quotienscumq; interuallū. agitur. primā matuti
 nis. singulis autē dieb; cū semel reficitur. nisi fratres meridianur̄.
 nonā sextę adiungunt. Si aliquis infirmus est qui in lecto n̄ iacet. et
 tam̄ ieiunare non ualet. terciā si ē literatus p̄ se ipsum cantat. sin aut̄.
 ab infirmo aliquo. Quod & cuiuslibet eorū tardius ad capellam uenienti

Te decet t.

licitū est. auscultat. & prandere diutius non tardat. si tam̄ ab infirmario
licentiā acceperat. At si pro alicuius morbi remedio tale quid sumere
necesse habuerit. tē probac re. m̄. si usū fuerit n̄ expectabit

AD HORAM competentē infirmari? **lre de infirmario siue infirmis. . Liii.**

pergit adcoqna officii sui. ut coquū faciat que paranda s̄ preparare
Ad horā refectiois infirmi statī ad lauatoriu qd̄ ē in claustrō eoz diuētes.
mans abluunt. & q̄ uolunt in cote que in catena ibidē iugit pendet. cultros
acuunt. siq; singli ad mensas singulas accedunt. Siqui s̄ qui carnib; uescunt̄
ab aliis separati c̄sidere p̄cipiuntur. Nā ne p̄pter diuersas infirmitates
abinuicem grauent̄. in diuersis domib; sub uno edificio coherentibus
sequestrati cōmorantur. Una aū dom; ad hoc singularit̄ ē deputata. ut fa
muli q̄ infirmi obsecunt̄. in ea dormiant. comedant. scutellas abluant. aquā
qua defuncti lauant̄ calefaciant. fr̄s coctiones faciant. Etiā ē ibi quidam
locus in medio patens s̄ undiq; circūtect̄. in q̄ solent fr̄s sanguinē minuere.
cocturas suas uindere atq; ligare. itē qb; op̄ ē tibias infirmantes aqua frigida
lauare & unguere. fercula q̄ infirmis apponenda s̄. tā his q̄ carnis refecti
onē habent q̄ q̄ ea carent ipse infirmari cū adiutorib; suis apportat & apponit.
famuli q̄q; similit̄ apportant s̄ n̄ apponunt. Cū huiusmodi appositio incipit̄.
t̄ ipsi infirmis. t̄ infirmario Benedicite. p̄nunciante. benedictio sup̄ cibū
agit̄. Qui lectionē ante cibū incepit. ipse eā p̄ cibū finit. In quolibet. xii.
lectionū festo de ipso festo aliqd̄ ibi legitur. Qd̄ si aliq; forte int̄ benedi
cendū defuerit. & postea supuenerit. que cū aliis diceret. aliquo adiuuan
te. ipse etiā sed sup̄ssius implebit. Nullus eoz in sola cuculla & pellicio
ad manducandū sedere. nec in lecto quicquā loqui p̄sumit. eo excepto.
qui tanta infirmitate grauat̄. ut propter hanc etiā in lecto sedendo co
medere cogat̄. Nulli eoz de cibo t̄ potu famulo alicui quicq; impendere
licet. Int̄ comedendū si generale t̄ pulm̄tū dat̄. benedictione n̄ priuat̄
Siq̄ndo carne reficientes a carne abstinent. eundē modū benedicendi
obseruant. Quandoq; fr̄s infectorio generaliter pietantiā habet.
infirmi quoq; eadē non carent. Si interī dū ad mensam sederint. breuī
alicui defuncti affertur. & tabula ad conuocandos fr̄s p̄cutitur. inde
inde non surgunt. sed postea idem officū cū trib; lectionib; pagunt.
Nullus eoz debet surgere de mensa. nisi p̄ sūma necessitate. nec map
pula suā plicare. quācliu ibi qlibet etiā minimus comederit. finita refec
tione. siqui adeo infirmi non sunt. surgentes versū incipiunt. que tamen si
nto psalmo ad glām residendo finiunt. sed ante & ret̄ non faciunt. Qd̄
comedentib; superit. si ē hui' quantitat̄. infirmari seruandū reponit
Habet armariolū. in quo talia recondit. & candelas & poma. raroq; aut
nūquam defuerit in eo. piper. cynamomū. gingibrum. alieq; radices
que sunt salubres. ut sit semper in prōptu qd̄ ualeat infirmo. fortassis

ut aliquando contingit subitanea passione percusso. uel si expedit ut pigmentum
 ei efficiat. Camerarij non inuitur prebet infirmario huiusmodi facultate. Habet
 etiam cellarium in quo potus qui superfluit mensalia quoque & reliqua huiusmodi ser-
 uanda. famulis autem qui infirmis obsecuntur. de reliquis ciborum pietantiam impendit.
 De reliqua reddit panem & carnem cellarario. sed in his diebus panem elemosinario
 quando ei datur & in refectorio. & si quid est de carne tale quod infirmis honeste possit
 redibere. eis reseruat. Quod si forte d. abbas tunc se in infirmarya. & si com-
 mune refectioem propter eos omiserit. hoc non notat. Post completorium attendit
 ut aqua benedicta aut pro se aut pro fratre aliquem illic dormientem ponens lectos
 infirmorum aspergat. excepti dominici diebus. Et cum hora fuerit ut omnes iam
 se debeant collocasse. ipse uel adiutor eius cum absconsa diligenter
 necessaria plustrat. Quod autem unusquisque illorum in die quatenus opus fuerit. et pro
 collationem licentiam bibere possit. dicere non est necesse. cum infirmis huiusmo-
 di lex non sit posita. Unde etiam infirmarij pro completorio aliquot iustitias cum
 potu in promptu poni procurat. ut quisque illorum sicut patiens. etiam in nocte
 eam extinguere ualeat. Quae tamen oportet scire. quod apud semetipsum
 tantum tempore debet potum benedicere. Eadem quoque infirmario est obser-
 uandum. ne quid loquatur in tempore silentii cum aliquo infirmo. nisi quod ab utroque uicis-
 sim insinuari non ualeat per signum. excepto quod talis infirmitas grauat. quod pro ipsa
 egritudine hoc obseruare nequeat. Nulli etiam ualde egrotanti absque li-
 centia culcitram supponit. & tamen cuiuslibet ieiunare non ualentis ut alios
 praenotando praenotat concedit. Infirmitas quoque nequaquam cedit. ut in tem-
 pore silentii & maxime inter comedendum ad se inuicem aliquid loquantur.
 sed cum infirmario tempore eo quod praefatum est ordine absque licentia que se
 necessaria loqui non prohibentur. Ipsi etiam in capite ieiunii non nudis pedibus
 cineres accipiendo. in purificatione. s. Mariae cereos & in palmis ramos
 palmarum offerendo sunt ultimi. Siquis eorum ieiunandi uires non habet. is
 nec cineres accipiet. Siquis etiam eorum in aliqua alio cibo refici non ualeat.
 lacte uel alio huiusmodi cibo utitur. Qualibet die regularis ieiunii
 audito signo facto ad nonam. orationem faciunt priusquam incipiant eam.
 Vestimenta sua quae suspendenda sunt. in suo claustro suspendunt.
 quod tamen alii pro indulta gratia ibi dormientes non faciunt. A quibus &
 hoc sumopere cauetur. ut nunquam occasione indultae misericordiae aliquid
 ibi absque licentia loquantur. Quorum etiam nullus ad lauatorium infir-
 morum manus lauat. nisi ex necessitate aliquid. ut est sanguinis fluore. similiter
 & in quocumque sua procurant ibi lauant. Staminea sua omni tempore pro matu-
 rinos suos infirmi licenter induunt.

FAOI VLO K V OI **DE FAMULIS QUI INFIRMIS OBSEQUIA.** .L.III.

qui ad domū infirmorum pertinent tot ex more sunt.
 q̄t ad infirmantū obsequia sufficiunt. Hi si uolunt cotidie
 ad S. Mariā missam audiunt pacēq; accipiunt & quotiens uisū
 fuerit corp⁹ d̄ sumere possit. Cotidie n̄ sit generale ieiunū
 infra matut̄ missā de cibo & potu aliquantulū. ut p̄ndiū ge **h̄ p̄gustant**
 nerale tanto facilius expectare ualeant. Quid aū obsequi exhibe
 ant infirmus. sub silentio p̄tereundū n̄ ē. Igitur ad nocturnos
 auditu signo aliquis eorū p̄curat ut lum̄ ad necessarias. & cū
 op⁹ ē in claustrō q̄q; eorū acendat̄ qd̄ finit̄ nocturnus p̄ infir
 mariū agit. Tē etiā sic̄ tepus hiemale. p̄dictus famulus n̄
 neglegat eis focū p̄parare. Nullus eorū infra captm̄ infir
 maria remanere p̄sumit. n̄ infirm⁹ aliq̄s in pximo obitur⁹
 sit. Tē un̄ ex illis remanet. & de adiutorib; infirmariū un⁹
 cū illo. ne ad captm̄ surripere queat & aliq̄d auscultare qd̄
 non expediat. Ad quē tam̄ infirmari⁹ acto ex parte captō
 redit ut & ipse eide captō int̄ esse possit. Finito captō m̄salia
 sup̄ tabulas expandunt. panē & coclearia apponunt. iusticias
 v̄ implere potu ac sup̄ m̄sas ponere usq; in ipsā prandū horā
 differunt. q̄a tē p̄mū decellario eundē potū afferit. Qui etiā
 hui⁹ s̄ discipline ut quā diu comedit infirmus nūquā corā eis
 sedeat. aut consistat. sed cū q̄s eorū p̄fecerit p̄p̄t qd̄ uocat̄ ē
 rursus celerit̄ exit. Nihil eduli. excepto sale. aceto. & sinapi.
 si op⁹ ē p̄ eos int̄comedendū apponit̄. & tam̄ scutelle t̄ siqua
 huiusmodi s̄. p̄ ipsos auferunt. Iusticię tam̄ sup̄ m̄sas usq;
 p̄ cenā stare dimittunt. ut q̄ uoluerint bibere possint.
 Tē demū ablatis & euacuat̄ aliās simul ponuntur. Si
 mandatū generale ē agendū ante quā cenare infirmus
 incipiant siue sit in estate siue in hieme singlis calida aqua
 idem famuli pedes lauant & linteō t̄gunt. Post quā cūent⁹
 finito mandato refectoriū ingressus fuerit unū qd̄ p̄ ca
 ritate idem infirmus bibiturit̄ in cellario exigente infirma
 rio accipiunt. Qd̄ allatū p̄ateris infundunt. & infirmus
 porrigunt. Infirmi aū n̄ p̄us eundē potū benedic̄t quā
 om̄s uniman⁹ accipiunt. & hoc publice faciunt sic̄ etiā quens
 eūq; simul t̄ singularit̄ bibunt. Qd̄ bibentib; sup̄ ē de hoc
 utē p̄ncernē in domo qua comedere solent ēsidentes

caritate bibi. Nullus tam eorum quicquam ibi de cibo et potu gustat
 nisi et illic dormiat. Unus ex illis ad hoc est maxime deputatus ut la-
 uet pannos ad cocturas fratrum necessarios. focum faciat et aqua cale-
 faciat. qua scutelle sunt lauande. Cui omnino interdicitur est ut de cibo
 et potu infirmorum quicquam tangere presumat. *de eo qui nocte vigilat*

Lv.

Fratrati qui noctu in dormitorio *lyfira orat. ut deo qui eualeverit*
 tali infirmitate preoccupatus. ut absque fructum in quietudine usque ad
 nocturnos perdurare non possit. a fratribus inuicino sibi dormientibus
 licentia ad portum acquisita. sine mora ad domum infirmorum ducitur.
 si uita mediocri infirmitate laborat. ut nocturnos expectare
 ualeat. mox ut tres orationes finitas esse nouerit. infirmitatem
 suam portum innotescit. statimque illius iussu per fratrem aliquem ad infirma-
 riam ducitur. Idemque de uuene custodie tradito. si taliter infirmatus
 per custodem acquisita licentia agit. Qui autem cepit ita infirmari ut
 euentum tenere non possit. portum infirmitatem patefacit. et si placet
 in capto ueniam petit et monstrat quod infirmus sit et si talis eius
 infirmitas patet. portum et sua sponte tabalio monitus statim ad infir-
 mariam ire eum iubet. si autem foris chorum est. ut puoto suo possit
 sedere. et cellerari curat ut in refectorio non absque pietantia eum
 dimittat. Cum ita biduum et triduum transierit. si melius non habuerit
 iterum pro eadem causa ueniam petit. et ad infirmariam ire iubetur.

Quod si etiam eodem die infirmitas eius intantum excreuerit. domum in-
 firmorum in quiete refectione carnis carentes. cohabitant iussu portum
 aliquo secum eunte ac demonstrante iurabit. Nam quacumque hora cuilibet
 ordine plenam regenti uideatur hoc expedire. quemlibet egrotan-
 tem ad infirmariam facit ire. Similis quoque ordo seruatur in eo qui infra
 matutinos per infirmitate de choro exiit. et etiam eadem necessita-
 te coactus chorum non intrauit. Proquare in crastino capto ueniam
 petit. requisitumque a portum utrum melius habeat. si respondet etiam donec
 iubetur sessum ire. si autem dixerit non. iubetur extra chorum aliquandiu
 esse. Sed est sciendum. si infra captum ad infirmariam quis ire iubetur.
 quod ad sedem suam usque reuertetur. quisque idem captum finiat. nisi a portum
 audiat quod ad presens illuc ire debet. Tunc facto ad sessionem suam ante
 et retro. nemine ducente non sit inuenis in custodia positus quem
 sequitur infirmari. discedet. et si necesse habuerit in lecto si que
 ibi uacante inuenit se interim collocabit. nam nullus in lecto
 alterius non illo permittente et ad momentum se debet collocare.

t si uult in capella uadit. Si aut de caplo n̄ exiit c̄uentu in ca
 pella intrante. ipse p̄ auditoriū ad infirmariā tendit. Tē infir
 mari lectisterniū ei de dormitorio. iustitiā cū cocleari de re
 fectorio facit apportari. quā etiā postea cū ipso cocleari repor
 tabit. cū p̄mū ille infirmus san̄ incuentū redierit. Carnē
 n̄ comedit. n̄ ut ait. S. Benedictus om̄ino debilis & egrot̄ sit.
 Qd̄ si fuerit p̄or ad horā p̄ndu infirmario admonente eū inuisit.
 & ad locū tali infirmo c̄gruū ducit. facit etiā carnē apportari
 & p̄man̄ ipsi porrectā p̄cipit ut comedat. Si ū p̄or alias occu
 pat̄ illuc n̄ potest uenire. infirmario potest in huiusm̄ uicē suā
 c̄mittere. Ab ea uice absq; baculo quē famulus int̄ comedendū
 p̄pe eū posuit. nusquā incedit. etiā si res exigat ut triduo t̄
 ampl̄ a carne abstineat. & n̄ n̄ capello caput coop̄t̄. Et baculū
 q̄dē in nocte & meridie lecto infigit reliq̄s ū horis iuxta se
 ponit. Absq; frocco n̄ debet q̄quā ire n̄ ad necessarias. excep
 to si tā debilis est ut indigeat ab alio sustentari. Ad infir
 mariū aut̄ curā p̄tinet ut in singulis huiusm̄ ^{or refectiois} indigentia
 diligent̄ exploret. p̄orūq; quantum in ipso ē rei ueritate de
 nunciet. Ad utraq; missā id̄ matut̄ & maiore uenit ad ecclesiam
 quāq; ad maiore n̄ n̄ usq; p̄ eugl̄m sic iā dictū ē int̄ sit. Et si capl̄m
 n̄ intrat. tam̄ qd̄ in caplo legit̄ auscultat. scilicet sententiā regulē
 t̄ de euglō. & rursus quod legit̄ ad collationē. Sed cū ad hoc uen
 tū fuerit ut agat̄ de negligentis fr̄m̄ ad hoc audiendū
 n̄ debet eē curiosus. Mox enim de ostio recedit ubi accubans
 auscultat. & si uoluerit in lecto se collocabit. Sin aut̄ aut in
 capella. aut in claustro iuxta eā suo q̄escere poterit. Silet ex
 more usq; dū p̄ capl̄m tabula p̄cutiat̄ ad loquendū. Si alicui
 talis medicine indiget. absq; licentia p̄oris p̄ infirmariū
 habere potest. Si ū op̄ habet cocturā faciendi t̄ flebotoman
 di. p̄ infirmariū ap̄ore licentiā acq̄rit. Hoc aut̄ ordine hęc
 sanguinis minutio aq̄uis infirmo ē agenda. Quando regu
 lare ieiuniū agit̄. finita tantū regulari hora quē ab infir
 mis ante p̄ndū ipsorū cantat̄. in. x. lma ū p̄ uesperos eorū
 dicto benedicam̄ d̄. inchoanda ē. cū aut̄ bis comedit̄ ad
 inuitiū maioris missē incipit̄. Int̄ comedendū infirmo
 alteri iuxta se sedenti. de cibo suo & potu licenti potest imp
 tiri. Post p̄ndū n̄ licet ei uacare loquacitati. s̄ c̄tinuo se

ponit in lectulū suū. t̄ expectat ad s. maria usq; dū fr̄s dere-
 fectorio redeant. si tam̄ tantę grauitatis eēt dinoscit. Itē in
 nocte p̄cantatis matut̄ infirmoz potest ibi remanere q̄ usq; con-
 uent̄ illuc tendat cū p̄cessionē. Quoz neutrū tam̄ fr̄ib; adole-
 scentiorib; c̄cedit̄ aut̄ siē eo tēpore q̄ fr̄s n̄ meridian̄ tē similit̄ si
 mauult uadit incapella qd̄ etiā nulli infirmoz p̄hibet̄. Nullus
 aū eoz aliq̄ue librū ibi t̄admonitū inspiciat n̄ ad matut̄ lect̄ legere
 t̄ p̄ cantare uelit. S; si uult legere. statū dicit̄ ei ut redeat in con-
 uentū. Rursus p̄ cenā ibi sedet̄ aut̄ iacet q̄ndo in claustrō sederet̄
 ad lectionē. **Q**uando p̄or. camerari. cellarari. sacrista. t̄ reliq;
 int̄ q̄ foris obedientiarū occupati. domū infirmoz infirmati ingre-
 diunt̄. mox de om̄i obedientiarū suarū executione q̄ p̄uisione
 egrediunt̄. excepto qd̄ fr̄s sub ipsiū positi. eoz c̄silio int̄dū si ne-
 cesse fuerit uti p̄mittunt̄. De obedientiarū suis p̄cepto ipsoz nihil
 eis deferēt̄ s; p̄or sibi uisū fuerit. adiutorib; eoz p̄cipit̄. qd̄
 q̄ quantum sibi placuerit. n̄ ipsiū tantū s; etiā ec̄t̄ infirmū
 in cōmune ut apporet̄. Si qd̄ v̄ eisdē obedientiarū a notis
 eoz directū fuerit. n̄ illis p̄sentat̄ s; a cellerario accipit̄ q̄ in
 cōmune dispensat̄. q̄ p̄ca si uiderēt̄ eisdē hoc breuē int̄mat̄
Circatores aū frequent̄ uisitant domū infirmoz q̄ diligent̄
 explorant quom̄ ipsi se habeant infirmi. Et itē infirmari
 siquā uiderit eoz negligentia. sic si in d̄nica die ad asp̄sionē
 aque benedictę in lecto n̄ sederint. si frequēt̄ tarde ad m̄sa
 uenerint. s; maxime in loq̄ndo. q̄ si p̄mū bis t̄ter admoniti
 noluerint eū audire. hoc debet ipse incapto reclamare. Prior
 aū mox ut in claustrō fuerint. mittit ad eos claustrale p̄orē q̄
 circatores. c̄uocatisq; omib; caplm̄ cū eis agit̄. q̄ si q̄s int̄ eos
 admonitionis transgressor inuent̄ fuerit uirgā aliq̄ndo experiet̄
Ad huc etiā sicandē rē iterare p̄supserit. incaptm̄ uocat̄ iudici
 ū sine dubio subibit q̄ si talis ē qui carnis refectionē habet
 illuc eundo baculū in auditorio relinquet. q̄ aū talē habet infir-
 mitatē ut baculo carere n̄ ualeat eū serū incapto portat. Sen-
 ores ū uirgū inibi cōmorantes q̄ maliq̄ tali delinquentes. n̄ illuc
 s; incapto s; corripienti. quippe q̄ male agendo alios scandali-
 zauerunt. q̄b; bene agendi exemplū eēt debuerunt.
Sciendū autē de infirmis q̄a q̄ sinūquā p̄cessionē alicui int̄sū
 tam̄ p̄p̄t quosdā magne estimationis hospites ad caplm̄

*Qua lege obedi-
 entiarū egrotan-
 tes in domo infir-
 mōz utantur.*

*Quando infir-
 mi sua sponte.
 t̄ uocati ad caplm̄
 ueniant.*

uocant. nec n̄ inuigt. Nat̄ dñi & inannuntiatione ei. Tē enī
null̄ eor̄ p̄t̄ ueniā c̄munit̄ ab om̄ibz petenda ibi deerit. n̄ p̄ in
firmitate illuc uenire n̄ possit. Post finitū aū sermonē diutius
illuc n̄ morant̄ s̄ infirmario admonente statū redire iubent̄. In t̄m
dū fr̄ carne refic̄t̄. fr̄ sup̄uenientes osculari sic de alū n̄ p̄hibet̄

Quando ita c̄ualuerit. ut redire possit ad c̄uentū redeundi licentiā
querit ap̄ore p̄ infirmariū. Nā in ei arbitrio ē ut null̄ inde egre
diat̄. p̄l̄ quā ipsi tēp̄ uideat̄. Tē unguunt̄ calcei ei diurnales. & in se
denti die induit eos rediturus. Cū p̄mo signū pulsatur ad p̄mā.
t̄ sic eo tēpore q̄ t̄tia cantat̄ ante captm̄. stat̄ p̄pe ostiū ad s̄. maria
& cū uiderit om̄s fr̄s transisse. seq̄t̄ eos in eccliam. Si aliq̄s ē de obe
dientiaris us̄. neq̄ loq̄ neq̄ ullom̄ de obedientia sua ante captm̄ se
intromittere p̄sumit neq̄ illa die equū ascendere. n̄ tale q̄d accide
rit. q̄d si n̄ irret. graue dānū monasterio inferret sic de placito t̄ hui
modi negotio. P̄ tanta nāq̄ necessitate. etiā de ipsa infirmaria
exiret in ortū. s̄ nullaten̄ in illū locū q̄ eū c̄itare necesse foret. Ve
ritatē tē n̄ egredere t̄ p̄ claustrū s̄ paucis scientibz educeret̄ p̄ aliquē
secretū locū. p̄ quē expleto negotio iterū reūteret̄ in infirmaria.
Cū ^{uenerit} ad captm̄ & p̄ lectionē p̄or̄ iusserit. ut de ordine loquant̄. statū surgit
si tam̄ carnis refectionē habuit & ueniā petens ita p̄seq̄t̄. Eram in
domo infirmorū. ordinē nr̄m n̄ custodiui ita ut debui. S; si duo t̄ plu
res sunt. un̄ q̄ p̄or̄ ē eisdē ūbis p̄ om̄ibz respondet dicens. Eram in domo
infirmorū. & sic c̄ta. Et p̄or̄ respondens. d̄s in q̄d indulgeat uob̄ q̄c̄qd
ibi deliquistis. Tē illi altius inclinant̄ c̄tra p̄orē. c̄tra dextrā. & c̄tra
sinistrā. & eis simul t̄ a singulis inclināt̄. Tē in loco penitentię inuun
git eis p̄or̄. ut cantent. vii. psalmos. t̄ his q̄ nesciunt. p̄. septies orat̄
dñicam. E sciendū ē q̄d q̄sq̄ etiā refectionē habens eo die q̄ de
infirmaria redit. si in nocte tale q̄d dormienti n̄ euenerat potest
cōmunicare. p̄ tam̄ facta c̄fessione. aut si p̄br̄ ē missā. p̄ uatā
cantare. Si q̄s ē adeo infirm̄ ut in lecto iaceat. & alio cibo refici
n̄ possit. in ipso aduentu dñi. seu in lxxma. p̄mitteret̄ ei esus carniū.
Et q̄ndo cūq̄ c̄ualuerit etiā s̄ista in media. xlma. t̄ in ramis palmarū.
petit ueniā in captō sic fieri solet p̄ cōmestione carnis. Yerū aū
hoc fiat in dñica. t̄ in fer̄. u. in ipsoz ē arbitrio. Reliq̄ om̄s ducti
ibi n̄ morant̄ s̄ c̄uentū coadunant̄. Yerū p̄ petitiā ueniā si q̄s
eor̄ c̄uentū tenere n̄ posse uidet̄. infirmario cōmonente statū redi
re iubet̄. Sciendū aū q̄a ea die q̄ de infirmaria redit. si carnē

comedit. neq̄ ille aliū. neq̄ ali' illū in clamat. Sin autē tā ali' ab illo
quā ipse ab alio in clamat. Tale ū excessū potuit incurrere. p̄ quo
in crastino sponte t̄ in clamat ueniam petit. Et notandū qđ si q̄s in
firm' causa repausationis ad aliquā cellā ē mittend'. p̄us debet ue
niā incapto petere. & p̄ ea benedictionē ab eundi accipere. *tit.*

.lxvi

F R QVI se infirmitate in grauescente *DE VNECTIONE FR̄IS EGROTA*
senserit in proximo ab hoc sc̄to migraturū de om̄i cōscientia sua dōno
Abbi t̄ p̄ori cōfiteat̄ & rogat̄ ut oleo infirmoz unguat̄. Adducunt
eū incapto duo fr̄s inter man' si ē adeo infirm' & petens ueniā
reū se de multis negligentis c̄tra d̄m & c̄tra illos cōfiteat̄. In p̄cat̄
ei p̄or absolutionē cunctis respondentib' am̄. Et ipse eis similit̄
Reducit̄ & collocat̄ in lecto tali tā sūmisso. ubi fr̄s undiq̄ possint
circūstare. Post cap̄tm recitatis psalmis. Verba m̄. & tabula p̄cussa
sacerdos ebdarius induit̄ alba stola & fanone. t̄ ali' sacerdos cui
ab armario hoc inuungit̄. Qui aqua benedicta p̄cedente. cruce. cū
duob' elazere cereis seq̄nte comitat̄. atq̄ illū armari' portans librū
& oleū infirmoz p̄ hunc c̄uent'. si tam̄ minor copia fr̄um ē in loco.
Si autē multitudo hoc fieri n̄ patit̄ tot fr̄s quot ad istud officiū suf
ficiunt. tā iuniores quā seniores ab armario assumidi s̄t. Illuc p̄
ecc̄lam. S. aarie. tur. & pauiditorū redit̄. p̄. l. m̄. canit̄. Quo finito
p̄. D̄s in nom̄. t. & miser̄ mei d̄s. miser̄. m. q. si op̄ ē aduungit̄. Dicenda
ē autē p̄mo hęc colla a sacerdote. Om̄ps semp̄ d̄s. q̄ p̄ beatū *ap̄lm*
tuū dixisti. infirmat̄ q̄s in uob' & reliq̄. Imponunt̄. vii. p̄ cū istis an̄
Saname d̄ne. p̄. D̄ne ne inf. a. Erat qđā reg. p̄. Beati q̄rū. a. D̄ne ne inf. u.
ā Cor̄ctritū. p̄. Miserere mei d̄s. ā D̄ne descende. p̄. D̄ne exaud. ā D̄ne
n̄ sū dign'. p̄. Dep̄fundis. ā Cū sol aū occ. p̄. D̄ne exaud. u. In t̄m sac
dos hoc modo facit unctionē. Pollici oleū illinit & cū eodē pollice
signū crucis in p̄mit̄ sup utriq̄ oculū ita dicendo. P̄ istā unctionē
& suā p̄ssimā misericordiam indulgeat t̄ d̄ns q̄cqd peccasti. p̄ uisū.
l tē sup utraq̄ aurē p̄p̄t̄ auditū. Sup utraq̄ labia p̄p̄t̄ gustū. Sup
nasū in longitudine p̄p̄t̄ odoratū. Sup man' p̄p̄t̄ tactū & sac̄do
ti extrinsec'. sup pedes p̄p̄t̄ incessū sup lūbos utriq̄ p̄p̄t̄ ardore
libidinis. Lauat man' p̄ tam̄ fricatis cū cinere digitis & aqua illa
n̄ alias quā in ignē solet effundi. Qđ si infirm' eodē die comuni
cauit. idē sac̄dos his ūsiculis p̄missis. Saluū fac. f. Mitte ei d̄a. Nihil
p̄s̄e immue. f̄to ei d̄t. f. subiungit sac̄dos has collas. D̄s q̄ famulo. t. ezeche
At respice d̄ne famulū t. in infirmitate. At D̄s q̄ facturē tuę pio semp̄.

At dñs q̄ humano generi virtutū celestū dñs. Dñe scē pat̄ omp̄s et̄ne dñs
 q̄ fragilitatē. Exaudi dñe p̄ces nr̄as 7 cōfessionū. Preueniat hē famulū. t.
 dñe dñs nr̄ q̄ offensione nr̄a n̄ uinceris. Adesto dñe supplicationib; nr̄is
 & me q̄ etiā. Pr̄a q̄ d̄ huic f. t. Dñs humani generis benignissime. Si aū
 res exigit ut corp̄ d̄ accipiat. tē armari designante alii sac̄dos easdē
 collas p̄sequit̄. & sac̄dos ebdēq; interī cruce & aqua benedicta remanen
 tib; redit cū geminis candelabris ad exclām. ut corp̄ d̄ apporet. Ibi denuo
 lotul manib; unū & aquā calici infundit. 7 p̄usq; illud accipiat. tantū in
 clinat. 7 pixide in q̄ corp̄ d̄ reeditū ē sup altare posita. cruce cū incenso qd̄
 sacrista interī ad hoc p̄parauit desup sac̄. 7 corp̄ d̄ sup calicē frangit. 7 partē
 quā delatur̄ ē sup calicē tenet. 7 tā manū sac̄dotis q̄ ipse calix luteo
 candidissimo p̄ armariū opit̄. utēq; ut p̄ ip̄osito s̄. l. reuerit̄. Cui
 etiā si op̄ ē s̄. dñs in nomine. t. & Mis̄r̄ m. dñs m. m. addunt. Quoscūq; per
 transierit t̄ q̄ illi obuiauerint. ueniā petunt. Nec min̄ interī curat̄.
 ut os infirmi lauet̄. Receptur̄ corp̄ d̄ cōfessionē dñe sac̄dote ceterisq;
 respondentib; Misereat̄ u. Quo dicto. subtingit sac̄dos. Indulgentiā
 & r. o. p. t. & cetera. Recipiet aū intactū de uino. S; deinde hausto
 eodē uino. ebibit q̄q; abluitionē calicis. 7 sc̄do abluitionē digitorū
 sac̄dotis. & adhuc t̄uo calicis. Adhibet̄ illi crux ut osculet̄ eam.
 Osculat̄ etiā q̄si ultimū ualefactur̄. p̄mo sac̄dotē. om̄s fr̄s. & ipsos
 pueros si in loco s̄. Redit cūent̄ ordine eodē & apparatu q̄ uenerat.
 Idē aū fr̄ si mortē euaserit. p̄ tres annos itē pungi poterit. *¶ tis.*

Quoniam si dñs abba intalē incidit *1 de vye hoye dōni abba*
 infirmitatē. quē admodū fr̄ p̄dict̄ in captū adducit̄.
 & in sede sua sedendo multotiens & in dñm & in fr̄s peccasse p̄fitec̄.
 & ut p̄ eos. 3 ut p̄ eos ueniā act̄no cōsequat̄. humilit̄ orat. S; prior mox
 assurgens. ex cōmuni fr̄um affectu cū om̄i reuerentia ac subiec
 tione ut dignū ē indulgentiā ei q̄ p̄cat̄. & ipse eis similit̄. Quo
 facto. reduct̄. finitoq; capto. ipse p̄or alba stola induit̄. sic etiā
 aque benedictę. crucis 7 candelabrorū portatores albis induunt̄.
 & ad unguendū eū oleo infirmorū cūentu seq̄nte p̄greduntur.

Postquam de fac̄e ad extra eua ueniente *1 de vige circa cr̄a seyois. l. viii.*
 aut̄ fr̄ aliq̄s ad huiū uenerit infirmitatē. p̄uidet̄ cū unū famu
 lus. q̄ n̄ aliud habet facere n̄ ut obseruet infirmū. In nocte v̄
 famuli om̄s diligent̄ s; tam incissim exuebant. ne obit̄ ei imp
 uisus possit euenire. Crux lignea ad hoc solū facta. & ad s. Mariā
 iugit̄ posita. ab infirmario apportat̄. 7 c̄tra faciē ei affigitur.

firam obit' illi' tā ppe eē uideēt. & lum' cerei usq; ad clarū diē ei non
 deerit. q̄dū ipse meli' n̄ habuerit. Siq; fr̄ e. cui hoc p̄ singulari affec
 tu libuerit ut ipse quoq; maneat excubans cū infirmo. libent' ei acquiesca p̄
 famuli aū q̄t in talib; multū exercitati multūq; p̄ta. cū uiderint iam
 exitū imminere. de cinere q̄ in capite ieiunii sup̄fuit. & quē usq; hac in
 firmari' ad hoc reseruauit. in modū crucis asp̄gunt. ciliciū desup̄ ex
 pandunt. & infirmū de lectū leuatū in ciliciū submitunt. Qd̄ in
 firmari' mox p̄ori notificat. Prior v̄ si eger intelligentiā habue
 rit. fac̄ aliq̄ue corā eo passiones legere. sin aū. p̄cipit duob; t. mi.
 ut indefinēt ibi cantent psalmos usq; dū manifestū sit. animā cito de
 corpore migraturā eē. Qd̄ cū uiderint famuli. accenso p̄ totū claustrū
 infirmoz; & in auditorio si nox ē lumine. ab uno eoz; tabula c̄tra ostiū
 dormitorii t̄ ecclē aut ubi cūq; euentū eē cognouerit. crebra t̄ c̄nua
 p̄cussione tantaq; sonoritate p̄cutit. ut int' t̄ extra claustrū a q̄libet
 infra cōmorante audiat. Qd̄ cū signū sit obituri. ilico ut auditū fu
 erit. om̄s accurr̄t. cantantes t̄ recantantes manū symbolū fidei. Nā
 q̄uis homini nr̄i ordinis om̄ino sit p̄hibitū. ut nulli' rei gr̄a int̄pato
 incessu aliq̄ndo incedat. tam̄ ad morientē & ad incendū. ē etiā p̄ceptū
 ut currat. Sz hec tabule p̄cussio si euenerit t̄ q̄ndo alt̄ra missa t̄
 q̄ndo regularis cantat. q̄tq; stant ext' choz; maiorē accurr̄t. q̄ aū in
 choro. minime. n̄ q̄b; p̄or inuenerit. t̄ armari' c̄t̄iq; obedientiarū
 q̄ ad exeq̄as aliq̄d f̄t facturi. Qd̄ si in cena d̄ni infra mandatū paup̄
 t̄ infra qd̄libet mandatū fr̄m. t̄ in sabbo sc̄o infra illud officiū
 qd̄ ante missę pulsationē. t̄ qd̄ p̄ea agit. t̄ infra q̄libet p̄cessionē
 cruce iā in uestibulū plata. tabula p̄cutit. nemo currit. n̄ itē
 q̄b; p̄or inuenerit. cū p̄dictis obedientiaris. Si aū in refectorio
 t̄ ad collatē adhuc sedent. inde q̄q; p̄silunt. Verūtān̄ lauato
 corpore t̄ in ecclā de portato. si n̄dū lectē cū versu agim' t̄ gr̄as
 finita erat. reuertent' om̄s in refectoriū. t̄ si adhuc comesuri t̄
 bibituri erant q̄ndo ictū tabule audier̄t. p̄ea comedent t̄ bibent
 etiā si sit in xlma. Qd̄ si ad sonitū tabule om̄s iā dimiserant co
 medere. & lectē cū uersu finita fuerat. lotū corpore t̄ in ec
 clā. s. maxie delato. in maiori ecclā versū cū psalmo Miser. m.
 finunt. Eodē m̄ ad collationē redeunt. si iā lectionē finier̄t.
 In nocte q̄q; si p̄cutit tabula. cū tanta festinantia ē currēdū.
 ut nec etiā lectos suos ea uice ab om̄ib; ē currēdū. si s̄t in dor
 mitorio cooptant. Sz tam̄ in sola cuculla t̄ pellicio currere

187

n̄ loet nec iuuenib; n̄ lat̄nis accensis. In festo etiā albarū fr̄ib; ex parte
 albas induit. q̄ n̄dū chorū intrabant ē currendū. De rasura quoq; & capto
 licet p̄ea finiendis. & de letania q̄ p̄ p̄mā t̄ an̄ missā canit. sine mora
 currit. Reuertentes aut̄ letaniā a loco ubi dimissa ē repetunt. In nocte
 etiā finitis noct̄nis. t̄ si s̄. xii. lect̄ plecto sup̄ analogium euglo & or̄. si
 n̄dū obit. om̄s currit. 7 allato corpore in eccl̄am. mox matutinas t̄ incipiv̄s.
 p̄us tam̄ dictis s̄ famit̄. si dicendis. Et si infra familiares s̄ t̄ etiā infra aliq̄
 huim̄ psalmodiā h̄c intruptio agit̄. & si forte s̄ aliq̄s ex parte ē cantatus.
 ut uerbi gr̄a psalm̄ q̄ de refectorio canit. p̄ reditū a capite ē repetend̄. Idem
 & infirmi faciunt. excepto qd̄ horā regularē. p̄ea ab initio recitandā audita
 tabula dimitunt. noct̄nos aut̄ t̄ matutinos n̄dū finitos a loco ubi dimissū ē
 p̄cantant. Et ut breuiatar c̄dusione. q̄cūq; ordo absq; his que exceptast̄. p̄
 huim̄ intrūpit. loto corpore 7 sic dictū ē in eccl̄am allato. redit̄ ut ic̄e ordo
 finiat̄. Infirmario aut̄ p̄curandū ē. si tam̄ fieri pot̄. ne aliq̄ndo tabula p̄v̄
 p̄cutiat̄. q̄ t̄ instans ordo finiat̄. n̄ obit̄ fr̄is t̄a p̄pe sit ut ult̄ differri n̄ possit
 Que si infra missā t̄ horā regularē p̄cutit̄. finita eadē missā. & si ē dies d̄nica.
 data m̄se lectori benedictione. t̄ finita hora. it̄q; accepta benedictione. si q̄s
 de uia reūs eā ē acceptur̄. t̄ si ē ad uesp̄os aut̄ matutinos. facta cōmemora
 tione. alicui s̄ci si forte ē agenda. & si ē d̄nica. data cōgn̄e seruatorib; bene
 dictione. t̄ si n̄dū obit̄ currit̄ om̄s ac si tabula p̄cutiat̄. cantando ut p̄dic
 tū symbolū. Si v̄ finiunt. moderate incedunt. cantantes Plac̄bo d̄no. & illuc
 uenientes. adiungunt se psalmodie eorū q̄s ibi inuenerint. Siue aut̄ tot̄ c̄uent̄
 siue ex parte currat. circūstantes fr̄em. p̄q̄ bis t̄ ter Credo in unū cantant.
 si n̄dū finiunt. t̄ agenda ē d̄ abbe t̄ p̄ore p̄nunciante letania. 7 unicuiq;
 nomini sc̄oz subiuuendū ē. ora p̄eo. Est aut̄ plangenda t̄ breuianda p̄
 ut p̄miserit t̄poris ratio. 7 sc̄dm qd̄ in causa migraturi p̄spici potuerit.
 t̄ estimari. plangenda q̄dē sc̄oz nom̄z repetendā t̄ alia adiungendo. bre
 uianda v̄. q̄dā sup̄p̄mendo. finitis v̄ sc̄oz nominib; c̄festi subinfert̄. p̄pici
 esto parce ei d̄ne. cū reliq̄s. Finita letania si necdū finiunt. bis t̄ ter. t̄ quies
 ipsa res docuerit. ab om̄ib; ut p̄us Credo in unū d̄m cantat̄. & si necdū sp̄m
 emisit. p̄ore inuente recedit̄ c̄uent̄. retentis q̄b̄dā q̄ cantent ibi psalm̄
 seu legant passionē. si memoria redierit egro. Si v̄ mortis articulum
 instare denuo p̄spexerint. nihilomin̄ tabula p̄cutit̄. eodē q̄ ordine q̄ p̄s
 ab om̄ib; illuc currit̄. & symbolū fidei adiuuata letania canit̄. Et huim̄
 fr̄m reuocatio letanieq; repetitio totiens agit̄. quens op̄ eē uidet̄. Cū
 aut̄ iā n̄ dubitauerint eū obisse. dicunt̄ a d̄ abbe t̄ p̄ore h̄c collē. Pie record̄
 D̄s cui om̄a uiuunt. Suscipe d̄ a s̄. p̄missis his v̄siculis. Ne intres a porta inf̄.
 D̄ns uob̄cū. Conuenit̄ exiens ut c̄sudeat an̄ capellā. s̄. marie. cantat̄ vesp̄
 p̄ def̄. n̄ alia colla q̄ ea sola s̄p̄ subsequente Om̄ps semp̄t̄ d̄s. c. n. s̄. spe. m̄e.
 Est aut̄ c̄suetudo. ut q̄dū eger sup̄ ciliciv̄ iacuerit. secretarius qui

horologiū tēpat p̄cōplm. cū absconsa illuc p̄gat. & p̄q̄ illud ceciderit. an̄q̄
 pulset scillā ad matut. & etiā in die. & scdm̄ qd̄ ibi dephenderit. sic tēpa.
 & p̄uideat. ne de seruitio dī p̄pt̄ obitū fr̄is negligentia euemat **obierit.**
L. viii. **V** t̄aū obierit. mox caput capello cooptū. & ultro p̄pant **De eo qui**
 euerſi ut pulsent om̄a signa. & pluxē. & ut apportent adhuc aliā
 crucē 7 aquā bened̄. candelabra 7 tūribulū. Et mox ut hec crux
 apportata fuerit. lignea reportat̄. Quib; allatis. defunct̄ aq̄ benedicta
 a p̄ore aspgit̄ 7 incensat̄. Post modicū simul cū his q̄ apportata s̄t in cli
 cio efferit̄ in ediculā. int̄ capellā. s̄ marie 7 infirmariā ad hoc solū factā
 ut ibi lauet̄. In qua etiā fenestra aliquñtūlū mauſcula ē. in q̄ stamineū
 cetāq; q̄b; defunct̄ ad p̄sens ē induend̄. interī reponant̄. S; eū nec por
 tant nec lauant nec in sepulchrū ponunt alu fr̄s q̄ q̄el̄ similes s̄t in sa
 cro ordine t̄ sine ordine. Cauendū ē tam̄ p̄sentis eb̄d̄e sac̄doti. ut n̄ se
 intronittat ad hūm̄ negociū. Ad infirmariū aū p̄tinet aquā calidā p̄u
 dere. ad camerariū. ea q̄b; induend̄ ē. q̄ etiā in p̄mptu habet laneū pan
 nū q̄diatū. cui infixi s̄t plures acus cū filis. Ponit̄ sup̄ tabulā ad hoc solū de
 stinātā. exuit̄ caligis. femoralib; & stamineo. lauat̄ a uertice usq; ad plan
 tā pect̄is. Sola uerenda eodē stamineo s̄t coopta. Incensū abundant̄ ibi
 administrat̄. Vestit̄ stamineo nouit̄ loto. cuculla 7 caligis. noct̄nalib; &
 sudario. cui assuta ē crux de lineo panno. & sudariū ē de eodē panno. ^{de quo} & sta
 mineū. sic & calige. nec in extremitate patule s; c̄sute. Capellū cuculle sup̄
 faciē ex utraq; parte c̄sute c̄t̄ pect̄. sup̄ qd̄ etiā manū ext̄ cucullā cōplicant̄.
 ipsa q; cuculla p̄ loca c̄suenda tota ita c̄stringit̄ ut in nulla parte sit laxa
 h̄t̄ noct̄nales c̄siunt̄ adinuicē. Int̄ lauandū lauatores offm̄ defunctorū
 cantant. Ibi etiā p̄or & armariū n̄ desunt. 7 p̄or diē hanc collam. Om̄ps
 semp̄ d̄s. Infirmi quoq; idē offm̄ cū. vni. lect̄ semoti ac̄uentu sedentes
 cantant. Postq̄ fuerit uestit̄. incensū qd̄ interī uigit̄ ibi n̄ deerat mit
 tit̄ p̄or sup̄ feretrū. simulq; aspgit̄ aqua benedicta. Deinde defuncto
 in illud posito. asps̄o 7 incensato. coopculū supponit̄. Lauatores prius
 q̄ froccos induant de aq̄ qua lauando defunctū usif̄. t̄ ad lauato
 riū infirmoy manū lauant si n̄ tergunt. Leuat̄. portat̄ usq; ad ostiū c̄tra
 c̄uentū. Qui cū officiū ad finē usq; p̄cantauerit. p̄or obseruat 7 tabulā p̄cu
 tit̄ semel tantū. T̄ ab om̄ib; inclinatis d̄r̄ or̄ d̄nica. & p̄or. Et ne nos. Apor
 ta inf̄. D̄ns uobcū. or̄. D̄s uen̄e dator. D̄s q̄ humanarū. Imponit̄ R̄. Sub
 uenite. h̄t̄ heu m̄ d̄. h̄t̄q; si op̄ ē. Nerecorderis. In p̄cessionē crucē secunt̄ pueri
 si in loco s̄t. deinde p̄ores. p̄ea euerſi. 7 defuncti portatores nouissimi. 7 pul
 satione iā incepta om̄iū signoy portat̄ in eccl̄am. s̄ marie. ibiq; ante
 altare ei sustentat̄ usq; dū p̄eo dicat̄ colla d̄r̄ uen̄e t̄. p̄miss̄o v̄ Aporta.
 7 h̄ns uobcū. ūsis ad altare fr̄ib; Deinde in inferiori parte eidē eccl̄e
 c̄tra aq̄lonē iuxta formā ne transeuntib; impedim̄to sit ponit̄. 7 crux
 cū candelabris ad hoc solū deputatis. ibiq; uigit̄ reseruat̄ ad caput

et anigrit 7 tē demū apulsatione cessat. cūventuq. ad finiendū ordmem
 redeunte siquē forte infimū dimisit. infirmi exultabūt qđ dimissū ē
 cantant. Infirmaria n̄ benedicūt neq. aqua benedicta asp̄git. s; illa
 tantū dom' in q̄ idem fr̄ obit scopat 7 iunco sternit. Ab hora illa q̄ usq. fe
 rat ad sepulchrū n̄ omittit absq. psalmodia. n̄ interī dū hora regularis in
 eadē ecclā cantat. Ad quā dū p̄mū signū pulsāt. a psalmodia cessat. p̄ter
 ad solos noctnos. tē c̄nuat usq. dū scilla dimittat. Et si obit fr̄s c̄tigerat
 p̄usq. sonit' in dormitorio. ^{heret} aut sic ē tēpore hiemali ante finē letame. t̄ etiā
 ea finita. n̄ tā clara sit dies ut in claustrō legi possit. t̄ si in die rasurę tali
 hora finiunt. qđ matut' missā habere potuit. ipso die sepelit'. Qđ tē fit.
 si intolerabilis fetor t̄ aliqđ huimodi int̄cesserit. Nā p̄ intolerabili fetō
 re etiā sine missa. si tali hora obit sepelit'. A psalmodia v̄ 7 vigilis in
 nocte p̄ eo agendis. unicuiq. missa t̄ psalmodia inungit. p̄ hoc qđ ei cō
 munit t̄ singularit̄ ab omib. debet. Et nox illa si ē hiemalis. ut a kat
 oct usq. ad k̄ nov. inde aū usq. ad cenā d̄. in. xii. lecti 7 octauis tantū in
 tres vigilias ē diuidenda. quarū p̄mā chor' dext' agit cū armario. scđam
 sinister. nouissimā cūventu p̄ matut' dormitū cunte. secretariū 7 iuue
 nes cū custodib. additis tot de nouitis 7 alus fr̄ib. ut psalmodia ipleri
 possit. & ad unāquāq. viglām psaltiv̄ ex toto ē dicendū. deinde vesprossim
 & matut' laus p̄ defunctis. adiuncto semp̄ Verba mea sine p̄ Voce mea. se
 ḡnte colla Voce mea. seḡnte coll' Absolut' d̄. Armari' mox ut p̄ma pene iplet
 vigilia. ad excitandos fr̄s dormitoriū ascendit. Infra matut' v̄ infirmi
 & alii q̄ regulares horas ad s. mariā audiunt. usq. dū cūvent' cū p̄cessionē
 illuc uemat. inde n̄ recedunt. Et sciendū. qđ cū fun' fr̄s celebram' tēpo
 re noctis. plustrat nr̄m lampas plucida claustrū. In puatis v̄ noctib.
 eidē tēporis. id a k̄ nov usq. ad cenā d̄. in. ii. diuidit' nox uigilias. que ui
 cissim ab utroq. choro sic dictū ē agende s̄. s; ad int̄uallū tot' ibi con
 uent' aderit. p̄ea aū hi q̄ in infirmaria 7 in cella nouitior. p̄cessa miā
 dormiunt. usq. ad diē ibi p̄seuerant. At si ē nox estiuā. in tres vigilias
 ē diuidenda. & ad unāquāq. illarū duarū que fiunt añ noctnos. c. di
 cunt' psalmi. cū cetis q̄ secunt'. Ad t̄tā v̄ p̄ matut' a secretariis & a cetis
 p̄dictis fr̄ib. psalmodia usq. ad sonitū debet p̄telari. In. xii. v̄ lectionib.
 hoc tantū uariat'. qđ ad singulas uigilias ante noct' p̄m. l. cū suis ap
 pendicis dicunt'. si tam' p̄ma uigla p̄pe noctē. t̄ in ipsa nocte in ipsa
 nocte incipit. Si v̄ tēpestiuū incipitur. psalteriū ad p̄dictas duas
 uigilias eque diuisū p̄cantat'. Cū aut' cūvent' ē in refectorio. t̄ si ē tēp'
 q̄ fr̄s ad meridiē dormire solent. de nouitis 7 alus fr̄ib. aliquoti ualen
 tiores remanent. Tē etiā tēpore statuto usitate n̄ negligunt' orati
 uncule. uestesq. siq. mutare uelit. t̄ ante t̄ p̄ea mutauit. Sciendū
 aū qđ mox ut missa matut' finit'. tot' cūvent' exceptis nouitis alusq.
 capto carentib' ad chorū regredit'. ibiq. uacat lectioni q̄ usq. ad captm

pulset. Si idē nouitū infra capbū una cū infirmis illic remanere
 p̄cipiunt. Similit̄ infra mandatū aliq̄ fr̄s remanere iubent. Mox
 aū ut in refectorio pot̄ caritatis a quib̄dā bibit̄. ab armario illuc
 dirigunt. ut & hī q̄ inissi s̄t ueniant. & accepta ad graduū licentia
 bibant. Quacūq; aū hora fr̄s obit̄ euenerit. siue sit tēpore hiemis.
 siue estatis. psalteriū n̄ ē incipiendū. n̄ p̄us ex toto cōpleant. p̄ea
 q̄ obit̄ & uespi p̄ defunctis & offm̄. & matut̄. & uerbam. Missa matut̄
 cantat̄ p̄ eo etiā si ea die n̄ sepeliat̄. itēq; in crastino. ad q̄s om̄s ut of-
 ferant debent intē. Post offerendā v̄ sac̄dotes q̄ uolūt possēt p̄ eo sine li-
 centia missas cantare. si tamē in .xii. lectionib̄. Diacon̄ p̄q̄ incensaue-
 rit altaria. incensat & defunctū. cruce desup̄ facta. Sepulchrū cū factū
 fuerit. dicendē s̄t h̄c colte sup̄ illud. D̄s q̄ fundasti. D̄s q̄ hominē. D̄nē in̄ x̄p̄e
 Qua finita. aspgit̄ aq̄ bened̄. 7 sequit̄ ista colla. Ineffabilis d̄i patris. & hoc
 agit̄ infra canonē matutinalis missę. **Quando i quom̄ sepeliatur:**

.lx.

FINITO capto & si talis ē dies p̄cussa tabula. p̄or unū de maiorib̄
 signis aliquñtū pulsat p̄ uices. Conueniunt fr̄s. & cerei p̄ custodes
 eccl̄e singlis singuli distribuunt. infirmis q̄q; ante capellā stantib̄. Sa-
 cerdos q̄ p̄orē missā cantauit. defunctū sepultur̄. induit̄ ē alba ad hoc tan-
 tū deputata 7 stola. Armarī accito alio fr̄e incipit Kyriet̄ x̄p̄et̄ Kyriet̄. Ad
 qd̄ om̄s cū similit̄ responderunt. submitunt se inclines adorant̄ d̄nicā.
 & sac̄dos absq; salutatione dic̄ has collas. Ne intres. fac̄ q̄s d̄. Inclina d̄nē
 p̄mittens ad singulas orem̄. Quib̄ int̄ponit̄. R. I. Induta ē. i. Pauca d̄. m̄
 u. Libera me. uersus cantat armarī cū alio fr̄e. seq̄nte ut sup̄ Kyriet̄. Quo-
 tiens sac̄dos incensat altare p̄ncipale. totiens corp̄ defuncti. faciens cru-
 cē desup̄. Imponit̄ ā cū p̄. exui. In hac aū p̄essione p̄mū aq̄ benedicta.
 incensū. 7 crux cū duob; candelabris alus nouit̄ de eccl̄a allatis portant̄.
 sac̄dote 7 armario seq̄ntib̄. q̄s secunt̄ nouitū 7 euersi. 7 p̄ea p̄ores & d̄. abba
 nouissime defunct̄. Infirmi v̄ q̄ interi stabant ext̄ eccl̄am. s̄ marie. ingre-
 diunt̄ eandē mox ut euent̄ exierit. 7 ibidē offm̄ idem qd̄ & euent̄ cantat̄.
 Conuenit̄ aū pueniens in cymiteriū expandit̄ se in modū corone. & int̄
 sepeliendū subnotata psalmochia cū ant̄ cantat̄ istis. A. Apite. P̄. Confitemini
 ā. Ingrediar. P̄. Quēadmodū. ā. Hec requies. P̄. Memento. ā. De tra. P̄. D̄nē p̄basti. ā. Ne
 intres. P̄. D̄nē exaudi. ā. Om̄s sp̄e. P̄. Laudate. ā. Absolue d̄. P̄. Benedic̄. Sac̄dos cū
 p̄mū uenerit ad sepulchrū. dic̄ has collas. Obsecram̄. D̄s ap̄d̄ quē. Sepul-
 chrū 7 p̄us 7 p̄ea q̄ defunctū in se recepit. aq̄ bened̄ aspgit̄ 7 incensat̄
 n̄ ter. sed semel tantū cū v̄. Requies. Collocat̄ opculū ligneū sup̄ ipsū
 defunctū. & sac̄dos p̄m̄ si don̄ abba n̄ adē. cū pala mittens trib; uicib̄
 de tra sup̄ illū. subiungit̄ has collas. Orem̄ fr̄s km̄. D̄s q̄ iustis. s̄. Debitū
 humani. Temeritatis. Quib; finitis recedit a sepulchro simul cū cruce
 7 p̄cedit ante capellā in mediū cymiteriū. Ibi sub silentio p̄missa or̄ d̄nē
 subinfert̄ Et ne nos. v̄. Ne intres. D̄s. v̄. Tibi d̄nē com̄d̄. Cerei extinctis sequit̄. P̄. l.

rui. Quis cū or̄ dñica. v. A porta inf. colla dñi cui miser. Facta inclinac̄ sueta
 7. vii. f̄ ipositis redit. & ita ut pores ea uice etiā sint anteriores. eodēq;
 ordine cū puenerint in chorū. p̄sternunt se cū ipsis. f̄. q̄s sac̄dos iā alba
 7 stola exut̄. claudit hac colla. Absolue. d. animā. ubicūq; tē p̄strat̄ iacu
 erit. Quos etiā infirmi incipiente c̄uentu inchoant ac p̄strati cantant.
 Signa que in efferendo defunctū statī pulsari s̄t inchoata. n̄ p̄us omitt
 unt. q̄ feretrū sup̄ sepulchrū ponit̄. feretrū mox p̄ sepulturā a famu
 lis infirmaru in p̄dictā ediculā reportat̄. ut illic uigū cū op̄ fuerit inueniāt
 Ipso die q̄ defunct̄ s̄bis comedit̄. q̄cqd̄ ad cenā panis 7 pot̄ remanserit.
 ad elemosinā p̄ eo dat̄. si semel ad prandiu. Singuli sac̄dotes missā cū
 p̄mū potuerint. unq̄sq; q̄ scit psalmos. l. f̄. q̄ s̄t illiterati. totiens dñicā
 orat̄ p̄ eo cantant. In sequenti die inchoat̄ & septenarī ei & tricenarī.
 septenarī ita ut p̄. vii. dies offm̄ 7 missa cantet̄ p̄ eo generalit̄ a con
 uentu. tricenarī v̄ ita ut p̄. xxx. dies det̄ ad elemosinā ei p̄benda.
 pleni. & f̄. voce m. q̄ tam̄ solet ad om̄s horas dici. p̄ eo tē dicat̄. & Ver
 ba mea. Et. xxx. missas p̄ eo cantandas. vi. sac̄dotib; admonente ar
 mario p̄or̄ inuungit. In q̄ tricenario plures fr̄s defuncti n̄ cōphen
 dunt. n̄ eodē die obierint. Sac̄dotū aū unq̄sq; cū suas. v. finierit.
 eadē die in capto p̄nunciat. ut in crastino alis̄ incipiat. Qd̄ & p̄
 nulla unq̄ festiuitate inmittit̄. exceptis p̄ annū. vi. dieb; id̄ nat̄s.
 dñicę resurrect̄. & illis trib; dieb; q̄ eandē dñicā antecedunt. & in
 die s. pent̄ cost̄. Qd̄ si forte q̄s eorū aliqua ex his neglexerit. uenia pe
 tita eandē implere iubet̄. insup̄ penitentia que p̄ori uisa fuerit illi
 inuungit̄. Postq̄ aū eodē missę finiunt̄. p̄or̄ ei absolutionē ip̄cat̄. qd̄
 etiā fecit similit̄ ad captm̄ anq̄ sepeliret̄. In p̄dictis aū 7 in alis̄ festis
 p̄ncipalib; offm̄ defunctorū n̄ agit̄. n̄ corp̄ in p̄senti habeat̄. Vestim̄ta
 aū eorū a camerario reseruant̄. ut cuiūq; fr̄i op̄ fuerit tribuantur.
 Quotiens uenerit annūsar̄ ei t̄ etiā unq̄ cuiq; p̄fessi n̄ri. iterū p̄benda
 sua dabit̄ ad elemosinā. Missa v̄ q̄ tē cantanda ē p̄ illo. aliq̄ndo aliq̄
 necessitate ip̄edit̄. s̄cū p̄ximē oportunū. restaurat̄. *err̄.*

F r̄ q̄y i ad aliquā cellā nr̄am De eo q̄ in aliqua cellarū nr̄arū obi. *l. xxi.*
 q̄cūq; ex causa missus ibi obierit. ibi q̄q; habeat̄. xxx. missas. dū m̄
 tot sac̄dotes in loco sint. ut hoc fieri possit. & cetera que sup̄ inemini.
 In aū. ap̄d nos agit̄. Et cū ad nos uenerit breuis ei de positionis. agit̄
 p̄ eo offm̄ 7 missa. signis om̄ib; pulsatis. & de reliq; utriq; & ibi ubi se
 pulc̄r̄ ē. & apud nos agend̄ ē eodē m̄ septenarī ei. addita p̄benda
 & f̄. Verba mea p̄. xxx. dies. 7 annūsar̄ ei. Insup̄ in regula int̄ alios
 fr̄s nr̄os scribitur. Preterea cotidie. i. missa canit̄ p̄ om̄ib; ap̄d nos quies
 centib;

Qd̄ fiat in cellis nr̄is p̄ eo q̄ apud nos. t̄ alibi obierit.

Quid fiat in cellis nris .l. xvii.
 p̄ quolibet fr̄e q̄ apud nos t̄ alibi obierit. n̄ facile dixerit. n̄ q̄ndo breuis
 illu uenerit. agit̄ offm̄. & q̄cūq; sac̄dos ē cantat missā p̄ eo. 7 q̄ n̄ ē sac̄dos.
 t̄ p̄. aut totiens dom̄ica or̄. Tam̄ rara s̄t loca illa. in q̄b; p̄benda n̄ deit̄ p̄ eo.
 Nā & in q̄b; dā dat̄. vii. dieb; in q̄b; dā etiā. xxx. & semp̄ in annūsario eius.
 & cetera sup̄dicta p̄ eo agenda s̄t. 7 in martyrologio notand̄ ē. Hoc totū
 dispositū ē 7 ordinatū p̄ donū ab̄bem. sc̄dm̄ qd̄ ipse cognouit possibilita
 tē 7 facultatē cuiq; loci **De eo q̄ subito qd̄ absit extra claustrū obierit.**

Lxiii

Quod si fr̄ aliq̄s subitanea morte percuss̄ qd̄ absit t̄ aliq̄m̄ neglectis
 ext̄ claustrū obierit. ad infirmariā deferit̄. statiq; tabula tali m̄
 q̄li ad obeuntē p̄cuti solet p̄cutit̄. si tam̄ fr̄s in aliq̄ ut p̄dictū ē ordine
 ad p̄sens n̄ sint occupati. 7 cū tanta festinatione illuc currit.
 q̄nta festinat ad morientē. canendo uidelicet symbolū fidei. Verū si
 obit̄ ei p̄us in capto p̄nunciat̄. p̄ caplm̄ n̄ p̄cutit̄. s̄ cūent̄ pedetēptū
 incedens. uesp̄os defunctorū cantat. De cetero eidē p̄ om̄a sic p̄fato de
 functo ē agendū. **De duob; t̄ trib; sorte parit̄ sepeliendis.**

Lxiiii

Si aliquando euenerit. ut duot̄ tres fr̄s simul sint sepeliendi.
 tot turibula tot cruceſ cū candelabris. totidēq; sac̄dotes adhi
 bent̄. q̄t̄ s̄t defuncti. Ex q̄b; tam̄ sac̄dos eb̄ddari collas que in capella
 s̄ marie s̄t dicendē dicet. 7 altare ipsosq; defunctos incensare debet.
 Qui etiā ad sepulturā s̄t deferendi sc̄dm̄ tēp̄ obit̄ sui. eo uidelicet or
 dine. ut q̄ p̄m̄ obit̄. ultim̄ in p̄cessionē sit. seq̄nte eb̄ddario sac̄dote
 eidēq; que sui s̄t officii exhibente. reliq̄s aū duob; simili ordine p̄ce
 dentib; ac p̄ om̄a eadē facientib;. finita aū colla temeritatis. & sac̄dote
 eb̄ddario de sepulchro cū cruce dūitente. 7 aū capellā q̄ ē in medio
 cymiterii subsistente. recedunt & isti. atq; un̄ a dextris alt̄ a sinistris
 collateralit̄ associant̄ illi. & ita c̄sistentes donec idē sac̄dos collectā
 Tibi d̄ne cōm̄d. p̄ eisdē defunctis cōmunit̄ dic̄. q̄ & illā D̄s cui miserat̄.
 p̄ om̄ib; h̄c sepultus sinit. **De abbate ab hac uita migrante.**

Lxv

Sux̄ h̄c om̄a. dono ab̄bi ex hac uita decedenti ista s̄t agenda.
 Tādū inhumat̄ erit. usq; dū fr̄s n̄r̄e c̄gregationis undiq; de
 monasteriis 7 cellis cūenire possint. Tumulv̄ eius in loco quē merita
 eius exigunt. ornatiuſ q̄ aliorū ē p̄parandus. In quē deponend̄ uestit̄
 om̄ib; sac̄dotalib; uestim̄tis. Quatuor fr̄s. q̄ cantant. v̄. illoz. n̄. B̄. induit̄ s̄t
 cappis. & quatuor q̄ portant eū ad tumulv̄. albis. Virga pastoralis tan
 tū. ad ei dextrū latus applicat̄. s̄ calix in manu n̄ dat̄. P̄ annū integrū
 dat̄ ad elemosinā ei p̄benda. n̄ solū ap̄d nos. s̄ etiā in om̄ib; monaste
 riis 7 cellis n̄ris. que 7 s̄p̄ sup̄ m̄sā p̄ncipalē ponit̄. 7. xxx. misse cantant̄
 ibi p̄ eo. si tam̄ tanti s̄t sac̄dotes q̄ hoc potuerint explere. Eius q̄q; an
 nuersariū etiā si tēpore hiemali p̄. xii. lect̄ occurrerit. hoc modo
 agit̄. p̄mo ut om̄a signa pulsent̄ p̄lixius ad uesp̄am p̄ defunctis.

q̄ & ea uice cantant in choro p̄ usq̄ p̄ cessio fiat ad s̄ maria. Qd̄ tam̄ in estate n̄ ē agendū. nā tē huiusm̄ annuū sari p̄ festū .xii. lect̄ occurrens. in sequentē diē ē differend̄. Itē ad offm̄ 7 missā que & festiue nec absq̄ tractu cantando celebrat̄. nihilomin̄ om̄a signa pulsant̄. Un̄q̄sq̄ sacerdos cantat missā p̄ eo. alii .vii. f̄. t̄ q̄ psalmos nesciunt. totiens dñicā orat̄. Ip̄so die habeb̄ fr̄s in refectorio caritatē. excepto si in xlma in fer̄. ii. m̄. t̄. vi. occurrit. tē huiusm̄ pietantia usq̄ in sequentē diē differit. Paupes etiā .xii. in hospitali reficiunt̄ n̄ solū pane 7 uino. s̄ etiā carne. Alias p̄ uideat̄ qd̄ tantū dē ualet. Hec aut̄ paup̄ū recreatio agit̄ tantū in n̄r̄z abbatū annuū sario. n̄ forte cōmuni decreto ip̄endat̄ alicui benefactori magno n̄r̄o. Si q̄ndo alicui annuū sari cū maximo ritu agendus occurrit. q̄ monastio aliq̄d donariū cōtulit. illud cū Placebo p̄ eodem incipit̄. siue sit palliū siue aliud huiusm̄ ornam̄tū. p̄ ip̄s̄ memoria cernendū sup̄ p̄ncipale altare ponit̄. neq̄ inde aufert̄. donec in crastano missa defunctor̄. itē p̄ eo canenda finiāt̄. *aut̄ est sepeliendus.*

Siquis fr̄m̄ in xlma obierit & in tali die fr̄e q̄ in xl̄ obierit. *et in .lxxvi.* ē die sepeliend̄ q̄ cū .xii. lect̄ fuerit solēnis. p̄ illo p̄ primā cantat missa defunctor̄. & cū tribz tantū collis. id̄ Om̄ps̄ semp̄ d̄s. D̄s ueniet̄. f̄idelis d̄s. Ip̄t̄ qd̄ tam̄ nec illa missa de festiuitate post. iii. nec illa de ieiunio p̄ nonā remanebit. S̄ si in die dñica sepultura euenierit. addit̄ & .iiii. colla id̄ scōz̄ tuoz̄. q̄ nec alias tam̄ eo die omittetur.

Item siq̄s sepeliend̄ ē De eo q̄ sepeliend̄ ē in aliq̄ die illoz̄ tū ant̄ pascha. *lxxvii.* an̄ nonā in q̄libet illoz̄ trū dierū q̄ p̄ximi pascha antecedunt. sine lumine 7 incenso. 7 si ē in parasceue. fr̄ibz nudis pedibz incedentibz sepelit̄. 7 absq̄ missa p̄ defunctis. que tam̄ p̄ ea cantabit̄. in .v. fer̄ pasche. nec alit̄ q̄ si corp̄ defuncti eēt in p̄senti. ab ea aut̄ hora qua nouus ignis benedicit̄. usq̄ in crastanū mane. neq̄ in eccl̄a neq̄ ad sepulturā lumine p̄uat̄. *De eo q̄ sepeliendus ē in rogationibus.*

Item siq̄s sepeliendus ē in rogationibz p̄ eo cantat̄ p̄ primā missa defunctor̄. & illa de rogationibz. p̄ .iii. Ad quā etiā n̄ offert̄. nec pax recipit̄ n̄ ab uno. & finito capto sepelitur. *radere debemus.* *lxxviii.*

Item q̄ sepeliend̄ ē eo die q̄ n̄ bene mutare De eo q̄ sepeliendus ē quibz. *lxxviii.* possum̄ rasurā. p̄ capl̄m̄ statim p̄cussa tabula sepelit̄. q̄ q̄diu est insepult̄. n̄ licet in claustr̄o t̄ loq̄ t̄ aliud qd̄ facere. n̄ tantū psalmis ad exequias uacare. Solus armari tantū defuncti nom̄ scribit in memoriali fr̄m̄. 7 breues que absq̄ mora mittende s̄t p̄ eo p̄ cellas. Quas quidē p̄scriptas idem armariū cellario q̄ eas missurus ē. ante cellariū p̄sentat. & si ille in p̄mptu n̄ fuerit. ubi in locū ad hoc deputatū eas reponit. Que q̄ ex antiqua patrū institutione sine om̄i dilatione mittunt̄. p̄ famulos ad hoc solū deputatos circūferunt̄. Quibz ut semp̄ sint parati a came

rario uestitus. a cellarario v̄ uice cotidiana debet puideri.

.lxx.

Quali aū ordine huiusmodi breues sint mittende. **Qualit̄ breues mittende**
 silendū n̄ ē. Igit̄ p̄ om̄s cellas n̄ras longe t̄ p̄pe positas. dū m̄ de sint.

ut inuicē mutuū n̄ distent. breuis una ad uitamandū fr̄s obitū sufficit. Nam
 p̄q̄ adpximā earūde cellarū allata fuerit. de loco ad locū p̄ pores inibi cōmorantes
 ē mittenda. Qd̄ si p̄ diuisas trarū partes eedē celle ab inuicē longi distare
 noscunt. necesse ē ut a monasterio p̄ncipali p̄ singulas p̄nunciarū cellas
 breues singule transmittant. Hec etiā breuiū transmissio simili m̄ agit̄.
 sicut̄ fr̄s obit̄ in cella aliq̄ euenerit. & breuis illi ad nos usq̄, p̄uenerit.
 excepto qd̄ ad qualibet in eadē trāstrā de loco inq̄ obit̄ mittenda est

.lxxi.

S 1 **Q**UANDO **Qd̄ sine dilatione agendū est officii de fune t̄ supueniente**

istū breuis aū captim affert̄. a custode hospitū a q̄ om̄s breues recipi
 unt̄. adpximū captim d̄ abbi t̄ pori rēp̄sentant̄. Qui mox ut eā intra semet
 ipsū p̄legerit. & locū unde easdē breuis aduenit. 7 fr̄s eīde obitū 7 nom̄
 p̄nuncians. sine interruptione absolutionē solitā exoptat. 7 captim p̄s
 solito corripit̄. ut cū psalmodia Verba mea sunt̄. offm̄ p̄ ei anime re
 que pagat. A qua breui si finito capto officii statim agit̄. p̄ ea n̄ fiet. n̄
 tabula p̄s p̄cumat̄. Et sciendū. qd̄ si plures breues de diuisis locis idē
 de n̄ris p̄fessis 7 de alienis fr̄ib; partē in capto p̄sentant̄. om̄s in missis
 septenariū & in cet̄is que agunt̄ p̄t̄ tricenariū cūiungunt̄. Quacūq̄ aū
 hora p̄ea usq̄ ad collat̄. 7 q̄ndo semel comedunt fr̄s anteq̄ ad serā bibant̄
 affert̄. sine dilatione ad cūocandos fr̄s tabula tractū ac sonore p̄cutit̄
 si tam̄ cūent̄ in p̄sentiarū in aliq̄ ordine n̄ occupat̄. Nā tanta cura tan
 taq̄ festinantia ex antiq̄ patrū institutione. hęc tabule p̄cussio p̄
 agendo officio debet fieri. ut iā cymbalo p̄cussio. fabis q̄q; ex parte ad
 ministratis. fr̄s om̄ib; p̄positis ad eīde officii actionē cūent̄. Illuc
 ut q̄sq; aduenit. nullo stationis seruato. s̄ p̄ ut cuiq; loci cōpetentia
 se p̄buerit. an ext̄ captim ant̄ 7 ret̄ faciens. subsistat. Priore aū a p̄cussi
 one tabule cessante. factoq; ante & retro benedicte p̄nunciant̄. c̄
 uent̄ solito more respondet. Ille v̄ sic 7 in capto intra se. eandē breui
 culā legendo fr̄em obisse denunciat. adiungens. Cam̄ 7 offm̄ agam̄. ut
 illi d̄s om̄ps requiē septēnā tribuere dignet̄. ac p̄ea in capto absoluti
 onē illi n̄ p̄catur. Conuentu aū d̄m̄ respondente discedunt n̄ faci
 entes ant̄ 7 ret̄. finitis trib; lectionib; obedientiarū 7 ali q̄dam
 tale qd̄ negotii habentes exire possunt. sic & m̄se lector & coq̄ne
 ebddari faciunt. si forte aliq̄ndo euenerit. ut cū p̄mū c̄sede
 rint. tabule p̄cussione audiant. nihilq; alim̄ti p̄libauerint.
 Ad huiusm̄ offm̄ n̄ plures q̄ tres dicunt̄ orat̄. uidelicet. Om̄ps. s̄ d̄s
 c. n. B̄s ueniet. fidelū d̄s. Si aū p̄ nonā agit̄. usuales orationes.
 adiungunt̄. q̄a p̄modū ea die aliud n̄ sequit̄. Potest tam̄ prior
 offm̄ idem in talib; festis inq̄b; fr̄s d̄i seruitute nouit̄ ad eo

graduari usq; in sequentē diē differre. **De familiarib; nr̄is uiuis ⁊ defunc**

NONnullę s̄t congregationes n̄ solū monachoz s; etiā **nr̄is** clericoz que habent societate nr̄am ⁊ fr̄nitatē ut cū breuis uenerit de defuncto illoꝝ t̄ ad illos nr̄a offm̄ ⁊ missa gerat̄ ⁊ p̄ea septenariis cū offi-
ciis ⁊ missis. P̄ nullo autē abbe defuncto pl̄s agim̄ q̄ p̄ uno ex suis fr̄ib; Sunt
& quedā cōgregationes qb; ampl̄ n̄ facim̄. n̄ quando breuis de defuncto
illoꝝ uenerit. qđ p̄ captm̄ pulsatis signis om̄ib; vi. id̄ Verba mea. addita
hac orat̄. Absolue d̄. recitam̄. Itē s̄t pleriq; fideles xp̄i tā paupes q̄ diuites.
q̄ cū adducti in captm̄ nr̄m uenerint. petunt ut ⁊ ipsi qđ mereant habe-
re fr̄nitatē nr̄am. Annuit ⁊ cū libro eis dat̄. ut partē ⁊ cōmunionē habe-
ant de bonis om̄ib; q̄ ullom̄ fiunt t̄ in orationib; t̄ in elemosinis. n̄ solū
ap̄d nos. s; etiā in cunctis locis que nr̄i iuris eē uident̄. P̄ his om̄ib;
q̄ diu s̄t in hac uita specialit̄ cantat̄ p̄ singulas horas. P̄ d̄s in adurt̄ ⁊ colla
Pretende d̄. q̄tens ad maiorē t̄ ad matut̄ missā apponit̄. p̄ eis apponitur.
Postq̄ autē obierint. p̄ singulas horas p̄ uoce mea. quando p̄ tricenario fr̄is
alicui n̄ cantat̄. ⁊ cotidie p̄ captm̄ ad p̄ uerba m̄. or̄ illa d̄. Absolue d̄nē
P̄tēta tr̄s uices s̄t in anno. id̄ p̄ p̄mā d̄nīcā xlme. p̄ nat̄. s. aptoz Petri ⁊ P̄.
p̄ festiuitatē om̄iū scōꝝ. in qb; specialē eoz cōmemorationē facim̄ cū
officio ⁊ missa. cū septenario ⁊ p̄benda. scilicet eodē m̄ q̄ solet agi pro
q̄libet absente fr̄e. q̄ obierit in aliq̄ cellarū nr̄arū. excepto qđ singuli
sac̄dotes missā n̄ cantant. neq; alii psalmos. l̄. Qđ cū satis manifeste re-
latū sit in superiorib; n̄ op̄ ē. sed referre. **Qđ agat̄ p̄ his q̄ in loco nr̄o sunt**

QUANDO post oct̄ penē cost̄. fer̄. ii. memoria sepulta.
eoz q̄ ap̄d nos sepulti s̄t maximo ritu agit̄. un̄q; q̄ s̄t. vii. p̄. cantat̄.
q̄ s̄t illiterati. totiens d̄nīcā or̄. singuli sac̄dotes unā missā. ⁊ qđ ad
cenā de pane ⁊ uino potu superio ad elemosinā dat̄.

De omnibus fidelibus defunctis
In festiuitate om̄iū scōꝝ p̄ uesp̄os pulsatis om̄ib; signis cantant̄ etiā uesp̄i
defunctor̄ ⁊ in nocte offm̄ simul cū matut̄ t̄. ⁊ matut̄ missa solemnissime p̄
om̄ib; fidelib; defunctis cū una tantū colla. id̄ fidelū d̄s. p̄ quib; singuli sa-
cerdotes puatas missas. cet̄i. l̄. p̄. t̄ totiens d̄nīcā orat̄. q̄ nesciunt psalmos.
s̄t cantaturi. ⁊. xii. pauperes ubertim pane ⁊ carne ⁊ uino s̄t reficiendi.
& quotq̄ alii paupes supuenerint. om̄ib; misc̄dia ē solito largius impen-
denda. Insup ⁊ in ipsa festiuitate om̄iū scōꝝ quicqđ panis ⁊ potus in refec-
torio ad cenā superio. ad elemosinā datur.

PUER q̄ laicali t clericali habitu uenerit. hunc camerari' in uestiarium
 ducit. eodē m̄ uestiendū q̄ q̄libet nouit' uestit'. p̄t qd̄ eī stamineū sed pro
 stamineo camisia linea dat'. Cū uisū fuerit dōno abbi. capellū de frocco
 ei' iubet auferri. & cucullā ei dandā benedicē. Iubet etiā unū frum̄ ut pu
 erū offerat in uice parentū ei'. Qui petitionē quā factur' ē scriptā habens.
 c̄firmat eā signo p̄p̄e manū. et p̄ea legit eā in apto. & mittit in manū dōni
 abbi. Est aut' hui' modi. Ego fr̄. ill. offero dō 7 sc̄s ei'. n. hunc puerū nomine. ill.
 uice parentū ei' cū oblatione in manu atq; petitione. altaris palla ma
 nu ei' inuoluta. ad nom̄ scōz quoz relidē hic c̄tinent' & dōni. ill. abbi
 p̄sentia. trado corā testib; regularit' p̄mansurū. ita ut ab hac die n̄ lice
 at illi collū de sub iugo excutere regule. s; magis eīdē regule fidelit' se
 cognoscat instituta debere seruare & dñō cū cētis gratantu animo militare
 Et ut hec petitiō firma p̄maneat. manu mea sub t̄firmāui. testib; q; tradidi
 roborandā. Accipit ipse puer cū offeritorio patenā 7 calicē hostia i'posita
 & uino infuso. & ita uicari' ille inuoluit manū pueri cū palla altaris. ut tā
 ipsū puerū q̄ ei' sacrificiū offerat a sac̄dote recipiendū. Postea induit' cucul
 la. 7 de ceto benedictio ei' differit' usq; ad legitimā etatē. id si n̄ apli' ut usq;
 xv. etatis annos. Rursus dōn' abba cū uoluerit ut eū benedicat. refert hoc
 fr̄ib; in capto. & ipse uiuenis statū ueniā petit. & de scola absolut' uenit
 ad pedes. Tam̄ ab aliis pueris n̄ recedit usq; ad horā benedictionis. Sic alii no
 uiti p̄fiteēt. Sola cuculle benedictio n̄ iterat'. nec exiit' nec induit' n̄ sic &
 p̄userat. Ueni aut' q̄s in c̄uentu nr̄o n̄ ult' senariū p̄tendunt. 7 eoz magistri
 si n̄ plures tam̄ nunq; s; pauciores. Quoz disciplina ē hui' modi. Primo simul
 in loco unodormitorii iacent. 7 singula eoz lecta magistrōz s; lectis
 discretā. Null' eo ali' accedere p̄sumit. Siq; eoz op' habuerit in nocte ad neces
 sarias ire. p̄us magistrū sonitu excitat p̄p̄e se iacentē. Qui surgens accendit
 candelā. mittit in latnā. surgere facit & aliū puerū. Cōz altit'ro sursum
 tenente latnā. medi' int' illos magist' incedit. Sic nimirū eos ducit 7 redu
 cit. nec candelā extinguit usq; dū abo sint re collocati. Cū aut' cuncti se le
 uauerunt ad noctnos. eunt simul ad necessarias 7 pueri 7 magistri. ita
 ordinati ut iā de duob; p̄misi. Sedes eis in medio duob; lignis circulis
 s; p̄notate. in qb; eis uenientib; null' audet ut sedeat. Capellū n̄ induit'
 sic alii n̄ q̄ diu sedent. Surgentes stant nudis capitib; in uicē expectantes
 Puidet eoz magist' p̄ncipalis ut n̄ p̄us ad eccliam accedant. q̄ om̄s potu
 erint c̄uenisse. 7 vii. p̄. sensim 7 diligent' decantasse. Tē p̄mū sollēnter
 uenit cū scolari' suis 7 luminari' & ipse tres illas frum̄ orationes t̄
 minat. q̄s t̄ ea uice t̄ p̄ cōplm̄ gerunt. Ad noctnos aut' immo ad om̄s horas
 siq; ipsi pueri offenderint in psalmodia t̄ in alio cantu. t̄ dormitando.
 t̄ aliqd̄ tale ullom̄ cōmittendo. minime differit'. Absq; mora flocco
 7 cuculla exuti iudicant'. 7 in sola camisia cedunt' t̄ a p̄ore t̄ ap̄fato

eorum magistro uirgis uimmes, lemb, & teretib, ad hoc pmissis. Cottidie di
 luculo cū p̄mū in clauſtro cōſederunt. anteq̄ aliud q̄d faciant. altiori uoce
 legunt tres psalmos. quorū intū ē. miserere meis. nec q̄sq̄ p̄uenit ad
 cōfessionē q̄ audierit hos psalmos inchoatos eē. Ad om̄s horas facies eorū
 uersa ē c̄tra occidentē. q̄ntū puto ut uideri a p̄orib, q̄ in illa parte stare
 solent. Cū uentū fuerit ad p̄ces. utriq̄ duo illi iuniores uertunt se in
 chorū. t̄tū q̄ & maior ē 7 stat altari p̄xim. c̄tra altare. n̄ ad cōpletorū
 & p̄mā. t̄c p̄p̄t cōfessionē duo se cōparant c̄tra altare sup unū scabellū.
 & unū m̄ ^{magister} gister ē medi' int̄ eos. sic etiā ad letaniā & ad singulas
 orat̄ in ^{ps̄bitio} ps̄bitio gerendas. 7 cū dicenda ē cōfessio. t̄tū accurrūt.
 Ad utraq̄ missā ad quā 7 p̄ores mutant locū. uertunt se om̄s partē in choꝝ
 Et similit̄ in sabbato ad p̄cessionē q̄ ad uespos 7 matut̄ agit̄ ad scām cruce
 & in xii. lect̄ ad m̄. & ad eā p̄cessionē siq̄ aliquādo facim̄ p̄ aliq̄ p̄sona tali
 adueniente. Ad quā si & aliquādo cappis utim̄. ipsi n̄ n̄ tantū albis. cū tam̄
 ad missarū sollēnia si cūgent̄ induit̄ ē cappis. ipsi q̄q̄ tunicis sericis induant̄.
 Ad secreta & canonē si cūgent̄ ē inclinis t̄ etiā p̄cūbit. ipsi stant erecti p̄t̄
 ad solā d̄m̄cā orat̄. & un' eorū magist̄ similit̄ erect' iugit̄ eos intuet̄. In clau
 stro 7 in capto ubi sedent. singuli singulos truncos p̄sedib, hnt. 7 ita se
 paratos ab inuicē. ut ille nec amictū alteri' aliq̄m̄ tangat. In ecclā ē
 eorū sessio diuersa p̄p̄t scabella q̄ n̄ habent. n̄ auferunt. Auferunt
 enī in p̄uatis dieb, ad formas transuersas. sup q̄s ad p̄ces q̄dā frūm p̄
 cūbunt. 7 ad horarū exordia ueniā petunt. Unūq̄ tantū remanet
 scabellū. sup qd̄ transuersū sedet maxim' puer eorū. C̄t̄si interī dū can
 tat̄ regularis hora t̄ quolibet alia psalmodia. sedet ūsa facie ad occiden
 tē. Ad int̄ualla ut ē p̄ matut̄ missā usq̄ ad caplm̄. p̄ orationē t̄tūq̄ maiore
 missa statī cōsequente. p̄ orat̄ nonē. fr̄ib, huc usq̄. ieiunantib, p̄ orat̄ uesp̄tū.
 ad canonē etiā missē si sedet. uertit facie c̄tra orientē. Alii pueri si habent
 scabella sedent sup illa uersi facie in choꝝ. si n̄ hnt. sedent sup t̄rā. 7 sep̄ eodē
 m̄ q̄ maxim' eorū sup scabellū. Ad lectiones v̄ noct̄noꝝ in dieb, festis 7 octauis
 sedent iuxta formā in directū. Q̄ndo aū forme s̄ transuersē. t̄ ita sedent
 ut & sit transuersū unū de scabellis in q̄b, sedent. 7 magistri c̄tra eos in
 forma quē semp̄ ē posita in medio choꝝ. Si q̄ndo cū psalmodia defunc
 to afficetur. pueri de choꝝ dextro sedent ad caput. q̄ de sinistro. ad
 pedes. Quando agenda ē p̄cessio ut aliq̄s defunct' foris allat' recipiat. p̄
 cruce ipsi p̄mi egrediuntur. Cū ad portā uestibuli uenerint. facie c̄tra
 cruce tenent. usq̄ dū colla Absolue d̄nē dicat̄ a p̄ore. Secedunt pau
 lulū in partē ut transire possint a q̄b, crux & alia p̄cessionis insignia
 portant̄. Quos etiā sequentes usq̄ in ecclā. dimittunt eos p̄pe ostiū.
 ut defunct' ab eis circūstet̄. & ipsi p̄tendunt usq̄ ad altare scē crucis.
 & ibi stant magistri int̄positi in sinistra parte. ne ipe diant sac̄dotē
 accessurū ter ad altare ut incenset. Qd̄ cū fuerit pactū. 7 defunct' ad

tumultū elat. pmouent se de sinistra in mediā eccliam. & uersū dīgūt
 ad altare facieb. antiphonas 7 psalmos iponunt. In omī pcessionē q̄ agūt
 p̄ claustrū p̄ crucē semp̄ incedunt. In ramis palmarū & ascensione dñi. q̄tens
 se radunt & rogationib. int̄ idiotas 7 cantores. Caplm̄ cū eis n̄ tenet̄ in v̄ festis
 p̄ncipalib. in purificat̄. s̄ marie. in ramis palmarū. 7 ascensione dñi. quotiens
 se radunt. q̄tens balneant. q̄tens pannos suos lauunt. q̄tens op̄ maruū
 facim̄. t̄ q̄tens habem̄ defunctū ad horā capti eoz̄ adhuc inhumatū. Ipsū
 aū eoz̄ captim̄ absq. inclinatione incipit̄. tantū benedicite p̄missō. Recla
 mat alt̄ de altero. si tale qd̄ noyerit de illo. aut si de p̄ arū. hendiit̄
 de industria celare. uapulāt tā q̄ celauerit q̄ ille q̄ deliquit.
 S̄ ea uice una scilla pulsari solet. ut illi domestici q̄b. panis ē tribuend̄.
 occurrant ad accipiendū. Qua audita. null̄ p̄ ea pueroz̄ exiit̄. & ipsū
 captim̄ citī finit̄. Int̄ loq̄ndū nē cellarari nē camerari ueniunt ad eos
 ut audiant si qd̄ op̄ habuerunt. qd̄ p̄ ipsos possit em̄dari. P̄ maiore missā ac
 cipiunt mixtū. aut si ē dies ieiunij in hieme. talisq. dies in q̄ n̄ n̄ semel co
 medat̄. tē p̄ t̄tia. Akat oct̄ usq. ad xlmā. si ut dixi semel comedit̄. n̄ ē illoz̄.
 p̄ndū de solo pane s̄ etiā aliud q̄lecūq. sit apponit̄ eis. P̄ totā estatē in
 dieb. dñicis ad cenā ipendit̄ illis mīa de lacte. Siq̄s eoz̄ adeo ē paruus.
 ut op̄ habeat in ipso claustro ubi sedet sūmo diluculo apportat̄ ei panis
 7 unū. Ad lauatoriu sicut ad necessarias specialit̄ hnt̄ locū suū. Cū fueris
 in refectorio. n̄ accedunt ad ullā mīa an̄ uersū s̄ in medio refectorio stant aut
 sedent cū magistris usq. dū ueniat q̄ sessur̄ ē ad scillā. P̄ mīas s̄ diuisi. 7 singuli
 ante tales fr̄s positi. q̄ n̄ dissimulent si quā uiderint negligentia eoz̄. Int̄ come
 dendū n̄ q̄q. discurre. ut t̄ salt̄ scutellā t̄ aliud qd̄ ulli fr̄i apportent. nec ab
 ullo qd̄ accipiunt. n̄ qd̄ om̄ib. generalit̄ dat̄. 7 si qd̄ eis ipse dōn̄ abba miserit. t̄
 cellarari dederit. Sol̄ ille puer q̄ stat ad mīa p̄ncipalē. si ei a dōno abbe t̄ pore
 inuit̄. scutellis op̄ habere. p̄git ad magistrū suū. & ille surgens req̄rit de coq̄na
 & ponit an̄ puerū ut eas apporet. p̄ quē cui qd̄q. uoluerit dirigit q̄ sedet
 ad scillā. Idemq. puer p̄t̄ hospites q̄ ad illā mīa frequētū sedent. duos portat
 iugit̄ cultullos. Siq̄s eoz̄. namfirmat̄. ut n̄ bene stare possit. hinc pore ēsentien
 te. a magistro mīsa 7 mapula p̄uidet̄. ut ibi sedeat ubi stare solebat. P̄ p̄ndū
 t̄ cenā parit̄ exeuntes. int̄ utrūq. chor̄ medu p̄cedit̄. Post nonā cū fr̄s biberit̄.
 7 ad collationē nouissimī. 7 an̄ d̄ abbe t̄ pore. Quotiens generalit̄ eccliam in
 trant. intrant ad orientale plagā 7 euent̄ ad occidentale. Nulla hora. nulla
 refectio generalis inchoat̄ absq. illis. n̄ assint̄ t̄ duo. Ubicūq. transierunt per
 claustrū. fr̄s c̄tra eos aliquētulū se leuant 7 inclināt tā p̄t̄ duos q̄ p̄t̄ om̄.
 S̄ nec ad necessarias nec ad locū ullū dūntunt. n̄ sep̄ duo sint simul. 7 un̄ ma
 gist̄ in medio eoz̄. q̄ nec sedet s̄ stat an̄ illos ad necessarias si defuerit. euent̄.
 Seruatores q̄q. de refectorio exeuntes. si sedent ubi sedere solent. inclināt
 c̄t̄ illos. 7 illi assurgentes c̄t̄ eos. Qd̄ si qd̄a ex eis ad regulare horā aliquādo
 tardis occ̄r̄t q̄ ad glā patri p̄mi s̄. n̄ p̄t̄ hoc ut alii stare ueniunt ad

graduū. Itē si morant̄ a refectorio usq; dū ūs dicit̄ fuerit. minime petunt li-
 centiā comedendi. s; tantū in loco suo faciunt ant̄ 7 ret̄. Magist̄ tam̄ eorū q; co-
 mitat̄ eorū c̄suetudinē tenet utriq;. Qd̄ si aliq̄s puer de foris ueniens intratur̄
 ē claustrū. c̄t̄ hē alii duo pueri ducunt̄ ad hostiū claustrī. 7 ita simul cū ipsis
 c̄uentiū p̄sentat̄. Post horas cū alii quener̄ accip̄ bened̄ in p̄sbitio an̄ eos stant̄.
 Itē siq̄s eorū ducend̄ ē in domū infirmorū, illuc q̄q; alii duo ueniunt cū eo. Ubi
 q̄dū morat̄. cōm̄dat̄ ē cautissimo custodi. aq; die noctūq; custodiāt. 7 in nocte
 q̄cūq; incedit. portat̄ an̄ se lat̄nā. Portat̄ q̄q; baculū s; carne comedere. capellū in-
 duit. ad maiore eccl̄am cū alii infirmis uentis n̄ tam̄ intrat m̄brū altaris. s; ioh̄is. b.
 s; illis intrantib; ipse remanet foris p̄pe urnā aque benedictē. ut possit ab om̄ib;
 possit uideri. Morant̄ aut̄ in domo infirmorū, frequē uisitat̄ p̄ncipalis magister
 puerorū. 7 cū p̄mo eū uiderit hui' eē ualitudinis eodē q; adduxerat m̄ reduc̄
 7 ceteris pueris adiungit. eccl̄am iā int̄turis ad p̄mā t̄ ad t̄tia si ē in heme 7 die
 puat̄. Pr̄ tam̄ ipso die laute curat̄ ē de carne. In capto p̄ excessib; suis neq̄q; ut
 alii infirmi uenā petat. Hec ē aut̄ obseq̄ū qd̄ ab eis ē rite gerendū. Ad horas om̄s
 regulares singulos psalmoz ūsiculos p̄nunciant. In puatis dieb; antiph̄ i ponunt̄.
 7 q̄cūq; cantat̄ ad missā matutinalē. Ad matutinos 7 uespos h̄ decantant. uer-
 sus dicit̄. 7 in estate ad noctnos illā minimā 7 unicā lectionē. In capto n̄ alii q;
 ipsi leḡt. q̄q; ad refectoriū nuq; 7 ad collationē p̄ uices. Tabula quā p̄or semper
 t̄ maior t̄ claustralis q̄nq; petunt ad licentiā loq̄ndi. p̄ p̄orē illoz ē porrigenda.
 Itē in heme q̄ciens fr̄s p̄. vi. sc̄do loquunt̄. p̄ea q; de eccl̄a exierint. om̄s con-
 ticescunt usq; dū alta uoce p̄ illoz minimū bened̄ p̄nunciet̄. qd̄ 7 similit̄
 ab ipso ē dicendū q̄ndo exeunt de capto suo. t̄ gentaculo accepto de refec-
 torio si fr̄s locunt̄. Ad cognā notant̄ cū magistris. 7 ita duo cū duob; Ad quā
 tam̄ n̄ se leuant de dormitorio an̄ fontū. nec p̄p̄ hoc exeunt de choro
 p̄usq; familiares t̄m̄ sunt cantati. n̄ ad matutinalē missā p̄ off̄. nec serui-
 unt in refectorio. nec pedes lauant in capto. s; de magistris suis ad om̄a
 que ipsi cōpetent̄ facere n̄ possit. uicarios h̄nt. His dieb; q̄b; p̄cessio nudis
 pedib; ē agenda. canales in q̄b; fr̄s pedes s; lauantur ipsi p̄us expurgant
 scopis 7 aqua. Sic abba t̄p̄or in capto ip̄auerit aliquē psalmū p̄ aliquot
 dies decantari. ipsi audientes inclinant. q; in eo p̄cipue debet eē sollici-
 tudine ne remaneat. Et q; ipsi cotidie legunt in codice myrtyrologii
 & fr̄m̄ memorialis. ab ipsis ē sciendū 7 notandū. q̄ndo .xxx. curq; defuncti
 sit c̄sumat̄. ab ipsis elemosinario p̄nunciandū q̄ntoz sit annuīari fr̄m̄
 & tacite q̄q; accipiat p̄bendas. & custodi eccl̄e q̄ndo sint om̄a signa pul-
 sando p̄ annuīario curq; qd̄ benenotatū ē 7 singillatī in memoriali.
 In om̄i q̄rta fer̄ si ē puata dies 7 in om̄i sabbo lauant p̄ uesp̄ calceos suos.
 Lauant q̄q; pannos suos c̄suetudinalit̄ ante nat̄ ap̄toz Petri & P. ante
 translāt̄. s; benedicti. 7 an̄ assūpt̄. s; marie. q̄s tam̄ n̄ suspendunt ad
 siccandū in chorda ut alii fr̄s. s; tantū deponunt in herbario claustrī
 Ad horā regulare ad quā n̄ n̄ unū signū pulsāt. ut ad p̄mā. faciunt

or in choro. ad eam ad quam duo. in psalms ppe altare. Mane cum se leuant
 ad sonitum tunc prima cantat cum aurora apparente. ut in priuatis diebus a k
 octo usque ad k nono non prius uadunt ad necessarias quam ad ecclesiam. Et postea finita hora
 si uoluerint tunc orationibus factis. Post completum faciunt orationem absque euentu 7 an
 euentu. 7 de necessariis debent exisse priusquam eorum ueniat euentus. Stat autem eos cum
 uirga principalis magister eorum usque dum omnes sint collocati. & ipsas facies bene co
 opti. Item quando se leuant si tardi se leuant. continuo e uirga super eos. P^rima eo tempore
 quorursus omnes si dormituri. si nondum aurora apparuerit. tunc tenente magistro
 uirga in dextra 7 candelam in leua expoliant 7 cito collocant. Si uero aliquando
 aurora claruerit. candelas sup^r latinas figentes se calciant 7 sup^r lectulos recl
 nant. ut ad sonitum absque ulla dilatione resurgant. Quod tot euentus eodem modo facere
 debet. Lanis eorum 7 eorum generale non s^r minora quam aliorum frum. Si quis frum desoris ue
 niens osculat fuerit omnes frs. minime tam eos osculat. sic etiam nec in ecclesia ad
 pacem. Ad mandatum non lauant eis pedes. sic nec ipsi lauant quando in coquina obse
 cunt. Magistri eorum uicissim solent puideri. ut oportune accendant lumi
 naria dormitorii 7 necessariarum. 7 ad nocturnos in ipsis necessariis duas can
 delulas. que sufficiunt tantum usque dum euentus recedat. Si aliquando nox fuerit
 quando post cenam de refectorio exierint. uenientes in choro. de latinis ext^r hinc candelas
 7 sursum alii tenent que diuisim in choro. Op^r habentes codicem tunc ipsam tabulam accipe alio
 loco que ubi sedere solent in claustris. nunquam accipiunt absque licentia magistri. Du
 ab, in cub, in septimana ueniunt ad confessionem. quam non recipiunt nisi de abba. 7 post maior
 tunc que tenet ordinem. Stando est fitent. 7 si post e receptum. ipse ad eos uenit. du
 citque 7 reducit. Et uno est fitente. alii uicem sedet. Sup^r truncos sup^r que sedere so
 lent. nulli alii sedet unquam tunc de ipsis pedagogis. Sernium cum rasoris que radant
 p^r se hinc separati. 7 seorsum radunt pueri cum magistris. Et ipsi magistri que
 fuerint. p^r nulla occasione recedunt ab eis absque licentia magistri principalis. nullaque
 uice dimittendis cum uno solo magistro. Eorum sessio in claustris ita ordinata. ut
 pueri sedeant ppe murum. magistri in cancellis claustris. 7 ita ut eos possint ui
 gi intueri. Et mediu eorum nulli est omnino que audeat transire. Ubicumque fuerint.
 que tunc libet locum fuerit angustus. 7 que tunc libet sit frum multitudo. tam omnes cauens
 ita eis appropinquare. ut ut tangat ab aliquo uestis eorum. Et ut tandem de ipsis pueris
 excludat. sepe numero uident. que studio die noctuque custodiant. dixi in corde
 meo. difficile fieri posse ut ulli regis filii maiori diligentia nutriantur in
 palacio. quam pueri quibusdam

Ven inope p^r...

Hec est pactio societatis que inter duo monasteria hirsaugiense & corbegiense
 petitione & consilio abbatu frimq, eorunde constituta e. Siquis ex fratrib' nris
 interiorib' & exteriorib' defunctus fuerit. & brevis hinc illuc & inde huc sup-
 uenerit. officiu & missa .i. comuniter agat. & pbenda tantum in eade die
 sibi. & si duo aut plures obierunt. pbende .ij. & scdm iussu abt is ad elemosina
 det. Hoc aute de pbenda tantu monachis psoluatur. Postea aute septenariu
 cu suis appendiciis plenit agat. ita tamen ut si septenariu alicui defuncti
 adpsens agit huic adiungat. In aute. p hoc solumodo incipiat & pagat. & si
 interim anniuersariu maiori ritu agendu uenerit. septenariu scda collecta
 dicatur. Insup a singulis sacerdotib' missa una. acceteris uero liturgiis. l. psalmi.
 acunctis aute psalmos nescientib' totide uicib' oratio dominica decantetur.

cenobioz

[The following text is extremely faint and largely illegible due to fading and damage. It appears to be a continuation of the legal or ecclesiastical text from the top of the page, possibly detailing specific provisions or a list of names. Some words like "quod", "et", "etiam", and "sicut" are barely discernible.]

202

Hic liber est
de liberis

indie

Explicit liber primus de dispensatione

